

K2 (9)

20865

2421

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1960
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

20865

205

ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

20865

2421

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ε. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

Υ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1960
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

(εἰδωλα) αὐτῶν. Πρὸς τὰ εἰδωλα δὲ ταῦτα ἀπένεμον λατρείαν μὲ διαφόρους τελετάς, προσφορὰς καὶ θυσίας.

Οἱ θεοὶ τῶν Ἑθνικῶν εἶχον ὅλας τὰς ἀτελείας, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ πάθη τῶν ἀνθρώπων. Τοὺς ἐφαντάζοντο δηλ. νὰ φιλονεικοῦν μεταξὺ των, νὰ ἐξαπατοῦν ὁ εἰς τὸν ἄλλον, νὰ μισοῦν καὶ νὰ καταδιώκουν ἢ νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ προστατεύουν τοὺς ἀνθρώπους κλπ. Ἡ μόνη ιδιότης, κατὰ τὴν ὁποίαν διέφερον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἦτο ἡ ἀθανασία των.

Οἱ εἰδωλολάτραι ἐφαντάζοντο ὅτι οἱ θεοὶ των τοὺς ἐπροστάτευον ἢ τοὺς κατεδίωκον, τοὺς ἐγέμιζον μὲ ὕλικά ἀγαθὰ ἢ τοὺς κατέστρεφον. Ἐπίστευον ὅτι τὰ ἀτυχήματα καὶ αἱ συμφοραὶ των προήρχοντο ἀπὸ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν ιδιοτροπίαν τῶν θεῶν. Ἐφοβοῦντο πολὺ τὴν ὀργὴν των, ἀλλὰ δὲν ἠσθάνοντο πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην καὶ σεβασμόν. Διὰ τοῦτο ἔσπενδον νὰ τοὺς ἐξευμενίσουν μὲ πλουσίας προσφορὰς, πολυτελεῖς θυσίας καὶ μεγαλοπρεπεῖς τελετάς.

Ἡ λατρεία λοιπὸν τῶν εἰδωλολατρῶν πρὸς τοὺς θεοὺς των ἦτο καθαρώς καὶ ἀποκλειστικῶς ὕλική. Προσέφερον πλούσια καὶ πολύτιμα δῶρα εἰς τοὺς ναοὺς, ἔσφαζον ζῶα ἐπὶ τῶν βωμῶν πρὸς τιμὴν των καὶ ἐτέλειον μεγαλοπρεπεῖς πομπὰς καὶ τελετάς. Μερικοὶ λαοὶ ἐθνολογοῦν καὶ ἀνθρώπους ἀκόμη, διὰ νὰ ἐξευμενίσουν τοὺς ἐξωργισμένους, ὅπως ἐνόμιζον, θεοὺς των.

β) **Ἡ Ἑθνικὴ τῶν Εἰδωλολατρῶν.** Ἀνάλογος πρὸς τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας τῶν εἰδωλολατρῶν ἦτο καὶ ἡ ἠθικὴ κατάστασις αὐτῶν. Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ διαφορετικά, ἀφοῦ ὡς παράδειγμα ζωῆς εἶχον τὸν βίον τῶν θεῶν των, ὁ ὁποῖος ἦτο γεμάτος ἀπὸ ἐλαττώματα, κακίας καὶ πάθη. Οἱ ἄνθρωποι ἦσαν ἐγωῖσται καὶ σκληροὶ πρὸς τοὺς ἄλλους. Ἐφρόντιζον μόνον διὰ τὰ ὕλικά ἀγαθὰ καὶ προσεπάθουν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ τὰ ἀποκτήσουν.

Τὸ μεγαλύτερον ἠθικὸν στίγμα τοῦ προχριστιανικοῦ κόσμου ἦτο ὁ θεσμὸς τῆς δουλείας. Οἱ δοῦλοι ἠγοράζοντο καὶ ἐπωλοῦντο ὅπως τὰ ζῶα καὶ τὰ κτήνη. Ἡ ζωὴ των ἦτο ἀθλία καὶ δὲν ἐλογασιάζετο καθόλου ἀπὸ τοὺς κυρίους των. Ἐρρίπτοντο χάριν διασκεδάσεως εἰς τὰ θηρία ἢ ὑπερχεοῦντο νὰ μάχωνται πρὸς αὐτὰ ἢ καὶ μεταξὺ των μέχρι θανάτου (θηριομαχίαι καὶ μονομαχίαι).

Εἶναι ἀληθὲς βεβαίως ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον φθάσει εἰς ἀνώτερον θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν ἐπίπεδον ἐξ ὅλων τῶν εἰδωλολατρικῶν λαῶν. Μερικοὶ μάλιστα φιλόσοφοι (Πεθαγόρας, Σωκράτης, Πλάτων,

Στωϊκοί) ἐπλησίασαν ἀρετὰ πρὸς τὰς ὑμῖνς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς ἀντιλήψεις καὶ ἐξῆσαν βίον ἠθικὸν καὶ ἐνάρετον. Ἀλλὰ ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν περιορίσθη εἰς τὸν μικρὸν κύκλον τῶν μαθητῶν των καὶ δὲν ἠδυνήθη τὰ ἠθικοποιήσῃ τὴν ἀρχαίαν κοινωνίαν, ἡ ὁποία ἐξηκολούθει τὰ ζῆ ἐν ἀνηθι-
κότητι καὶ διαφθορᾷ.

Ὅταν μάλιστα οἱ Ῥωμαῖοι ἔγιναν κύριοι τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τοῦ γνωστοῦ τότε κόσμου, ἡ ἀνηθικότης καὶ ἡ διαφθορά ἐμεγάλωσε. Οἱ Ῥωμαῖοι συνεκέντρωσαν μέγαν πλοῦτον καὶ κατήρτησαν ἐγωϊσताί, ἀκό-
λαστοι καὶ σκληροί. Οἱ αὐτοκράτορες εἶχον τὴν ἀξίωσιν τὰ τοὺς λατρεύ-
ουν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ οἱ ὑποταγμένοι λαοὶ ὡς θεοὺς.

Ἡ ζωὴ λοιπὸν τοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου ἦτο ἀθλία, διότι δὲν ἐστηρίζετο εἰς σταθερὰ θεμέλια, δηλαδὴ εἰς τὴν ἀληθῆ θρησκείαν καὶ τὴν ἠθικὴν.

II. — ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟΥ ΛΑΟΥ.

α) **Θρησκευτικὴ κατάστασις.** Οἱ Ἑβραῖοι ἐπίστευον εἰς ἓνα Θεόν, δίκαιον, πάνσοφον καὶ παντοδύναμον. Δὲν κατεσκεύαζον ὁμοιώ-
ματα (εἰδῶλα) τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἀπένεμον λατρείαν εἰς ἀγάλματα.

Οἱ Ἑβραῖοι ἠσθάνοντο τὸν Θεὸν τοῦτον πλησίον των καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν του. Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ἐν τ ο λ ὶ ς διὰ τοῦ Μωυ-
σέως, καὶ ὑπεσχέθη τὰ δίδῃ εἰς τοὺς Ἑβραίους ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν εὐτυχίαν, ἂν ἐτήρουν τὰς ἐντολὰς Του. Τοῦτο ἦτο μία συμφωνία μεταξὺ
τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ λαοῦ Του, ἦτο δηλ. ἐν εἶδος Δ ι α θ ῆ κ η ς.

Παραβιάσις τῆς διαθήκης εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ἀνυχήματα καὶ συμφοράς. Ἀνεγνώριζον δηλ. οἱ Ἑβραῖοι ὅτι ὁ Θεὸς δὲν τοὺς κατεδίδωκεν ἀπὸ τυφλῆν ὁργὴν ἢ ἰδιοτροπίαν, ἀλλὰ ὅτι ἔπασχον ἐξ αἰτίας τῆς παρα-
κοῆς των εἰς τὰς ἐντολὰς Του. Ἐκαμνον τότε θυσίας πρὸς τὸν Θεόν,
διὰ τὰ δεῖξουν τὴν μετάνοιάν των καὶ τὰ ζητήσουν συγχώρησιν διὰ τὴν
ἀμαρτίαν τῆς ἀνυπακοῆς.

Ἡ ἐβραϊκὴ θρησκεία ἦτο βεβαίως ἀνωτέρα τῆς εἰδωλολατρικῆς,
ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ αὐτὴ τελεία. Αἱ ἀτέλειαι τῆς ἐβραϊκῆς θρησκείας ἦσαν
αἱ ἑξῆς :

1) Οἱ Ἑβραῖοι ἐπίστευον ὅτι μόνον αὐτοὶ ἦσαν ὁ ἐκλεκτὸς λαὸς τοῦ
Θεοῦ καὶ ὅτι ὁ Θεὸς μόνον διὰ τὸ ἐβραϊκὸν ἔθνος ἐνδιέφερετο.

2) Ἐφαντάζοντο τὸν Θεὸν ὡς δεσπότην αὐστηρόν, δίκαιον βε-

βαίως, ἀλλὰ χωρίς ἔλεος. Ὁ Θεὸς διὰ τοὺς Ἑβραίους ἐφέρετο πρὸς τὸν λαόν του ὅχι ὡς φιλενσπλαγχρὸς πατὴρ πρὸς τὰ τέκνα του, ἀλλὰ ὡς κύριος πρὸς δούλους.

3) Ἐπίστευον ὅτι ὁ Θεὸς ἔπρεπε νὰ λατρεύεται εἰς ὠρισμένον ἀποκλειστικῶς τόπον καὶ ὠρισμένως εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὅπως οἱ Σαμαρεῖται ἐλάτρευον τὸν Θεὸν εἰς τὸ ὄρος Γαριζίν.

β) **Ἠθικὴ κατάστασις.** Ἡ ἠθικὴ κατάστασις τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ δὲν ἦτο καλυτέρα τῆς καταστάσεως τῶν Ἑθνικῶν λαῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐλευσεως τοῦ Σωτῆρος.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχον ὑποταχθῇ καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς Ρωμαίους. Ἐκβερονῶντο μὲν ἀπὸ βασιλεία ἢ ἡγεμόνα ὁμόφυλόν των, ἀλλὰ τὴν πραγματικὴν ἐξουσίαν εἶχεν ὁ Ρωμαῖος Διοικητὴς καὶ ἀρχηγὸς τῆς ρωμαϊκῆς φρουρᾶς τῆς χώρας.

Οἱ Ἑβραῖοι εἶχον διὰ τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἐθνικὰς ὑποθέσεις των καὶ ἐν συμβούλιον ἀποτελούμενον ἀπὸ 72 μέλη καὶ ὀνομαζόμενον Μέγα Συνέδριον. Τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου προήρχοντο ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν τάξιν κυρίως καὶ εἶχον Πρόεδρον τὸν ἐκαστοτε Ἀρχιερέα.

Ὁ Ἑβραϊκὸς λαὸς ἐπέστη τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἐθνικῶν λαῶν καὶ μάλιστα τῶν κυριάρχων του Ρωμαίων. Ὁ βίος του ἦτο ἠθικῶς ἀνώμαλος καὶ ἀκατάστατος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐλευσεως τοῦ Σωτῆρος ὑπῆρχον κυρίως τρεῖς θρησκευτικαὶ μερίδες, οἱ Φαρισαῖοι, οἱ Σαδδουκαῖοι καὶ οἱ Ἑσσαῖοι.

Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν αὐστηροὶ περὶ τὴν τήρησιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου καὶ τῶν τύπων τῆς λατρείας, ὅχι ὁμῶς καὶ τῆς οὐσίας τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας. Οἱ Φαρισαῖοι ἐμίσουν τοὺς ξένους, ἐνόμιζον δὲ τοὺς ἑαυτοὺς των ἁγίους καὶ εἶχον τὴν ἀξίωσιν νὰ θεωρῶνται αὐτοὶ ὁδηγοὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους. Εἰς τὴν πραγματικότητά ἦσαν ὑποκριταὶ καὶ ἐκρυπτον κάτω ἀπὸ φαινομενικὴν εὐσεβείαν ὅλας τὰς κακίας καὶ τὰ ἀνθρώπινα πάθη: ἐγωϊσμόν, ἀλαζονείαν, σκληρότητα καὶ φιλοχρηματίαν. Βοηθούς των εἶχον οἱ Φαρισαῖοι τοὺς Γραμματεῖς καὶ Νομικοὺς, οἱ ὅποιοι κατεγίνοντο νὰ ἐξηγῶν τὸν Νόμον σύμφωνα μὲ τὰ συμφέροντά των.

Οἱ Σαδδουκαῖοι ἦσαν μία τάξις πλουσίων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀντίζηλοι τῶν Φαρισαίων. Οἱ Σαδδουκαῖοι ἡρμήνευον τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον κατὰ τὰ ἰδικά των συμφέροντα. Δὲν

παρεδέχοντο τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ὥς καὶ τὴν ὑπαρξιν τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν πνευμάτων. Ἦσαν δηλ. οἱ ὕ-
λ ι σ τ α ῖ τ ῆς ἐποχῆς (Ματθ. ΚΒ', 23).

Οἱ Ἑ σ σ α ῖ ο ι ἦσαν ἐν εἶδος ἀσκητῶν, οἱ ὅποιοι ἄφηνον τὰ ὑ-
πάρχοντά των καὶ μετεβαίνουν εἰς τὴν ἔρημον. Ἐζων ἐκεί ἐν ηῃστέᾳ καὶ
προσευχῇ ἀδιαφοροῦντες διὰ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, πλοῦτον δηλαδὴ
καὶ ἀξιώματα.

Ἐκτὸς τούτων ἦσαν καὶ οἱ Ἡ ρ ω δ ι α ν ο ῖ (βλέπε Ματθ.
ΚΒ' 16, Μάρκ, Γ' 6 καὶ ΙΒ' 13), οἱ ὅποιοι ἦσαν μᾶλλον πολιτικῇ μερίδι.
Οὗτοι δὲν παρεδέχοντο τὰς περὶ Μεσσίον ιδέας τῶν ἄλλων Ἰουδαίων.

Ἐν μέσῳ τῆς διαμάχης ταύτης τῶν θρησκευτικῶν ὁδηγῶν των
οἱ Ἑβραῖοι ὁμοίουν πρὸς πρόβατα χωρὶς ποιμένα. Ἐσῆρνον ἄλλοτε
πρὸς τοὺς μὲν, ἄλλοτε πρὸς τοὺς δὲ καὶ ἔζων διαρκῶς εἰς μίαν πραγμα-
τικὴν ἡθικὴν ἀναρχίαν.

Β'. ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Ἡ ἡθικὴ ἀναρχία, ἣ ὁποία ἐπεκράτει τότε εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἔκαμε
πολλοὺς, καὶ Ἑθνικοὺς καὶ Ἰουδαίους, νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ
κόσμου θὰ προήρχετο ὄχι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Θεόν.

Ὅχι μόνον μεταξὺ τῶν Ἑβραίων, ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν Ἑθνικῶν εἶχεν
ἐμφανισθῇ ἡ προσδοκία περὶ ἐλευσεως εἰς τὸν κόσμον ἐνὸς Σωτῆρος καὶ
Αὐτρωτοῦ. Ὁ φιλόσοφος Σωκράτης διεκίνησε κατὰ τὴν ἀπολογίαν του
ἐνώπιον τῶν Ἀθηναίων ὅτι ὁ Θεὸς δύναται νὰ στείλῃ ἀπεσταλμένον του,
διὰ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν (Ἀπολογία Κεφ. 18).

Οἱ Ἑβραῖοι, περισσότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς, ἀνέμενον τὴν
ἐκ Θεοῦ ἔλευσιν τοῦ Μεσσίου (προφήτης Ἡσαΐας ΙΑ', 1, Ἰερεμίας ΚΓ',
5, Μιχαΐας Ε', 2 κ.ά.) ὡς σωτῆρος αὐτῶν. Ἀλλὰ οἱ Ἑβραῖοι ἀνέμενον τὸν
Μεσσίαν ὡς σωτῆρα τοῦ ἰδικοῦ των μόνον Ἑθνους. Ἐφαντάζοντο δηλαδὴ
ὅτι ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας θὰ τοὺς ἡλευθέρωνεν ἀπὸ τὸν Ρωμαϊκὸν
ζυγὸν καὶ θὰ ἔκαμνε τὸ ἔθνος των ἀνώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα.

Δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσουν τὰς προφητείας τῶν προφητῶν τῆς Πα-
λαιᾶς Διαθήκης, διὰ τῶν ὁποίων ἐτονίζετο ἡ καθαρῶς πνευματικὴ ἀπο-
στολή τοῦ Μεσσίου εἰς τὸν κόσμον : ὅτι δηλαδὴ οὗτος θὰ ἤρχετο εἰς τὸν
κόσμον, ἵνα τὸν σώσῃ διὰ τῆς πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς ἀναγεννήσεως.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ Α. ΠΕΤΡΟΥΝΙΑ

Υ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΣΤΗΣ ΤΥΜΑΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1886

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Α'. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥ- ΔΑΪΚΟΥ ΛΑΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΙΠΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΝΑΝΘΡΩΠΗΣΕΩΣ.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ὁ γνωστός τότε κόσμος δύναται νὰ χωρισθῇ ἀπὸ θρησκευτικῆς ἐπὶ ὁρίων εἰς δύο κατηγορίας : Εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἐπίστευον εἰς ἓνα Θεόν, καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς λαούς, οἱ ὅποιοι ἐπίστευον καὶ ἐλάτρευον πολλοὺς θεοὺς. Μο-
νοθεῖστα ἦσαν οἱ Ἰσραηλῖται ἢ Ἰουδαῖοι, πολυθεῖστα δὲ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄλλοι λαοί, Ἕλληνες, Ρωμαῖοι κλπ. Τοῦτους ὠνόμαζον οἱ Ἰουδαῖοι μὲν ἐν ὄνομα «Ἑθνη» ἢ «Ἑθνικοὺς».

Ι. — ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

α) Ἡ *Θρησκεία τῶν Ἑθνικῶν*. Κυρίαρχοι ὅλων τῶν περὶ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν χωρῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Θείας ἐνανθρωπήσεως ἦσαν οἱ Ρωμαῖοι. Οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς χώρας ταύτας λαοί, ὅπως καὶ οἱ Ρωμαῖοι, ἦσαν ὅλοι, πλὴν τῶν Ἰουδαίων, πολυθεῖσται καὶ εἰδωλολάτραι. Ἐπίστευον εἰς πολλοὺς θεοὺς καὶ ἐλάτρευον τὰ εἰδωλα.

Εἶχον θεοποιήσει τὰς δυνάμεις ἢ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ὡς τὸν ἄνεμον, τὴν θάλασσαν, τὸ πῦρ, τὸν ἥλιον, τὴν σελήνην κλπ. Ἄλλοι πάλιν ἐπίστευον καὶ ἐλάτρευον ὡς θεοὺς ζῶα, δένδρα καὶ διάφορα ἄνερχα ἀντικείμενα.

Εἰς τοὺς θεοὺς τῶν ἔθνων ἀνθρωπίνην συνήθως μορφὴν (ἢ μορφὴν ζῶων) καὶ κατεσκεύαζον ἐκ ξύλου, μαρμάρου, χαλκοῦ κλπ. ὁμοιώματα

Εἰς τοιαύτην κατάστασιν εἰρίσκετο ὁ κόσμος, ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν γῆν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς Ἀνθρωπότης καὶ Σωτὴρ αὐτοῦ. Ἀπεκάλυψεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰς Θείας ἀληθείας τῆς διδασκαλίας Του καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὡς τέλειον πρότυπον ζωῆς τὸν ἰδικόν Του ἐπὶ τῆς γῆς βίον.

Γ'. Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.

Ὁ βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος περιέχεται εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ 27 βιβλία. Ἐκ τῶν βιβλίων τούτων τὰ 5 εἶναι ἱστορικά, τὰ 21 διδακτικά καὶ 1 προφητικόν.

α) **Ἱστορικά** βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι :

1) Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια. Ὀνομάζονται τοιουτοτρόπως, διότι παρέχουσι τὴν εὐχάριστον ἀγγελίαν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς βίον Του καὶ τὴν διδασκαλίαν Του. Τὰ δύο Εὐαγγέλια ἐγράφησαν ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους Ματθαῖον καὶ Ἰωάννην, τὰ ἕτερα δὲ δύο ἀπὸ τοὺς μαθητὰς τῶν Ἀποστόλων Μάρκον καὶ Λουκᾶν. Οἱ συγγραφεῖς τῶν Εὐαγγελίων ὀνομάζονται καὶ Εὐαγγελισταί.

2) Αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐγράφη ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ καὶ περιλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ ἔργον ἐν γένει τῶν Ἀποστόλων, ὡς καὶ τὴν ἰδρυσιν καὶ ζωὴν τῶν πρώτων Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ.

β) **Διδακτικά** βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι :

1) Αἱ 14 Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἱ Ἐπιστολαὶ αὗται ἀπευθύνονται πρὸς ὀρισμένα πρόσωπα ἢ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ὀρισμένων ἐκκλησιῶν. Δι' αὐτῶν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δίδει συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας ἢ διδάσκει ἢ ἐξημενεύει τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου.

2) Αἱ 7 Καθολικαὶ Ἐπιστολαί. Αὗται ἀπευθύνονται πρὸς ὅλους γενικῶς τοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἐγράφησαν ἐπὶ τῶν Ἀποστόλων : μία ἐπὶ τοῦ Ἰακώβου, δύο ἐπὶ τοῦ Πέτρου, τρεῖς ἐπὶ τοῦ Ἰωάννου καὶ μία ἐπὶ τοῦ Ἰούδα.

γ) **Προφητικὸν** τέλος βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι ἡ Ἀποκάλυψις, ἡ ὁποία ἐγράφη ἐπὶ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

1. Ζαχαρίας καὶ Ἑλισάβετ.

(Λουκ. Α', 5-25)

Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐβασίλευεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας ὡς ὑποτελὲς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης Ὁκταβιανοῦ Αὐγούστου (29 π. Χ. - 14 μ. Χ.).

Ἐξή τότε εἰς τὴν μικρὰν πόλιν Χεβρών, πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, ὁ ἱερεὺς Ζαχαρίας μετ' τὴν σύζυγόν του Ἑλισάβετ. Ἀπὸ τούτους ἐμελλε νὰ γεννηθῇ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος θὰ προητοίμαζε τὸν δρόμον τοῦ Κυρίου ὡς Πρόδρομος Αὐτοῦ.

Ὁ Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἑλισάβετ ἦσαν δίκαιοι καὶ εὐσεβεῖς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ ζωὴ των ἦτο ἡσυχος καὶ εἰρηνικὴ. Ἐλυποῦντο μόνον, διότι ἦσαν γέροντες καὶ δὲν εἶχον ἀποκτήσει τέκνα (Λουκ. Α', 18). Ἡ ἀτεκνία ἐθεωρεῖτο μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων μεγάλη ἀτυχία, διότι εἰς οἰκογένειαν ποὺ δὲν εἶχε τέκνα οὐδεμία ὑπῆρχεν ἐλπίς νὰ ἀναφανῇ ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας. Ἀντιθέτως ἡ τεκνοποιεῖα ἐθεωρεῖτο εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Κατὰ τοὺς ἐβραϊκοὺς νόμους τῆς ἱερωσύνης ἐρρίπτετο κληρὸς, διὰ νὰ εὑρεθῇ ἐκάστην φορὰν ποῖος ἱερεὺς θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναόν, διὰ νὰ προσφέρῃ τὸ θυμίαμα. Ἦλθεν ἡ ἡμέρα ποὺ ὁ κληρὸς ἔπescen εἰς τὸν Ζα-

χαρίαν¹. Ὁ Ζαχαρίας εἰσῆλθεν εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ θυμιᾷ. Ἐξαφνα ἐφανερώθη ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐστάθη δεξιὰ τοῦ θουσιαστηρίου. Ὁ Ζαχαρίας ἐταράχθη καταληφθεὶς ὑπὸ μεγάλου φόβου, ἀλλὰ ὁ ἄγγελος τὸν καθυσήχασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὴ φοβεῖσαι, Ζαχαρία. Ἡ δέησίς σου εἰσηκούσθη καὶ θὰ ἀποκτήσης υἱόν, τὸν ὅποιον θὰ ὀνομάσης Ἰωάννην. Ὁ υἱός σου οὗτος θὰ εἶναι μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, θὰ λάβῃ πλουσίαν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ θὰ προετοιμάσῃ τὸν λαὸν πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ μέλλοντος νὰ ἔλθῃ Αὐτρωτοῦ τοῦ κόσμου.

Ὁ Ζαχαρίας ἔμεινεν ἐκπληκτος καὶ δὲν ἐπίστευσεν ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου.

— Καὶ πῶς θὰ γίνῃ τοῦτο, εἶπεν, ἀφοῦ καὶ ἐγὼ εἶμαι γέρον καὶ ἡ σύζυγός μου Ἐλισάβετ εἶναι μεγάλης ἡλικίας καὶ στεῖρα ;

Τότε ὁ ἄγγελος ἀπήντησεν :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Ὁ Θεὸς μὲ ἔστειλε, διὰ νὰ σοῦ ἀναγγείλω ταῦτα, τὰ ὅποια θὰ πραγματοποιηθοῦν. Σὺ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἐπίστευσες, θὰ μείνῃς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἄφωνος μέχρι τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ πραγματοποιηθοῦν αὐτά.

Ἀφοῦ εἶπεν αὐτὰ ὁ ἄγγελος, ἐγένετο ἄφαντος.

Ὁ Ζαχαρίας ἀφ' οὗ συνῆλθεν, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διὰ νὰ δώσῃ τὴν συνήθη εὐλογίαν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὁμιλήσῃ· εἶχε καταστῇ πρᾶγματι ἄλαλος. Ὅλος ὁ λαὸς ἀντελήφθη ὅτι ὁ γέρον ἱερεὺς εἶχεν ἶδει θεῖον ὄραμα ἐν τῷ Ναῷ.

Ὅταν ὁ Ζαχαρίας συνεπλήρωσε τὰς ἡμέρας τῆς ὑπηρεσίας του ἐν τῷ Ναῷ καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Χεβρών, ἔδωκε μὲ νοήματα εἰς τὴν Ἐλισάβετ νὰ ἐννοήσῃ τί εἶχεν ἶδει καὶ ἀκούσει εἰς τὸ ἱερόν. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ λαληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου, ἔχει ἤδη ἐκπληρωθῇ. Ἡ Ἐλισάβετ συνέλαβεν υἱὸν καὶ πλήρης χαρᾶς δὲν ἔπαυσεν νὰ δοξολογῇ καὶ εὐχαριστῇ τὸν Θεὸν διὰ τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν Του, ἀπέκρυπτεν ὅμως τὸ γεγονός ἐπὶ πάντε μῆνας.

1. Ἡ προσφορά τοῦ θυμιάματος θεωρεῖτο μεγίστη τιμή. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων ἦτο μέγας, οὐδέποτε συνέβαινεν εἰς τὸν ἴδιον ἱερέα νὰ θυμιᾷ δύο φορές καθ' ἕνα τὸν βίον του.

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

(Λουκ. Α', 26 - 38)

Εἰς μίαν μικράν καὶ ἄσημον κόμην τῆς Γαλιλαίας ὀνομαζομένην Ναζαρέτ ἔζη ἐπίσης κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ὁ εὐσεβὴς Ἰωακείμ μετὰ τῆς συζύγου του Ἄννης. Ἦσαν πτωχοί, ἀλλὰ κατήγοντο ἀπὸ τὸ βασιλικὸν γένος τοῦ Δαβίδ. Δὲν εἶχον ἀποκτήσει τέκνα καὶ ἐλυποῦντο διὰ τοῦτο πολὺ. Ὁ Θεὸς ὅμως, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἐκπληρώνει αὐτάς, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ καὶ εἰς αὐτοὺς τέκνον. Πράγματι ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα ἀπέκτησαν κόρην, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Μαρίαν. Ταύτην, ὅταν ἔγινε τριῶν ἐτῶν, ἀφιέρωσαν οἱ γονεῖς τῆς ἀπὸ εὐλάβειαν εἰς τὸν Ναόν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου. Τὸ γεγονός τῆς εἰσόδου τῆς Θεοτόκου εἰς τὸν Ναόν, « τ ὁ Εἰ σ ὁ δ ι α τ ῆ ς Θ ε ο τ ὁ κ ο υ », ἐφορτᾷ ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 21ην Νοεμβρίου.

Ἡ Μαρία (ἢ Μαριάμ) ὑπηρέτησε δώδεκα ἔτη εἰς τὸν Ναόν καὶ ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ναζαρέτ. Οἱ ἀναλαβόντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν προστασίαν των ἱερεῖς τὴν ἐμνήστευσαν, διὰ νὰ τὴν προστατεύῃ, ἐπειδὴ οἱ γονεῖς τῆς εἶχον ἀποθάνει, μετὰ τὸν Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος ἦτο πτωχὸς ξυλουργός, ἀλλὰ κατήγετο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ γένος τοῦ βασιλέως Δαβίδ.

Ἐξ ἀκριβῶς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ εἰς τὸν Ζαχαρίαν ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος οὗτος πάλιν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἁγνὴν παρθένον Μαρίαν, ἵνα εὐαγγελισθῇ εἰς αὐτὴν τὴν ἔλευσιν τοῦ Κυρίου.

Ὁ ἄγγελος, ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν εὐσεβῆ καὶ σεμνὴν Παρθένον, ἐχαίρετίσεν αὐτὴν μετὰ τοὺς ἐξῆς λόγους :

— *Χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.*

Ἡ Παρθένος ἐταράχθη πολὺ ἐκ τῆς ἐμφανίσεως καὶ διελογίζετο τί ἄραγε ἐσήμαινον οἱ μυστηριώδεις λόγοι. Τότε ὁ ἄγγελος λέγει πάλιν πρὸς αὐτὴν :

— *Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εἶδες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Ἰδοὺ, συνεχίζει, θὰ γεννήσῃς υἱόν, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ δώσῃς τὸ ὄνομα Ἰησοῦς. Οὗτος θὰ κληθῇ Ὑἱὸς τοῦ Ὑψίστου καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς αἰῶνας τῆς δὲ βασιλείας του « οὐκ ἔσται τέλος ».*

Ἡ Μαρία, συνελθοῦσα ἀπὸ τὴν πρώτην ἐκπλήξιν καὶ ταραχὴν, ἠρώτησε τὸν ἄγγελον :

— Πῶς ἔσται τοῦτο;

Ὁ ἄγγελος ἀπεκρίθη:

— Πνεῦμα ἔγινον καὶ Δύναμις Ὑψίστου θὰ ἔλθῃ ἐπὶ σέ. Τὸ τέκνον σου θὰ ὀνομασθῇ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τῆν ἁμαρτίαν.

Πρὸς διαπίστωσιν δὲ τῶν λόγων του ὁ ἄγγελος προσέθεσεν ὅτι καὶ ἡ συγγενὴς τῆς Ἑλισάβετ θὰ ἀποκτήσῃ υἱὸν κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ Θεοῦ.

Τότε ἡ Μαριάμ ἀπήντησε ταπεινότατα:

— Ἴδὸν ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

Ὁ ἄγγελος ἔγινεν ἄφαντος.

Ἡ χαρμόσυνος αὕτη ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν ὀνομάζεται Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. Ἐορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν 25ην Μαρτίου.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον:

Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἢ φανέρωσις. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου γίνεται καὶ Γαβριὴλ τὴν χάριν εὐαγγελίζεται. Διὸ καὶ ἡμεῖς σὺν αὐτῷ τῇ Θεοτόκῳ βοήσωμεν· Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἑλισάβετ.

(Λουκ. Α' 39-56)

Ἡ Παρθένος Μαρία, ἀφοῦ ἔμαθε παρὰ τοῦ ἀγγέλου ὅτι καὶ ἡ συγγενῆς τῆς Ἑλισάβετ θὰ ἀπέκτα τέκνον, ἠὺχαριστήθη πολὺ καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ διὰ νὰ τὴν συγχαρῇ καὶ νὰ τῆς ἀναγγέλῃ τὸν εὐαγγελισμόν τὸν ἰδικόν τῆς. Ἐσπευσε λοιπὸν νὰ μεταβῇ πλησίον τῆς ὁδοιπορήσασα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ εἰς Χεβρών.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἑλισάβετ καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν, ἐχαίρετισεν αὐτὴν κατὰ τὸν συνηθισμένον εἰς τοὺς Ἰουδαίους τρόπον μετὰς λέξεως « *Εἰρήνη σοι* ».

Ἡ Ἑλισάβετ, εὐθὺς ὡς ἤκουσε τὸν χαιρετισμὸν τῆς Παρθένου, ἐφωτίσθη ὑπὸ πνεύματος Ἁγίου καὶ προσεφώνησεν αὐτὴν ὡς ἑξῆς :

— *Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. Καὶ πῶς συνέβη, συνέχισεν ἡ Ἑλισάβετ, νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ἡ μ ἡ τ ῆ ρ τοῦ Κυρίου ;* Λέγω δὲ τοῦτο, διότι, εὐθὺς ὡς ἤκούσθη ὁ χαιρετισμὸς σου, ἐσκήρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.

Ἡ Ἑλισάβετ εἶχε μάθει ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν ὅτι ἀμέσως μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἰδικοῦ των τέκνου θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον καὶ ὁ λυτρωτὴς αὐτοῦ, ὁ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων προσδοκώμενος Μεσσίας. Φωτισθεῖσα λοιπὸν ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία ἠὺλογήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν κόσμον τὸν Λυτρωτὴν Του. Σημεῖον δὲ τῆς ἀναγνώρισεως ἦτο τὸ σκίρτημα τοῦ ἰδικοῦ τῆς τέκνου ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς.

Ἡ Παρθένος Μαρία ἠὺχαριστήθη πολὺ, ὅταν ἤκουσε τοὺς προφητικούς λόγους τῆς Ἑλισάβετ, καὶ ἀπήντησε μετὰ τοὺς ἐμπνευσμένους λόγους τοῦ Ἰουδαίου ὕμνου :

— *Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου· ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.*

Ἡ Παρθένος ἔμεινε πλησίον τῆς Ἑλισάβετ τρεῖς μῆνας, πιθανότατα μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Προδρόμου. Ἐπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν της εἰς Ναζαρέτ ἀναμένουσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βουλῶν τοῦ Θεοῦ.

4. Ἡ Γέννησις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

(Λουκ. Α', 57 - 80)

Ὅταν ἔφθασεν ὁ ὁρισμένος χρόνος, ἡ Ἑλισάβετ ἐγέννησεν υἱόν, ὅπως εἶχε προφητεύσει ὁ ἄγγελος Γαβριήλ. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ γείτονες τῆς οἰκογενείας, ὅταν ἔμαθον τὸ γεγονός, ἔσπευσαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου καὶ συνέχαιρον τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς.

Κατὰ τὴν ὁδὸν ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως συνηθοίσθησαν πάλιν οἱ συγγενεῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζαχαρίου, διὰ νὰ δώσωσι τὸ ὄνομα εἰς τὸ νεογέννητον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐβραϊκὰ ἔθιμα. Ἡ ἐορτὴ αὕτη προεκάλει μεγάλῃν χαρὰν εἰς τὰς Ἰουδαϊκὰς οἰκογενείας. Εἰς τὴν περίπτωσιν μάλιστα αὐτὴν ἡ συγκέντρωσις τῶν συγγενῶν καὶ γνωστῶν ἦτο πολὺ μεγάλη, ἀφοῦ τὸ παιδίον εἶχε γεννηθῇ ὑπὸ τόσον παραδόξους συνθήκας. Ὁ Ζαχαρίας παρίστατο καὶ αὐτός, ἀλαλος, κατὰ τὴν ἐορτὴν.

Ὅλοι ἔλεγον ὅτι τὸ παιδίον ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του, νὰ ὀνομασθῇ δηλ. Ζαχαρίας. Ἡ μήτηρ του ὅμως ἐπέμενε ὅπως τὸ τέκνον της ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Οἱ παριστάμενοι εἶπον τότε ὅτι κανεὶς ἐκ τῶν συγγενῶν των δὲν ἔφερε τὸ ὄνομα τοῦτο. Διὰ νὰ δοθῇ δὲ τέλος εἰς τὴν διαφοράν, ἐζήτησαν μὲ νεύματα ἀπὸ τὸν Ζαχαρίαν νὰ ὀρίσῃ ἐκεῖνος τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου.

Ὁ Ζαχαρίας ἔλαβεν ἓν πινακίδιον καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτοῦ «Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ». Τὴν ἰδίαν δὲ στιγμὴν «ἐλύθη» ἡ γλῶσσα τοῦ Ζαχαρίου καὶ ἤρχισεν οὗτος νὰ ὑμῶν προφητικῶς διὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδίου. Ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι ἔμειναν ἐκπληκτοὶ διὰ τὸ θαῦμα καὶ ἤκουον μὲ θαυμασμόν τὸν προφητικὸν ὕμνον τοῦ Ζαχαρίου: — Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ἔλεγεν ὁ Ζαχαρίας, διότι ἐπεσκέφθη καὶ ἐλύτρωσε τὸν λαόν Αὐτοῦ, διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ Μεσσίας, ὅστις μέλλει νὰ γεννηθῇ ἐκ τοῦ οἴκου Δαβὶδ...

— Καὶ σύ, παιδίον, λέγει πρὸς τὸν Ἰωάννην, ὡσπύτως θέλεις ἀναδειχθῇ προφῆτης τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ, διότι θὰ προπορευθῇς τοῦ Κυρίου, ἵνα ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς Αὐτοῦ· ἵνα δώσῃς εἰς τὸν λαόν τὴν γνῶσιν τῆς σωτηρίας...

Τὸ παιδίον, ὁ Ἰωάννης, ἐμεγάλωνε πλησίον τῶν γονέων του καὶ τὸ πνεῦμα του ἐνεδυναμοῦτο μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ.

Τὴν γέννησιν τοῦ Προδρόμου ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 24ην Ἰουνίου. Τότε ψάλλεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τὸ ἀπολυτίκιον:

*Προφῆτα καὶ Προδρόμοι τῆς παρουσίας Χριστοῦ, ἀξίως εὐφημησαί
σε οὐκ ἐδποροῦμεν ἡμεῖς οἱ πόθῳ τιμῶντές σε· στεῖρωσις γὰρ τεκούσης
καὶ πατὴρ ἀφανία λέλονται τῇ ἐνδόξῳ καὶ σεπτῇ σου γεννήσει καὶ σάρ-
κωσις Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ κόσμῳ κηρύττεται.*

5. Ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Λουκ. Β', 1 - 21, Ματθ. Α', 18 - 25)

Ἐπλησίαζεν ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἤρχετο εἰς τὴν ζωὴν ἐκ τῆς Παρθένου Μαρίας ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Ἄγγελος Κυρίου εἶχε παρουσιασθῇ εἰς τὸν Ἰωσήφ καθ' ὕπνους καὶ ἐφάνερωσεν εἰς αὐτὸν τὸ μέγα μυστήριον τῆς γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, καθ' ὅσον ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ Υἱὸς τῆς Παρθένου ἐγένετο. Οὗτος θὰ ἐκαλεῖτο Ἰησοῦς καὶ θὰ ἔσφρζε τὸν λαόν του ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν (Ματθ. Α', 21). Διὰ τοῦτο, εἶχεν εἶπει ὁ ἄγγελος, ὁ Ἰωσήφ ἔπρεπε νὰ μείνῃ πλησίον τῆς Θεοτόκου καὶ νὰ τὴν προστατεύῃ.

Ἐβασίλευε τότε τῆς Ἰουδαίας ὁ Ἡρώδης ὁ Μέγας ὡς ὑποτελὴς τῶν Ρωμαίων. Ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ Ὁκταβιανὸς Αὐγούστος ἠθέλησε νὰ κάμῃ ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ, διὰ νὰ ἴσῃ τὸν ἀκριβῆ ἀριθμὸν τῶν κατοίκων ἐκάστης χώρας τῆς ἀπεράντου α' .ιοκρατορίας. Ἐξέδωσε λοιπὸν τὸ διάταγμα τῆς ἀπογραφῆς. Συμφώνως πρὸς αὐτὸ ἔπρεπεν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης νὰ εὐρεθῶσιν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του, διὰ νὰ ἀπογραφῇ ἐκεῖ.

Εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο ἔπρεπε φυσικὰ νὰ ὑπακούσωσι καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Παλαιστίνης. Ὁ Ἰωσήφ, ἐπειδὴ κατήγετο ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Δαβὶδ, ἔπρεπε νὰ μεταβῇ πρὸς ἀπογραφὴν εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῆς Ἰουδαίας Βηθλεέμ, ἡ ὁποία ἦτο ἡ γενέτειρα τοῦ Δαβὶδ. Ἀνεχώρησε λοιπὸν μετὰ τῆς Μαρίας ἐκ Ναζαρετ καὶ μετὰ κοπιώδη ὁδοιπορίαν ἔρθανσαν εἰς Βηθλεέμ, ἡ ὁποία ἀπέχει 10 περίπου χιλιόμετρα τῆς Ἱερουσαλὴμ.

Ὅλα τὰ ξενοδοχεῖα καὶ αἱ οἰκίαι τῆς μικρᾶς πόλεως εἶχον καταληφθῇ λόγῳ τῆς μεγάλης συρροῆς λαοῦ ἐξ αἰτίας τῆς ἀπογραφῆς. Ὁ Ἰωσήφ καὶ

ἡ Μαρία ἠναγκάσθησαν, ὅπως καὶ ἄλλοι πολλοί, νὰ καταλύσωσιν εἰς ἓν σπήλαιον πλησίον τῆς Βηθλεέμ, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς καταφύγιον ποιμένων ἢ ὁδοιπόρων καὶ ὡς σταῦλος ζώων ¹.

Ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐσπαργανώθη προχείρως τὸ θεῖον Βρέφος καὶ ὡς λίκνον τοῦ ἐχρησιμοποιήθη ἡ ὑπάρχουσα ἐκεῖ φάτνη τῶν ἀλόγων.

Εἰς τοὺς πλησίον τοῦ σπηλαίου ὠραίους λόφους καὶ ἀγρούς, ὅπου ὁ Ἰακώβ ἐβοσκειν ἄλλοτε ποτε τὰ πρόβατά του καὶ ὁ Δαβὶδ διῆλθε τὰ ἔτη τῆς νεότητός του, ἡγρύνουν μερικοὶ ποιμένες φυλάσσοντες τὰ ποιμνία των. Πρὸς τοὺς ἀπλοῦχοὺς τούτους ποιμένας ἀνῆγγειλεν ἄγγελος Κυρίου τὸ μέγα γεγονός ἐμφανισθεὶς εἰς αὐτοὺς ἐν μέσῳ ἐ ξ α ι σ ί ο υ φ ω τ ὸ ς καὶ λ α μ ψ ε ω ς. Οἱ ποιμένες κατελήφθησαν ὑπὸ φόβου, ἀλλὰ ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ ἀγγέλου :

— Μὴ φοβεῖσθε! Ἰδοὺ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. Σήμερον ἐγεννήθη ἐν πόλει Δαβὶδ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, « ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος ». Δύνασθε καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι νὰ ἴδετε τὸν γεννηθέντα, « βρέφος ἐσπαργανωμένον κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ ».

Ἐνῷ δὲ ἀκόμη ὠμίλει πρὸς τοὺς ποιμένας ὁ ἄγγελος, μία οὐράνιος ἀγγελικὴ ἁρμονία ἠκούσθη δοξολογοῦσα τὸν Θεὸν καὶ λέγουσα :

— Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη· ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Ὅταν ἡ ἀγγελικὴ ὕμνωδία ἔπαυσε καὶ ὁ ἄγγελος ἐξηφανίσθη, οἱ ποιμένες, συνελθόντες ἀπὸ τὸ θάμβος, ἔσπευσαν πρὸς τὸ σπήλαιον. Εὗρον ἐκεῖ τὴν Θεοτόκον μετ' ὃν Ἰωσήφ πλησίον εἰς τὴν φάτνην, ὅπου ἔκειτο τὸ θεῖον βρέφος, ὅπως κριβῶς εἶχεν εἶπει εἰς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος. Οἱ ποιμένες προσεκύνησαν τὸν Χριστὸν πλήρεις πίστεως. Διηγῆθησαν δὲ εἰς τοὺς ἐν τῷ Σπηλαίῳ πρῶτον καὶ ἔπειτα διελάλησαν εἰς ὅλους ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν καὶ ἐδοξολόγουν τὸν Θεόν. Τοιοῦτοτρόπως οἱ ἀπλοῦχοι ποιμένες ἔγιναν οἱ πρῶτοι κήρυκες τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν ἐδόθη εἰς τὸν Ἰὼν τῆς Παρθένου

1. Ἐπὶ τοῦ Σπηλαίου ἀνῆγέρθη ὑπὸ τῆς Ἀγ. Ἐλένης περικαλλῆς καὶς ρυθμοῦ παλαιᾶς Βασιλικῆς, ὁ ὁποῖος σφίζεται μέχρι σήμερον. Ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ δύο κλίμακες 15 βαθμίδων ὡδηγοῦσι κάτω εἰς τὸ Σπήλαιον, τοῦ ὁποῦ τοῦ πᾶ τοιχωμάτα ἔχουν ἐπεσθῇ διὰ πολυτελῶν μαρμαρίνων πλακῶν. Τὸ Σπήλαιον φωτίζεται διὰ κανδηλῶν. Εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ὑπάρχει ἡ Ἀγ. Φάτνη. Τὸ Σπήλαιον ἀνήκει σήμερον εἰς τὴν κυριότητα τῶν Ὁρθοδόξων.

κατὰ τὴν καθιερωμένην ἑορτὴν τοῦ ὀνόμα *Ἰησοῦς*, δηλ. Σωτήρ, συμφώνως πρὸς τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀγγέλου.

Ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν 25ην Δεκεμβρίου, εἶναι δὲ ἡ ἡμέρα αὕτη μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας ἐορτὰς τῆς Χριστιανοσύνης. Κατὰ τὴν ἑορτὴν αὕτην ψάλλεται:

α' (Ἀπολυτίσιον)

Ἡ γέννησίς Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν.
ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως.
Ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἀστροῖς λατρεύοντες
ὑπὸ ἀστέρος ἐδιδάσκοντο *Σὲ προσκυνεῖν*
τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης *καὶ Σὲ γινώσκειν*
ἐξ ὕψους ἀνατολῆν, *Κόριε, δόξα Σοι.*

β' (Κοντάκιον)

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον¹ τίττει
καὶ ἡ γῆ τὸ σπῆλαιον τῷ ἀπροσίτῳ² προσάγει.
Ἄγγελοι μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι,
Μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι,
δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγεννήθη παιδίον νέον
ὁ πρὸ αἰώνων Θεός.

6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου.

(Λουκ. Β', 22 - 40)

Κατὰ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον οἱ γονεῖς τοῦ νεογεννήτου πρωτοτόκου ἄρρενος ἔπρεπε τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν νὰ παρουσιάσωσι τοῦτο εἰς τὸν ἐν Ἱερουσολύμοις ναόν, ἵνα ἀφιερωθῇ εἰς τὸν Θεόν. Ἐπρεπεν ἀκόμη νὰ προσφέρωσιν οἱ γονεῖς διὰ τὴν καθιερωμένην θυσίαν ἓνα ἄμνόν, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ εἶναι ἄμωμος καὶ ἀρτιμελής (Λευϊτικὸν IB', 6-9) καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα· ἂν ὅμως οἱ γονεῖς δὲν ἦσαν εὐποροί, ἠδύναντο νὰ προσφέρωσι ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νεοσσούς περιστερῶν.

Τεσσαράκοντα λοιπὸν ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτήρος ὁ

1. Τὸν ὑπερούσιον = τὸν Θεόν.

2. Τῷ ἀπροσίτῳ = εἰς τὸν ἀπροσέλαστον.

Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἀνῆλθον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἔφερον τὸ παιδίον εἰς τὸν ναόν.

Ἐξῆς τότε εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς δίκαιος καὶ εὐλαβῆς πρεσβύτης ὀνομαζόμενος Συμεὼν, τὸν ὁποῖον ὅλοι ἐσέβοντο καὶ ἐτίμων. Εἰς τοῦτον

εἶχεν ἀποκαλυφθῆ ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὅτι, πρὶν ἀποθάνῃ, θὰ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.

Ὁ γέρον Συμεὼν ἦλθεν εἰς τὸν Ναόν, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἰωσήφ προσέφερον τὸ παιδίον, καὶ φωτισμένος ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐν ψυχικῇ ἀγαλλιᾶσσει ἀνεφώνησε :

—Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι (=διότι) εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμα-

σας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ¹.

Ἐνῶ δὲ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ὁ Ἰωσήφ ἤκουον μετὰ θαυμασμοῦ τοὺς ἀποκαλυπτικούς τούτους λόγους, ὁ γέρονς ἠυλόγησεν αὐτοὺς καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Θεοτόκον εἶπε πρὸς αὐτήν.

— Ἰδοὺ, ὅτι τοῦτο ἡ εἰς τὸν κόσμον παρουσία καὶ διδασκαλία θὰ γίνῃ εἰς πολλοὺς ἀφετηρία πτώσεως ἢ ἀνυψώσεως. Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία².

Εἰς τὸν Ναὸν εὐρίσκετο τότε καὶ μία γραῖα ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐτῶν ὀνομαζομένη Ἄννα. Αὕτη εἶχεν ἀφιερωθῆ εἰς τὸν Ναὸν καὶ ἐλάτρευε τὸν Θεὸν νυχθημερὸν ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ὅταν εἶδε καὶ ἡ Ἄννα τὸ βρέφος Ἰησοῦν, ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ περὶ Αὐτοῦ προφητικῶς, ὅπως ὁ Συμεὼν, καὶ νὰ δοξολογῇ τὸν Θεόν.

Ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσαν τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο καθῆκον, ἐπέστρεψαν μετὰ τοῦ παιδίου εἰς τὴν Βηθλεέμ.

Ἡ παράστασις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν ναὸν εἶναι ἐν τῶν σπουδαιότερων γεγονότων τῆς νηπιακῆς του ἡλικίας. Ὀνομάσθη Ὑπαπαντή τοῦ Κυρίου, διότι ὁ πρεσβύτερος Συμεὼν ὑπέδεχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν Κύριον. Ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας ἐφορτάζεται τὴν 2ην Φεβρουαρίου. Τότε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον:

Χαῖρε, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε Παρθένε,
Ἐκ σοῦ γάρ ἀπέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης,
Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, φωτίζων τοὺς ἐν σκότει.
Εὐφραίνον καὶ σύ, Πρεσβῦτα δίκαιε, δεξάμενος
ἐν ἀγκάλαις τὸν ἐλευθερωτὴν τῶν ψυχῶν
ἡμῶν, χαριζόμενος ἡμῖν καὶ τὴν Ἀνάστασιν.

1. Ὁ ὕμνος οὗτος δὲν ἐκφράζει μόνον τὴν χαρὰν τοῦ εὐσεβοῦς πρεσβύτου, διότι τὸν ἤξιωσεν ὁ Θεὸς νὰ ἴδῃ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ προλέγει τὴν προσέλευσιν τῶν Ἑθνικῶν εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

2. Διὰ τῶν λόγων τούτων ὁ Συμεὼν προφητεύει τὰ πάθη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

7. Ἡ Προσκύνησις τῶν Μάγων.

(Ματθ. Β', 1-12)

Ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἐγένεν ἡ προσκύνησις τοῦ νηπίου Ἰησοῦ ὑπὸ τῶν ἐξ Ἀνατολῆς Μάγων. Ὅπως οἱ ἀπλοῖκοι ποιμένες ἐφωτίσθησαν μετὰ τὴν ἡμέραν τῆς Γεννήσεως ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου καὶ τῆς οὐρανίας ὑμνωδίας καὶ ἔσπευσαν νὰ προσκυνήσωσι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτοτρόπως ἐφωτίσθησαν εἰς τὰ βῆθη τῆς Ἀνατολῆς σοφοὶ ἄνδρες, τοὺς ὁποίους ὠνόμαζον μάγους. Τρεῖς τοιοῦτοι σοφοὶ ἄνδρες εἶδον νέον λαμπρὸν ἀστέρα εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἐβεβαιώθησαν ἐκ τοῦ σημείου τούτου ὅτι ἐγεννήθη τὸ φῶς τοῦ κόσμου (ὁ Σωτὴρ)¹.

Οἱ τρεῖς μάγοι ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος ἐφθασαν εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἤρχισαν νὰ ἐρωτοῦν.

— Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχνεὺς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ; εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν π ρ ο σ κ υ ν ῆ σ α ι αὐτῷ.

Ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, ὅταν ἤκουσεν ὅτι οἱ τρεῖς Μάγοι τῆς Ἀνατολῆς ἐζήτησαν κάποιον νεογέννητον βασιλέα, κατεταράχθη. Ἐνόμισεν ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκοσμοῦ βασιλείας, ὁ ὁποῖος θὰ ἤρπαζε τὴν ἰδικήν του Ἀρχήν.

Ἐκάλεσε λοιπὸν ἀμέσως τοὺς εἰδικοὺς εἰς τὰς Γραφὰς ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτῶν νὰ τοῦ εἰπουν ποῦ λέγουσι αἱ Γραφαὶ ὅτι « ὁ Χριστὸς γεννᾶται ». Οὗτοι ἀπήντησαν εἰς τὸν Ἡρώδη ὅτι κατὰ τὰς Γραφὰς ὁ Μεσσίας θὰ ἐγεννᾶτο εἰς τὴν μικράν καὶ ἄσημον Βηθλεέμ.

Τότε ὁ Ἡρώδης ἐκάλεσε κρυφίως τοὺς Μάγους καί, ἀφοῦ ἐπληροφορήθη παρ' αὐτῶν πότε εἶδον τὸν ἀστέρα, τοὺς εἶπεν ὅτι τὸ παιδίον ἐγεννήθη εἰς τὴν Βηθλεέμ. Τοὺς παρεκάλεσε δέ, ὅταν τὸ εὑρουν, νὰ ἐπιστρέψουν καὶ νὰ τὸν εἰδοποιήσουν ποῦ ἀκριβῶς εἶναι, διὰ νὰ μεταβῇ δῆθεν νὰ τὸ προσκυνήσῃ καὶ αὐτός.

1. Οἱ Ἰουδαῖοι διασπαρέντες μεταξὺ τῶν Ἑθνῶν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ναβουχοδονόσορος, ἔφερον μαζί των καὶ τὰ ἱερά των βιβλία, κατὰ τὰ ὁποῖα ἀνεμένετο ὁ Μεσσίας. Ἡ ἰδέα λοιπὸν αὕτη μετεδόθη ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ εἰς τοὺς Ἑθνικοὺς. Τοῦτο γνωρίζοντες οἱ ἐξ Ἀνατολῶν Μάγοι, ἅμα εἶδον τὸν νέον ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπίσθησαν ὅτι ἐγεννήθη ὁ μέγας ἐκείνος καὶ ἀνεκμένετος βασιλεὺς.

Ὁ Ἡρώδης ἀπέκρυψεν ἀπὸ τοὺς Μάγους τοὺς δολίους κατὰ τοῦ παιδίου σκοποὺς του.

Εὐθὺς ὡς οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ διὰ τὴν Βηθλεέμ, ἰδοὺ πάλιν ἐφάνη ὁ ἀστήρ καὶ τοὺς ὠδήγει.

Ἡ ἐκ νέου ἐμφάνις τοῦ ἀστέρος ἐχαροποίησε πολὺ αὐτούς. Ὁ ἀστήρ ἐστάθη ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὴν οἰκίαν ὅπου ἦτο τὸ παιδίον Ἰησοῦς μετὰ τῆς μητρὸς Αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς Μάγοι εἰσῆλθον, ἔπεσαν εἰς τὰ γόνατα,

προσεκύνησαν Αὐτὸν καὶ προσέφερον εἰς τὸν νέον «Βασιλέα» ὡς δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.

Οἱ Μάγοι ἐξεπλήρωσαν τὸν σκοπὸν των καὶ ἡτοιμάσθησαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ὑπόσχεσιν πού εἶχον δώσει εἰς τὸν Ἡρώδη. Ἀλλὰ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον των ἄγγελος Κυρίου καὶ τοὺς ἐπληροφόρησε περὶ τῶν δολίων σκοπῶν τοῦ Ἡρώδου. Οἱ Μάγοι ἀνεχώρησαν ἐκ Βηθλεέμ καὶ ἀκολούθησαντες ἄλλην ὁδὸν ἐπέστρεψαν εἰς τὴν χώραν των.

8. Ἡ εἰς Αἴγυπτον φυγὴ τῆς ἱερᾶς οἰκογενείας.

(Ματθ. Β', 13-23)

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Μάγων ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθη καθ' ὕπνους εἰς τὸν Ἰωσήφ καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν:

— Ἰωσήφ, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φύγε εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ὅθι παραμείνης ἐκεῖ ἕως ὅτου σοῦ εἴπω νὰ ἐπιστρέψῃς,

διότι τώρα ὁ Ἡρώδης ζητεῖ νὰ εὑρῇ τὸ παιδίον, διὰ νὰ τὸ φονεύσῃ.

Ὁ Ἰωσήφ ὑπήκουσεν ἀμέσως εἰς τὴν ἐντολὴν ταύτην τοῦ Θεοῦ. Παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ κρυφίως, ἐν καιρῷ νυκτός, ἀνεχώρησαν ὅλοι εἰς Αἴγυπτον. Εἰς τὴν χώραν ταύτην κατέφευγον ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων ὅλοι οἱ καταδιωκόμενοι Ἰουδαῖοι τῆς Παλαιστίνης. Καὶ ἡ Αἴγυπτος ὑπήγετο τότε εἰς τοὺς Ρωμαίους, ἀλλὰ τὴν ἐκυβέρνην ἄλλος διοικητὴς καὶ δὲν ἔφθανεν ἕως ἐκεῖ ἡ ἐξουσία τοῦ τυραννικοῦ Ἡρώδου. Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ Αἴγυπτος ἐφιλοξένει περὶ τὸ ἓν ἑκατομύριον Ἰουδαίων.

Ὁ Ἡρώδης ματαίως ἐπερίμενεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ ἐπιστρέψουν

οἱ Μάγοι. "Όταν ἐπληροφορήθη ὅτι ἀνεχώρησαν ἐκ Βηθλεὲμ κατ' εὐ-
θεΐαν διὰ τὴν πατρίδα των, κατελήφθη ὑπὸ μεγάλης ὀργῆς. Ἐπειδὴ δὲ δὲν
ἠδυνήθη διὰ τῶν Μάγων νὰ ἀνακαλύψῃ τὸν νεογέννητον β α σ ι λ έ α ,
διέταξε νὰ σφαγῶσιν ὅλα τὰ νήπια τῆς Βηθλεὲμ καὶ τῶν περιχώρων, ὅσα
εἶχον ἡλικίαν ἕως δύο ἐτῶν. Διὰ τοῦ ἀπαισίου τούτου μέτρου ἐπίστευεν ὁ
θηριώδης Ἡρώδης ὅτι θὰ ἐφονεύετο καὶ ὁ μέλλων νὰ ἐγείρῃ ἀξιώσεις ἐπὶ
τοῦ θρόνου του. Τὰ ἀθῶα ταῦτα θύματα τῆς θηριωδίας τοῦ Ἡρώδου ὑ-
πῆρξαν οἱ πρῶτοι μάρτυρες ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, ὅστις βραδύτερον ὑπέστη
τὸν σταυρικὸν θάνατον ὑπὲρ τοῦ κόσμου.

"Όταν μετ' ὀλίγους μῆνας ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, πάλιν ἐνεφανίσθη
εἰς τὸν Ἰωσήφ ἄγγελος καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἐπιστρέψῃ πλεόν εἰς τὴν πατρίδα
του μετὰ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ παιδίου, διότι ὁ Ἡρώδης εἶχεν ἀποθάνει.

Ὁ Ἰωσήφ ὑπήκουσε καὶ ἡ ἱερὰ οἰκογένεια ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Πα-
λαιστίνην.

Δὲν ἐγκατεστάθην ὅμως τώρα εἰς τὴν Βηθλεὲμ, διότι τῆς Ἰου-
δαίας ἐβασίλευεν ὁ εἰς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἡρώδου, ὁ τυραννικὸς Ἀρχέλαος.
Ὁ Ἰωσήφ ἐπροτίμησε νὰ κατοικήσῃ μονίμως πλεόν μετὰ τῆς Μαρίας
καὶ τοῦ παιδίου εἰς τὴν Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐκυβέρνηα ἕτερος
υἱὸς τοῦ Ἡρώδου, ὁ μετριοπαθὴς Ἡρώδης Ἀντίπας.

Τοιοῦτοτρόπως ἐξεπληρώθη καὶ ἄλλη περὶ τοῦ Ἰησοῦ προφητεία,
κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς θὰ ὠνομάζετο καὶ Ν α ζ ω ρ α ῖ ο ς.

9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετὴς ἐν τῷ Ναῶ.

(Λουκ. Β', 40 - 52)

Ὁ Ἰησοῦς ἐμεγάλωσεν ἐν τῇ πτωχικῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῆς
μητρὸς Του πλήρης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Περὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας
Του γράφει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὰ ἐξῆς : Τὸ δὲ παιδίον ἠδῆσανε καὶ
ἐκραιταύτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐ-
τό.

Ὁ Ἰησοῦς ἔφθασε τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον
ἡλικίαν τῶν 12 ἐτῶν. Ἡ ἡλικία αὕτη εἶχε μεγάλην σημασίαν παρὰ τοῖς
Ἰουδαίοις. Κατ' αὐτὴν ὁ παῖς καθίστατο τέκνον τοῦ Νόμου, ἤρχιζε
δηλ. νὰ εἶναι ὑπεύθυνος ὁ ἴδιος διὰ τὴν ζωὴν του, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ εἴ-
ναι σύμφωνος μὲ τὰς ἐντολὰς τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Τότε ἀκριβῶς διὰ
πρώτην φορὰν παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία τὸν Ἰη-

σοῦν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου μετέβαινον κατ' ἔτος κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα.

Τὸ Πάσχα ἦτο ἡ ἐπισημοτέρα ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Μυριάδες εὐσεβῶν προσκυνητῶν συνέρρεον κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ λαμπρόταται τελεταὶ ἐγίνοντο εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ Ναόν. Ἡ ἑορτὴ διήρκει ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία μαζί μὲ πολλοὺς ἄλλους προσκυνητὰς ἐκ Γαλιλαίας ἀνεχώρησαν ἐπιστρέφοντες εἰς Ναζαρέτ. Δὲν ἐπρόσεξαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς δὲν ἦτο μαζί των, ὅταν δὲ τὸ ἀντελήφθησαν, ἐνόμισαν ὅτι μὲ ἄλλα παιδιὰ ἐπροχώρει ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν συνοδείαν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν, ὅτε ἐτελείωσεν ἡ ὁδοιπορία τῆς πρώτης ἡμέρας καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν εὑρουν μεταξύ τῶν συνοδοιπορούντων, ἐνόησαν ὅτι εἶχε μείνει εἰς Ἱεροσόλυμα· ἐπέστρεψαν λοιπὸν ἐκεῖ ἀναζητοῦντες Αὐτὸν πλήρεις ἀνησυχίας. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀντελήφθησαν ὅτι δὲν ἦτο μαζί των, εὑρον τὸν δωδεκαετῆ Ἰησοῦν εἰς τὸν Ναὸν καθήμενον ἐν μέσῳ τῶν Ἱερέων καὶ τῶν διδασκάλων καὶ συνομιλοῦντα

μετ' αὐτῶν. "Ολοι ἐθαύμαζον τὸν δωδεκαετῆ παῖδα διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὰς ἐπιτυχεῖς ἐρωτήσεις καὶ ἀπαντήσεις Του.

ἌΟ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἠπόρησαν, ὅταν εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συνομιλῇ ἥσυχος μὲ τοὺς διδασκάλους τοῦ Νόμου.

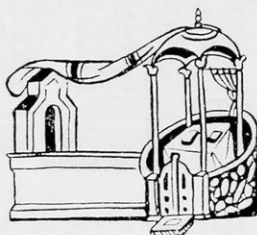
— Τέκνον μου, εἶπεν ἡ μήτηρ του, διατί μᾶς τὸ ἔκαμες αὐτό ; Δὲν βλέπεις μὲ πόσῃ ἀγωνίᾳ σὲ ἀνεζητούσαμεν ὁ πατήρ σου καὶ ἐγώ ;

ἌΟ Ἰησοῦς τότε διέκοψε τὴν συζήτησιν καὶ ἠκολούθησε τοὺς γονεῖς Του, εἰς τοὺς λόγους δὲ τῆς μητρός Του ἀπεκρίθη:

— Διατί μὲ ἐζητούσατε ; Δὲν γνωρίζετε ὅτι ἐγὼ πρέπει νὰ μένω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρός μου ;

Τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἐνόησαν τότε οἱ γονεῖς Του. Ἡ μήτηρ Του ὅμως ἐφύλασσε πάντοτε τοὺς λόγους Του ἐν τῇ καρδίᾳ της.

ἌΟ Ἰησοῦς ἐπέστρεψε μετὰ τῶν γονέων Του εἰς Ναζαρέτ καὶ ἐφ' ὅσον παρήρχοντο τὰ ἔτη προσέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΑΡΧΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΑΥΤΟΥ

10. Τὸ κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ.

(Ματθ. Γ', 1 - 12 καὶ Λουκ. Γ', 1 - 20)

Πρὶν ὁ Ἰησοῦς ἐμφανισθῇ καὶ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον Του τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου, ἦτο ἀνάγκη νὰ προετοιμασθῇ ἡ ὁδὸς διὰ προφήτου τινός, ὅστις θὰ ἦτο καὶ ὁ τελευταῖος. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν, ἐκλεγείς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἰωάννης ὁ υἱὸς τοῦ Ζαχαρίου καὶ τῆς Ἐλισάβετ.

Ὁ Ἰωάννης λίαν ἐνωρίς ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ. Ἐκεῖ κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων προφητῶν ἔζη βίον ἀσκητικὸν καὶ πλήρη στερήσεων, ἀφωσιωμένος εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην τῶν Θείων Γραφῶν. Ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ἐγκράτεια καὶ ἐν γένει ἡ ἀρετὴ του προσκάλει τὸν θαυμασμόν. Ἡ λιτὴ τροφή του ἐξ ἀγρίου μέλιτος καὶ ἀκρίδων, τὸ πενιχρὸν ἔνδυμα ἐκ τριχῶν καμήλου καὶ ἡ δερματίνη ζώνη ἡ περισφιγγούσα τὸ ἰσχνὸν σῶμά του ἀπεδείκνυν ὅτι ὁ Ἰωάννης περιεφρόνει βαθύτατα ὅλα τὰ ὕλικά ἀγαθά.

Κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἀρχῆς τοῦ Ρωμαίου Αυτοκρά-

τορος Τιβερίου (14 - 37 μ. Χ.), ἦτοι κατὰ τὸ 29 ἢ 30 ἔτος μ. Χ., ὁ Ἰωάννης ἤρχεις νὰ κηρύττῃ δημοσίᾳ καὶ τὸ κήρυγμά του ἠκούσθη εἰς ὅλην τὴν χώραν. Πανταχόθεν συνέρρεον πάσης τάξεως ἄνθρωποι ἐκ τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, ἵνα ἀκούσωσι τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ ἐξομολογήθωσι τὰς ἁμαρτίας των.

Ὁ Ἰωάννης ἤρχιζε τὴν διδασκαλίαν του μὲ θερμὸν κήρυγμα μετανοίας διὰ τὰς ἁμαρτίας :

— Μετανοεῖτε, ἔλεγεν ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἰλικρινῶς μετενόουν διὰ τὰς ἁμαρτίας των, ὁ Ἰωάννης τοὺς ἐβάπτιζεν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. Εἰς τοὺς τελώνας ἔλεγε νὰ μὴ εἰσπράττωσι, παρὰ μόνον ὅσα προστάζει ὁ νόμος, εἰς δὲ τοὺς στρατιώτας νὰ μὴ καταπιέζουν τὸν λαόν.

Ὅταν κάποτε εἶδε μετὰ τῶν προσερχομένων Φαρισαίους καὶ Σαδδουκαίους¹ καὶ ἀντελήφθη ὅτι ἦλθον ἀπὸ ἀπλῆν περιέργειαν καὶ διὰ νὰ ἐλέγξουν τὸ ἔργον του, τοὺς ἐπέπληξε μὲ αὐστηρότατα λόγια καὶ τοὺς ὠνόμασε γενιήματα ἐχιδνῶν. Τοὺς συνέστησε δὲ νὰ μετανοήσουν εἰλικρινῶς καί, μεταβάλλοντες τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των, νὰ πράττουν ἀγαθὰ ἔργα. Ἀλλως, τοὺς ἔλεγε, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἀποφύγωσι τὴν θείαν ὀργὴν καὶ τιμωρίαν.

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἐκήρυττε μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐβάπτιζεν εἰς τὸν Ἰορδάνην τοὺς προσερχομένους εἰς αὐτὸν καὶ εἰλικρινῶς μετανοοῦντας διὰ τὰς ἁμαρτίας των. Τὸ βάπτισμα τοῦτο ἦτο βάπτισμα μετανοίας καὶ προπαρεσκευάζε τὸν λαὸν νὰ δεχθῇ τὸ βάπτισμα σωτηρίας τοῦ Κ.Η.Ι.Χ.

Τὸ πολὺ πλῆθος τῶν προσερχομένων ἐπίστευεν ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦτο ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ὁ Ἰωάννης ὅμως ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς :

— Ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος, διὰ τὸν ὅποιον ὁ προφῆτης Ἡσαΐας εἶπε : Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου. Ἐγὼ μὲν σὺς βαπτίζω μὲ ὕδωρ εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος εἶναι πολὺ ἰσχυρότερός μου καὶ τούτου δὲν εἶμαι ἱκανὸς ἐγὼ νὰ λύσω τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων Του. Αὐτὸς θὰ σὺς βαπτίσῃ ἐν πνεύματι Ἀγίῳ.

Ὁ Ἰωάννης λοιπὸν ὑπῆρξεν ἐκεῖνος ὁ ὅποιος προητοίμασε τοὺς ἀν-

1. Οἱ Σαδδουκαῖοι ἐκαυχῶντο ὅτι ἐγνώριζον καλύτερον παντὸς ἄλλου τὰς Θείας Γραφάς καὶ ὑπερῆφανόντο διὰ τὴν ἐκ τοῦ Ἀβραάμ καταγωγὴν των. Περιωρίζοντο ὅμως οἱ περισσότεροι εἰς τὸ νὰ τηροῦν μόνον τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῆς Θρησκείας, ὁ βίος των δὲ ἦτο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλήρης ὑποκρισίας καὶ ἐστερηνένους ἀγνότητος.

θρώπους νὰ δεχθῶν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη Π ρ ό δ ρ ο μ ο ς. Διὰ τὸ βάπτισμα ἐπίσης τῶν μετανοούντων ὠνομάσθη Β α π τ ι σ τ ή ς· ἀλλὰ, ὅπως ὁ ἴδιος ἐξήγησε, τὸ μὲν ἰδικὸν του βάπτισμα ἦτο β ά π τ ι σ μ α με τ α ν ο ί α ς, τὸ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἦτο β ά π τ ι σ μ α σ ω τ η ρ ί α ς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν μνήμην Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ τὴν 7ην Ἰανουαρίου.

11. Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.

(Μαθ. Γ', 13-17 καὶ Λουκ. Γ', 21-22)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, περὶ τὸ τριακοστὸν δηλ. ἔτος τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς Του, ὅποτε θὰ ἔπρεπε νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ μεγάλου ἔργου Του, τοῦ ἔργου τῆς δι' Αὐτοῦ ἀπολυτρώσεως τοῦ κόσμου, ἤλθε πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἵνα βαπτισθῇ.

Ὁ Ἰωάννης ἐξεπλάγχθη ἀπὸ τὸ Θεῖον μεγαλεῖον τοῦ ἐρχομένου πρὸς αὐτὸν Ἰησοῦ καὶ αἰσθανόμενος τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀνίκανον νὰ βαπτίσῃ τὸν ἅγιον καὶ ἀθῶον εἶπεν :

— Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ Σοῦ βαπτισθῆναι καὶ Σὺ ἔρχῃ πρὸς με ;

Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤρχετο ὡς ἁμαρτωλός, διὰ νὰ μετανοήσῃ καὶ βαπτισθῇ, ἀλλὰ διὰ νὰ φανερωθῇ διὰ τοῦ βαπτίσματος ὁ θεῖος προορισμός του, ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἰωάννην :

— Πρέπει νὰ βαπτισθῶ, διότι οὕτω θὰ ἐκπληρωθῇ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

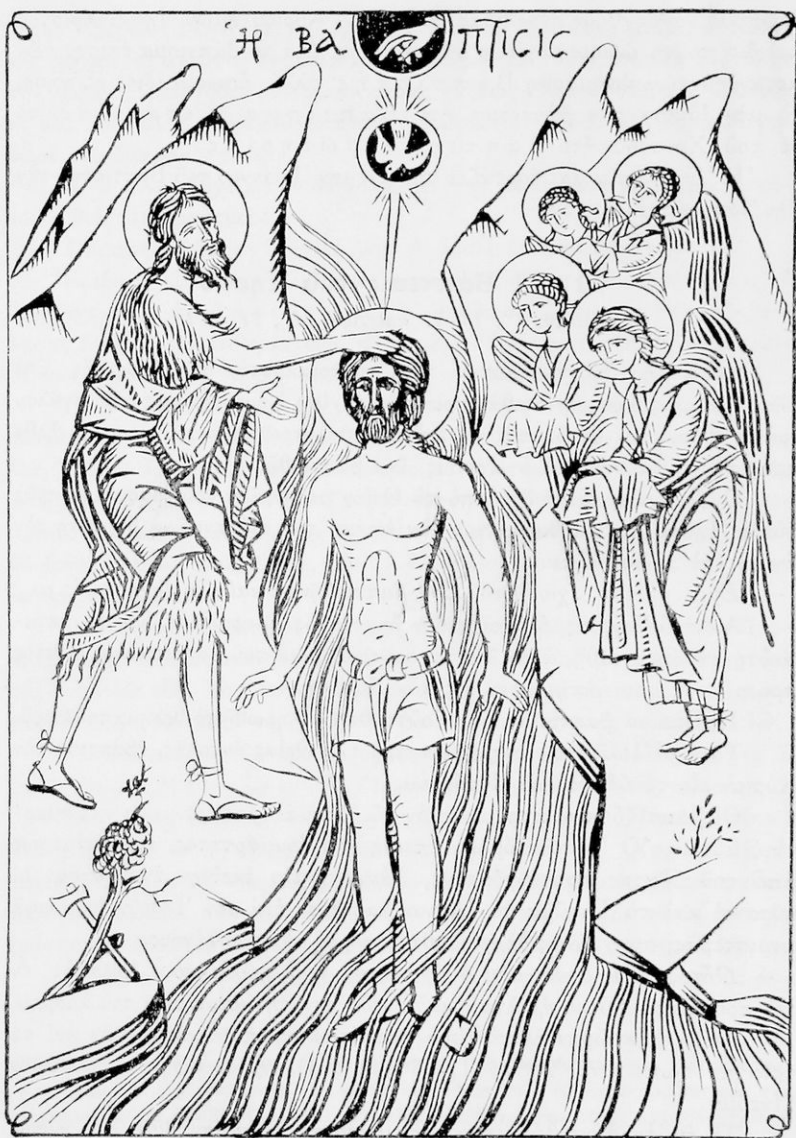
Τότε ὁ Ἰωάννης, ὑποχωρῶν πρὸ τῆς Θεϊκῆς ἐντολῆς, ἐβάπτισε τὸν Κύριον εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνου.

Οἱ βαπτιζόμενοι παρέμενον ἐν τῷ ὕδατι ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ἐπειδὴ ἦτο ἀναμάρτητος, ἀνέβη ἀμέσως ἀπὸ τοῦ ὕδατος προσευχόμενος. Τὴν στιγμὴν ἐκεῖνην ἀνεφύθησαν οἱ οὐρανοὶ καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατέβη ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν ἐν μορφῇ περιστερᾶς, συγχρόνως δὲ ἠκούσθη φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ λέγουσα :

— Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδόκησα. Δηλαδή: ἐν τῷ προσώπῳ Αὐτοῦ ἠθέλησα καὶ ἀνεδέχθην τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου.

Κατὰ τὴν ὥραν λοιπὸν τοῦ βαπτίσματος παρουσιάσθησαν καὶ τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος : Ὁ Πατήρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

Τὸ ἐν Ἰορδάνῃ βάπτισμα εἶχε μεγίστην σημασίαν, διότι διὰ τοῦτου

ἀπεκαλύφθη ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, τοιοῦτοτρόπως δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸν δημόσιον βίον, ἤρχισε δηλ. τὴν ἀποκάλυψιν τῆς διδασκαλίας Του, πλήρης αἵγλης καὶ τιμῆς.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν βάπτισιν τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν 6ην Ἰανουαρίου. Ἡ ἐορτὴ αὕτη λέγεται καὶ *Θ ε ο φ ά ν ε ι α*, διότι κατὰ τὴν βάπτισιν ἐ φ ά ν η ὁ Θ ε ό ς. Λέγεται ἐπίσης καὶ ἐορτὴ τῶν *Φ ώ τ ω ν*, διότι κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους πολλοὶ νέοι πιστοὶ ἐβαπτίζοντο, δηλ. ἐφωτίζοντο μὲ τὸ φῶς τῆς πίστεως κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν. Κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύτην ψάλλονται ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας μας τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον, τὰ ὁποῖα ἀκολουθοῦν :

α' (Ἀπολυτίκιον)

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζόμενον Σου, Κόριε,
ἢ τῆς Τριάδος ἐφανερῶθῃ προσκύνησις·
τοῦ γὰρ γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι,
ἀγαπητὸν Σὲ νιδὸν ὀνομάζουσα.
Καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἵδει περιστρεφῶς,
ἐβεβαίον τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.
Ὁ ἐπιφανείς, Χριστὲ ὁ Θεός,
καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, Δόξα Σοι.

β' (Κοντάκιον)

Ἐπεφάνης σήμερον τῇ Οἰκουμένῃ καὶ τὸ φῶς Σου, Κόριε,
ἐσημειώθῃ ἐφ' ἡμᾶς, ἐν ἐπιγνώσει ὁμοῦντάς Σε.
Ἦλθες, ἐφάνης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.

**12. Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὴν διδασκαλίαν Του
καὶ ἀποκτᾷ τοὺς πρώτους μαθητάς.**

(Ἰωάν. Α', 26 - 52)

Ἀμέσως μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ Ἰησοῦς ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐρήμον. Ἐκεῖ ἔζησεν ἐπὶ 40 ἡμέρας ἐν νηστείᾳ καὶ προσευχῇ. Σκοπὸς Του ἦτο νὰ ἀφήσῃ εἰς τὸν κόσμον παράδειγμα, ὅτι πάντες ὀφείλουν πρὸ παντὸς μεγάλου ἔργου τῆς ζωῆς των νὰ προετοιμάζωνται διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς.

Ἐπιστρέψας ἐκ τῆς ἐρήμου εἰς τὴν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου χώραν τῆς Ἰουδαίας, εὗρεν ἐκεῖ τὸν Ἰωάννην διδάσκοντα καὶ ἀκολου-

θούμενον ἀπὸ πολλοὺς μαθητάς. Εἶχον ἔλθει τότε πρὸς τὸν Ἰωάννην ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου Φαρισαῖοι, ἵνα ἐξετάσωσι καὶ σχηματίσωσι γνώμην περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Ἰωάννου. Ἐζήτησαν οἱ Φαρισαῖοι νὰ μάθουν ἂν αὐτὸς εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας. Ὁ Ἰωάννης ἀπήντησεν ὅτι εἶναι φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ὅτι ἐβάπτιζεν ἐν ὕδατι, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐρχομένου Μεσσία.

Τὴν ἐπομένην τῆς συνομιλίας του μετὰ τοὺς Φαρισαίους ὁ Ἰωάννης εἶδε διὰ πρώτην φοράν μετὰ τὸ βάπτισμα τὸν ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἐρήμου Ἰησοῦν. Τότε ὁ Ἰωάννης, ἀνακηρύττων Αὐτὸν δημοσίᾳ ὡς Ὑἱὸν τοῦ Θεοῦ, εἶπεν: *Ἴδε ὁ ἄγιός τοῦ Θεοῦ ὁ αἶρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου.*

Ἡ προφητικὴ αὕτη προσφώνησις τοῦ Ἰωάννου ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς παρισταμένους. Δύο ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰωάννου ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν, ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς στραφείς εἶπεν εἰς αὐτοὺς «τί ζητεῖτε;», ἐκείνοι ἠρώτησαν: «Ραββί, (δηλ. Διδάσκαλε), ποῦ μένεις;» — «Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε», ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ πρῶτοι οὗτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ὁ Ἀνδρέας, ὁ ὀνομασθεὶς διὰ τοῦτο Πρωτόκλητος, καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ μετὰ ταῦτα ἐπιστήθιος καὶ μᾶλλον ἡγαπημένος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ τοὺς δύο πρῶτους ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἄλλοι μαθηταί: ὁ Πέτρος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀνδρέου, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Σίμων καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Ἰησοῦς εἶπε: «Σὺ εἶ Σίμων, ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς (ὁ ἐρμηνεύεται Πέτρος)», ὁ Φίλιππος, καὶ διὰ τούτου ὁ Ναθανὰη ἢ Βαρθολομαῖος καὶ ἄλλοι.

Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ἀπλοῖ ἀλιεῖς τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸ γεγονός τοῦτο μαρτυρεῖ περὶ τοῦ Θεοῦ χαρακτηῖρος, τὸν ὁποῖον ἔχει ὁ Χριστιανισμός. Μὲ τοιοῦτους ταπεινοὺς ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους ἤρχισε τὴν διδασκαλίαν Του ὁ Ἰησοῦς.

13. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας.

(Ἰωάν. Β', 1-11)

Ὁ Ἰησοῦς ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Ἰουδαίας μαζὶ μετὰ τοὺς πρῶτους μαθητάς Του ἔφθασε τὴν Τρίτην ἡμέραν εἰς τὴν κοινὴν πόλιν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ἥ ὁποία ἀπέχει τρεῖς ὥρας ἐκ τῆς Ναζαρέτ.

Εἰς τὴν Κανὰ ἐτελεῖτο τότε εἷς γάμος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε προσκληθῇ

καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, ὡς καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του. Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐγένετο ἐν καιρῷ νυκτός, αἱ δὲ γαμήλιοι ἐορταὶ διήρ-
κουν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου συμποσίου παρατηρήθη ἔλλειψις οἴνου ὑφειλομένη εἰς τὸ πλῆθος τῶν προσκεκλημένων καὶ τὴν παράτασιν τῆς διασκεδάσεως. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀντελήφθη ἁμέσως ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ἐκάλεσεν ἰδιαιτέρως καὶ Τοῦ εἶπε χαμη-
λῇ φωνῇ :

— Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.

Ἡ Θεοτόκος ἐν τῇ μητρικῇ ὑπερηφανεῖα της ἐνόμισεν ὅτι ἦτο τοῦτο μία εὐκαιρία, διὰ νὰ δείξῃ ὁ Ἰησοῦς τὴν Θεῖαν δύναμιν Του ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντῶν εἰς τὴν Θεοτόκον εἶπεν εἰς αὐτὴν ὅτι δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη ἡ ὥρα νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐκτελῇ θαύματα (οὕτω ἦκει ἡ ὥρα μου).

Ἡ Θεοτόκος, εἶπε τότε εἰς τοὺς ὑπηρέτας :

— Ὅ,τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε.

Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας ὑπῆρχον ἕξ ὕδριαι λίθιναι, ἐκάστη τῶν

όποιων ἐχώρει 20 - 30 ὀκάδας ὕδατος. Τὸ ἐν ταῖς ὑδρίαις ὕδωρ ἐχρησίμευε, διὰ νὰ πλύνωσι τὰς χεῖρας πρὸ τοῦ φαγητοῦ καὶ μετὰ τοῦτο, ὡς καὶ διὰ τὸ πλῦσιμον τῶν ποδῶν.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἔκρινεν ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα, ἐκάλεσε τοὺς ὑπηρέτας παρουσίᾳ τῶν μαθητῶν Του μόνον καὶ τοὺς διέταξε νὰ γεμίσωσι τὰς ὑδρίας μὲ καθαρὸν ὕδωρ ἕως ἄνω.

Ὅταν δὲ ἐκεῖνοι ἐξετέλεσαν τὴν διαταγὴν Του ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπεν :

— Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ.

Ὁ ἀρχιτρικλίνος ἐδοκίμασε τὸν οἶνον ποῦ τοῦ ἔφεραν οἱ ὑπηρέται ἀπὸ τὰς ὑδρίας καὶ τὸν εὗρεν ἐξαίρετον. Ἐκάλεσε τότε τὸν γαμβρὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Οἱ ἄνθρωποι προσφέρουν συνήθως πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον καί, ὅταν οἱ προσκεκλημένοι πίνουν πολὺ, τότε προσφέρουν τὸν κατώτερον. Σὺ ἔκαμες τὸ ἀντίθετον, ἐκράτησες διὰ τὸ τέλος τὸν καλὸν οἶνον.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐγνώριζε ἀπὸ ποῦ προήρχετο ὁ καλὸς οἶνος καὶ δὲν ᾔξευρε τί νὰ ἀπαντήσῃ.

Τέλος οἱ ὑπηρέται διεκήρυξαν τὸ θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοιουτοτρόπως ἔγινε γνωστὸν τοῦτο εἰς ὅλους. Ὅλοι κατεπλάγησαν κατ' ἀρχάς καὶ ἔπειτα ἤρχισαν νὰ ὀμιλοῦν διὰ τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγουν ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας.

Διὰ τοῦ πρώτου τούτου ἐν Κανᾷ θαύματος ὁ Ἰησοῦς ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Αὐτοῦ.

14. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους. ἐκ τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος.

(Ἰωάν. Β', 13 - 23)

Μετὰ τὸ ἐν Κανᾷ θαῦμα ὁ Ἰησοῦς κατέβη μετὰ τῶν μαθητῶν Του, τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν Του εἰς τὴν ὡραίαν πόλιν Καπερναούμ, ἡ ὁποία ἔκειτο παρὰ τὴν ὄχθην τῆς λίμνης Τιβεριάδος. Ἡ πόλις αὕτη ἔγινε βραδύτερον τὸ κέντρον τῆς δράσεως τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ. Ἡ πρώτη ὅμως αὕτη ἐν Καπερναοῦμ διαμονὴ Του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ. Ἡθελήσεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἐπισημότερον κέντρον νὰ κάμῃ τὴν δημοσίαν ἐμφάνισίν Του. Ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα, τὸ πρῶτον Πάσχα τοῦ δημοσίου βίου Του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ ἀναβῇ εἰς Ἱεροσόλυμα, διὰ νὰ κάμῃ ἐκεῖ, εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἐπίσημον ἑναρξιν τῆς διδασκαλίας Του.

Ὁ Ναός τοῦ Σολομῶντος, συμπληρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου, ἦτο λαμπρότατος καὶ ἐπιβλητικώτατος. Εἰς τὰς εὐρείας αὐλὰς καὶ τὰς ὡραίαις στοάς του ἐδημιουργεῖτο μεγάλη κίνησις κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς. Ὁ Ναός ἦτο, δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, τὸ κέντρον τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς τῶν Ἰουδαίων.

Εἰς μίαν ἐκ τῶν αὐλῶν τοῦ Ναοῦ ὑπῆρχον πρὸς πώλησιν πλήθη πτηνῶν, προβάτων καὶ βοῶν διὰ τὰς θυσίας. Ταῦτα ἡγόραζον οἱ ἐκ μακρινῶν χωρῶν ἐρχόμενοι διὰ τὸ Πάσχα προσκυνηταί. Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ ἄλλοι διάφοροι ἔμποροι, ὡς καὶ πλῆθος κολλυβιστῶν (ἀργυραμοιβῶν) διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν νομισμάτων. Ὁ ἱερός τοῦ Ναοῦ χῶρος μετεβάλλετο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰς πολυθόρυβον ἀγοράν.

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του προσεκύνησεν εἰς τὸν Ναὸν ὡς εἰς ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἐκ Γαλιλαίας προσκυνητῶν. Εἶδεν ἀμέσως τὴν βεβήλωσιν τοῦ ἱεροῦ χώρου καὶ κατελήφθη ἀπὸ ἱερὰν ἀγανάκτησιν.

Ἐλαβεν εἰς χεῖράς Του μαστίγιον ἐκ σχοινίων (φραγγέλιον) ἐξεδίωξε δι' αὐτοῦ τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἄλλα μέγала ζῶα, καθὼς καὶ τοὺς ὀδηγοῦντας αὐτά· ἀνέτρεψεν ἔπειτα τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ κατόπιν ἐλθὼν πρὸς τοὺς πωλοῦντας τὰς περιστεράς ἐφώναξε πρὸς αὐτούς:

— Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν καὶ μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου.

Οἱ ἐκδιωχθέντες ἔμποροι καὶ κολλυβισταὶ ἀπεμακρύνθησαν σιωπηλοί, διότι ἡσθάνοντο εἰς τὰ βᾶθη τῆς ψυχῆς των ὅτι ὁ Ἰησοῦς δικαίως τοὺς ἀπέπεμψεν ἀπὸ τὸν ἱερὸν χῶρον τοῦ Ναοῦ. Οἱ ἱερεῖς ὅμως καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἂν καὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ καταδικάσωσι τὴν πρᾶξιν ταύτην τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ἐπλησίασαν καὶ Τοῦ εἶπον:

— Μὲ τί δικαίωμα τὸ ἔκαμες αὐτό; Δῶσέ μας ἀπόδειξιν, ὅτι ἔχεις τὴν ἐξουσίαν αὐτήν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς:

— Δύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.

Ἐκεῖνοι τότε εἶπον πρὸς τὸν Ἰησοῦν:

— Τεσσαράκοντα ἐξ ἑτῆ ἐχρειάσθησαν, διὰ νὰ κτισθῇ ὁ Ναός, καὶ σὺ λέγεις ὅτι θὰ τὸν κτίσῃς εἰς τρεῖς ἡμέρας;

Καὶ ἀπεμακρύνθησαν πλήρεις ὀργῆς καὶ μίσους κατὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Δὲν κατενόησαν βεβαίως οἱ Φαρισαῖοι τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὅποιος ναὸν ὠνόμαζε τὸ σῶμά Του μετὰ τὴν κατάλυσιν

δὲ καὶ ἔγερσιν Αὐτοῦ ἤθελε νὰ δηλώσῃ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασιν Του.

Κατὰ τὴν βραχεῖαν εἰς Ἱεροσόλυμα διαμονὴν Του ὁ Ἰησοῦς, τοῦ ὁποῦ ἡ διδασκαλία καὶ ὁ βίος ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν, ἀπέκτησε πολλοὺς ὁπαδοὺς καὶ μαθητὰς καὶ μεταξὺ τῶν ἐπισήμων Ἰουδαίων. Εἷς ἐκ τούτων ἦτο καὶ ὁ Νικόδημος, ἀνὴρ πλούσιος καὶ μέλος τοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον διηύθυνε τὰς θρησκευτικὰς ὑποθέσεις τῶν Ἰουδαίων. Ἦτο ὅμως ἄνθρωπος δειλὸς καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ διακηρύξῃ φανερά τὴν πίστιν του πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Μέχρι τῆς Ἀναστάσεως Αὐτοῦ παρέμεινεν εἷς ἀπὸ τοὺς ἐν κρυπτῷ μαθητὰς τοῦ Κυρίου.

15. Συνομιλία τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τὸν Νικόδημον.

Ἡ περὶ ἀναγεννήσεως διδασκαλία Του.

(Ἰωάν. Γ', 1 - 21)

Ὁ Νικόδημος ἐπίστευσεν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ ὕστερα ἀπὸ μίαν συνομιλίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε μετ' Αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενε. Ἡ συνομιλία αὕτη εἶχε μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν, διότι κατ' αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς ἀνέπτυξεν εἰς τὸν Νικόδημον τὴν περὶ ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου διδασκαλίαν Του.

Διὰ νὰ μὴ ἐκτεθῇ ἔναντι τῶν ἄλλων ἐπισήμων Ἰουδαίων ὁ Νικόδημος, ἦλθεν ἐν καιρῷ νυκτὸς εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἔμενεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Τὸν προσεφώνησε « Ραββί » (δηλ. Διδάσκαλε), καὶ ἐζήτησε νὰ μάθῃ ποῖος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆς βασιλείας, τὴν ὁποίαν ἦλθε νὰ ιδρύσῃ.

— Διδάσκαλε, τοῦ εἶπε, βλέπομεν ὅτι πράγματι εἶσαι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ. Κανεῖς δὲν δύναται νὰ κάμῃ τὰ ἔργα τὰ ὅποια σὺ κάμνεις, ἂν δὲν εἶναι μαζὶ Του ὁ Θεός.

Ὁ Ἰησοῦς ἀμέσως ἀπήντησε:

— Κανεῖς δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν « γεννηθῇ ἄνωθεν ».

Τοῦτο ἐσήμαινεν ὅτι κανεῖς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ μαθητὴς Του, ἂν δὲν ἦτο ἀφωσιωμένος ψυχῇ καὶ σώματι εἰς Αὐτόν.

Ὁ Νικόδημος δὲν ἀντελήφθη τὴν ἔννοιαν τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ καὶ εἶπε :

— Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ γεννηθῇ πάλιν εἷς ἄνθρωπος, καὶ μάλιστα ἂν εἶναι γέρον ; Δύο φορές δύναται νὰ γεννηθῇ ἄνθρωπος ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξήγγησεν εἰς τὸν Νικόδημον τὰ τοῦ μυστηρίου τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

— α' Αν δὲν ἀναγεννηθῇ ὁ ἄνθρωπος πνευματικῶς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, δὲν δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. "Ὅ,τι ἐγεννήθη ἀπὸ σάρκα εἶναι σὰρξ καὶ ὅ,τι ἐγεννήθη ἀπὸ πνεῦμα εἶναι πνεῦμα. Τόσον πολὺ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ διὰ τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς αἰωνίου ζωῆς εἰς ἐκείνους ποὺ θὰ πιστεύσουν. Δὲν ἔστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν του εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ δικάσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ σώσῃ. Διότι ἐκεῖνος μὲν ποὺ πιστεῖ εἰς Αὐτὸν δὲν δοκιμάζεται· ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὁποῖος δὲν πιστεῖ εἶχε ἤδη κριθῇ καὶ δικασθῇ, ἀφοῦ δὲν ἐπίστευσεν ».

16. Σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ἀποκεφάλισις αὐτοῦ.

(Μαρκ. ΣΤ', 17-29)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἔγινεν ἡ σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ὁ Ἰωάννης ἐξηκολούθει τὸ κήρυγμα καὶ τὴν διδασκαλίαν του. "Ἠλεγχε δὲ μὲ αὐστηροὺς καὶ θαρραλέους λόγους ὅλους τοὺς ἁμαρτάνοντας. Μεταξὺ τούτων συμπεριελάμβανε καὶ τὸν ἡγεμόνα Ἡρώδην Ἀντίπαν διὰ τὸν ἄτακτον καὶ ἀνήθικον βίον του.

Ὁ Ἡρώδης ἐδίσταζε νὰ διατάξῃ τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰωάννου, διότι ὁ λαὸς εἶχε μεγάλην ἐκτίμησιν πρὸς αὐτόν. Ἐπὶ τέλους ἐπέισθη ἀπὸ τὴν γυναῖκά του Ἡρωδιάδα καὶ ἔδωκεν ἐντολὴν νὰ συλληφθῇ καὶ νὰ φυλακισθῇ, δὲν ᾔθελεν ὅμως νὰ διατάξῃ τὴν θανάτωσίν του. Ἡ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου διήρκεσε πολλοὺς μῆνας.

Βραδύτερον εἰς μίαν ἑορτὴν καὶ διασκέδασιν ὁ Ἡρώδης ἐνεθουσιάσθη ἀπὸ τὸν χορὸν τῆς νεαρᾶς θυγατρὸς τῆς συζύγου του Σαλώμης καὶ ὑπεσχέθη εἰς αὐτὴν μεθ' ὅρκου ὅτι θὰ κάμῃ ὅ,τι τοῦ ζητήσῃ.

Ἡ Σαλώμη κατὰ συμβουλὴν τῆς μητρὸς τῆς Ἡρωδιάδος ἐζήτησε τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἐπὶ πιάκι.

Ὁ Ἡρώδης ἐστενοχωρήθη, ἀλλὰ διέταξε νὰ ἀποκεφαλισθῇ ὁ Ἰωάννης, διὰ νὰ φανῇ συνεπὴς εἰς τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ τοὺς δοθέντας ὑπ' αὐτοῦ ὅρκους.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου παρέλαβον τὸ σῶμά του καὶ τὸ ἐθαψάν, ἔσπευσαν δὲ νὰ ἀναγγείλουν τὸ γεγονός εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Ὁ Ἰωάννης ὑπῆρξεν ὁ τελευταῖος ἐκ τῶν Προφητῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ ὅλους. Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀποκεφαλίσσεως του ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὴν 29ην Αὐγούστου, ἡ ἡμέρα δὲ αὕτη ἔχει ὀρισθῇ καὶ ὡς ἡμέρα νηστείας. Τότε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον:

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Προδρόμε. Ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ῥείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον. Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραβλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἀδῇ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἰῶντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΣ

17. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεΐτις.

(Ἰωάν. Δ', 4-42)

Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἐξ Ἰουδαίας εἰς Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διήλθεν ἐκ τῆς χώρας Σαμαρείας, ἥ ὁποία ἔκειτο βορείως τῆς Ἰουδαίας καὶ νοτίως τῆς Γαλιλαίας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Σαμαρείας ἦσαν καὶ αὐτοὶ παλαιότερον Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, εἶχον ἀναμειχθῆ μετὰ ἄλλα ξένα στοιχεῖα. Οἱ Σαμαρεῖται, ἂν καὶ ἐκασχῶντο διὰ τὴν ἐξ Ἰουδαίων καταγωγὴν των, ἐν τούτοις εἶχον μεταβάλει εἰς πολλὰ τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν.

Μία διαφορὰ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν ἦτο ὅτι οἱ τελευταῖοι ὑπεστήριζον ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ πρέπει νὰ γίνεταί ὄχι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος τῶν Ἱεροσολύμων, ἀλλὰ εἰς τὸ ὄρος τῆς Σαμαρείας Γαριζίν, ὅπου ὁ Ἀβραάμ ἐδέχθη νὰ θυσιάσῃ τὸν υἱόν του εἰς τὸν Θεόν.

Μεγάλη ἔχθρα ὑπῆρχεν ἀκόμη καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαρειτῶν.

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του διέβη τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας καὶ ἔφθασε πλησίον μιᾶς πόλεως τῆς Σαμαρείας, λεγομένης Σιχάρ, εἰς

τὴν θέσιν ἀκριβῶς ὅπου ἦτο τὸ φρέαρ, τὸ ὅπου ὁ Ἰακώβ ἔδωκεν εἰς τὸν εὐνοούμενον υἱόν του Ἰωσήφ. Ἐκεῖ ἐκάθισεν ὁ Ἰησοῦς, ἵνα ἀναπαυθῇ ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐνῶ οἱ μαθηταὶ Του μετέβησαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα ἀγοράσωσι τρόφιμα.

Ἦλθε τότε μία γυνὴ Σαμαρεῖτις, διὰ νὰ ἀντλήσῃ ἐκ τοῦ φρέατος ὕδωρ. Ὁ Ἰησοῦς ἐζήτησε παρ' αὐτῆς νὰ τοῦ δώσῃ νὰ πῖν ὕδωρ. Ἡ

Σαμαρεῖτις ὅμως, ἡ ὁποία εἶδεν ἐκ τῆς ἐνδυμασίας Του ὅτι ἦτο Ἰουδαῖος, εἶπεν εἰς Αὐτόν :

— Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὦν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὗσης γυναικὸς Σαμαρεΐτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε πρὸς αὐτήν :

— Ἐὰν ἐγνώριζες τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ ζητῶν παρὰ σοῦ ὕδωρ, σὺ θὰ ἐζήτεις παρ' αὐτοῦ καὶ θὰ ἐλάμβανες ὕδωρ ζῶν.

Ἡ Σαμαρεῖτις δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀλληγορικὴν σημασίαν τοῦ «ὑδατος ζωῆς», περὶ τοῦ ὁποίου τῆς ὠμίλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ Τὸν

παρεκάλεσε νά τῆς ἐξηγήσῃ. Ὁ Ἰησοῦς θέλων νά φανερώσῃ τὴν Θεϊαν δύναμιν Του ἀπέδειξεν εἰς τὴν Σαμαρεῖτιδα ὅτι ἐγνώριζεν ὅλον τὸν ἔως τότε βίον τῆς, ἐκείνη δὲ τότε πλήρης θαυμασμοῦ ἀνεφώνησε :

— Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ Σύ !

Καὶ τοῦ ἐζήτησεν ἐν συνεχείᾳ νά τῆς εἴπῃ ποῖος εἶναι καταλληλότερος τόπος λατρείας τοῦ Θεοῦ, ὁ Ναὸς τῶν Ἱεροσολύμων, ὅπως ἔλεγον οἱ Ἰουδαῖοι, ἢ τὸ ὄρος Γαριζίν, ὅπως ὑπεστήριζον οἱ Σαμαρεῖται. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδωσε τὴν ἀληθῆ ἐννοιαν τῆς περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς λατρείας Αὐτοῦ διδασκαλίας Του μὲ τοὺς ὀλίγους τούτους θεοπνεύστους λόγους Του :

— Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

Ὅταν δὲ ἡ Σαμαρεῖτις, γοητευθεῖσα ἐκ τῶν ὑψηλῶν τούτων λόγων, εἶπε :

— Γνωρίζω ὅτι ἔρχεται ὁ Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ, θὰ μᾶς τὰ ἐξηγήσῃ ὅλα.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν ἀμέσως :

— Ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι.

Ἡ ἀποκάλυψις τῆς θείας ἀποστολῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐγένεν. Ὁ Χριστὸς ἀναλαμβάνει τὸ Θεῖον ἔργον Του. Διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἐπανελθόντας ἐν τῷ μεταξὺ μαθητάς Του, οἱ ὅποιοι τὸν προέτρεπον νά φάγῃ, εἶπεν :

— Ἐμὸν βρώμᾳ (=τροφή) ἐστίν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Σαμαρεῖται, πληροφορηθέντες ὑπὸ τῆς γυναικὸς τὰ διατρέξαντα, ἔσπευσαν πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ ἤκουον μετὰ θαυμασμοῦ τὴν διδασκαλίαν Του. Πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν καὶ διεκήρυσσον ὅτι δὲν ἦτο ἄπλοῦς προφήτης, ἀλλ' ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου, ὁ Χριστός.

Δύο μόνον ἡμέρας ἔμεινεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν Σαμαρειτῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

18. Ἡ διὰ λόγου θεραπεία τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐλικοῦ.

(Ἰωάν. Δ', 46-53)

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς μετέβη πρῶτον εἰς τὴν Ναζαρέτ, ὅπου ἀνετράφη καὶ ἐμεγάλωσεν. Ἦρχισεν ἀμέσως νά διδά-

σκη εἰς τὴν Συναγωγὴν, ἀλλὰ οἱ Ναζαρηνοὶ δὲν ἐδέχθησαν τὴν διδασκαλίαν Του καὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ φύγῃ.

Κατευθυνόμενος πρὸς τὴν Καπερναοὺμ διῆλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς μικρᾶς πόλεως Κανᾶ, ὅπου εἶχε κάμει τὸ πρῶτον θαῦμα. Ἐκεῖ ἔσπευσε νὰ τὸν συναντήσῃ εἰς ἀξιωματικὸς ἀνήκων εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου Ἀντίπα, ὁ ὁποῖος διέμενεν εἰς τὴν Καπερναοὺμ. Ὁ αὐλικὸς οὗτος εἶχε τὸν υἱὸν του κατὰκοιτον καὶ ἐτοιμοθάνατον. Εἶχεν ἀκούσει πολλὰ περὶ τῆς θεϊκῆς δυνάμεως τοῦ Ἰησοῦ, ἔσπευσε πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλεισε θερμῶς νὰ θεραπεύσῃ τὸ τέκνον του.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

— Πρέπει νὰ ἰδῇτε θαύματα, διὰ νὰ πιστεύσετε !

Ὁ αὐλικὸς πάλιν τὸν παρεκάλει καὶ ἔλεγε :

— Κύριε, κατέβα εἰς τὴν Καπερναοὺμ γρήγορα, πρὶν ἀποθάνῃ τὸ τέκνον μου.

Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτόν :

— Πήγαινε, ὁ υἱός σου ζῇ.

Ὁ αὐλικὸς ἐπίστευσεν εἰς τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον τοῦ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐνῷ ἀκόμῃ εὐρίσκετο καθ' ὁδόν, συνήντησε τοὺς ὑπηρέτας τῆς οἰκίας του, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο νὰ τοῦ ἀναγγεῖλουν ὅτι ὁ υἱὸς του εἶναι πλέον καλὰ.

Αὐτὸς τότε τοὺς ἠρώτησε κατὰ ποίαν ὥραν παρετήρησαν ὅτι εἶχε καλυτερεύσει. Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπήντησαν ὅτι κατὰ τὴν ἐβδόμην ὥραν ἄφησεν ὁ πυρετὸς τὸν ἀσθενῆ.

Ὁ αὐλικὸς ἀνεγνώρισεν ἀμέσως καὶ διεκήρυξεν ὅτι τοῦτο εἶχε γίνεαι ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶχεν εἶπει: «πὴγαινε, ὁ υἱός σου ζῇ».

Καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ οἰκογένειά του ἐπίστευσαν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰς τὸν Κύριον.

19. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ. Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου καὶ ἄλλων ἀσθενῶν.

(Λουκ. Δ', 31 - 41)

Ὁ Ἰησοῦς μετέβη κατόπιν εἰς τὴν πόλιν Καπερναοὺμ, ἡ ὁποία ἦτο τότε κέντρον μεγάλῃς ἐμπορικῆς κινήσεως. Ἐγκατεστάθῃ ἐν αὐτῇ καὶ ἤρchiσεν ἐπισημότερον τὸ θεϊκὸν ἔργον Του τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου ἀποκαλύπτων τὴν θεῖαν ἀποστολὴν Του.

Ἡ πρώτη ἐμφάνισις καὶ διδασκαλία Του ἐν τῇ Συναγωγῇ τῆς Καπερναοῦμ ἔκαμεν ἀμέσως μεγάλην ἐντύπωσιν. Ἐνῶ δὲ ὅλοι καταπεπληγμένοι ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν λόγων του ἐκρέμαντο ἐκ τῶν χειλέων Του, ἠκούσθησαν ἑξαφνα ἄγριαι κραυγαί. Εἷς ἐκ τῶν παρισταμένων δαιμονιζόμενος, δηλ. κατεχόμενος ἀπὸ πονηρὸν πνεῦμα, ἐξέβαλεν ἀγρίας κραυγὰς καὶ ἀπευθυνθεὶς πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐφώναξε :

— Παῦσε· τί τὸ κοινὸν μεταξὺ ἡμῶν καὶ σοῦ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ ; Ἥλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς ; Γνωρίζω ποῖος εἶσαι· εἶσαι ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἐπετίμησε τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα καὶ τὸ διέταξε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν μὲ τοὺς λόγους :

— Φιμώθητι (δηλ. παῦσε) καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.

Ἡ δύναμις τῆς Θείας φωνῆς Του εἶχεν ἄμεσον ἀποτέλεσμα. Ὁ δαιμονιζόμενος ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν ἐντὸς ὀλίγου ὥμως ἀπαλλαγείς τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος ἀνηγέρθη ἥρεμος καὶ ὑγιής.

Ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἔμειναν κατάπληκτοι ἐκ τοῦ θαύματος καὶ τὸ διελάλουν εἰς ὅλην τὴν πόλιν καὶ τὰ περίχωρα.

Ἐξελθὼν ἐκ τῆς Συναγωγῆς ὁ Ἰησοῦς μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος (Πέτρου). Ἐκεῖ τὸν ἐπληροφόρησαν ὅτι ἡ πενθερά τοῦ Πέτρου ὑπέφερεν ἀπὸ ὑψηλὸν πυρετόν. Ὁ Ἰησοῦς μετέβη πλησίον τῆς κλίνης καὶ ἐθεράπευσεν ἀμέσως αὐτήν. Ἡ πρὸ ὀλίγου ἀσθενὴς ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

Ἐφερον τότε πολλοὺς ἀσθενεῖς πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρακαλοῦντες Αὐτὸν νὰ τοὺς θεραπεύσῃ. Πλήρης ἐλέους καὶ συμπαθείας πρὸς τοὺς πάσχοντας ὁ Ἰησοῦς ἐθεράπευεν αὐτοὺς θέτων ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖράς Του.

Ἡ φήμη τοῦ Χριστοῦ ὡς μεγάλου Διδασκάλου καὶ θαυματουργοῦ ἐξηπλώθη εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, μέχρι Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ μέχρι τῶν περάτων τῆς Συρίας. Πλῆθος κόσμου προσέτρεχον, ἵνα ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν Του.

20. Ἡ Ἐκλογὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων.

(Μάρκ. Γ', 14 - 19, Λουκ. ΣΤ', 12-16 κ. ἄ.)

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τῶν μαθητῶν Του δώδεκα, τοὺς ὁποίους καὶ ἐκάλεσεν Ἀποστόλους. Ἡ ἐκλο-

γῇ τῶν δώδεκα ἔγινε κατόπιν ὁλονυχτίου διαμονῆς καὶ προσευχῆς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸ παρὰ τὴν Καπερναοὺμ ὄρος. Οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἦσαν

ἀλιεῖς τῆς λίμνης Τιβεριάδος (Γεννησαρέτ). Σκοπὸς δὲ τῆς ἐκλογῆς των ἦτο, ἵνα οὗτοι διδασκόμενοι καὶ φωτιζόμενοι γίνωσι μάρτυρες τῶν ἔργων Του καὶ κήρυκες τῆς διδασκαλίας Του.

Οἱ ἐκλεγέντες ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ δώδεκα Ἀπόστολοι εἶναι οἱ ἐξῆς :

Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, υἱοὶ τοῦ Ἰωνᾶ· Ἰάκωβος καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ κατόπιν Εὐαγγελιστῆς, υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου· Φίλιππος καὶ Νθανανῆλ, ὁ καλούμενος καὶ Βαρθολομαῖος· Ὁ θωμᾶς (ὁ καὶ Δίδυμος) καὶ Ματθαῖος, ὁ ἕως τότε τελώνης· Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος ἢ Λεβαῖος· Σίμων ὁ Κανανίτης ἢ Ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ προδώσας τὸν Κύριον.

Ὅλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου κατήγοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας πλὴν τοῦ Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτου· οὗτος κατήγετο ἐκ τῆς πόλεως Καριώθ τῆς νοτίου Ἰουδαίας καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάζετο καὶ Ἰσκαριώτης.

Πλὴν τῶν δώδεκα τούτων ἐπισήμων μαθητῶν, οἱ ὅποιοι ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν Ἀδελφῷ, ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι πιστοὶ μαθηταὶ καὶ ὁπαδοὶ Του, οἱ ὅποιοι δὲν ἐφανερώνοντο ἐπισήμως. Εἰς πολλὰς ὁμῶς περιστάσεις, ἰδίως μετὰ τὴν Σταύρωσιν, ἔδειξαν καὶ φανερὰ τὴν ἀγάπην καὶ πίστιν των πρὸς τὸν Χριστόν. Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Νικόδημος (βλ. σελ. 42), ὁ Ἰωσήφ, βουλευτῆς ἐξ Ἀριμαθαίας, καὶ πολλοὶ ἄλλοι περὶ τοὺς ἐβδομήκοντα.

Ὑπῆρχον ἐπίσης καὶ μαθήτριάς τοῦ Χριστοῦ πολλὰ γυναῖκες, ἀπὸ τὰς ὁποίας μερικαὶ ἠκολούθουν τὸν Ἰησοῦν. Τοιαῦται ἦσαν ἡ Μαρία ἡ συγγενὴς τῆς Θεοτόκου, ἡ Σαλώμη, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου καὶ ἄλλαι.

Διὰ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους ἡ ἐκκλησία μας ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον:

Ἀπόστολοι ἄγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν παράσχῃ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

21. Ἡ « ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλία ».

(Μαθ. Κεφ. Ε' - Ζ' καὶ Λουκ. ΣΤ', 17 κ.ε.)

Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὀμιλία ἔχει πολὺ μεγάλην ἀξίαν, διότι εἰς αὐτὴν ἀναφέρονται δι' ὀλίγων ὅλα ὅσα ἐδίδαξε καὶ ἀπεκάλυψεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς περὶ τοῦ ἔργου καὶ τῆς Ἀποστολῆς Του. Ἀποτελεῖ αὕτη τὸν ἡθικὸν κώδικα τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Κεντρικὸν σημεῖον τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄρους Ὀμιλίας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἶναι ἡ περὶ τῆς Βασιλείας τῶν Ὁυρανῶν διδασκαλία Του.

Τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν θὰ κερδίσουν —καὶ θὰ εἶναι οὗτοι μακάριοι, δηλ. εὐτυχεῖς— ὅσοι ἀκολουθήσουν τὰς θείας ἐντολάς, αἱ ὁποῖαι ἀποκαλύπτονται τώρα εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἶναι συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλία περιέχει :

α') Τοὺς λεγομένους Μακαρισμοὺς (λέγονται οὕτω, διότι ἐκάστη πρότασις ἀρχίζει διὰ τῆς λέξεως *μακάριοι*).

β') Τὰς πρὸς τοὺς μαθητάς Του συστάσεις τοῦ Ἰησοῦ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου τῶν καὶ

γ') Τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου διὰ τῆς νέας διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ περὶ φόνου, περὶ ὅρκου, περὶ ἀγάπης, ἐλεημοσύνης, προσευχῆς κ.λ.π.

22. Οἱ Μακαρισμοί.

(*Μαθ. Ε', 3 - 11*)

Ἀρχόμενος τῆς ὁμιλίας Του ὁ Κύριος ὀνομάζει εὐτυχεῖς (μακαρίριους) ἐκεῖνους οἱ ὅποιοι θὰ κληρονομήσωσι τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, δηλ. τὸν Παράδεισον. Ἀποκαλύπτει ὁ Ἰησοῦς ὅτι δὲν ἐξαρτᾷ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ὕλικά αγαθά, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν εἰρήνην τοῦ Πνεύματος καὶ τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀνέμενον τὸν Μεσσίαν, διὰ τὰ τοὺς χαρίσῃ ἐγκόσμιον βασιλείαν, τὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ δηλ. ἀπὸ τὸν Ρωμαϊκὸν ζυγόν. Ὁ Ἰησοῦς ἐπαγγέλλεται τὴν Οὐράνιον βασιλείαν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ ἐναρέτους ἀνθρώπους.

Κηρύσσει :

— Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι (=διότι) αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Εὐτυχεῖς, λέγει, εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι συναισθάνονται τὴν ἀτέλειαν τῶν καὶ τὴν μικρότητα καὶ πτωχείαν τοῦ πνεύματός τῶν ἔναντι τῆς πανσοφίας καὶ μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι διὰ τοῦτο *τ α π ε ι ν ο ῖ*. Μόνον αὐτοὶ εἶναι δυνατὸν νὰ βελτιωθῶσι καὶ νὰ γίνωσι καλῦτεροι, ἅξια τέκνα τοῦ Θεοῦ.

Εὐτυχεῖς εἶναι, συνεχίζει, ὅσοι φέρονται πρὸς τοὺς ἄλλους μὲ *ἐ π ι ε ῖ κ ε ι α ν* καὶ *π ρ ὶ ὅ τ η τ α* καὶ *δ ι κ α ι ο σ ῶ ν η ν*. Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι ποτὲ δὲν θὰ ἐνοχλήσωσι τοὺς συνανθρώπους τῶν, ἀλλὰ τοὺναν-

τίον θά ἐλεῶσιν αὐτοὺς καὶ θά συμπάσχωσι μετ' αὐτῶν. Ἐπίσης ὅσοι θά ἔχωσι καθαρὰν τὴν καρδίαν των ἀπὸ πονηρὰς ἐπιθυμίας.

Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, διότι αὐτοὶ ἐκπληροῦσι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι ἄξια τέκνα Αὐτοῦ.

Εὐτυχεῖς εἶναι καὶ ὅσοι κακολογηθῶσι καὶ ὑβρισθῶσιν ἢ καὶ καταδιωχθῶσι, διότι ἀγωνίζονται ὑπὲρ τῶν ἐντολῶν τούτων τοῦ Θεοῦ, ἢ διὰ τὴν ἀφοσίωσίν των εἰς τὸν Χριστόν.

23. Συστάσεις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς Του διὰ τὴν καλὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των.

(Matθ. Ε', 13-16)

Ἀφοῦ καθώρισεν ὁ Ἰησοῦς ποῖοι ἄνθρωποι θά κριθοῦν ἄξιοι τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, στρέφεται κατόπιν πρὸς τοὺς μαθητάς Του. Οὗτοι ἔχουσιν ἤδη κριθῆ διὰ τῆς ἐκλογῆς των ὡς μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναλάβουν μὲ ζῆλον καὶ μεγάλην προσοχὴν τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

— Προσέχετε, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Σεῖς εἰσθε τὸ ἅλς τῆς γῆς.

Ἡ παρομοίωσις αὕτη τῶν μαθητῶν πρὸς τὸ ἅλς εἶναι πολὺ ἐπιτυχής. Τὸ ἅλς διατηρεῖ καὶ προφυλάσσει ἀπὸ τὴν σῆψιν τὰς τροφάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος. Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον σῶμα· ἔχει καὶ ψυχὴν, ἡ ὁποία καταστρέφεται ἀπὸ τὴν σῆψιν τῆς ἁμαρτίας. Τὴν ψυχὴν λοιπὸν τῶν ἀνθρώπων πρόκειται νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ βελτιώσῃ ἡ διδασκαλία τῶν μαθητῶν. Διὰ τοῦτο οἱ μαθηταὶ καὶ ἡ διδασκαλία των ἀποτελοῦν τὸ ἅλς, μὲ τὸ ὅποιον θά προφυλαχθῇ ἀπὸ τὴν σῆψιν τῆς ἁμαρτίας ἡ ψυχὴ τῶν ἀνθρώπων.

— Προσέχετε, λέγει πάλιν πρὸς τοὺς μαθητάς Του ὁ Ἰησοῦς. Σεῖς εἰσθε τὸ φῶς. Ὅπως τὸ φῶς φωτίζει τὸν κόσμον, οὕτω καὶ σεῖς θά φωτίσετε τὴν ψυχὴν τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, διὰ νὰ γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀλήθειαν καὶ ὁδηγηθῶσιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅπως τὴν λυχνίαν τῆς οἰκίας μας τοποθετοῦμεν ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου, διὰ νὰ φέγγῃ εἰς ὅλους, ἔτσι καὶ τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας σας πρέπει νὰ τὸ βλέπουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

— Προσέχετε λοιπὸν πολὺ εἰς τὰ λόγια καὶ εἰς τὰς πράξεις σας. Διότι σεῖς θὰ ὁμοιάζετε πρὸς τὸ λιν, ἢ ὅποια εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς ὄρος καὶ τὴν ὅποιαν βλέπουν καὶ παρακολουθοῦν τὴν ζωὴν τῆς ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Τοιουτοτρόπως καὶ τὰς πράξεις σας θὰ βλέπουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι καὶ τοὺς λόγους σας θὰ ἀκούουν. Ἄς λάμψῃ λοιπὸν τὸ φῶς τῆς διδασκαλίας σας καὶ τῶν καλῶν ἔργων σας ἔμπροσθεν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, διὰ τὴν ὁδηγηθῶσι καὶ οὗτοι εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον καὶ δοξάζωσι τὸν ἐν Οὐρανοῖς πατέρα σας, τὸν Θεόν.

24. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου.

(*Μαθ. Κεφ. Ε', 20 - Ζ'*)

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου καὶ τονίζει ἀμέσως ὅτι ἡ διδασκαλία Του δὲν τὸν καταργεῖ, ὅπως ἔλεγον ὅσοι ἤθελον νὰ Τὸν κατηγορήσουν, ἀλλὰ τὸν συμπληρώνει καὶ τὸν βελτιώνει. Ὁ παλαιὸς νόμος ἦτο πρόσκαιρος καὶ παροδικός, ὁ νέος νόμος ὁ καθιερούμενος διὰ τῆς διδασκαλίας Του, εἶναι ἀπόλυτος, διαρκὴς καὶ τέλειος. Δὲν ζητεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον νὰ ἀποφεύγῃ ἀπλῶς τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα, ὅπως ὁ παλαιός. Ἀπαιτεῖ ἀπὸ αὐτὸν ὄχι μόνον νὰ ἀποφεύγῃ τὸ παραμικρὸν κακόν, ἀλλὰ καὶ νὰ πράττῃ πάντοτε τὸ ἀγαθόν.

Διὰ τὴν ἀποδείξῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ νόμου, τὸν ὅποτον καθιερώνει διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ ὁ ὅποιος ἀποτελεῖ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ὁμιλεῖ λεπτομερῶς περὶ ὅλων τῶν ἐντολῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, τὰς ὁποίας συγχρόνως συμπληρώνει καὶ τελειοποιεῖ.

α'. Περὶ φόνου

(*Μαθ. Ε', 20 - 26*)

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος μετὰ τὴν ἕκτην ἐντολὴν οὐ φονεύσεις ἀπηγόρευεν ἀπλῶς τὸν φόνον. Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος παραβαίνων τὴν ἐντολὴν θὰ ἐφόνευε, θὰ ἐδικάζετο καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο. Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος δηλ. δὲν ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ ἥτοι τὰς ἀφορμὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας συνήθως προέρχεται τὸ φοβερὸν ἔγκλημα τοῦ φόνου. Ἀρκεῖται εἰς τὸ νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ φονεύσῃ καί, ἂν φονεύσῃ, τὸν τιμωρεῖ.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ὁ ὅποιος ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, διὰ τὴν συμπληρώσῃ καὶ τελειοποιήσῃ τὸν παλαιὸν νόμον, προχωρεῖ εἰς τὰ βαθύτερα αἷτια τοῦ φόνου. Τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ εὕρισκει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Βλέπει

ὅτι τὸ κακὸν αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὴν ὀργήν, ἥ ὅποια εἰσέρχεται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὡς σπόρος, καλλιεργεῖται καὶ βλαστάνει ἐκεῖ ὡς δένδρον καὶ καρποφορεῖ τὸν φόνον.

Ἡ ὀργὴ λοιπὸν εἶναι ἡ κυρία ἀφορμὴ τοῦ φόνου. Ἀπὸ τὴν ὀργὴν ἀφορμαῖται (ἀρχίζει) ἡ ἁμαρτία καὶ τὸ ἐγκλημα. Πρῶτον θὰ ὀργισθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἔπειτα θὰ ὑβρίσῃ, θὰ βλασφημῇ, θὰ μισήσῃ καὶ τέλος θὰ φονεύσῃ. Ἰδοὺ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Μωσαϊκοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου καὶ ἡ συμπλήρωσις καὶ τελειοποίησις τοῦ πρώτου, τοῦ Μωσαϊκοῦ. Ὁ Ἰησοῦς θέλει νὰ ἐξαλείψῃ καὶ τὰς ἀφορμὰς τοῦ φόνου, τὴν ὀργὴν δηλ., τὴν ὕβριν καὶ τὸ μῖσος.

— Ἄν ἔχῃ κανεὶς μῖσος εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἐναντίου ἐνὸς ἄλλου ἀνθρώπου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ προσευχηθῇ εἰς τὸν Θεόν. Πρέπει πρῶτον νὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον μισεῖ ἢ ἔχει ἀδικήσῃ, νὰ συμφιλιωθῇ μαζί του καὶ τότε μόνον, μετὰ ἀγάπην πλέον εἰς τὴν καρδίαν καὶ ὅχι μετὰ μῖσος, νὰ σπεύσῃ εἰς τὸν ναόν. Τότε ἡ προσευχή του θὰ εἶναι εὐπρόσδεκτος ἀπὸ τὸν Θεόν.

β'. Περὶ ὅρκου

(Μαθ. Ε', 33 - 37)

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἐπέτρεπε τὸν ὅρκον. Οὐ ἐπιωρκήσεις, ἔλεγεν, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἀπηγόρευε δηλ. εἰς τοὺς Ἰουδαίους νὰ παραβαίνουν ὅ,τι μετ' ὅρκου ὑποσχέθησαν ὅτι θὰ ἐκτελέσουν. Ὅσοι παρέβαινον τὰς μετ' ὅρκου ὑποσχέσεις των θὰ ἐτιμωροῦντο.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως συμπληρῶν τὸν Μωσαϊκὸν νόμον ἀπαγορεύει τελείως τὸν ὅρκον: Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμῶσαι ὅλως.

Οἱ ἄνθρωποι, τονίζει, πρέπει νὰ λέγουν τὴν ἀλήθειαν, νὰ ἔχουν ἐμπιστοσύνην ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ νὰ ἀρκοῦνται εἰς ἐν ναι ἢ εἰς ἐν ὅχι. Δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ λαμβάνουν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ στόμα των κατὰ τὰς συναλλαγὰς των. Τοῦτο εἶναι μεγάλη ἀσέβεια καὶ δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄν θέλῃ κανεὶς νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἄλλον δι' ὁτιδήποτε, ἀρκεῖ ἐν ναι καὶ τίποτε περισσότερον. Ἄν πάλιν θέλῃ νὰ ἀρνηθῇ κάτι, ὅσονδήποτε καὶ ἂν δὲν τὸν πιστεύουν, αὐτὸς πρέπει νὰ ἀρκεσθῇ εἰς ἐν ἀπλοῦν ὅχι καὶ ποτὲ νὰ μὴ καταφεύγῃ εἰς τὸν ὅρκον, διὰ νὰ γίνῃ τάχα πιστευτός.

Ἐν ναι λοιπὸν ἢ ἐν ὅχι εἶναι ἀρκετὰ, διὰ νὰ βεβαιώσουν οἱ καλοὶ ἄνθρωποι τὰ λεγόμενά των ἢ τὰς ὑποσχέσεις των. Ὁ ὅρκος εἶναι ἀσε-

βεια πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀπαγορεύεται ἀπολύτως. Καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο βλέπομεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς συμπληρώνει καὶ τελειοποιεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον¹.

γ'. Περὶ ἀνεξικακίας

(Μαθ. Ε', 38 - 43)

Συμπληρώνει ἐπίσης καὶ τελειοποιεῖ τὸν Μωσαϊκὸν νόμον ὁ Ἰησοῦς διὰ τῆς νέας διδασκαλίας του περὶ ἀνεξικακίας.

Ὁ Ἑβραϊκὸς νόμος ἀνεγνώριζε τὴν ἐκδίκησιν ὡς νόμιμον πράξιν, διότι ἔλεγεν:

— Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος· δηλ. ὅ,τι κακὸν σοῦ κάμουν νὰ τὸ ἀνταποδώσῃς, νὰ κάμῃς καὶ σὺ τὸ ἴδιον.

Ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκει:

— Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σὲ ῥαπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιάν σου στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην, δηλ. δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐναντιώσῃς εἰς τὸν πονηρὸν καὶ νὰ τοῦ ἀνταποδίδῃς τὰ ἴσα, ἥτοι νὰ τοῦ κάμῃς ὅ,τι κακὸν σοῦ ἔκαμιν αὐτός.

Ἡ ἀντεκδίκησις δὲν φέρει ποτὲ καλὸν ἀποτέλεσμα. Ὁ ἐκδικούμενος προκαλεῖ νέαν ἐκδίκησιν ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὸ πρῶτον τὸν ἠδίκησε· καὶ οὗτος πάλιν νέαν, ὥστε τὸ κακὸν δὲν σταματᾷ ποτέ, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ μὲχρι τελείας καταστροφῆς.

Ἐκδίκησις λοιπὸν δὲν ἐπιτρέπεται· ὅταν ἀδικηθῇ κανεὶς, εἶναι προτιμότερον νὰ ὑποχωρήσῃ, νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἀδικίαν καὶ νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν καὶ ἀ ν ε ξ ι κ α κ ι α ν.

δ'. Περὶ ἀγάπης

(Μαθ. Ε', 43 - 48)

Ἡ πληρεστέρα καὶ τελειότερα συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου

1. Ὁ ὅρκος ὁ ἐπιβαλλόμενος σήμερον ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τὰ δικαστήρια κυρίως δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Εὐαγγελικὸν «μὴ ὀμῶσαι ὅλως». Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρεται πρωτίστως εἰς τοὺς ἐπιπολαίως καὶ ἀνευ ἀνάγκης ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἀλλως τε καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴν του (ΣΤ', 16) ὅτι ὁ ὅρκος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ πέραν πάσης ἀντιλογίας. Ἡ Πολιτεία ἐπιβάλλει τὸν ὅρκον εἰς τοὺς στρατιώτας, ὅτι θὰ χύσουν τὸ αἷμά των ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὅτι θὰ ἐκπληρώσουν πιστῶς τὸ καθήκον των.

γίνεται διὰ τῆς περὶ ἀγάπης διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ. Αὕτη ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τοῦ Εὐαγγελικοῦ ἠθικοῦ νόμου.

Ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἔλεγεν :

— Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ οἱ Ἑβραῖοι προσέθεσαν: καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου, δηλ. τὸν ὁμόφυλόν σου καὶ νὰ μισῇς τὸν ἐχθρόν σου, δηλ. κάθε ξένον.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς συμπληρώνων τὸν νόμον ἐπεκτείνει τὴν ἀγάπην καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς μας ἀκόμη :

— Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς.

Διότι, λέγει ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς, ἂν ἀγαπᾶτε αὐτοὺς μόνον οἱ ὁποῖοι σᾶς ἀγαποῦν, τί τὸ ὄφελος; μήπως καὶ οἱ ἄδικοι ἄνθρωποι αὐτὸ δὲν κάμνουν; δὲν ἀγαποῦν τοὺς συντρόφους των;

Τὰ ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ κάμνουν τὸ καλὸν καὶ εἰς ἐκείνους ἀκόμη οἱ ὁποῖοι τοὺς καταρῶνται καὶ τοὺς μισοῦν. Θεωροῦν δηλ. ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπομένως ἀδελφούς των. Ἔτσι καὶ ὁ Θεὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιον ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

ε'. Περὶ ἐλεημοσύνης

(Ματθ. ΣΤ', 1-4)

Οἱ Ἑβραῖοι ἐξετέλουν τὴν περὶ ἐλεημοσύνης ἐντολήν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου πρὸς ἐπίδειξιν καὶ ὅχι ἀπὸ πραγματικὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας. Ἦθελον καὶ ἐπεδίωκον νὰ ἴδουν τὴν ἐλεήμονα προᾶξίν των οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ ὀμιλήσουν δι' αὐτήν.

Ἡ τοιαύτη ὁμῶς ἐλεημοσύνη, ἡ ὀφειλομένη εἰς διάθεσιν ἀπλῆς ἐπιδείξεως, εἶναι πρᾶξις καθαρῶς ἐγωῦστικῇ· δὲν προέρχεται ἀπὸ εὐσέβειαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὸν δυστυχοῦντα πλησίον.

Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ τελειοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον, διδάσκει ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ μὴ τὸ γνωρίζουν οὔτε καὶ οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς μας:

— Σοῦ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου.

στ'. Περὶ προσευχῆς

(Ματθ. ΣΤ', 5-15)

Ὁ ἄνθρωπος, διδάσκει ὁ Ἰησοῦς, δὲν πρέπει νὰ ζητῇ διὰ τῆς προσευ-

χῆς ἀπὸ τὸν Θεὸν πράγματα παράλογα καὶ ἀνόητα, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ τὰ ὅποια γνωρίζει ἄλλως τε ὁ Θεὸς ὡς Παντογνώστης. Πρέπει δὲ νὰ κάμνωμεν τὴν προσευχήν μας ὄχι ἐπιδεικτικῶς εἰς τὰς Πλατείας καὶ τὰς Συναγωγάς, ἀλλὰ εἰς τὸ πλεόν κρυφὸν μέρος τῆς οἰκίας μας, διότι ὁ Θεὸς τὰ ἀκούει καὶ τὰ βλέπει ὅλα. Ἡ προσευχή εἶναι ἀνάγκη τῆς ψυχῆς.

Θέλων δὲ ὁ Ἰησοῦς νὰ δείξῃ τί πρέπει νὰ περιέχῃ ἡ πρὸς τὸν Θεὸν προσευχή τῶν ἀνθρώπων ἔδωκεν ὁ ἴδιος ἓνα τύπον προσευχῆς, ἡ ὁποία ὠνομάσθη βραδύτερον Κυριακὴ προσευχή, διότι τὴν ὥρισεν ὁ Κύριος.

Ἡ Κυριακὴ Προσευχὴ εἶναι ἡ ἐξῆς :

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
 ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου
 ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου,
 γενηθήτω τὸ θέλημά Σου,
 ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον
 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
 ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.
 Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
 ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν.

Εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχήν ὀνομάζομεν τὸν Θεὸν Πατέρα, διότι εἶναι ὁ κοινὸς πατὴρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ Αὐτὸς παρέχει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Λέγομεν ἐπίσης ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς καὶ ὄχι μεταξύ τῶν ἁμαρτωλῶν ἀνθρώπων, διὰ νὰ δείξωμεν τὸ μεγαλεῖόν Του.

Μετὰ τὴν προσφώνησίν μας πρὸς τὸν ἐν Οὐρανοῖς Πατέρα διατυπώνομεν μὲ πολλὰ ὀλίγας λέξεις τὰ πρὸς Αὐτὸν αἰτήματά μας :

1) Ἀγίασθήτω τὸ ὄνομά Σου. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἅγιον, ἀλλὰ παρακαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἁγιασθῇ ἐν τῇ γῇ, δηλ. νὰ ἁγιασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μεταξύ τῶν ἀνθρώπων· νὰ μᾶς φωτίσῃ ὅλους νὰ τὸ ἀγιάσωμεν μὲ τὴν πίστιν μας καὶ τὴν ὑπακοήν μας. Θὰ γίνῃ δὲ τοῦτο, ἂν πύσουν οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι ἁμαρτωλοί.

2) Ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου. Παρακαλοῦμεν ἐπίσης νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὴν γῆν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, δηλ. νὰ μᾶς φωτίσῃ νὰ Τὸν δε-

χρῶμεν εἰς τὰς καρδίας μας ὡς Βασιλέα μας, διὰ νὰ μᾶς χαρίσῃ τὴν ἀληθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην Του.

3) Γεννηθήτω τὸ θέλημα Σοῦ ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Νὰ μᾶς δώσῃ δύναμιν ψυχῆς, ὥστε νὰ ἐκτελεῖται μὲ τὴν ἰδίαν προθυμίαν καὶ χαράν τὸ θέλημά Του εἰς τὴν γῆν ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως γίνεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

4) Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ τὸν ἄρτον τὸν ἀπαραίτητον. Ὅταν ἔλθῃ ἡ μέλλουσα αἰωνία ζωὴ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην τροφῆς ὁ ἄνθρωπος. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν γνωρίζομεν πότε θὰ ἔλθῃ, διὰ τοῦτο πρέπει μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήσῃ, νὰ διατηρήσῃ δηλ. τὸ σῶμά του διὰ τῆς τροφῆς. Τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς τροφῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἄρτος. Τοῦτον λοιπὸν ζητοῦμεν νὰ μᾶς δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ ὄχι πλοῦσια καὶ πολυτελεῖ φαγητά.

5) Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Μὲ τὸ αἷμα τοῦτο παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν νὰ συγχώρησιν τὰς ἁμαρτίας μας, ὅπως καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν κατὰ τὴν ἐντολὴν Του τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων ποὺ μᾶς ἡδίκησαν. Κανεῖς δὲν δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἂν αὐτὸς πρῶτος δὲν συγχωρῇ τοὺς ἁμαρτήσαντας εἰς αὐτόν.

6) Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Παρακαλοῦμεν τέλος τὸν Θεὸν ὄχι μόνον νὰ μὴ μᾶς εἰσαγάγῃ εἰς τὴν δοκιμασίαν τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ ἡμᾶς τὸν πειρασμὸν τοῦ πονηροῦ, δηλ. τὰς κακὰς ἐπιθυμίας. Τὸ κάμνομεν αὐτό, διότι δὲν ἔχομεν πεποιθήσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας καὶ φοβοῦμεθα ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀνθέξωμεν εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ νὰ μὴ ἁμαρτήσωμεν.

Ὁ Θεὸς δοκιμάζει τὴν σταθερότητα τῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας μας, α') ἢ διὰ νὰ στερεώσωμεν περισσότερον τὴν πίστιν μας· β') ἢ διὰ νὰ γίνωμεν μὲ τὴν σταθερὰν πίστιν μας παράδειγμα πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅπως ὁ Ἀβραάμ καὶ ὁ Ἰωβ· γ') ἢ διὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἀφορμὴν νὰ κάμωμεν μίαν καλὴν πρᾶξιν.

Ἄμην. Εἴθε νὰ γίνουιν αὐτά, τὰ ὅποια ζητοῦμεν ἀπὸ τὸν Θεόν!.

1. Ἡ λέξις Ἀμήν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς προτάσεως σημαίνει ἀληθῶς, εἰς τὸ τέλος, ὅπως ἐδῶ, σημαίνει «γένετο».

Ἡ προσευχή εἶναι ἀναγκαιοτάτη εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὅπως τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκην τροφῆς, διὰ τὴν ζήσιν, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ. Ἡ προσευχή εἶναι ἡ τροφή τῆς ψυχῆς.

Ἡ Κυριακὴ προσευχή μετὰ τὴν βραχυλογίαν τῆς καὶ τὸ ὕψος τῶν ἐννοιῶν εἶναι ὁ κλασσικὸς τύπος πάσης χριστιανικῆς προσευχῆς, θεῶν ἀληθῶς δῶρημα¹.

ζ'. Περὶ νηστείας

(Ματθ. ΣΤ', 16 - 18)

Καὶ ὅταν ἐνήστευον οἱ Ἑβραῖοι, τὸ ἔκαμνον μετὰ πολὺ ἐπιδεικτικὸν τρόπον. Περιεφέροντο σιωπηλοὶ καὶ σκυθρωποὶ μετὰ ὠχρὰ καὶ ἀδύνατα πρόσωπα, διὰ τὴν δεικνύειν εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἐνήστευον.

Ἡ νηστεία δὲν γίνεται, διὰ τὴν μᾶς προσέξουν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ τὴν ἐπαινέσσουν αὐτὸν ποὺ νηστεύει. Μετὰ τὴν νηστείαν καὶ τὴν προσευχὴν καθαρίζεται καὶ ἐξαγνίζεται τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ γίνεται μετὰ σεμνότητα καὶ χωρὶς καμίας ἐπίδειξιν.

Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδασκεν :

— «Ὅταν νηστεύετε, μὴ περιφέρεσθε σκυθρωποὶ καὶ ρυπαροί, διὰ τὴν ἐπιδειχθῆτε ! Ἀντιθέτως μάλιστα νὰ πλύνετε καλὰ τὸ πρόσωπόν σας, διὰ τὴν μὴ φαίνεσθε ὅτι νηστεύετε. Ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος γνωρίζει τὰ πάντα, θὰ ἴδῃ ὅτι νηστεύετε καὶ θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ ».

η'. Περὶ θείας Προνοίας

(Ματθ. ΣΤ', 25 - 34)

Ὁ Κύριος ἐδίδασκεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζωνται ποτὲ διὰ τὰς τυχὸν ἀτυχίας τῆς ζωῆς, ἀλλὰ νὰ ἔχωσι πάντοτε τὴν ἐλπίδα τῶν πρὸς τὸν Θεόν. Διότι ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος ἐπλασε τὸν ἄνθρωπον, δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην του.

Αὐτὸς φροντίζει δι' ὅλα τὰ πλάσματα τῆς δημιουργίας, ἀκόμη καὶ διὰ τὰ πλεον ταπεινά· δίδει τροφὴν εἰς τὰ «πετεινά» τοῦ οὐρανοῦ καὶ φύλ-λωμα καὶ ὥραϊα ἄνθη εἰς τὰ φυτά. Πολὺ περισσότερον βεβαίως θὰ φροντίσῃ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἀφοῦ οὗτος εἶναι τὸ ἀγαπητότερον ἀπὸ τὰ δημιουργήματά Του.

1. Περὶ προσευχῆς θὰ ὁμιλήσωμεν καὶ εἰς ἄλλο κεφάλαιον.

Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τὸν ἄνθρωπον. Ἡ Θεία Πρόνοια παρακολουθεῖ διαρκῶς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν ἐφοδιάζει μὲ ὅλα τὰ ὑλικά καὶ ἄλλα ἀγαθὰ, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκη.

Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν πρέπει νὰ σκέπτεται μόνον πῶς νὰ πράττῃ καλὰ ἔργα. Τότε θὰ ἔχῃ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν.

θ'. Περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος

(Ματθ. ΣΤ', 19 - 24, Ζ', 1 - 6, Ζ', 7 - 20)

Ἐδίδαξεν ἀκόμη ὁ Κύριος ἡμῶν ὅτι καὶ ἄλλας ἀρετὰς πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος.

Πρέπει πρῶτον νὰ φροντίζῃ περισσότερον διὰ τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ παρὰ διὰ τὰ ὑλικά. Πνευματικὰ ἀγαθὰ εἶναι αἱ καλὰ πράξεις, αἱ πράξεις ἀγάπης πρὸς τοὺς ἄλλους. Αὗται εἶναι πραγματικὸς οὐράνιος καὶ αἰώνιος θησαυρὸς διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος δὲν κινδυνεύει ἀπὸ τίποτε. Ἀντιθέτως τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ὅπως ὁ πλοῦτος, κινδυνεύουν καὶ ἀπὸ τοὺς κλέπτας ἀκόμη.

Πρέπει νὰ μὴ βλέπωμεν μόνον τῶν ἄλλων τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ σφάλματα καὶ νὰ τοὺς κατακρίνωμεν δι' αὐτά. Εἶναι ἀνάγκη πρῶτον τὰ ἰδικά μας ἐλαττώματα καὶ τὰ τυχόν σφάλματα νὰ βλέπωμεν καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ τὰ διορθώσωμεν. Μόνον ἔτσι θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιδράσωμεν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ θὰ τοὺς κάμωμεν νὰ γίνουν καλυτεροὶ ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμά μας.

Ὅλα τὰ ἀγαθὰ τὰ παρέχει ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ πρέπει νὰ τὰ ζητῶμεν χωρὶς κανένα δισταγμόν. Ὅπως τὰ τέκνα ζητοῦσιν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των τὴν ἀναγκαιοῦσαν εἰς αὐτὰ τροφήν, ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ διστάζουν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὸν ἐν Οὐρανοῖς Πατέρα, ὅτι χρειάζονται καὶ ἰδίως φωτισμόν καὶ βοήθειαν Πνευματικὴν. « Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοίγεται » Ἀφοῦ λοιπὸν ὅλα ὅσα μᾶς ἀναγκαίουν εἰς τὴν ζωὴν μᾶς τὰ παρέχει ὁ Θεός, διατὶ νὰ μὴ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς πάντοτε τὸ καλὸν πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ; Τὰς σχέσεις μας πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διδάσκει ὁ Κύριος, πρέπει νὰ κανονίζῃ ὁ ἐξῆς μέγας νόμος :

— Πάντα ὅσα ἂν θέλητε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῶν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς.

Ἡ ἀρετὴ ἡ κακία τοῦ ἀνθρώπου φαίνεται ἀπὸ τὰ ἔργα του κυρίως, ὅπως τοῦ δένδρου ἡ καλὴ κατὰστασις φαίνεται ἀπὸ τὴν καρποφορίαν του. "Ὅπως δὲ τὸ δένδρον μόνον ἂν καρποφορῇ εἶναι χρήσιμον, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ πράττῃ πάντοτε καλὰ ἔργα, « νὰ ἀκολουθῇ τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς ». Δὲν εἶναι βέβαια εὐκόλον τοῦτο. Διότι τὸ νὰ πράττῃ κανεὶς πάντοτε τὸ καλὸν ὁμοιάζει μὲ τὸ νὰ εἰσέρχεται ἀπὸ στενὴν πύλην εἰς δρόμον δύσκολον καὶ ἀνηφορικόν. Ἀντιθέτως ὁ δρόμος τοῦ κακοῦ εἶναι εὐρύχωρος καὶ ὁμαλὸς καὶ μὲ εὐκολίαν εἰσέρχεται κανεὶς εἰς αὐτὸν ἀπὸ πλατεῖαν πύλην. Πολλοὶ ἀκολουθοῦν τὸν εὐκόλον δρόμον τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ μόνον ὁ δύσκολος δρόμος τῆς ἀρετῆς θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὸν Παράδεισον.

ι'. Περὶ τῆς σταθερᾶς πίστεως

(Ματθ. Ζ', 21-27)

Τελειῶνων τὴν ὁμιλίαν του ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως τὴν μεγάλην ἀξίαν ποὺ ἔχουν διὰ τὸν ἄνθρωπον τὰ καλὰ ἔργα.

Μόνον ἂν κάμνετε πάντοτε τὸ καλόν, θὰ δείξετε ὅτι ἔχετε σ τ α θ ε ρ ἂ ν π ί σ τ ι ν πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν διδασκαλίαν μου. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἀρκούμεθα εἰς τὸ νὰ ἀκούωμεν τὴν ὁρθὴν διδασκαλίαν καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ νὰ πράττωμεν ὅ,τι αὕτῃ μᾶς ἐπιβάλλει.

Ὁ ἀρκούμενος μόνον εἰς τοὺς λόγους ὁμοιάζει μὲ τὸν μωρὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐθεμελίωσε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς ἄμμον· ἡ πρώτη θύελλα μὲ βροχὰς καὶ ἀνέμους θὰ τὴν καταρρίψῃ. Ἔτσι καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θεμελιώνει τὴν πίστιν του εἰς λόγους μόνον, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὰ πρῶτα δυστυχήματα ἢ τὰς κακὰς συμβουλὰς τῶν ἄλλων, ἀλλὰ ὁ χάσῃ τὴν πίστιν του.

Ἀντιθέτως ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος θεμελιώνει τὴν οἰκίαν του ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ αὕτῃ ἀντέχει εἰς ὅλας τὰς θυέλλας καὶ τοὺς ἀνέμους.

Πέτρα λοιπὸν, δηλαδὴ σταθερὸν θεμέλιον τῆς πίστεως, εἶναι κυρίως τὰ καλὰ ἔργα, τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, τὰ ὁποῖα πάντοτε πρέπει νὰ πράττῃ ὁ ἄνθρωπος.

25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἡ «ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὁμιλία».

(Ματθ. Ζ', 28 - 29 κ. α.)

Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὁρους ὁμιλία ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς ὅλον τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος τὴν παρηκολούθησε μὲ θαυμασμόν. Ὅλοι ἀνεγνώριζον ὅτι ὁ Κύριος δὲν ὠμίλησε ξηρῶς καὶ τυπικῶς, ὅπως ἔκαμνον οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἀλλὰ ἔδιδε ζωὴν εἰς τοὺς λόγους του ὡς νὰ εἶχεν ἐξουσίαν ἀνωτέραν. Ἦτο δηλαδὴ φανερὰ εἰς τοὺς λόγους ἡ θεία ἐξουσία τοῦ Κυρίου.

Ἰδιαιτέρως ἐπρόσεξαν ὅλοι τὴν περὶ βασιλείας τοῦ Θεοῦ διδασκαλίαν Του, ἡ ὁποία ἄλλωστε ἦτο τὸ κύριον σημεῖον τῆς ὁμιλίας Του.

Πολὺ ὀλίγοι ὅμως ἴσως, ἐκτὸς βέβαια τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου, θὰ κατενόησαν τότε ἀμέσως τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ (ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν).

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει ἐν τῷ Οὐρανῷ, ὅπου οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ δίκαιοι ζῶσι ἕνα ἰδεώδη πνευματικὸν βίον ἐκπληροῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Πρὸς τὴν ἰδεώδη ταύτην πνευματικὴν ζωὴν πρέπει νὰ τείνη νὰ ὁμοιάσῃ καὶ ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴν ταύτην πρέπει νὰ ρυθμίξῃ τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων μεταξύ των ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ. Τὸ θέλημα δὲ τοῦ Θεοῦ περιλαμβάνεται εἰς τοὺς θεῖους νόμους, οἱ ὁποῖοι ἀποκαλύπτονται εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅλοι λοιπὸν ὅσοι ἀκολουθοῦν εἰς τὸν βίον των τοὺς θεῖους νόμους καὶ ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἀ γ ά π η ς, θὰ γίνουν ἄξιοι τῆς ἐπὶ τῆς γῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι λοιπὸν ἡ ἐπὶ τῆς γῆς βασιλεία τοῦ Θεοῦ πνευματικὴ καὶ παγκόσμιος καὶ τείνει νὰ ὁμοιάσῃ πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς βασιλείαν. Ἀρχίζει δηλ. ἀπὸ τὴν παρούσαν ζωὴν καὶ εἶναι ἐν μέρει προαπόλαυσις τῆς μελλούσης ζωῆς, τῆς ὁποίας εἶθε νὰ ἀξιωθῶμεν. Διὰ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ φροντίξῃ νὰ πλησιάξῃ διαρκῶς πρὸς τὴν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν τελειότητα, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχουν τὰ ἅξια τέκνα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΟΥ
ΕΝ ΓΑΛΙΛΑΙΑ

26. Ἡ θεραπεία τοῦ λεπροῦ καὶ τοῦ παραλυτικοῦ δούλου τοῦ Ἑκατοντάρχου τῆς Καπερναοῦμ

(Μαθ. Η', 1 - 13, Λουκᾶ Ζ', 1 - 10)

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ ὁ Ἰησοῦς κατῆλθεν ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ἀκολου-
θούμενος ὑπὸ πλῆθος πολλοῦ κατηυθύνθη πρὸς τὴν Καπερναοῦμ.

Ἐνῷ εἰσῆρχετο εἰς μίαν παρακειμένην κώμην, Τὸν ἐπλησίασε κά-
ποιος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔπασχεν ἐκ λέπρας, καὶ γονυπετήσας ἰκέτευε
τὸν Ἰησοῦν νὰ τὸν λυπηθῇ καὶ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ἀπὸ τὴν φοβερὰν νόσον.

— Κύριε, τοῦ λέγει, ἐὰν θέλῃς δύνασαι νὰ μὲ θεραπεύσῃς.

Ὅπως βλέπομεν, ὁ λεπρὸς εἶναι τόσο πεπεισμένος διὰ τὴν θεῖαν
δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε δὲν ἐκφράζει καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τούτου.
Παρακαλεῖ μόνον νὰ θελήσῃ νὰ τὸν θεραπεύσῃ ὁ Ἰησοῦς καὶ πιστεύει
ὅτι, ἂν θελήσῃ, τότε ἀσφαλῶς θὰ θεραπευθῇ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπρόσεξε τὴν σταθερὰν ταύτην πίστιν τοῦ λεπροῦ.

Ἐξέτεινε τὴν χεῖρά Του, ἥγγισε τὸν λεπρὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Θέλω, καθαρίσθητι.

Ἀμέσως τὰ ἀπαίσια ἔλκη τῆς λέπρας ἐξηφανίσθησαν καὶ ὁ λεπρὸς ἐθεραπεύθη.

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ λεπροῦ ὁ Ἰησοῦς συνέχισε τὸν δρόμον του πρὸς τὴν Καπερναοὺμ. Ἐκεῖ εἶχε τὴν ἑδραν του καὶ εἰς ἀξιωματικὸς τοῦ ρωμαϊκοῦ στρατοῦ (Ἐκατόνταρχος), ὁ ὁποῖος ἦτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου Ἀντίπα. Ὁ Ἐκατόνταρχος ἦτο καλὸς ἄνθρωπος καὶ ὅλοι τὸν ἐσέβοντο καὶ τὸν ἠγάπων.

Ὅταν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Καπερναοὺμ, ἔτρεξε πρὸς Αὐτὸν ὁ Ἐκατόνταρχος καὶ ἤρchiσε νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ θεραπεύσῃ τὸν δοῦλόν του, ὁ ὁποῖος ἔπασχεν ἐκ παραλυσίας καὶ πολὺ ἐβασανίζετο.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν ἀμέσως ὅτι θὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, νὰ τὸν θεραπεύσῃ.

Ἀλλὰ τότε ὁ Ἐκατόνταρχος εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— Κύριε, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἅγιος, διὰ νὰ εἰσέλθῃς Σὺ εἰς τὸν οἶκόν μου. Ἀλλά, ὅπως ἐγώ, ὅταν δώσω μίαν διαταγὴν εἰς τοὺς στρατιώτας μου, ἀμέσως ἐκτελεῖται, οὕτω καὶ Σὺ δύνασαι μὲ ἓνα λόγον Σου νὰ θεραπεύσῃς τὸν ὑπηρέτην μου.

Ὅταν ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἐκατοντάρχου, ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς Του καὶ εἶπε :

— Τοιαύτην πίστιν δὲν εὔρον μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων. Σᾶς λέγω ὅτι θὰ πιστεύσουν εἰς τὴν διδασκαλίαν μου πολλοὶ Ἑθνικοὶ καὶ θὰ σωθοῦν, ἐνῶ οἱ Ἰουδαῖοι θὰ μείνουν ἔξω τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀπευθυνόμενος κατόπιν πρὸς τὸν Ἐκατόνταρχον τοῦ λέγει :

— Πήγαινε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ θὰ γίνῃ κατὰ τὴν πίστιν σου.

Καὶ πράγματι. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ὁ δοῦλος τοῦ Ἐκατοντάρχου ἐθεραπεύθη καὶ ἔγινε τελείως ὑγιής.

27. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναὶν.

(Λουκ. Ζ', 11 - 17)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ δούλου τοῦ Ἐκατοντάρχου ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Καπερναοὺμ μετὰ τῶν μαθητῶν του καὶ πολλοῦ πλῆθους καὶ ἐπεσκέπτετο τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Γαλιλαίας. Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν Ναὶν, ἡ ὁποία ἔκειτο 40 χιλιόμετρα νοτιοδυτικῶς τῆς Καπερναοὺμ.

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ ἀκολουθία Του ἐπλησίαζον εἰς τὴν πόλιν ὅταν

ἐφάνη ἐξερχομένη ἐκ τῆς πύλης τῆς πόλεως μία πένθιμος συνοδεία. Ἦτο κηδεία, τὴν ὁποίαν ἠκολούθει μέγα πλῆθος κόσμου. Ὁ νεκρὸς ἦτο τὸ μονογενὲς τέκνον μιᾶς χήρας, ἡ ὁποία ἐκλαίει ἀπαρηγόρητα.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη πολὺ ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς θρηγούσης μητρός. Χωρὶς νὰ περιμένῃ νὰ ζητηθῇ ἢ βοήθειά Του, ἐπλησίασε τὴν συνοδείαν καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν χήραν μητέρα εἶπε :

— Μὴ κλαῖε !

Ὅλοι τότε ἐστράφησαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, οἱ δὲ βασταζόντες τὸν νεκρὸν ἐστάθησαν καὶ παρετήρουν ἐκπληκτοὶ τὸν πλησιάζοντα πρὸς τὸ φέρετρον Ἰησοῦν.

Ἐν μέσῳ τῆς σιωπῆς, ἡ ὁποία ἐπηκολούθησεν, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ λέγουσα :

— Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι.

Ἀμέσως ὁ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης νεκρὸς νέος ἀνεκάθισε καὶ ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὴν μητέρα του, τῆς ὁποίας ἡ λύπη μετετράπη εἰς ἀπερίγραπτον ἀγαλλίασιν.

Ὅλοι κατελήφθησαν ὑπὸ θαυμασμοῦ. Ἐδόξαζον τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγον ὅτι πράγματι μέγας προφήτης διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Ἡ φήμη τοῦ θαύματος διεδόθη εἰς ὅλα τὰ περίχωρα καὶ εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν Ἰουδαίαν.

28. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας.

(Λουκ. Ζ', 36-50)

Ὀλίγον μετὰ τὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ νεανίσκου τῆς Ναὺν, προσεκλήθη ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ Φαρισαίου Σίμωνος, ἵνα φιλοξενηθῇ εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὁ Ἰησοῦς ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὴν ὑποκρισίαν τῶν Φαρισαίων, τὴν ὁποίαν βραδύτερον ἤλεγξεν αὐστηρότατα καὶ δριμύτατα. Ἐν τούτοις ἐδέχθη τότε τὴν πρόσκλησιν τοῦ Φαρισαίου Σίμωνος καὶ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ὅταν ἔγινε τοῦτο γνωστὸν εἰς τὴν πόλιν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος μία γυνή, τῆς ὁποίας ὅλοι ἐγνώριζον τὸν ἄτακτον καὶ ἁμαρτωλὸν βίον. Ἐστάθη ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ συναισθανομένη τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν της. Κατόπιν ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καταβρέχουσα τοὺς πόδας μετὰ τὰ δάκρυά της καὶ ἀλείφουσα αὐτοὺς μετὰ πολυτίμου μύρου, τὸ ὅποιον ἔφερε μαζί της. Μετὰ τὸν τρόπον τοῦτον ᾔθελε νὰ δεῖξῃ τὴν εἰλικρινῆ μετάνοιάν της.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς ταπεινότητος, τοῦ πόνου, τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς θυσίας τῆς μετανοούσης καὶ δὲν ἀπεμάκρυνεν αὐτήν. Ὁ Φαρισαῖος ὅμως Σίμων, ἀσυγκίνητος καὶ ἄκαμπτος, ἐφάνητο νὰ ἀποδοκιμάζῃ ὅλην αὐτὴν τὴν σκηνὴν μετὰ τὰ βλέμματά του.

Ὁ Ἰησοῦς ἀντελήφθη ἀμέσως τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ Φαρισαίου. Τὸν ἐκάλυψε πλησίον Του καὶ τοῦ εἶπεν ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἀπέδειξεν ὅτι πολὺ ἐπόνεσε καὶ εἰλικρινῶς μετενόησε, διὰ τοῦτο δύναται νὰ συγχωρηθῇ. Στραφεὶς δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα εἶπεν :

— Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι.

Καὶ διὰ νὰ τὴν βεβαιώσῃ ἀκόμη περισσότερον περὶ τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν της προσέθεσεν :

— Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Πορεύου εἰς εἰρήνην.

Οἱ παρευρισκόμενοι Φαρισαῖοι διελογίζοντο :

— Τίς εἶναι οὗτος, ὁ ὁποῖος συγχωρεῖ ἁμαρτίας;

Οἱ μαθηταὶ ὅμως τοῦ Ἰησοῦ καὶ πολλὸς ἄλλος κόσμος, οἱ ὅποιοι ἐγνώριζον τὴν ἄπειρον συμπάθειαν καὶ ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας, εἶχον ἀκλόνητον πίστιν εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν Του νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας.

29. Ὁ Ἰησοῦς συνεχίζει τὴν διδασχὴν Του εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Γαλιλαίας.

Αἱ παραβολαὶ τοῦ Ἰησοῦ.

(Λουκ. Η', 1-3, Ματθ. ΙΓ', 1-3)

Ὁ Ἰησοῦς ἐπισκέπτεται τώρα πολλὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Γαλιλαίας συνεχίζων τὴν διδασχὴν Του πρὸς τὰ πλήθη. Τὸ κήρυγμα καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἤκούετο παντοῦ μὲ θαυμασμόν καὶ πολλὸς λαὸς τὸν ἠκολούθει.

Μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀκολουθῶν τοῦ Ἰησοῦ πλὴν τῶν μαθητῶν Του ἦσαν καὶ γυναῖκες, αἱ ὅποια «διηκόνουν αὐτῷ». Τοιαῦται ἦσαν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ Ἰωάννα ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ, τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου Ἀντίπα, ἡ Σωσάνα καὶ ἄλλαι πολλαί.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ τακτικὰ πρὸς τὸ πλῆθος.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀκροαταὶ Του ἦσαν, οἱ περισσότεροι, ἀπλοῦναι ἄνθρωποι, ἤρχισε νὰ χρησιμοποιοῖ εἰς τὰς ὁμιλίαις Του παραδείγματα ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ παραβολάς.

Παραβολαὶ

Ἡ Παραβολὴ εἶναι πλαστὴ διήγησις, ἡ ὁποία σκοπὸν ἔχει νὰ διδάξῃ μίαν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν διδασκαλίαν. Αἱ παραβολαὶ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς μύθους διὰ τῶν μύθων ἐκτίθενται πράγματα ἀπίθανα καὶ ἀπραγματοποίητα, διότι οἱ μῦθοι θέτουν φωνὴν εἰς ζῶα, πτηνὰ κλπ., ἐνῶ διὰ τῶν παραβολῶν λέγονται γνωστὰ καὶ πιθανὰ πράγματα παρμένα ἀπὸ τὴν φυσικὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων ἢ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν. Ἡ παραβολὴ καθιστᾷ τὸν λόγον ζωηρότερον καὶ εὐχαριστότερον καὶ οὕτω ὁ ἀκροατὴς προσέχει περισσότερον. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν μετεχειρίσθη ὁ Χριστὸς τὰς παραβολὰς καὶ ἀκόμη διὰ νὰ κάμῃ καταληπτὰς εἰς τὸν λαὸν τὰς ὑψίστας θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς διδασκαλίας Του.

Αί Εὐαγγελικαὶ παραβολαὶ μὲ τὴν χάριν, τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν πρωτοτυπίαν των ὁμοιάζουν πρὸς ζωγραφικοὺς πίνακας, οἱ ὅποιοι ποτὲ δὲν ἐξαλείφονται ἀπὸ τὴν μνήμην μας.

Διὰ πρώτην φοράν ἐχρησιμοποίησε παραβολὴν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐνώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως λαοῦ εἰς τὴν παραλίαν τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Ἐπειδὴ τὸ πλῆθος ἦτο πάρα πολὺ καὶ ὁ συνωστισμὸς μέγας, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἓν μικρὸν πλοῖον καὶ παρεκάλεσε τὸν λαὸν νὰ καθίσῃ εἰς τὴν παραλίαν.

Ἀπὸ τοῦ πλοίου, ὅπως ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἤρχισε διδάσκων τὰ πλῆθη ὁ Ἰησοῦς διὰ παραβολῶν.

Ἡ πρώτη δὲ παραβολὴ εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως.

(*Ματθ. ΙΓ', 3-23, Μάρκ. Δ', 1-21, Λουκ. Η', 4-15*)

Ὁ Ἰησοῦς διηγεῖται « ἐν παραβολῇ » μίαν πολὺ ἀπλὴν σκηνὴν τοῦ ἀγροτικοῦ βίου :

— Ἐνας γεωργὸς ἐξῆλθεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν ἀγρόν του, διὰ νὰ σπείρῃ. Ἀπὸ τὸν σπῶρον, ποὺ ἔσπειρεν, ἐν μέρος ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον, ὅπου τὸν κατεπάτησαν οἱ ἄνθρωποι ἢ κατέφαγον αὐτὸν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐν ἄλλο μέρος τοῦ σπῶρου ἔπεσεν εἰς πετρῶδες ἔδαφος· ἐφύτρωσεν εἰς τὸ ὀλίγον χῶμα ποὺ ὑπῆρχεν ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ μεγαλώσῃ καὶ ἐξηράνθῃ μετ' ὀλίγον.

Ἄλλο πάλιν μέρος τοῦ σπῶρου ἔπεσεν εἰς ἔδαφος, ὅπου ὑπῆρχε καὶ σπῶρος ἀκανθῶν· ἐκεῖ ἐφύτρωσεν ὁ σπῶρος καὶ ἐμεγάλωσεν ὁ σῖτος, ἀλλὰ ἐφύτρωσαν μαζὶ καὶ αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἀπέπνιξαν αὐτόν.

Ὁ σπῶρος ὅμως, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς καθαρὸν καὶ εὐφορον ἔδαφος, ἐφύτρωσε κανονικά, ἠῤῥώθη καὶ ἐκαρποφόρησε τόσον πολὺ, ὥστε ἀπέδωσε καρπὸν ἐξηκονταπλάσιον καὶ ἑκατονταπλάσιον.

Οἱ ἀκροαταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἐννοήσουν τὴν παραβολὴν αὐτὴν. Καὶ αὐτοὶ οἱ μαθηταὶ Του ἡρώτων Αὐτόν :

— Τί σημαίνει ἡ παραβολὴ αὕτη ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς, ἐρμηνεύων τὴν παραβολὴν, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητάς Του τὰ ἑξῆς :

— Σπῶρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, γεωργὸς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς

καὶ ἔπειτα οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὅλοι ὅσοι θὰ συνεχίσουν τὸ ἔργον αὐτῶν, γῆ δὲ εἶναι ἡ καρδιά τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τώρα ἢ θὰ ἀκούσουν εἰς τὸ μέλλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, δηλ. τὴν διδασκαλίαν μου, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, δύνανται νὰ χωρισθοῦν εἰς τέσσαρας κατηγορίας.

Οἱ πρῶτοι ὁμοιάζουν πρὸς τὸν δρόμον, ὅπου ὁ σπόρος δὲν ἐφύτρωσε

Ἡ σαραβοχὴ τοῦ σπορέως

καθόλου. Δὲν ἀκούουν καθόλου τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διότι ἡ καρδιά των εἶναι σκληρὰ ἀπὸ τὰ πάθη, τὰς κακίας καὶ τὴν φροντίδα διὰ τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις. Οἱ ἀδελφοί, πρὸς τοὺς διδασκαλίας ἔχει τὴν τύχην τοῦ σπόρου, ὁ ὁποῖος ἔπεσεν εἰς τὴν ὁδόν.

Δευτέρα τάξις ἀνθρώπων εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν μὲν μὲ προθυμίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἡ προθυμία των εἶναι στιγμιαία. Εὐθὺς ὡς παρυσιασθῇ εἰς αὐτοὺς ὁ πρῶτος πειρασμὸς ἢ δοκιμασία, ληρμονοῦν τὰς θείας ἐντολὰς καὶ περιπίπτουν πάλιν εἰς τὴν ἁμαρτίαν.

Ἡ πίστις των δὲν ἔχει σταθερότητα καὶ διὰ τοῦτο ὁ σπόρος τῆς θείας διδασκαλίας δὲν ριζώνει καλὰ εἰς τὰς καρδίας των.

Εἰς τὴν τρίτην κατηγορίαν κατατάσσονται οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, εἰς τὰς καρδίας τῶν ὁποίων ριζώνει ὁ σπόρος τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ, ἐνῶ ἔχει βλαστήσει καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ ἀποδώσῃ καρπούς, δηλαδὴ καλὰ ἔργα, αἱ φροντίδες διὰ τὰ ἐγκόσμια καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ πλοῦτου δὲν τοὺς ἀφήνουν νὰ γίνουν ἐνάρετοι ἄνθρωποι.

Πρὸς τὴν εὐφορον τέλος γῆν παραβάλλονται οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουν μὲ καθαράν καρδίαν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διαφυλάττουν αὐτὸν καὶ τὸν ἐφαρμόζουν εἰς τὴν ζωὴν των. Οἱ τοιοῦτοι ὄχι μόνον τὸν ἑαυτὸν των σφίζουν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους εἶναι ὠφέλιμοι καὶ χρήσιμοι.

31. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων.

(Ματθ. ΙΓ', 24 - 30 καὶ 36 - 43)

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε εἰς ὅλον τὸν λαὸν καὶ τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων.

Εἰς τὴν παραβολὴν ταύτην ὁ Ἰησοῦς παρομοιάζει τὸν ἑαυτὸν Του πρὸς ἕνα γεωργόν, ὁ ὁποῖος μετέβη εἰς τὸν ἀγρόν του καὶ ἔσπειρε καθάρων σπόρων. Τὴν νύκτα ὁμοῦ οἱ ἐχθροὶ τοῦ γεωργοῦ ἐπῆγαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν ἀγρόν του καὶ ἔσπειραν σπόρον ζιζανίων¹.

Ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς βλαστήσεως, ἐφύτρωσαν μαζὶ μὲ τὸν σῖτον καὶ ἄφθονα ζιζάνια, τὰ ὁποῖα ἀνεπτύχθησαν καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ πνίξουν τὸν σῖτον. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἀγροῦ, ὅταν εἶδον τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ζιζανίων, ἦλθον πρὸς τὸν γεωργόν καὶ τοῦ εἶπον :

— Κύριε, θέλεις νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια ;

Ἐκεῖνος ὁμοῦ τοὺς ἀπεκρίθη :

— Ὅχι· διότι μαζὶ μὲ τὰ ζιζάνια ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐκριζώσετε καὶ τὸν σῖτον. Ἀφήσατέ τα καὶ ἄς αὐξάνουν. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ, θὰ παραγγείλω εἰς τοὺς θεριστὰς νὰ συλλέξουν πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ κατόπιν τὸν σῖτον. Καὶ τὰ μὲν ζιζάνια νὰ τὰ καύσουν, τὸν δὲ σῖτον νὰ συναθροίσουν καὶ τοποθετήσουν εἰς τὴν σιταποθήκην.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὅταν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπὸ τοῦ πλοῦτου ὁμι-

1. Ζιζάνια : εἶναι χόρτα ἄγρια, τὰ ὁποῖα φύονται εἰς τοὺς ἀγρούς τοῦ σίτου καὶ ἐμποδίζουν τὴν κανονικὴν ἀνάπτυξίν του· λέγονται κοινῶς ἕρα (ἀρχ. αἶρα).

λίας του ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενον, παρεκάλεσαν Αὐτὸν νὰ τοὺς ἐξηγήσῃ τὴν παραβολὴν ταύτην.

‘Ο Ἰησοῦς ἐξηγήσεν αὐτὴν ὡς ἐξῆς :

— ‘Ο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους ὁμοιάζει πρὸς τὸν γεωργόν, ὁ ὅποτος σπείρει καθαρὸν σπόρον εἰς τὸν ἀγρόν Του, δηλαδὴ εἰς τὴν κοινωσίαν.

‘Ο ἐχθρὸς τοῦ γεωργοῦ, ὁ ὅποτος σπείρει τὰ ζιζάνια, εἶναι ὁ πονηρὸς δαίμων (ὁ διάβολος)· οὗτος ρίπτει εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων τὸν σπόρον τῆς ἀπιστίας καὶ τῶν κακῶν διαλογισμῶν.

Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἀκούουν καὶ φυλάττουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, εἶναι ὁ ἀναπτυχθεὶς κανονικῶς σῖτος· οἱ κακοὶ δὲ εἶναι τὰ ζιζάνια.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως οἱ μὲν πονηροὶ θὰ ριφθοῦν εἰς τὸ πῦρ, διὰ νὰ τιμωρηθοῦν, οἱ δὲ δίκαιοι καὶ ἀγαθοὶ θὰ ἀνταμειφθοῦν καὶ θὰ ζήσουν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν.

32. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης.

(Ματθ. ΙΓ', 31 - 33)

Δύο ἀκόμη παραβολὰς εἶπεν ὁ Κύριος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὴν λίμνην Γεννησαρέτ· τὴν παραβολὴν τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τὴν παραβολὴν τῆς ζύμης.

Τὴν διδασκαλίαν Του παρομοιάζει πρὸς κόκκον σινάπεως. ‘Ο κόκκος οὗτος εἶναι ἐκ τῶν μικροτέρων σπόρων· ὅταν ὅμως ριζώσῃ, βλαστήσῃ καὶ αὐξηθῇ, γίνεται τότε τὸ μεγαλύτερον ἀπὸ ὅλα τὰ λάχανα· γίνεται πολὺ μεγάλο, ὡς δένδρον, εἰς τοὺς κλάδους τοῦ ὁποίου ἔρχονται καὶ κάμνουν τὴν φωλεάν των τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Τοιοιτοτρόπως καὶ ἡ διδασκαλία Του ὡς σπόρος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Χριστοῦ, εὐρίσκει ὀλίγους κατ’ ἀρχὰς ὁπαδοὺς καὶ κατόπιν ἐξαπλοῦνται καὶ διακλαδίζονται εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου.

Παρομοιάζει ἐπίσης τὴν διδασκαλίαν Του πρὸς τὴν ζύμην¹, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ μικρὰν ποσότητα ἀλεύρου καὶ ὕδατος. Ἡ μικρὰ αὕτη ποσότης ζύμης ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μεταβάλλῃ πολὺ μεγάλην μᾶζαν ἀλεύρου καὶ ὕδατος εἰς ζύμην κατάλληλον πρὸς παρασκευὴν ἄρτου. Τοιοιτοτρόπως

1. Ζύμη : ἐδῶ ἐννοεῖται τὸ λεγόμενον κοινῶς προζύμι.

καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἔχει ἐν ἑαυτῇ τὴν δύναμιν νὰ ριζώνῃ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων καὶ θέλει μεταβάλλει εἰς χριστιανούς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

33. Ὁ Ἰησοῦς λέγει καὶ ἄλλας παραβολὰς πρὸς τοὺς μαθητάς Του.

(*Ματθ. II', 44-51*)

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν ἀπὸ τοῦ πλοίου διδασκαλίαν Του πρὸς τὰ πλήθη ὁ Ἰησοῦς, ἐπανῆλθε κατόπιν μετὰ τῶν μαθητῶν Του εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου διέμενον. Ἡ οἰκία αὕτη ἦτο πιθανώτατα ἡ τοῦ μαθητοῦ Του Σίμωνος.

Ἐκεῖ ὁ Ἰησοῦς ἡρμήνευσεν εἰς τοὺς μαθητάς Του τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων καὶ εἶπεν ἀκόμη πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰς ἐξῆς τρεῖς παραβολάς.

α) Ἡ παραβολὴ τοῦ κεκρυμμένου θησαυροῦ.

Ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν εἶναι ὁμοία πρὸς θησαυρόν, ὁ ὁποῖος εἶναι κεκρυμμένος εἰς ἓνα ἀγρόν. Τὴν ὑπαρξίν τοῦ θησαυροῦ ἀνακαλύπτει εἰς ἄνθρωπος καὶ τρέχει γεμᾶτος χαράν, πωλεῖ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρόν μετὰ τὸν θησαυρόν. Εὐτυχεῖς εἶναι ὅσοι, ἀπαρνούμενοι ὅλα τὰ ὕλικά ἀγαθὰ, ἀποκτήσουν τὸν θησαυρόν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

β) Ἡ παραβολὴ τοῦ πολυτίμου μαργαρίτου.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὁμοιάζει ἐπίσης πρὸς πολυτίμον μαργαρίτην. Τοῦτον τὸν μαργαρίτην εὕρσκει ὁ ἔμπορος ποὺ ζητεῖ καλοὺς μαργαρίτας, πωλεῖ ὅλα ὅσα εἶχε καὶ ἀγοράζει αὐτόν. Εὐτυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ διακρίνωσι τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τοῦ μαργαρίτου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

γ) Ἡ παραβολὴ τῆς σαγῆνης.

Πάλιν ὁμοία εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν πρὸς ἀλιευτικὸν δίκτυον (σαγῆνην), τὸ ὁποῖον ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγέμισεν ἀπὸ κάθε εἶδος ἰχθύων. Ἀφοῦ τὸ ἔσυραν οἱ ἀλιεῖς εἰς τὴν παραλίαν, ἐκάθισαν καὶ

ἐδιάλεξαν τοὺς καλοὺς ἰχθῦς καὶ τοὺς ἐναπέθεσαν εἰς τὰ καλάθια, τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἐπέταξαν.

Ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ εἰς τὴν μέλλουσαν Κρίσιν. Οἱ ἄγγελοι θὰ χωρίσουν τοὺς πονηροὺς ἀπὸ τοὺς δικαίους καὶ τοὺς μὲν δικαίους θὰ βάλουν εἰς τὸν Παράδεισον, τοὺς δὲ πονηροὺς θὰ ρίψουν εἰς τὴν ἀμύμονον τοῦ πυρός.

34. Ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν σημασίαν τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου.

(Λουκ. Η', 19-21, Ματθ. Η', 19-20)

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὁ Ἰησοῦς εὔρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ τονίσῃ τὴν μεγάλην σημασίαν καὶ ἀξίαν τοῦ ἔργου Του καὶ τοῦ ἔργου τῆς διαδόσεως τῆς διδασκαλίας Του εἰς τοὺς ἀνθρώπους, δηλαδὴ τοῦ ἔργου τῶν Ἀποστόλων.

Μίαν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν πολὺς κόσμος εἶχε συγκεντρωθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὅπου ἐδίδασκεν, ἦλθον ἕξω τῆς οἰκίας καὶ ἐξήτουν νὰ Τὸν ἴδουν ἢ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί Του. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύναντο νὰ πλησιάσωσι πρὸς Αὐτόν, ἀπέστειλαν κάποιον, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ. Ὁ Ἰησοῦς δὲν διέκοψε τὴν διδασκαλίαν Του. Ὁ ἀπεσταλμένος Τοῦ ἐπανέλαβεν ὅτι τὸν ζητοῦν ἡ μήτηρ Του καὶ οἱ ἀδελφοί Του. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου εἶναι οὗτοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ποιῶντες αὐτόν.

Μὲ τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ Ἰησοῦς ἤθελε νὰ δείξῃ ὅτι καὶ οἱ στενωτέροι καὶ ἱερώτεροι δεσμοὶ πρέπει νὰ ὑποχωρῶσιν ἀπέναντι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸν Θεὸν καθηκόντων μας.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς ἡτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ, Τὸν ἐπλησίασε πρῶτον εἰς Γραμματεὺς¹ καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν προσλάβῃ μεταξὺ τῶν τακτικῶν μαθητῶν Του.

— Διδάσκαλε, θὰ σὲ ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς, Τοῦ εἶπεν.

Ὁ Ἰησοῦς θὰ ἐπεθύμει βεβαίως νὰ ἀποκτήσῃ μαθητὴν καὶ ἓνα ἐκ τῶν ἐπισήμων Ἰουδαίων, ὅπως ἦσαν οἱ Γραμματεῖς. Ἐπειδὴ ὅμως ἐνόη-

1. Γ ρ α μ μ α τ ε ῖ ς ὠνομάζοντο οἱ ἐρμηνευταὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Οὗτοι ἐφύλασσαν καὶ τὰ ἱερὰ χειρόγραφα τῆς Π.Δ. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπέδιδον μεγάλας τιμὰς εἰς αὐτοὺς καὶ θεώρουν ἐπίζηλον τὸ ἀξίωμα των.

σεν ὅτι ἀπὸ φιλοδοξίας καὶ ἐγωϊσμὸν ἐζήτησεν ὁ Γραμματεὺς νὰ γίνῃ μαθητὴς Του, ἀπήντησε πρὸς αὐτόν:

— Αἱ ἀλώπεκες ἔχουν φωλεὰς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὁμοίως, ἀλλὰ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου «οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖνῃ».

Μὲ τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἰησοῦς ὑπέδειξεν εἰς τὸν Γραμματέα ὅτι, διὰ νὰ γίνῃ μαθητὴς Του, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ οἰκίαν καὶ πλοῦτη καὶ τιμὰς.

Ὁ Γραμματεὺς ἀπεχώρησε, χωρὶς νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν παράκλησίν του.

Καὶ εἰς ἄλλους ἀκόμη ζητήσαντας νὰ γίνωσι μαθηταὶ Του ὁ Ἰησοῦς ἐτόνισεν ὅτι ὁ ἀναλαμβάνων τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον ὀφείλει νὰ ἀφοσιωθῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς αὐτὸ καὶ νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην φροντίδα.

35. Ὁ Ἰησοῦς σταματᾷ τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς ἀνέμους.

(*Ματθ. Η', 23 - 27, Μάρκ. Δ', 35 - 41, Λουκ. Η', 22 - 25*)

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην τῆς λίμνης Γεννησαρέτ. Εἰσῆλθον λοιπὸν ὅλοι εἰς ἓν πλοῖον καὶ ἀπέπλευσαν παρακολουθούμενοι καὶ ἀπὸ μικρὰ ἄλλα πλοιάρια.

Αἰφνης, ἐνῶ τὸ πλοῖον ἔπλεε μακρὰν τῆς ἀκτῆς εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης, ἤρχισαν νὰ πνέουν σφοδροὶ ἄνεμοι καὶ ἠγέρθη φεβερὰ τρικυμία. Τὰ κύματα ἦσαν τόσον μεγάλα, ὥστε ἐσκέπαζον τὸ πλοῖον. Ὁ Ἰησοῦς ἀνεπαύετο εἰς τὴν πρύμνην τοῦ πλοίου.

Οἱ μαθηταί, ἂν καὶ ἦσαν συνηθισμένοι εἰς τὴν τρικυμίαν, ἐν τούτοις τὴν φορὰν αὐτὴν ἐφοβήθησαν, διότι εἶδον ὅτι τὸ πλοῖον ἐκινδύνευε νὰ βυθισθῇ. Ἔσπευσαν λοιπὸν καὶ ἐξύπνησαν τὸν Ἰησοῦν κραυγάζοντες :

— Κύριε, σῶσέ μας, διότι χανόμεθα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς αὐτοὺς :

— Διατί εἴσθε τόσοι δειλοί ; Πῶς δὲν ἔχετε πίστιν ;

Ἐσηκώθη ἔπειτα καὶ «ἐπετίμησε» τοὺς ἀνέμους καὶ τὴν θάλασσαν, ἀμέσως δὲ οἱ ἄνεμοι ἐσταμάτησαν καὶ ἡ τρικυμία ἐκόπασε.

Ἡ ἀπότομος κατάπαυσις τῆς τρικυμίας καὶ τῶν ἀνέμων προεκάλεσε μεγάλην χαρὰν, ἀλλὰ καὶ φόβον εἰς τοὺς μαθητάς τοῦ Ἰησοῦ. Μὲ θαυμασμὸν ἔλεγον ὁ εἰς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Τίς ἄραγε εἶναι οὗτος, ἀφοῦ καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν εἰς Αὐτόν ;

Τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην, ὅπου ἦτο ἡ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν. Οὗτοι ἦσαν Ἑθνικοὶ καὶ ὅχι Ἰουδαῖοι.

36. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου.

(Λουκ. Η', 26 - 39)

Ὅταν ἀπεβιβάσθῃ εἰς τὴν ὄχθην ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν Του, ἐβάδισαν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Γαδαρηνῶν, ἡ ὁποία δὲν ἦτο πολὺ μακρὰν τῆς παραλίας.

Εἰς τὸν δρόμον εἶδον ἑξαφνα ἓνα ἄνθρωπον μανιακὸν (δαιμονιζόμενον). Ἡ ὄψις του ἦτο ἀγρία καὶ τὰ ἐνδύματά του εἶχον καταντῆσει ράκη. Ἐμενεν εἰς ἓν σπῆλαιον καὶ εἶχε γίνει ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος ἐκεῖνων, οἱ ὅποιοι διήρχοντο ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

Ὅταν ὁ δαιμονιζόμενος ἀντίκρυσε τὸν Ἰησοῦν ἔσπευσε πρὸς Αὐτόν, ἔπесен εἰς τοὺς πόδας Του καί, ὡς νὰ ἡσθάνετο τὴν δύναμίν Του, ἀνέκραξε:

— Τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ Σοῦ, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ἤλθες ἐδῶ διὰ νὰ μὲ βασανίσῃς; σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ βασανίσῃς.

Εἶπεν αὐτοὺς τοὺς λόγους τὸ ἀκάθαρτον καὶ πονηρὸν πνεῦμα, διότι ὁ Ἰησοῦς διέταξεν αὐτὸ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ σώματος τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου.

Ὁ Ἰησοῦς ἠρώτησε :

— Τί σοί ἐστιν ὄνομα;

Τὸ πονηρὸν πνεῦμα ἀπήκτισε :

— Λεγεὼν.

Ἦθελε νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι μαζὶ τόσα πονηρὰ πνεύματα, ὥστε ἀποτελοῦν μίαν στρατιάν ὅπως τὴν ρωμαϊκὴν λεγεῶνα¹.

Ὅλοι οἱ δαίμονες ἤρχισαν τότε με φωνὴν μεγάλην νὰ ἱκετεύουν τὸν Ἰησοῦν καὶ νὰ λέγουν :

— Ἐάν μᾶς ἐκδιώξῃς ἀπὸ ἐδῶ ποὺ εἴμεθα, μὴ μᾶς ρίψῃς εἰς τὴν ἄβυσσον· ἐπίτρεψόν μας νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τοὺς χοίρους.

Πράγματι, μία ἀγέλη χοίρων ἔβοσκειν ἐκεῖ πλησίον.

1. Ἡ ρωμαϊκὴ λεγεὼν ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἑξ περίπου χιλιάδας στρατιώτας.

Ὁ Ἰησοῦς ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἄδειαν νὰ εἰσέλθουν εἰς τοὺς χοίρους λέγων :

— Πηγαίνετε.

Ἐξῆλθον τότε ὅλα τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον καὶ εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους. Ὅλοι οἱ χοῖροι ὤρμησαν πρὸς τὸν κρημνὸν ποῦ ἔβλεπε πρὸς τὴν λίμνην καὶ ἔπεσαν ὅλοι μέσα εἰς αὐτὴν καὶ ἐπνίγησαν.

Οἱ χοιροβοσκοὶ ἔφυγον κατατρομαγμένοι εἰς τὴν πόλιν καὶ διηγοῦντο μὲ φόβον καὶ θαυμασμὸν τὸ θαῦμα τοῦτο. Ὅλοι ἐξῆλθον, νὰ ἴδουν τὸν Ἰησοῦν.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως γνωρίζων ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς νὰ κηρυχθῇ εἰς Ἑθνικοὺς ἢ διδασκαλίᾳ Του, εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν Του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Καπερναοῦμ.

37. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναοῦμ.

(*Μαθ. Θ', 1-8, Μάρκ. Β', 1-12, Λουκ. Ε', 17-26*)

Ἐπιστρέψας εἰς Καπερναοῦμ ὁ Ἰησοῦς, ἤρχισε πάλιν τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Πλῆθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἐδίδασκε. Μεταξὺ τῶν ἄλλων εἶχον ἔλθει καὶ πολλοὶ Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδασκαλοὶ ἀπὸ ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὴν Ἰουδαίαν ἀκόμη. Ἡ οἰκία καὶ τὸ προαύλιον αὐτῆς εἶχε γεμίσει ἀπὸ κόσμον.

Ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ συνωστιζόμενον πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔφθασαν ἔξω τῆς οἰκίας μερικοὶ ἄνθρωποι φέροντες ἐπὶ φορείου (κραβάτου) ἓνα παραλυτικόν, ἵνα τὸν θεραπεύσῃ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀδύνατον νὰ φθάσουν μέχρι τοῦ Ἰησοῦ, ἀνέβησαν εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας, ἥνοιζαν μεγάλην ὀπήν καὶ κατεβίβασαν διὰ σχοινίων τὸ φορεῖον μετὰ τοῦ παραλυτικοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς εἶδεν εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην τὴν μεγάλην πίστιν τοῦ παραλυτικοῦ καὶ τῶν συγγενῶν του καὶ συνεκινήθη. Εἶπε τότε εἰς τὸν παραλυτικόν :

— Τέκνον, ἀφίενταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

Οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς, οἱ ὅποιοι παρηκολούθουν τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ, ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους καὶ ἤρχισαν νὰ διαλογίζωνται :

— Τί λέγει οὗτος ; Βλασφημεῖ ; Τίς ἄλλος δύναται νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, παρὰ μόνον ὁ Θεός ;

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησεν ἀμέσως τοὺς διαλογισμοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς :

— Διατί σκέπτεσθε πονηρὰ ἐναντίον μου ; Τί εἶναι εὐκολώτερον : νὰ εἶπω εἰς τὸν ἀσθενῆ «ἀφίενταί σοι αἱ ἁμαρτίαι ἢ ἔρειραι καὶ ἄρῃ τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει;» Ἀλλὰ διὰ νὰ γνωρίσετε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσίαν νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, ἰδοὺ !

Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν παραλυτικὸν λέγει :

— Εἰς σὲ λέγω : ἔρειραι καὶ ἄρῃ τὸν κράββατόν σου καὶ ἔπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

Ἀμέσως ὁ παραλυτικὸς ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ φορεῖον, ἐπῆρεν αὐτὸ κατόπιν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας διὰ μέσου τοῦ πλήθους, τὸ ὅποιον ἐθαύμαζε καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

38. Ὁ Ἰησοῦς ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

(*Μαθ. Θ', 18 - 26, Μάρκ. Ε', 22 - 43, Λουκ. Η', 41 - 56*)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ παραλυτικοῦ ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε τῆς οἰκίας καὶ συνέχισε παρὰ τὴν παραλίαν τὴν διδασκαλίαν Του εἰς τὸ ὕπαιθρον. Ὅταν ἐτελείωσεν, ὁ μαθητὴς Του Ματθαῖος, ὁ ὅποιος ἦτο πρότερον τελώνης, ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν μετ' ἄλλους μαθητὰς εἰς τὸν οἶκόν του, ἵνα δεῖ-πνήσουν.

Εἰς τὸ δεῖπνον ἦσαν προσκεκλημένοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τελῶναι.

Οἱ Φαρισαῖοι, ὅταν εἶδον τὸν Ἰησοῦν νὰ συντρώγῃ μετὰ τῶν τελωνῶν, οἱ ὅποιοι ἐθεωροῦντο ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι, ἤρχισαν νὰ ψιθυρίζουν ἐναντίον Του καὶ νὰ τὸν κατηγοροῦν.

Ὁ Ἰησοῦς ἀντελήφθη τί ἔλεγον οἱ Φαρισαῖοι καὶ εἶπεν :

— Οἱ ὕμεις δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ ἀσθενεῖς. Ἐδῶ δὲ δὲν ἦλθον νὰ καλέσω εἰς μετάνοιαν τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ματθαίου ὁ ἄρχων τῆς συναγωγῆς Ἰ α ε ι ρ ο ς. Εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἄνθρωποι σεβαστοὶ εἰς ὅλους, ἀνέθετον οἱ Ἑβραῖοι τὴν τήρησιν τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας.

Ὁ Ἰαείρος εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἐγένετο τὸ δεῖπνον, ἔπescen εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἤρχισε νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἐτοιμοθάνατον δωδεκαετῆ θυγατέρα του.

— "Αν μόνον τὴν χεῖρά Σου ἐπιθέσῃς ἐπ' αὐτήν, ἔλκεγον ὁ Ἰαείρος, ἀμέσως θὰ θεραπευθῇ καὶ θὰ ζήσῃ.

Ὁ Ἰησοῦς συνεκινήθη ἀπὸ τὸ θέαμα τοῦ γονυπετοῦς πατρὸς καὶ ἐσηκώθη ἀμέσως, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαείρου. Ἠκολούθησαν Αὐτὸν οἱ μαθηταὶ καὶ πολὺς λαός, ὁ ὁποῖος ἐπληροφόρηθη τὸ γεγινός.

Ἐνῶ ὅμως εὐρίσκοντο ἀκόμῃ καθ' ὁδόν, ἐφάνησαν νὰ ἔρχονται ἄνθρωποι τοῦ Ἰαείρου ἀπὸ τὴν οἰκίαν του. "Ὅταν ἐπλησίασαν, ἀνήγγειλαν τὴν θλιβεράν εἴδησιν τοῦ θανάτου τῆς ἀσθενοῦς κόρης καὶ εἶπον πρὸς τὸν Ἰαείρου :

— Μὴ ἐνοχλῇς πλέον τὸν Διδάσκαλον.

Ὁ δυστυχὴς πατὴρ ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἄφωνος, ἀλλὰ μὲ τὰ βλέμματα πλήρη ἐλπίδος πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

Ἐκεῖνος τότε εἶπε πρὸς αὐτόν :

— Μὴ φοβῆσαι. Ἐχε πίστιν καὶ ἡ θυγάτηρ σου θὰ σωθῇ.

"Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἰαείρου, εὗρον ὅλους κλαίοντας καὶ θρηνοῦντας. Ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς :

— Μὴ κλαίετε. Δὲν ἔχει ἀποθάνει, ἀλλὰ κοιμᾶται.

Ἀκολουθοῦμενος δὲ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῆς κόρης καὶ παραλαβὼν ἐκ τῶν μαθητῶν Του μόνον τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, ὅπου ἔκειτο ἡ νεαρὰ κόρη.

Ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἔλαβε τὴν παγωμένην πλέον χεῖρα τῆς παιδίσκης καὶ ἐφώναζεν :

— *Ἡ παῖς, ἐγείρου.*

Ἀμέσως ἡ μικρὰ κόρη ἀνεσηκώθη καὶ ἐπήδησεν ἀπὸ τὴν κλίνην γεμάτῃ ζωῇ. Οἱ γονεῖς τῆς τότε, κλαίοντες ἀπὸ χαράν, ἔπεσαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν προσεκύνησαν ὡς εὐεργέτην καὶ Σωτῆρα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, παραλαβὼν ἀμέσως μετὰ ταῦτα τοὺς μαθητάς Του, ἔφυγεν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Ἰαείρου, προτοῦ ὁ κόσμος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐξωθι τῆς οἰκίας, πληροφόρηθῇ τί συνέβη.

Τὸ θαῦμα ἐγίνε γνωστὸν καὶ διεδόθη εἰς ὅλην τὴν χώραν.

39. Οἱ Δώδεκα μαθηταὶ ἀναλαμβάνουν τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον. Ὁδηγίαι τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους.

(Ματθ. Ι', 5-42)

Μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, διὰ νὰ παραστῇ εἰς μίαν μεγάλην Ἰουδαϊκὴν ἐορτὴν, ἡ ὁποία ἐτελεῖτο ἐκεῖ καὶ ὠνομάζετο Ἑορτὴ τῶν Κλήρων (Πουρίμ)¹.

Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐκάλεσε τοὺς Δώδεκα μαθητάς Του νὰ ἀναλάβουν αὐτοὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν Του τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας. Ἀποστέλλων τοὺς διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Σωτηρίας ἔδωκε πρῶτον εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξουσίαν νὰ θεραπεύουν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων. Ἐπειτα δὲ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς πολλὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας, τὰς ὁποίας συνεπλήρωσεν εἰς ἄλλας περιστάσεις βραδύτερον.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του :

— Νὰ διδάξετε πρῶτον εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ κατόπιν εἰς τοὺς Σαμαρείτας καὶ τοὺς ἄλλους λαούς.

Εἰς τὸ κήρυγμά σας νὰ λέγετε ὅτι ἔφθασεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τοὺς ἀσθενεῖς θὰ θεραπεύετε δωρεάν. Ἐπίσης δωρεάν θὰ προσφέρετε ὅλας τὰς ὑπηρεσίας σας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Δωρεάν ἐλάβετε, δωρεάν δότε.

Νὰ μὴ φροντίζετε νὰ ἔχετε χρήματα οὔτε σάκκον ὁδοιπορικὸν με φορέματα ἢ ἄλλα ἐφόδια οὔτε καὶ ῥάβδον διὰ προσωπικὴν φύλαξιν. Διὰ τὴν φιλοξενίαν σας καὶ τὴν διατροφήν σας θὰ φροντίσουν ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θὰ διδάσκετε.

Νὰ πηγαίνετε εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων, οἱ ὅποιοι διακρίνονται διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν των. Ἄν ὑπάρξουν μερικοί, οἱ ὅποιοι δὲν θὰ σᾶς δεχθοῦν, νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν οἰκίαν των ἢ τὴν πόλιν των καὶ νὰ τινάζετε τὸν κονιορτὸν τῶν ὑποδημάτων σας. Μὲ τοῦτο θὰ δηλώνετε εἰς αὐτοὺς ὅτι ἐν τῇ μελλούσῃ Κρίσει ἡ εὐθύνη των θὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῆς εὐ-

1. Ἡ ἐορτὴ αὕτη ἐτελεῖτο εἰς ἀνάμνησιν τῆς σωτηρίας τῶν ἐν Περσίᾳ Ἰουδαίων ἀπὸ τὴν σφαγὴν τοῦ Ἀμάν. Οὗτος ἐκ δεισιδαιμονίας εἶχεν ἀποφασίσει νὰ ὀρίσῃ ἡ ἡμέρα τῆς σφαγῆς διὰ κ λ ῥ ο υ (Πουρίμ). Οἱ Ἰουδαῖοι ἐσώθησαν τότε χάρις εἰς τὴν φρόνησιν τοῦ Μαρδοχαίου καὶ τὴν βοήθειαν τῆς Ἑσθῆρ (Ἑσθῆρ Θ', 20-32). Ἡ ἐορτὴ διήρκει δύο ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ' αὐτὰς μεγάλα διασκεδάσεις καὶ συμπόσια.

θύνης τῶν κατοίκων τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρων, οἱ ὅποιοι ἀπέρριψαν τὰς καλὰς συμβουλὰς.

— Ἰδοὺ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Πρέπει νὰ εἰσθε φρόνιμοι καὶ προσεκτικοί.

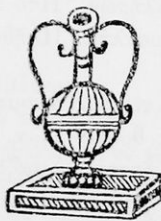
Οἱ ἄνθρωποι θὰ σᾶς συλλάβουν, θὰ σᾶς παραδώσουν εἰς τὰ δικαστήρια καὶ θὰ σᾶς μαστιγώσουν. Ἐξ αἰτίας μου θὰ σᾶς σύρουν ἐμπρὸς εἰς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, διὰ νὰ ἐξηγήσητε τὴν πίστιν σας. Κατὰ τὰς στιγμὰς ὅμως αὐτὰς τῆς δοκιμασίας σας θὰ σᾶς ἐνισχύῃ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ θὰ σᾶς φωτίσῃ τί πρέπει νὰ κάμετε καὶ νὰ εἴπετε.

Δὲν πρέπει νὰ φοβηθῇτε τὰς διώξεις καὶ τὰ παθήματα, ὅπως δὲν ποιεῖται καὶ ὁ Διδάσκαλος ὑμῶν. Διότι μόνον τὸ σῶμα δύνανται νὰ βλάψουν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ψυχὴν. Ὁ δὲ ὑπομένῃς εἰς τέλος σωθήσεται.

Ἔχετε ἀκόμη ὑπ' ὄψιν σας ὅτι αἱ ἀλήθειαι τῆς διδασκαλίας σας θὰ προκαλέσουν μεγάλην ἀναταραχὴν καὶ θὰ διχάσουν καὶ πλησιεστάτους συγγενεῖς ἀκόμη. Ὁ μὴ πιστεύσας υἱὸς θὰ ἐξεγερθῇ κατὰ τοῦ πατρὸς του, ὁ ἀδελφὸς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὅστις δὲν εἶναι πρόθυμος νὰ ὑποστῇ καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου ἀκόμη ὑπὲρ τῆς πίστεως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ἄξιος μαθητῆς Του.

Τελειώνων δὲ τὰς ὁδηγίας Του ὁ Ἰησοῦς λέγει :

— Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ σᾶς δεχθῇ καὶ θὰ σᾶς ἀναγνωρίσῃ ὡς μαθητὰς μου εἶναι ὡς νὰ ἀποδέχεται ἐμὲ καὶ ὁ ἀποδεχόμενος ἐμὲ ἀποδέχεται τὸν ἀποστείλαντά με Πατέρα Θεόν. Ὅσοι σᾶς δεχθῶν καὶ ἔλθουν ἐπικουροὶ εἰς τὸ ἔργον σας θὰ ἀντάμειφθοῦν. Καὶ ποτήριον ὕδατος ἂν σᾶς προσφέρουν, δὲν θὰ χάσουν τὴν ἀντιμισθίαν των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ.
ΕΜΠΕΔΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ

40. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλύτου. Αἱ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων.

(Ἰω. Ε', 1-17 καὶ 18-47)

Ἀφοῦ ἀπέστειλεν εἰς τὸ κήρυγμα ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν τοὺς μαθητάς Του, ὁ Ἰησοῦς συνοδευόμενος μόνον ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου ἀνέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Κλήρων. Ἦτο ἡ δευτέρα φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπεσκέπτετο τὴν Ἱερουσαλήμ. Πλήθος κόσμου εἶχε συγκεντρωθῇ περὶ τὸν Ναόν.

Μία ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ τείχους ὠνομάζετο Π ρ ο β α τ ι κ ή, διότι δι' αὐτῆς διήρχοντο τὰ πρὸς θυσίαν ζῶα. Πλησίον τῆς πύλης ταύτης ὑπῆρχε πηγὴ καὶ δεξαμενὴ ὕδατος ὀνομαζομένη ἐβραϊστὶ Β η θ ε σ δ ά, δηλαδὴ ο ἱ κ ο ς ε ὑ σ π λ α χ ν ί α ς. Γύρω ἀπὸ τὴν δεξαμενὴν (κολυμβήθραν) ὑπῆρχον πέντε στοαί, ὅπου κατέκειντο πλήθη ἀσθενῶν, τυφλοί, χωλοί, παράλυτοι κλπ. Οὗτοι ἐπερίμεναν τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἄγγελος Κυρίου θὰ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ τῆς δεξαμενῆς, διὰ νὰ εἰσέλθουν εἰς

τὸ ὕδωρ. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος π ρ ὠ τ ο ς θὰ ἐπρόφθανε νὰ πέσῃ εἰς τὴν δεξαμενὴν ἀμέσως μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ἐθεραπεύετο ἀπὸ τὴν ἀσθενεῖάν του.

Μεταξὺ τῶν ἀσθενῶν ἐκεῖνων ὑπῆρχε καὶ ἓνας παράλυτος ἐπὶ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη, ὁ ὁποῖος κατέκειτο ἐκεῖ εἰς μίαν στοάν. Ὅσάκις ἐκινεῖτο

⊕ Ὁ Ἰησοῦς ἰώμενος τὸν παραλυτικόν ⊕

τὸ ὕδωρ, ἄλλοι ἐπρολάμβανον καὶ ἐρρίπτοντο πρῶτον εἰς τὴν δεξαμενὴν Ὁ Ἰησοῦς ἠδυσπλαγχνίσθη τὸν παραλυτικόν, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Θέλεις νὰ γίνῃς ὑγιής ;

Ὁ ἀσθενὴς ἀπήντησεν ἀμέσως.

— ὦ, Κύριε, αὐτὸς εἶναι ὁ πόθος μου. Ἀλλὰ δὲν ἔχω κανένα, ὁ ὁποῖος νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, εὐθὺς ὡς ταραχθῇ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου. Ἄλλοι ἀσθενεῖς μὲ προλαμβάνουν καὶ εἰσέρχονται πρὶν ἀπὸ ἐμέ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐκοίταξε μὲ συμπάθειαν τὸν παράλυτον καὶ τοῦ ἐφώναξεν :

— Ἐγείραι, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει !

Ἡ θεία δύναμις τῶν λόγων τούτων διεπέρασε τὰ ἔως τότε νεκρὰ μέλη τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τοὺς ἔδωσε ζωὴν. Ὁ παράλυτος ἐσηκώθη, ἐφορτώθη τὸν κράββατόν του καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν οἰκίαν του. Δὲν ἠδυνήθη μάλιστα οὔτε καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν εὐεργέτην του, διότι ὁ Ἰησοῦς ἀποφεύγων τὴν ἐπίδειξιν εἶχεν ἀπομακρυνθῇ διὰ μέσου τοῦ πλήθους.

Ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἐγίνετο τὸ θαῦμα, ἦτο Σάββατον, ἦτο δὲ ἀπηγορευμένη ἀπὸ τὸν Νόμον πᾶσα ἐργασία κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Ὅταν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι εἶδον τὸν παράλυτον νὰ σηκώῃ τὸν κράββατόν του, τὸν ἐσταμάτησαν καὶ τὸν ἐπέπληττον ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου! Ἐκεῖνος τότε ἔλεγεν εἰς τοὺς ἐπικριτὰς του ὅτι «ὁ ποιήσας με ὑγιῇ, ἔκεῖνός μοι εἶπεν: ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει».

— Ποῖος εἶναι αὐτός; ἠρώτων οἱ Ἰουδαῖοι με ἀγανάκτησιν.

Ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐγνώριζεν.

Βραδύτερον ὅμως συνήντησεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Ναὸν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἰδοῦ, τώρα εἶσαι ὑγιής. Πρόσεχε, εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ ἁμαρτήσῃς.

Ὁ ἄνθρωπος ἀνεγνώρισε τὸν θεραπεύσαντα αὐτὸν καὶ διεκέρυξεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ εὐεργέτης του.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων Ἀρχιερεῖς, Φαρισαῖοι καὶ Γραμματεῖς ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὡς παραβάτην τοῦ Νόμου· τὸν κατηγοροῦν ἀκόμη καὶ διότι ἔλεγε τὸν ἑαυτὸν Τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ὠμίλησεν ἀπροκαλύπτως εἰς τὸν λαὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ἀκόμη διὰ τὴν ἐκ Θεοῦ ἀποστολήν Του. Ἐτόνισεν ὅτι ὁ Υἱὸς ἔλαβε τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν παρὰ τοῦ Πατρὸς, ὅχι μόνον τοὺς ἡθικῶς νεκροὺς νὰ ἐγείρῃ, ἀλλὰ καὶ τοὺς σωματικῶς νεκροὺς νὰ ἀναστήσῃ.

Οἱ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων ἐξεμάνησαν ἐναντίον Του καὶ ἐσκέπτοντο νὰ εὑροῦν τρόπον νὰ Τὸν θανατώσουν. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ δὲν εἶχε φθάσει ἡ ὥρα τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς δόξης Του, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

41. Τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων.

(Ἰω. ΣΤ', 8-14, Ματθ. Δ', 14-21)

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Καπερναοὺμ ἐγνώσθη ἡ ἀποκεφάλις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ (βλ. σελ. 43).

Ὁ μέγας οὗτος προφήτης ἐπεσφράγισε μὲ τὸν μαρτυρικὸν θάνατόν του τὸν ἀγνὸν καὶ πλήρη αὐταπαρνήσεως βίον του.

Εἰς τὴν Καπερναοὺμ ἐπέστρεψαν καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐκ τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου τοῦ Εὐαγγελικοῦ κηρύγματος ἀνὰ τὴν Γαλιλαίαν. Διηγήθησαν εἰς τὸν Ἰησοῦν τὰ ἀποτελέσματα τῆς διδασκαλίας των. Ἀπεφάσισαν τότε οἱ μαθηταὶ μετὰ τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἀπέναντι τῆς Καπερναοὺμ ἐρημικὴν παραλίαν, ὅχι πολὺ μακρὰν τῆς μικρᾶς, ἀλλὰ ὡραίας πόλεως Βηθθαϊδᾶ. Εἰσῆλθον εἰς πλοῖον, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσωσι κανένα, καὶ ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ των. Παρ' ὅλας τὰς προφυλάξεις των μερικοὶ ἄνθρωποι ἀντελήφθησαν τὴν ἀναχώρησίν των. Μετ' ὀλίγον δὲ πολὺ πλῆθος ἔσπευσε διὰ ξηρᾶς καὶ εὐρέθῃ γύρω ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην τοποθεσίαν.

Ὁ Ἰησοῦς ἡσθάνθη μεγάλην συγκίνησιν, ὅταν εἶδε τὸ μέγα πλῆθος τοῦ λαοῦ, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζε πρὸς ποιμνιον ἄνευ ποιμένος. Διὰ τοῦτο λησμονήσας τὴν κούρασίν Του ἤρchiσε νὰ διδάσκη τὸ πλῆθος περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ θεραπεύῃ συγχρόνως τοὺς ἀσθενεῖς.

Ἡ διδασκαλία διήρκεισεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας καὶ ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν του.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, βλέποντες ὅτι ἐπλησίαζεν ἡ ἑσπέρα καὶ ὅτι ὁ λαὸς ὑπέφερεν ἐκ πείνης, ἐπλησίασαν καὶ εἶπον πρὸς Αὐτόν :

— Διδάσκαλε, ἡ ὥρα παρῆλθεν, ὁ τόπος ἐδῶ εἶναι ἔρημος καὶ τροφαὶ δὲν ὑπάρχουν. Ἄφησε λοιπὸν τὰ πλῆθη νὰ φύγουν καὶ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ πλησιέστερα χωρία, διὰ νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἀπεκρίθη εἰς τοὺς μαθητάς Του :

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ φύγῃ ὁ λαός. Δώσατε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγουν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχετε.

Οἱ μαθηταὶ ἀπήντησαν ὅτι δὲν εἶχον παρὰ πέντε μόνον ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦς.

— Φέρετέ τα ἐδῶ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Ὅταν τὰ ἔφερον, διέταξε νὰ εἵπουν εἰς τὰ πλῆθη νὰ καθίσουν ὅλοι ἐπὶ τῆς χλόης καθ' ὀμίλους ἀνὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, ὅπως εἰς τὰ συμπόσια.

Ἐκάθισαν ὅλοι καὶ τότε ὁ Ἰησοῦς, σταθεὶς εἰς τὸ μέσον, ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς Του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἠυλόγησε τὸν ἄρτον καὶ τοὺς ἰχθῦς. Ἐπειτα ἔκοψε τοὺς ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθῦς εἰς τεμάχια καὶ οἱ μαθηταὶ ἐμοίραζον εἰς τὰ πλῆθη.

“Ολοι ἔφαγον καὶ ἐχώρτασαν. Ἦσαν δὲ πέντε χιλιάδες ἄνδρες ἐκτὸς τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων. Ἀφοῦ δὲ ἔφαγον ὅλοι, οἱ μαθηταὶ συνεκέντρωσαν τὴν περισσεύσασαν τροφὴν καὶ ἐγέμισαν μὲ αὐτὴν δώδεκα κοφίνους.

Τὸ θαῦμα τοῦτο ἔκαμε τεραστίαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν λαόν. “Ολοι ἔλεγον : « Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον ».

42. Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

(Μαθ. 14', 22 - 34)

Ἀμέσως μετὰ τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων ὁ Ἰησοῦς, ἀντιληφθεὶς ὅτι τὸ πλῆθος ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ του ἤθελε νὰ Τὸν ἀνακηρύξῃ βασιλέα, παρεκάλεσε θερμῶς ὅλους νὰ φύγουν εἰς τὰ χωρία ἢ τὰς πόλεις των, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ ἔγινεν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ εἰσῆλθον κατ' ἐντολὴν Του εἰς τὸ πλοῖον, ἵνα μεταβοῦν κατὰ τὴν νύκτα εἰς τὴν ἀντικρινὴν ὄχθην τῆς λίμνης. Ὁ ἴδιος δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, ἵνα διανυκτερεύσῃ ἐκεῖ ἐν ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Οὐρανίου Πατρὸς Του.

Κατὰ τὴν νύκτα ἤρχισαν νὰ πνέουν σφοδροὶ ἄνεμοι καὶ μεγάλη τρικυμία ἐπεκράτει εἰς τὴν λίμνην.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἠγωνίζοντο κωπηλατοῦντες κατὰ τῶν κυμάτων, ἀλλὰ τὸ μικρὸν πλοῖον των ἐκλυδωνίζετο εἰς τὸ μέσον τῆς λίμνης καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προχωρήσῃ.

Ὁ Ἰησοῦς προσευχόμενος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου δὲν λησμονεῖ τοὺς μαθητάς Του. Ἀντελήφθη τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον διέτρεχον, καὶ ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν των. Πράγματι, οἱ ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς τρικυμίας μαθηταὶ εἶδον ἑξαφνα μίαν σκιὰν νὰ περιπατῇ ἐπὶ τῶν κυμάτων καὶ νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ πλοῖόν των.

— Φάντασμα εἶναι, ἤρχισαν νὰ φωνάζουν.

Ἀλλὰ τότε ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ νὰ τοὺς λέγῃ :

— Θάρρος, ἐγὼ εἰμαι, μὴ φοβεῖσθε!

“Ολοι ἀνεγνώρισαν τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ καὶ προσεπάθουν νὰ πλησιάσουν, διὰ νὰ Τὸν παραλάβουν ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ὁ Πέτρος ὅμως ἀνυπομονῶν καὶ θέλων νὰ βεβαιωθῇ ἐφώνησε :

— Κύριε, ἂν εἶσαι Σὺ, πρόσταξέ με νὰ περιπατήσω καὶ ἐγὼ ἐπάνω τὰ ὕδατα καὶ νὰ ἔλθω πρὸς Σέ.

Ὁ Ἰησοῦς τότε, διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ Πέτρου καὶ τὸν κίνδυνον ἐκ τῆς ἀλαζονικῆς πρωτοβουλίας του, εἶπεν :

— Ἐλθέ!

Ὁ Πέτρος κατέβη ἀπὸ τὸ πλοῖον καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ νὰ πηγαίνει πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἔβλεπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ δὲν ἐσκέπτετο τίποτε ἄλλο, ἐβιάδιζεν ἀσφαλῶς. Ὅταν ὅμως ἐσκέφθη πρὸς στιγμήν ὅτι ὁ ἄνεμος εἶναι δυνατὸς καὶ ἐφοβήθη, ἤρχισεν ἀμέσως νὰ καταποντίζεται καὶ μὲ ἀγωνίαν ἐφώναζε :

— Κύριε, σῶσόν με !

Ἀμέσως ὁ Ἰησοῦς ἤπλωσε τὴν χεῖρα, τὸν συνεκράτησε καὶ τοῦ εἶπεν :

— Ὀλιγόπιστε, διατί ἐδίστασες ;

Ἀνῆλθον ἔπειτα εἰς τὸ πλοῖον, ἡ τρικυμία κατέπαυσε καὶ ἐφθασαν αἰσίως εἰς τὴν ἀκτὴν.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ στηριχθέντες σταθερῶς πλέον εἰς τὴν κλονιζομένην ἕως τότε ἀκόμη πίστιν των προσεκύουν τὸν Κύριον καὶ ἔλεγον :

— Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι.

Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ὁ Ἰησοῦς ὠμίλησε πάλιν εἰς τὴν Καπερναοὺμ ἐνώπιον πολλοῦ πλήθους καὶ ἀνέπτυξε τὴν ὑψηλὴν διδασκαλίαν Του περὶ τῆς πνευματικῆς τροφῆς.

Τὴν ἀληθινὴν ταύτην τροφὴν δίδει ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστὸς, διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ διὰ τοῦτο Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἀ ρ τ ο ς τ ῆ ς Ζ ω ῆ ς. Ὁ πολὺς κόσμος δὲν ἀντελήφθη τὴν ὑψηλὴν ἔννοιαν τῶν λόγων Του καὶ ἤρχισε νὰ ἀδιαφορῇ ἢ καὶ νὰ γογγύζῃ. Οἱ μαθηταὶ Του ὅμως κατενόησαν πλήρως τὴν διδασκαλίαν ταύτην καὶ ὁ Πέτρος εἶπε πρὸς Αὐτόν :

— Κύριε, Σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

43. Αἱ ἀντιρρήσεις καὶ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ.

(Ματθ. ΙΔ', 34 - 36 κ. ἀ.)

Ὁ Ἰησοῦς παρέμενεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ κυρίως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Γεννησαρετ μετὰ τῶν Μαγδάλων καὶ Βηθσαιδᾶ. Πλῆθος πολὺ τὸν ἠκολούθει πάντοτε καὶ πλῆθος ἀσθενῶν ἐθεραπεύετο.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι παρηκολοῦθουν μὲ ἀνησυχίαν καὶ μῖσος τὴν προσήλωσιν τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἦρχισαν νὰ διαδίδουν ὅτι ζητεῖ νὰ ἀνατρέψῃ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον καὶ ὅτι περιφρονεῖ τὰς παρα-

δόσεις καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους. Παρηκολούθουν τὰς ὁμιλίας του καὶ τὸν ἠνώχλουν μὲ τὰς ἀντιρρήσεις των, τὰς ὁποίας μετέβαλλον κατόπιν εἰς φοβερὰς κατηγορίας.

Αὗται περιστρέφοντο εἰς τέσσαρα κυρίως ζητήματα :

1) Κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὅτι, ἐνῶ κανεὶς δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας, Αὐτὸς εἶπεν εἰς τὴν ἁμαρτωλὴν γυναικίαν «*Ἀφέωνται σου αἱ ἁμαρτίαι*».

2) Ἄλλη κατηγορία ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ὅτι περιεφρόνει τὰς νηστείας.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἐδίδαξεν ἤδη πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ νηστεία εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ὁρους Ὀμιλίαν Του.

3) Τρίτη κατηγορία τῶν Φαρισαίων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ἦτο ἡ συναναστροφή Του μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.

Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπεστόμωσε μὲ τὴν ὥραϊαν ἀπάντησίν Του : «*οὐκ ἦλθον καλεῖσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν*».

4) Ἄλλη τέλος κατηγορία ἦτο ἡ σχετικὴ μὲ τὴν τήρησιν τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

Εἰς ὅλας ταύτας τὰς κατηγορίας ἀπήντησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέτρεψε τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Φαρισαίων. Οὗτοι ὅμως ἐξηκολούθουν κατηγοροῦντες Αὐτὸν καὶ διαδίδοντες ὅτι ἀρνεῖται καὶ καταργεῖ τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον.

44. Ὁ Ἰησοῦς στηλιτεύει τὴν ἀπιστίαν τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων.

(Λουκ. ΙΑ', 37-45 καὶ ΙΒ', 1-3)

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς Φαρισαῖος ἐκάλεσεν εἰς γεῦμα τὸν Ἰησοῦν. Εἶχε καὶ ἄλλους πολλοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους προσκεκλημένους. Πάντες οὗτοι θὰ προσεχάλουν τὸν Ἰησοῦν εἰς συζήτησιν καὶ θὰ εὕρισκον ἐπιχειρήματα ἐναντίον Του. Οὐδεὶς ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ εἶχε προσκληθῆ.

Ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ κόσμος πολὺς ἠκολούθει, ἵνα Τὸν ἀκούσῃ διδάσκοντα, τὸ δὲ γεῦμα θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι πρόχειρον καὶ βιαστικόν, ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, χωρὶς νὰ λουσθῇ πρῶτον, ὅπως ἔλεγεν ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος. Οἱ Φαρισαῖοι παρετήρουν Αὐτὸν μὲ ἐκπληξιν καὶ μὲ τὰ βλέμματα Τὸν ἐπετίμων.

Τότε ὁ Ἰησοῦς βλέπων τὴν ὑποκρισίαν των ἤρχισε νὰ τοὺς ὁμιλῇ μὲ μεγάλην αὐστηρότητα :

— *Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἐφώναξε πρὸς αὐτοὺς.*

— Κατατρίβεσθε περὶ τὰ ἐπουσιώδη καὶ τὰ ἀσήμαντα καὶ παραμελεῖτε τὰ σπουδαῖα καὶ σημαντικά, δηλαδή τὴν ἡθικὴν βελτίωσίν σας καὶ τὴν καθαρότητα τῆς ψυχῆς.

— Ἐχετε φιλοδοξίαν καὶ ἐγωῖσμόν, ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς· τὰ πάντα κἀμνετε πρὸς ἐπίδειξιν.

— Ἐνῷ ὑποκριτικῶς φαίνεσθε ἔξωθεν εὐσεβεῖς, ἡ καρδιά σας εἶναι πλήρης κακίας. Ὁμοιάζετε πρὸς τάφους « κεκονιαμένους », οἱ ὅποιοι ἔξωθεν φαίνονται ὡραῖοι, ἐνῷ εἶναι γεμᾶτοι ἀπὸ ὅσῃ νεκρῶν.

— Ἐνῷ παρουσιάζεσθε ὡς ἐρμηνευταὶ τοῦ Νόμου, ἀποκρύπτετε ἀπὸ ἰδιοτέλειαν καὶ διαστρέφετε τὴν ἀληθῆ γνῶσιν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἐντολῶν Του.

Τὸ κατηγορητήριον τοῦτο τοῦ Ἰησοῦ κατὰ τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων ἤκουσε καὶ ὁ λαός, ὁ ὅποιος εἶχε συγκεντρωθῇ ἔξωθι τῆς οἰκίας. Ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε καὶ συνέχισε τὴν διδασκαλίαν Του.

Εἶπε δὲ τότε πρὸς τοὺς μαθητάς Του κυρίως, ἀλλὰ ἐμμέσως καὶ πρὸς τὸ πλῆθος :

— Προσέχετε ἀπὸ τὴν ζύμην ταύτην τῶν Φαρισαίων, διότι οὗτοι εἶναι γεμᾶτοι ὑποκρισίαν. Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν αὕτη θὰ ἀποκαλυφθῇ.

45. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου.

(Λουκ. IB', 13 - 21)

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἐξηκολούθει διδάσκων περὶ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης, εἶς ἀκροατὴς Τὸν διέκοψε καὶ Τοῦ εἶπε :

— Κύριε, μεσίτευσον παρὰ τῷ ἀδελφῷ μου, ὥστε δικαίως νὰ μοιράσῃ μετ' ἐμοῦ τὴν πατρικὴν κληρονομίαν.

Ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ κάμῃ τοὺς ἀκροατάς Του νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἡ διανομὴ τῆς περιουσίας ἦτο ἔργον τοῦ δικαστηρίου, ἐνῷ τὸ ἰδικόν Του ἔργον ἦτο εὐρύτερον καὶ ὑψηλότερον, εἶπε πρὸς τὸν διακόψαντα :

— Ἀνθρωπε, ποῖος μὲ διώρισε δικαστὴν, ὥστε νὰ λύω τὰς διαφοράς σας ;

Λαμβάνων ὅμως ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν διαφωνίαν τῶν δύο ἀδελφῶν ἔκαμε πρὸς ὅλους τοὺς ἀκρατάς Του μίαν ὥραϊαν διδαχὴν. Διὰ ταύτης συμβουλεύει τοὺς ἀνθρώπους νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν, διότι ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ διδαχὴ ἔγινε διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἄφρονος πλουσίου :

— Κάποτε, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, οἱ ἀγροὶ καὶ τὰ κτήματα ἐν γένει ἐνὸς πλουσίου εἶχον τόσῃν εὐφορίαν, ὥστε τοῦ ἀπέδωσαν ἄφθονα εἰσοδήματα.

Ὁ πλούσιος, ἀντὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν αὐτὴν, ἤρχισε νὰ διαλογίζεται :

— Τί νὰ κάμω ; Αἱ ἀποθήκαί μου δὲν χωροῦν πλέον. Πῶς θὰ συνάξω ὅλα αὐτὰ τὰ εἰσοδήματά μου ;

Ἀφοῦ ἠγρύπνησε καὶ ἐβασάνισε τὸν νοῦν του, τέλος ἀπεφάσισεν :

— Ἰδοὺ τί θὰ κάμω, εἶπε· θὰ κρημνίσω τὰς ἀποθήκας μου καὶ θὰ κτίσω ἄλλας μεγαλυτέρας. Ἐκεῖ θὰ συνάξω ὅλα τὰ εἰσοδήματά μου καὶ θὰ εἶπω τότε εἰς τὴν ψυχὴν μου :

— Ὑψὺ μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, τὰ ὑποῖα σοῦ φθάνουν, διὰ νὰ ζήσης πολλά ἔτη. Λοιπὸν « ἀ ν α πα ὐ ο υ , φ ά γ ε , π ί ε , ε ὕ φ ρ α ί ν ο υ ».

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ἐκεῖνην ὁ Θεός, διὰ νὰ τιμωρηθῇ ἡ πλεονεξία, ἀλλὰ καὶ μωρία τοῦ πλουσίου ἐκεῖνου, ὥρισεν ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα τῆς διακοπῆς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς του. Ἦκουσε λοιπὸν τότε ὁ πλούσιος μίαν φωνὴν νὰ τοῦ λέγῃ :

— Ἄφρον, ἄφρον, αὐτὴν τὴν νύκτα εἶναι ὀρισμένον νὰ ἀποθάνῃς. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἡτοίμασες εἰς ποῖον θὰ ἀνήκουν ;

Ταῦτα θὰ πάθουν, προσέθεσεν ὁ Ἰησοῦς, ὅλοι ὅσοι θησαυρίζουν ὑλικούς θησαυροὺς διὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν καὶ δὲν σκέπτονται καθόλου διὰ τὸν θησαυρὸν τῆς ψυχῆς των.

46. Ὁ Ἰησοῦς μεταβαίνει εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος. Θεραπεία δαιμονιζομένης κόρης.

(Ματθ. ΙΕ', 21 - 28)

Ὁ Ἰησοῦς, βλέπων τὴν ἀντίδρασιν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ἠθέλησε νὰ ἀπομακρυνθῇ ὀλίγον ἐκ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐπέρασεν εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος.

Ἐκεῖ θὰ ῥῥύνατο νὰ διδάξῃ καλῦτερον καὶ ἐν ἡσυχίᾳ τοὺς μαθητάς Του.

Ἡ φήμη Του ὅμως εἶχε φθάσει ἤδη πολὺ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς Παλαιστίνης καὶ πολλοὶ ἔσπευδον πρὸς Αὐτόν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων παρουσιάσθη πρὸς τὸν Ἰησοῦν μία γυνὴ Χαναναία, εἰδωλολάτριάς, ὁμιλοῦσα τὴν ἑλληνικὴν, ἣ ὁποία ἰκέτευε τὸν Ἰησοῦν λέγουσα :

— Ἐλέησόν με, Κύριε, Ὡς τοῦ Δαβὶδ! Ἡ θυγάτηρ μου ἔχει κακὸν δαιμόνιον καὶ ὑποφέρει.

Ὁ Ἰησοῦς, θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστιν τῆς Χαναναίας ἐνώπιον ὅλων, δὲν ἀπεκρίθη καθόλου εἰς αὐτήν. Ἐκείνη τότε ἐξηκολούθησε νὰ τὸν παρακαλῇ καὶ νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὰς ἰκεσίας της. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίνετο, ἐπῆγε πρὸς τοὺς μαθητάς καὶ τοὺς παρεκάλει νὰ μεσιτεύσουν παρὰ τῷ Διδασκάλῳ αὐτῶν.

Μερικοὶ μαθηταὶ ἐπλησίασαν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπον :

— Κύριε, κάμε κάτι δι' αὐτήν, διότι ἔρχεται καὶ φωνάζει εἰς ἡμᾶς.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— Δὲν ἀπεστάλην, παρὰ διὰ νὰ σώσω τοὺς ἁμαρτωλοὺς Ἰσραηλίτας.

Οἱ μαθηταὶ ὑπεχώρησαν, ἀλλὰ ἡ Χαναναία ἐπλησίασε πάλιν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἰκέτευεν Αὐτὸν λέγουσα :

— Κύριε, βοήθει μοι.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπήντησε καὶ εἶπε :

— Δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ρίψῃ κανεὶς τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του εἰς τὰ κυνάρια¹.

— Ναί, Κύριε, ἀπήντησε με ἐτοιμότητα ἡ Χαναναία, ἀλλὰ τὰ κυνάρια τρέφονται καὶ μετὰ τὰ ψυχία, τὰ ὁποῖα πίπτουν ἀπὸ τὴν τράπεζαν τῶν κυρίων των.

Μετὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην καὶ μετὰ τὴν ἐπιμονὴν της ἡ Χαναναία ἀπέδειξε τὴν σταθεράν αὐτῆς πίστιν.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— Ὡ γύναι, μεγάλη εἶναι ἡ πίστις σου. Ἄς ἐκπληρωθῇ λοιπὸν ἡ ἐπιθυμία σου.

Πράγματι τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐθεραπεύθη τελείως ἡ θυγάτηρ αὐτῆς.

1. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐπινόμαζον τοὺς ἐθνικοὺς κύνας, οἱ δὲ Ραββῖνοι ἔλεγον ὅτι ὁ συντρώγων μετὰ Ἐθνικὸν δὲν διαφέρει τοῦ συντρώγοντος μετὰ κυνός.

47. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον εἰς Δεκάπολιν καὶ τὸν τυφλὸν εἰς Βηθσαϊδά.

(Μάρκ. Ζ' 31 - 37, Η' 22 - 26)

Ἀπὸ τὴν χώραν Τύρου καὶ Σιδῶνος ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πάλιν πρὸς ἀνατολὰς καὶ μετέβη εἰς τὴν πέραν τῆς λίμνης χώραν, τὴν ὀνομαζομένην Δεκάπολιν, ἀπὸ τὰς δέκα ἐκεῖ ὑπαρχούσας πόλεις.

Ἐφεραν τότε εἰς Αὐτὸν ἕνα κωφάλαλον καὶ παρεκάλουν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν φωνὴν του. Ὁ Ἰησοῦς ἔβαλε δύο δακτύλους τῶν χειρῶν Του εἰς τὰ ὦτά του καὶ ἤγγισε τὴν γλῶσσαν τοῦ κωφαλάλου. Ὑψωσεν ἔπειτα τοὺς ὀφθαλμούς Του πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐστέναξε καὶ εἶπεν :

— Ἐφφαθά ! ὕπερ σημαίνει: Νὰ ἀνοιχθῇς !

Ἀμέσως ἠνοιχθῆσαν τὰ ὦτα τοῦ ἀσθενοῦς καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσά του, ἤρχισε δὲ νὰ ὁμιλῇ.

Ὁ Ἰησοῦς παρήγγειλε νὰ μὴ ἀνακοινώσουν τοῦτο εἰς κανένα. Ἀλλὰ τὰ θαύματα διεδίδοντο καὶ ὅλος ὁ κόσμος ἔλεγε μὲ κατὰπληξιν :

— Κάμνει κωφοὺς νὰ ἀκούουν καὶ ἀλάλους νὰ ὁμιλοῦν !

Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς καὶ εὗρέθη εἰς τὴν πόλιν Βηθσαϊδά, ἔφεραν ἐνώπιόν Του ἕνα τυφλὸν καὶ Τὸν παρεκάλουν νὰ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ὄρασίν του.

Ὁ Ἰησοῦς ὁδηγήσας τὸν τυφλὸν ἔξω ἀπὸ τὴν κωμόπολιν ἐπέθεσε τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἀπέδωσε πρῶτον εἰς αὐτὸν τὸ φῶς. Ἐπειτα ἐπέθεσε πάλιν τὰς χεῖρας ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τότε ὁ τυφλὸς ἐθεραπεύθη τελείως καὶ ἔβλεπε πλέον καθαρά ὅλα τὰ ἀντικείμενα.

48. Ἡ ὁμολογία τοῦ Πέτρου : « Σὺ εἶ ὁ Χριστός... »

(Ματθ. ΙΕΤ', 13 - 27, Μάρκ. Η', 27 - 38)

Ἐκ τῆς Βηθσαϊδᾶ ὁ Ἰησοῦς ἐπροχώρησε πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὴν χώραν τῆς Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Ἡ πόλις αὕτη Καισάρεια ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ἐρμῶν.

Διερχόμενος τὰ μέρη ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ διδάσκων ἠρώτησε τοὺς μαθητάς Του :

— Τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ ; Τί πιστεύουν ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ;

Ὁ Ἰησοῦς ἐγνώριζε βέβαια τὰς περὶ Ἐαυτοῦ ιδέας τοῦ πλήθους. Ἐρωτᾷ ὁμῶς, ἵνα διὰ τῶν μαθητῶν Του διορθώσῃ τὴν ἐσφαλμένην τυχὸν περὶ Ἐαυτοῦ ιδέαν τοῦ λαοῦ.

Οἱ μαθηταὶ ἀπήντησαν :

— Ἄλλοι Σὲ ἐκλαμβάνουν ὡς τὸν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι ὡς τὸν προφῆτην Ἠλίαν, ἄλλοι ὡς τὸν προφῆτην Ἰερεμίαν καὶ ἄλλοι ὡς ἓνα ἐκ τῶν προφητῶν.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη τῶν μαθητῶν ἀπεικόνιζε πράγματι τὰς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ιδέας τοῦ πλήθους.

Εἶχον παῦσαι πλέον οἱ παρακολουθοῦντες τὴν διδασκαλίαν Του νὰ πιστεύουν ὅτι ἦτο ὁ ἀναμενόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Ἔθνους ἀπελευθερωτῆς Μεσσίας.

Ὁ Ἰησοῦς ἠρώτησεν ἐν συνεχείᾳ :

— Σεῖς δὲ οἱ μαθηταὶ μου, οἱ ὅποιοι παρηκολούθησατε τὴν διδασκαλίαν μου καὶ ἐγίνατε μάρτυρες τῶν ἔργων μου, σεῖς τί πιστεύετε ὅτι εἶμαι ;

Τότε ὁ Πέτρος, ἀπαντῶν ἐξ ὀνόματος τῶν Ἀποστόλων, εἶπε :

— Σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἀπέδειξεν ὅτι οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν πλέον ὥριμοι καὶ ἔτοιμοι νὰ ἀναλάβουν τὸ Ἀποστολικὸν ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπικυρώνει τὴν ὁμιλίαν ταύτην τοῦ Πέτρου πανηγυρικῶς μετὰ τὴν ἀπάντησίν Του :

— Μακάριος εἶσαι σύ, Σίμων, Βάρ (=υιὲ) Ἰωνᾶ, διότι τὴν περὶ ἐμοῦ ἀποκάλυψιν σοῦ ἔκαμεν ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν Οὐρανοῖς.

Καί, ὡς διὰ νὰ ἀνταμείψῃ τὸν Πέτρον καὶ δι' αὐτοῦ ὅλους τοὺς Ἀποστόλους, προσέθεσε :

— Σὺ εἶσαι Πέτρος καὶ « ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Πύλαι Ἀδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς ».

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, βέβαιος πλέον ὅτι οἱ μαθηταὶ Του εἶχον κατανοήσει τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τῆς διδασκαλίας Του, ὁμιλεῖ πρὸς αὐτοὺς περὶ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὅποιον θὰ πραγματοποιηθῇ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

— Πρέπει, τοὺς εἶπε, νὰ μεταβῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου θὰ καταδιωχθῇ ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων καὶ Γραμματέων,

ὁ ὑποστῇ ὕβρεις καὶ προσβολάς, ἐν τέλει δὲ θά θανατωθῇ, ἀλλὰ τὴν τρίτην ἡμέραν θά ἀναστῇ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ λόγοι οὗτοι προεκάλεσαν μεγάλην ἀθυμίαν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, ὁ Ἰησοῦς, διὰ τὰ τοὺς ἐνθαρρύνῃ, εἶπεν ἀκόμη ὅτι μερικοὶ ἐξ αὐτῶν, πρὶν ἀποθάνουν, θά ἴδουν «τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ».

Μὲ τοῦτο ἤθελε νὰ προφητεύσῃ τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας Θεῖαν Μεταμόρφωσίν Του.

49. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

(*Μαθ. ΙΖ', 1 - 9, Μάρκ. Θ', 2 - 10, Λουκ. Θ', 28 - 36*)

Ἐξ ἡμέρας μετὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πέτρου, ὁ Ἰησοῦς ἐξεπλήρωσε τὴν υπόσχασίν Του ὅτι τινὲς τῶν μαθητῶν θά ἴδουν τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου «ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ Αὐτοῦ». Παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τρεῖς ἐκ τῶν μαθητῶν του, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀνῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ παρὰ τὴν Ναζαρέτ ὄρος Θαβώρ, ἵνα προσευχηθῇ.

Ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τὸ ὑψηλὸν αὐτὸ ὄρος, καθ' ἣν ὥραν ὁ Ἰησοῦς προσήρχετο, ἔγινεν ἡ Θεῖα Μεταμόρφωσις Αὐτοῦ. Οἱ τρεῖς μαθηταὶ εἶδον ἔξαφνα ὅτι ἔλαμψε τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια Αὐτοῦ ἔγιναν σπιλπνὰ καὶ λευκὰ ὡς ἡ χιών. Κατὰ τὴν ἰδίαν στιγμὴν παρουσιάσθησαν καὶ ἐστάθησαν πλησίον Αὐτοῦ οἱ δύο ἐπιφανέστατοι ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὁ Μωυσῆς καὶ ὁ Ἡλίας, οἱ ὅποιοι ἤρχισαν νὰ συνομιλοῦν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Πέτρος τότε λέγει πρὸς τὸν Χριστόν :

— Καλὰ εἶναι νὰ μείνωμεν ἐδῶ. Ἄς κάμωμεν τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ Σέ, μίαν διὰ τὸν Μωυσῆα καὶ μίαν διὰ τὸν Ἡλίαν.

Ταῦτα ἔλεγεν ὁ Πέτρος ἔχων ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅσα πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του ὁ Ἰησοῦς περὶ διώξεως καὶ θανατώσεώς Του ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων· ἔτσι ἤλπιζεν ὁ Πέτρος ὅτι θά ἐσφύζετο ὁ Ἰησοῦς. Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμη τοὺς λόγους του ὁ Πέτρος, ὅταν μία ν ἐφέλη φωτεινὴ ἐσκέπασε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοὺς μετ' Αὐτοῦ δύο ἄνδρας. Μία δὲ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης ἠκούσθη λέγουσα :

— Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε.

Οἱ τρεῖς μαθηταὶ ἔπεσαν μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν ἐντρομοὶ ἀπὸ

ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν. Μετ' ὀλίγον ἐπλησίασεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν Του, τοὺς ἡγγίσε καὶ τοὺς εἶπε :

— Σηκωθῆτε καὶ μὴ φοβεῖσθε.

Οἱ τρεῖς μοθηταὶ ἐσηκώθησαν, ἐκοίταζαν γύρω, ἀλλὰ δὲν εἶδον κανένα, παρὰ μόνον τὸν Ἰησοῦν. Ἡ φωτεινὴ νεφέλη εἶχε διαλυθῇ, οἱ δὲ οὐράνιοι ἐπισκέπται εἶχον ἐξαφανισθῇ.

Ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν τριῶν μαθητῶν ἤρχισαν νὰ καταβαίνουν ἀπὸ τὸ ὄρος. Καθ' ὁδὸν εἶπεν εἰς αὐτοὺς νὰ μὴ ἀνακοινώσουν εἰς κανένα ὅσα εἶδον καὶ ἤκουσαν, πρὶν γίνῃ ἡ Ἀνάστασις Του.

Ἡ Ἐκκλησία μας ἐφορτάζει τὸ γεγονός τῆς Θείας Μεταμορφώσεως τὴν 6ην Αὐγούστου, ψάλλομεν δέ :

α' (Ἀπολυτίκιον)

Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει, Χριστέ ὁ Θεός,
δείξας τοῖς μαθηταῖς Σου τὴν δόξαν Σου, καθὼς ἠδύνατο.
Δάμψον καὶ ἡμῶν τοῖς ἁμαρτωλοῖς τὸ φῶς Σου τὸ αἰδίων,
προσεβείαις τῆς Θεοτόκου, Φωτοδότα, δόξα Σοι.

β' (Κοντάκιον)

Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης, καὶ ὡς ἐχώρουν οἱ
μαθηταὶ Σου τὴν δόξαν Σου, Χριστέ ὁ Θεός, ἐθεά-
σαντο, ἴνα, ὅταν Σὲ ἴδωσι σταυρούμενον, τὸ μὲν πά-
θος νοήσωσιν ἐκούσιον, τῷ δὲ κόσμῳ κηρύξωσιν, ὅτι
Σὺ ὑπάρχεις ἀληθῶς τοῦ Πατρὸς τὸ ἀπαύγασμα.

50. Ὁ Ἰησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον.

(Μαθ. 17, 14 - 18, Μάρκ. 9, 18 - 26)

Καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο εἰς τὸ ὄρος, οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι προσεπάθουν νὰ ὑπονομεύσουν τὴν ἐπιρροήν Του εἰς τὰ πλῆθη. Ἐποφελήθησαν δὲ τὴν εὐκαιρίαν, τὴν ὁποίαν τοὺς ἔδωκε τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἐννέα μαθηταὶ Του δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσουν ἀσθενῆ νέον, τὸν ὁποῖον ἔφερεν εἰς αὐτοὺς ὁ πατὴρ του.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς κατῆλθεν ἐκ τοῦ ὄρους, εὐρέθη ἐνώπιον μεγάλης συγκεντρώσεως. Πολλοὶ ἔσπευδον πρὸς Αὐτόν, ὁ δὲ πατὴρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ νέου ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του καὶ Τοῦ εἶπε :

— Κύριε, ἐλέησον τὸν υἱόν μου, διότι σεληνιάζεται καὶ ὑποφέρει πολὺ. Ὅταν τὸν κυριεύσῃ ἡ ἀσθένεια, γίνεται ἀναίσθητος, σπασμοὶ τὸν ταράσσουν καὶ ἀφροὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ στόμα του. Τότε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ πέσῃ εἰς τὸ ὕδωρ ἢ καὶ εἰς τὸ πῦρ. Τὸν ἔφερα εἰς τοὺς μαθητάς σου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν θεραπεύσουν.

Ὁ Ἰησοῦς συνεινικήθη ἀπὸ τὴν περιγραφὴν καὶ τὰ δάκρυα τοῦ πατρός. Ἠγαλάνκτησε δὲ ἕνεκα τῆς ἀπιστίας, ἡ ὁποία ἐπεκράτει, καὶ ἐφώναζεν :

— ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε θὰ εἶμαι ἐδῶ καὶ θὰ ὑπομένω τὴν ἀπιστίαν σας ;

Διέταξε κατόπιν ὁ Ἰησοῦς νὰ φέρουν ἐνώπιόν Του τὸν νέον. Οὗτος, μὲν ἀντίκρουσεν Αὐτόν, κατελήφθη ἀπὸ παροξυσμόν, ἔπεσε κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκυλίετο ἀφρίζων.

Ὁ πατὴρ τοῦ ἐπιληπτικοῦ εἶπε τότε πρὸς τὸν Ἰησοῦν :

— Κύριε, λυπήσου καὶ βοήθησέ μας, ἂν δύνασαι.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε :

— Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.

— Ναί, Κύριε, εἶπε πάλιν ὁ δυστυχὴς πατὴρ, πιστεύω· βοήθησέ με, Κύριε, καὶ Σὺ, ἂν ἡ ἰδική μου πίστις δὲν εἶναι ἀρκετή.

Ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη τότε πρὸς τὸν κατὰ γῆς κείμενον πάσχοντα καὶ ἐφώναξε :

— Πνεῦμα ἄλαλον καὶ κωφόν! Ἐγὼ σὲ διατάσσω νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ αὐτόν.

Ἀμέσως ὁ ἀσθενὴς ὑπέστη ἓνα τελευταῖον κλονισμόν καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς νεκρός. Ὁ Ἰησοῦς ἔλαβεν αὐτόν ἐκ τῆς χειρός, τὸν ἀνήγειρε καὶ τὸν παρέδωκεν ἡσυχον καὶ ὑγιᾶ εἰς τὸν πατέρα του.

Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἔλαβεν ἀφορμὴν ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάξῃ τοὺς μαθητάς Του κυρίως, ἀλλὰ καὶ ὅλον τὸν κόσμον, περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς σταθερότητος τῆς πίστεως ἡμῶν.

51. Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει περὶ πίστεως, ταπεινοφροσύνης καὶ συγχωρήσεως.

(Μαθ. ΙΖ', 19 - 21 καὶ ΙΗ', 23 - 35, Μαρκ. Θ', 28 - 37)

Μετὰ τὴν θεραπείαν τοῦ ἐπιληπτικοῦ νέου οἱ μαθηταὶ ἠρώτησαν τὸν Ἰησοῦν διατι αὐτοὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ θεραπεύσουν αὐτόν.

Ὁ Ἰησοῦς τότε ἀπήντησεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀδυναμίας των προήρχετο ἀπὸ τὸ ὅτι δὲν εἶχον ἀκόμῃ σταθεράν πίστιν. Τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀποκτήσῃ πίστιν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, εἶναι ἡ π ρ ο σ ε υ χ ῇ καὶ ἡ ν η σ τ ε ί α. Διὰ τῆς προσευχῆς ἐπικοινωνοῦν τις μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀντλεῖ θεῖαν δύναμιν, διὰ δὲ τῆς νηστείας ἀπαλλάσσει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ὕλης καὶ ὑψοῦται εἰς πνευματικὸν βίον :

— Ἄν ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, δύνασθε καὶ ὅρος ἀκόμῃ νὰ μετακινήσετε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ Του ἀνεχώρησαν κατευθυνόμενοι πρὸς τὴν Καπερναοὺμ.

Καθ' ὃδον οἱ μαθηταὶ συνωμίλουν μεταξὺ των περὶ τοῦ ποῦτος ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀνώτερος τῶν ἄλλων : « τίς ἔστι μείζων ».

Ἐλαβον ἴσως ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν προτίμησιν τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς τρεῖς, τὸν Πέτρον δηλ., τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, τοὺς ὁποίους εἶχε παραλάβει μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ ὅρος.

Ὁ Ἰησοῦς δὲν διέκοψε τοὺς συζητοῦντας. Ὅταν ὅμως ἔφθασαν εἰς τὴν Καπερναοὺμ καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πέτρον, ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς μαθητάς Του καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς διδάσκῃ περὶ τ α π ε ι ν ο φ ρ ο σ ύ ν η ς :

— Ἡ ὁδός, τοὺς εἶπεν, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ πρὸς τὰς τιμὰς εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη : ὁ θέλων νὰ εἶναι πρῶτος πρέπει νὰ εἶναι ἔσχατος καὶ ὑπηρέτης ὧν. Οἱ ἄξιοι μαθηταὶ μου πρέπει νὰ γίνουν ταπεινοὶ καὶ ἄκακοι, ὅπως τὰ μικρὰ καὶ ἄθῳα παιδιά.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξε τοὺς μαθητάς Του ὅτι πρέπει τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν νὰ χαλλιεργοῦν μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Ἄν κανεὶς μᾶς ἀδικήσῃ, πρέπει νὰ τὸν συγχωρῶμεν.

Διὰ νὰ τονίσῃ δὲ ζωηρότερον ὁ Ἰησοῦς τὸ καθήκον μας νὰ συγχωρῶμεν τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς ἡμᾶς, εἶπε τὴν παραβολὴν τοῦ πονηροῦ δούλου :

— Εἷς βασιλεὺς εἶχε πολλοὺς δούλους διαχειριζομένους τὴν περιουσίαν του καὶ ἠθέλησε κάποτε νὰ ζητήσῃ λογαριασμὸν ἀπὸ αὐτούς. Ἐνας ἐκ τῶν δούλων εὗρέθη ὅτι ἐχρεώσται εἰς τὸν βασιλέα ἐν ὑπέρογκον χρηματικὸν ποσόν, δέκα χιλιάδας τάλαντα. Ὁ βασιλεὺς ἠδύνατο νὰ φυλακίσῃ τὸν δούλον ἢ νὰ τὸν πωλήσῃ, διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Ὁ δούλος προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τοῦ δώσῃ μίαν προθεσμίαν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συγκεντρώσῃ ὅσα ὥφει-

λεν, ὁ δὲ ἀγαθὸς βασιλεὺς συνεκινήθη καὶ τοῦ ἐχάρισε τὴν ὀφειλὴν.

Ὁ εὐεργετηθεὶς δοῦλος εὗρε μετ' ὀλίγον ἓνα συνάδελφόν του, ὁ ὁποῖος τοῦ ὥφειλε τὸ εὐτελὲς ποσὸν τῶν ἑκατὸν δηναρίων. Τὸν ἤρπασεν ἀμέσως ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τοῦ ἐζήτει τὰ ἑκατὸν δηνάρια.

Ἐκεῖνος ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας του καὶ τοῦ ἔλεγε :

— Λυπήσου με, ἔχε ὑπομονὴν καὶ θὰ σοῦ τὰ δώσω.

Ἀλλὰ ὁ κακὸς δοῦλος δὲν συνεκινήθη καὶ ἔβαλε τὸν σύνδουλόν του εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως ὅτου ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα.

Ὅσοι παρέστησαν εἰς τὴν σκηνὴν ταύτην ἡγανάκτησαν καὶ ἀνέφεραν τὸ γεγονός εἰς τὸν βασιλέα.

Ὁ βασιλεὺς τότε ἐκάλεσε τὸν πονηρὸν δοῦλον καὶ τοῦ εἶπε :

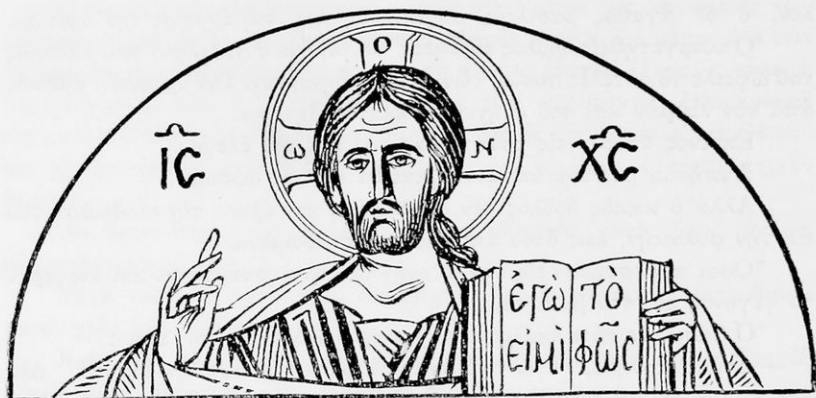
— Δοῦλε πονηρέ, ἐγὼ σοῦ ἐχάρισα ὅλην τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην. Δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ λυπηθῇς τὸν συνάδελφόν σου, ὅπως σὲ ἐλυπήθην ἐγώ ;

Καὶ ὁ βασιλεὺς διέταξε νὰ τιμωρηθῇ καὶ νὰ φυλακισθῇ, ἕως ὅτου ἀποδώσῃ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολήν, ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος θὰ κάμῃ εἰς σᾶς, ἂν δὲν συγχωρῆτε μὲ τὴν καρδίαν σας τὰ παραπτώματα τῶν ἄλλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΕΝ ΦΑΝΕΡΩ ΔΙΩΓΜΩ
ΥΠΟ ΤΩΝ ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ

**52. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα
κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας.
Οἱ Φαρισαῖοι διατάσσουν τὴν σύλληψίν Του.**

(*Ἰω. Ζ', 10 - 52*)

"Εχουν ἤδη παρέλθει δύο καὶ πλέον ἔτη ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ 'Ιησοῦ ὡς Διδασκάλου. Εἶναι φθινόπωρον τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του. 'Ο 'Ιησοῦς ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς τὰ 'Ιεροσόλυμα, διὰ νὰ παραστῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν μεγάλην ἐορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας.

Τὴν ἑορτὴν ταύτην ἑκαμνον οἱ 'Ιουδαῖοι εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν σκηναῖς διαμονῆς των εἰς τὴν ἔρημον μετὰ τὴν ἐξοδὸν των ἐκ τῆς Αἰγύπτου. 'Η ἑορτὴ διήρκει οὐκ ὡς ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ' αὐτὴν μεγαλοπρεπεῖς τελεταὶ καὶ πολυτελεῖς θυσαίαι. 'Ιδιαιτέρως ἐπίσημος ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα, ἡ ὁποία θεωρεῖτο καὶ ὡς ἡμέρα Σαββάτου. Πλήθην 'Ιουδαίων συνεκέντρωνοντο καὶ διέμενον ἔξω τῆς πόλεως εἰς σκηνάς.

'Ο 'Ιησοῦς ἐφθασεν εἰς 'Ιεροσόλυμα κατὰ τὸ μέσον τῆς ἑορτῆς. 'Απὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν οἱ ἄρχοντες τῶν 'Ιουδαίων ἀνεζήτουν Αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἐκ Γαλιλαίας προσκυνητῶν καὶ ἔλεγον :

— *Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος ;*

Ὁ Ἰησοῦς τὸ ἔμαθεν, ἀλλὰ δὲν ἐδίστασε νὰ ἀρχίσῃ τὸ κήρυγμά Του ἀμέσως εἰς μίαν ἐκ τῶν στοῶν τοῦ Ναοῦ. Πλήθος λαοῦ ἤκουον μὲ θαυμασμὸν τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἄλλοι μὲν ἔλεγον « *Οὗτος ἐστὶν ἀληθῶς ὁ προφήτης* », ἄλλοι δὲ « *Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός* ».

Μεταξὺ τοῦ πλήθους ἦσαν καὶ ἄνθρωποι τῶν Φαρισαίων καὶ Ἀρχιερέων, οἱ ὅποιοι προσεπάθουν νὰ διασπείρουν τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν δυσπιστίαν. Ἔλεγον : « *Πῶς λοιπὸν οὗτος διδάσκει, γράμματα μὴ μεμαθηκώς ;* » καὶ ὡμολόγουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὅτι δὲν εἶχε διὰ χθὲ οὐδαμῶς γράμματα ἢ ἀνθρωπίνην σοφίαν.

Ἐπὶ τέλους οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν ἀνθρώπους, νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν. Οἱ ἀποσταλέντες ὅμως, ὅταν ἤκουσαν τὸν Ἰησοῦν διδάσκοντα, ὅχι μόνον δὲν ἐξετέλεσαν τὴν ἐντολὴν ποὺ ἔλαβον, ἀλλὰ ἐπιστρέψαντες εἶπον εἰς τοὺς Φαρισαίους :

— *Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὥς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.*

Παρουσιάσθη τότε ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων καὶ τοῦ Συνεδρίου καὶ ὁ θαυμαστής καὶ ἐν κρυπτῷ μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ Νικοδήμους, ὁ ὅποιος ἦτο μέλος τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου. Οὗτος ὑπεστήριζεν ὅτι ὁ Νόμος ἀπαγορεύει νὰ καταδικασθῇ ἓνας ἄνθρωπος ἄνευ ἀπολογίας.

Οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τότε εἰς αὐτὸν μὲ κακίαν :

— *Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ Γαλιλαίας ;*

Ἀλλὰ ἡ διαφωνία τοῦ Νικοδήμου συνετέλεσεν ὥστε νὰ διαλυθῇ τὸ Συνέδριον, χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπόφασιν ἐπίσημον περὶ συλλήψεως τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐξηκολούθησε νὰ διδάσκῃ καί, ἀποκαλύπτων ὁλοὲν περισσότερον τὴν θείαν ἀποστολὴν Του, ἔλεγε πρὸς τὸν λαόν :

— *Εγὼ εἶμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος ὁ ὅποιος μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θὰ περιπατῇ εἰς τὸ σκότος, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ πάντοτε τὸ φῶς τῆς ζωῆς.*

53. Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ.

(*Ἰω. Θ', 1 - 41*)

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἑορτὴν ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει μετὰ τῶν μαθητῶν Του ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου πλησίον τοῦ Ναοῦ. Εἰς μίαν γωνίαν εἶδον ἓνα ἐκ γενετῆς τυφλόν, ὁ ὅποιος ἐζήτει ἐλεημοσύνην.

“Ένας ἐκ τῶν μαθητῶν εἶπε :

— Διδάσκαλε, ποῖος ἡμάρτησεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, καὶ ἐγεννήθη τυφλός ;

“Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— Οὔτε αὐτὸς ἡμάρτησεν οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ ἐγεννήθη τυφλός, διὰ τὴν φανερωθῆν ἐν αὐτῷ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ.

Καὶ ἀμέσως, ἀφοῦ ἐπτυσσε κάτω, ἔκαμε πηλόν, ἤλειψε δι’ αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν.

— Πήγαναι τώρα εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ¹ νὰ νιφθῇς.

“Ὁ τυφλὸς ὑπήκουσεν. “Ὅταν ἐνίφθη, ἀντελήφθη μὲ ἀγαλλίασιν ὅτι ἐβλέπε καὶ ἐπανῆλθε, διὰ τὴν συναντήσῃ τὸν εὐεργέτην του Ἰησοῦν εὐχαριστῶν καὶ δοξολογῶν τὸν Θεόν.

“Ὅσοι τὸν ἐγνώριζον παρεξενεύοντο καὶ ἔλεγον :

— Αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ τυφλὸς ποὺ ἐζήτει ἐλεημοσύνην ; πῶς τώρα βλέπει ;

Καὶ ὅλοι τὸν ἠρώτων πῶς ἐγένεν αὐτὸ τὸ θαῦμα, αὐτὸς δὲ διηγεῖτο προθύμως τὸν τρόπον τῆς θεραπείας του.

Ἀλλὰ μερικοὶ, δυσπιστοῦντες εἰς τὴν διήγησίν του, ἔφεραν αὐτὸν ἐνώπιον τῶν Φαρισαίων, εἰς τοὺς ὁποίους εἶπον τὰ περὶ τοῦ τυφλοῦ λεγόμενα.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐζήτησαν νὰ μάθουν ἀπὸ τὸν ἴδιον τί συνέβη. Αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπεν :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ μέχρι τῆς σήμερον τυφλός. “Ένας ἄνθρωπος ὀνομαζόμενος Ἰησοῦς ἔκαμε πηλόν, μοῦ ἤλειψε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μὲ διέταξε νὰ νιφθῶ εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. Ἐπῆγα, ἐνίφθην καὶ τώρα βλέπω.

Οἱ Φαρισαῖοι τότε μὴ δυνάμενοι νὰ πράξουν τίποτε ἄλλο ἤρχισαν νὰ κατηγοροῦν τὸν Ἰησοῦν ὅτι εἰργάσθη ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου καὶ ἔλεγον :

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός, διότι δὲν τηρεῖ τὸν νόμον τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου.

“Ἄλλοι ὅμως ἔλεγον :

— Ἄν εἶναι ἁμαρτωλός, πῶς κάμνει θαύματα ;

1. Τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς καὶ δεξαμενῆς (κολυμβήθρας) Σιλωάμ ἤρχετο ἀπὸ τὴν πηγὴν Βηθεσδὰ (σελ. 82).

Τότε οἱ Φαρισαῖοι ἠρώτησαν τὸν ἄλλοτε τυφλόν.

— Σὺ τί λέγεις διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν ;

Ἐκεῖνος ἀπήντησε :

— Λέγω ὅτι εἶναι προφήτης.

Ἐκάλεσαν τότε τοὺς γονεῖς τοῦ ἄλλοτε τυφλοῦ καὶ ἤρχισαν νὰ τοὺς ἐρωτοῦν :

— Οὗτος εἶναι ὁ υἱός σας, διὰ τὸν ὅποιον λέγετε ὅτι ἐγεννήθη τυφλός ;
Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει ;

Οἱ γονεῖς ἀπεκρίθησαν :

— Γνωρίζομεν ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ υἱός μας καὶ ὅτι ἐγεννήθη τυφλός·
πῶς τώρα βλέπει δὲν γνωρίζομεν. Ἄν θέλετε νὰ μάθετε περισσότερα,
ἐρωτήσατε τὸν ἴδιον· ἔχει ἀρκετὰ μεγάλην ἡλικίαν, ὥστε δύναται ὁ ἴδιος
νὰ σᾶς εἴπῃ πῶς ἐθεραπεύθη καὶ ποῦτος τὸν ἐθεράπευσεν.

᾿Ωμίλησαν δὲ τοιουτοτρόπως οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ διότι ἐφοβοῦντο
τοὺς Φαρισαίους. Εἶχε γνωσθῇ τότε ὅτι οἱ Φαρισαῖοι καὶ τὸ Συνέδριον

εἶχον ἀποφασίσσει νὰ κηρύξουν ἀποσυναγάγωγον (ἀφωρισμένον) πάντα ὅστις θὰ ἀνεγνώριζε τὸν Ἰησοῦν ὡς Χριστὸν καὶ Μεσσίαν.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐφώναζαν πάλιν τὸν ἄλλοτε τυφλὸν καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν :

— Νὰ δοξάζῃς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος σὲ ἐθεράπευσε καὶ ὄχι τὸν Ἰησοῦν, διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἁμαρτωλός, ἀφοῦ δὲν τηρεῖ τὴν ἀργίαν τοῦ Σαββάτου.

Ἐκεῖνος ἀπεκρίθη :

— Ἄν εἶναι ἁμαρτωλός ἢ ὄχι δὲν γνωρίζω. Τὸ μόνον ποὺ γνωρίζω εἶναι, ὅτι ἐνῷ προηγουμένως δὲν ἔβλεπα, τώρα βλέπω.

Τότε ἠρώτησαν τὸν τυφλόν· τί σοῦ ἔκαμε ; πῶς σοῦ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς ; Ὁ τυφλὸς ἀπεκρίθη εἰς αὐτούς· σᾶς εἶπον καὶ δὲν μὲ ἠκούσατε τί θέλετε πάλιν νὰ σᾶς εἶπω ;

Καὶ προσέθεσε : Διατὶ τόσον πολὺ μὲ ἐρωτᾶτε ; Μήπως θέλετε νὰ γίνετε μαθηταὶ Του ;

Οἱ Φαρισαῖοι ἐθύμωσαν καὶ εἶπον :

— Ἡμεῖς εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Μωυσέως, ἐνῷ διὰ τὴν καταγωγὴν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ τίποτε δὲν εἶναι γνωστόν.

Τότε ὁ ἄλλοτε τυφλὸς λέγει :

— Ἐγὼ γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς μόνον τοὺς εὐσεβεῖς ἀνθρώπους καὶ τοὺς δικαίους ἀκούει.

Οἱ Φαρισαῖοι ὠργίσθησαν ἐναντίον του καὶ τὸν ἐξεδίωξαν ἀπὸ τὸν Ναὸν λέγοντες :

— Σὺ, ἓνας ἁμαρτωλός, θέλεις νὰ μᾶς διδάξῃς ;

Βραδύτερον ὁ Ἰησοῦς συνήντησε τὸν θεραπευθέντα ὑπ' αὐτοῦ τυφλόν καί, θέλων νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ καὶ νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ τὴν ἐκδίωξίν του ἐκ τοῦ Ναοῦ, εἶπεν εἰς αὐτόν :

— Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ;

Ὁ τυφλὸς ἀπήντησε :

— Ποῖος εἶναι, Κύριε, διὰ νὰ πιστεύσω εἰς αὐτόν ;

— Καὶ εἶδες Αὐτόν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ὅταν ἔλαβες τὸ φῶς σου, καὶ ὁ ὁμιλῶν μετὰ σοῦ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκεῖνός ἐστιν.

Ὁ πρῶν τυφλὸς προσεκύνησεν ἀμέσως τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε :

— Πιστεύω, Κύριε.

54. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰησοῦ εἰς Γαλιλαίαν.

Ἡ παραβολή τῆς ἀκάρπου συκῆς.

(Λουκ. ΙΓ', 2 - 5 καὶ 6 - 10)

Μετὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας ὁ Ἰησοῦς ἐπιστρέφει εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ διαμένει ὀλίγον χρόνον εἰς τὴν Καπερναοὺμ κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του.

Ἐμαθεν ὅτι οἱ Φαρισαῖοι κατηγόρουν καὶ ἠπεῖλουν Αὐτόν, διέδωσαν δὲ ὅτι καὶ ὁ ἡγεμὼν Ἡρώδης Ἀντίπας Τὸν ζητεῖ, διὰ τὴν φωνήν. Ὁ Ἰησοῦς ἀποφασίζει νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Γαλιλαίας καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς λίμνης χώραν, ἥτις ὠνομάζετο Περαιά.

Πρὶν ἀναχωρήσῃ, ἔστειλεν ἐβδομήκοντα ἐκ τῶν πολυαρίθμων μαθητῶν Του, ἵνα «ἐτοιμάσωσιν Ἀὐτῷ τὴν ὁδόν». Ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ διὰ μέσου τῆς Σαμαρείας. Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν οἱ Σαμαρεῖται δὲν Τὸν ἐδέχθησαν καὶ ἠναγκάσθη νὰ παρακάμψῃ τὴν χώραν ταύτην.

Καθ' ὁδὸν ἔμαθεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ Ρωμαίου ἡγεμόνος τῆς Παλαιστίνης Πιλάτου ἐσφάγγησαν ἀρκετοὶ Γαλιλαῖοι ἐν τῷ Ναῶ, καθ' ἣν στιγμὴν προσέφερον θυσίαν.

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ γεγονότος τούτου πολλοὶ ἀποροῦν καὶ ἐρωτοῦν διατὶ ἄλλοι μὲν ἀμαρτωλοὶ τιμωροῦνται ἐν τῷ βίῳ τούτῳ, ἄλλοι δὲ ὅχι.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τότε τὴν παραβολὴν τῆς ἀκάρπου συκῆς. Εἰς ταύτην τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος παραβάλλεται πρὸς συκὴν, τὴν ὁποίαν ὁ Οὐράνιος Πατὴρ ἐφύτευσεν ἐν τῷ ἀμπελῶνί Του, δηλ. ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ πατὴρ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν συκὴν καρπούς, δηλ. ἀπὸ τὸν περιούσιον λαὸν καθαρὰν θρησκείαν καὶ ἀγαθὰ ἔργα, πλὴν ὅμως ἡ συκὴ ἔμενεν ἀκαρπος.

Εἶπε τότε ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, τὸν ἀπεσταλμένον δηλ. τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦν :

— Ἰδού, τρία ἔτη ἔρχομαι καὶ ζητῶ καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ δὲν εὐρίσκω. (Δηλαδή ἐπὶ τρία ἔτη Σὺ ὁ Υἱός μου τοὺς διδάσκεις καὶ δὲν πιστεῖουσιν). Κόψε λοιπὸν τὴν συκὴν, διότι κρατεῖ ἄχρηστον τὸ μέρος τῆς γῆς, ὅπου ἐφύτρωσε καὶ τρέφεται.

Ὁ ἀμπελουργὸς ἐν τῇ μακροθυμίᾳ Του παρακαλεῖ :

— Κύριε, ἄφησέ την καὶ τὸ ἔτος τοῦτο, νὰ σκάψω γύρω ἀπὸ τὴνρίζαν της, νὰ βάλω λίπασμα καί, ἂν δὲν καρποφορήσῃ, κόψε την.

55. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Περαιάν. Ἡ θεραπεία τῆς κυφῆς.

(Λουκ. ΙΓ', 10 - 13 καὶ ΙΔ', 1 - 5)

Ὁ Ἰησοῦς ἔφθασεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν συνεχίζων τὸ ἔργον Του. Ἄν καὶ ἦτο μακρὰν τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας, ἐν τούτοις ἠνώχλουν Αὐτὸν πάντοτε οἱ μισοῦντες Αὐτὸν καὶ τὸ ἔργον Του Φαρισαῖοι.

Ἐδίδασκε μίαν ἡμέραν Σαββάτου εἰς τὴν Συναγωγὴν. Μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν ἦτο καὶ μία γυνή, ἡ ὁποία ἐπὶ δέκα ὀκτὼ ἔτη ἦτο ραχιτική· ἔκλυπε πολὺ πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ κάτω καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνυψώσῃ τὸ σῶμά της.

Ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ ἀπείρῳ εὐσπλαγχνίᾳ Του ἐλυπήθη αὐτήν, τὴν ἡγγίσε μὲ τὴν χεῖρα καὶ εἶπε :

— Σήκωσε τὸ σῶμά σου· εἶσαι ἐλευθερωμένη ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν.

Ἀμέσως ἡ ραχιτικὴ γυνὴ ὕψωσε τὸ σῶμά της, τὸ ὁποῖον ἐστάθη εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν πλήρης εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν θεραπείαν της.

Οἱ Φαρισαῖοι ὅμως ἤρχισαν ὑποκριτικῶς καὶ ὑπόβουλως νὰ γογγύζουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ λέγοντες ὅτι ἐργάζεται ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου.

56. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου.

(Λουκ. ΙΣΤ', 19 - 31)

Οἱ Φαρισαῖοι ἀπεδεικνύοντο σκληροὶ καὶ ἄσπλαγχνοι πρὸς τοὺς πάσποντας καὶ τοὺς πτωχοὺς.

Ὁ Ἰησοῦς προσπαθῶν νὰ διδάξῃ καὶ τοὺς Φαρισαίους ὅτι ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ πλοῦτος καὶ ἡ ἐλεημοσύνη πρὸς τοὺς πτωχοὺς εἶναι θεία ἐντολή, εἶπε τὴν παραβολὴν τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου :

— Εἰς μίαν πόλιν ἔζη ἓνας πλούσιος βίον πολυτελεῖ καὶ τρυφήν· Ἐτρώγει, ἔπινε καὶ διεσκέδαζεν.

Εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν ἔζη καὶ ἓνας πτωχὸς ὀνομαζόμενος Λάζαρος, « ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἠλκωμένος »· δηλαδὴ ὁ Λάζαρος ἤρχετο εἰς τὴν θύραν τῆς μεγάλης οἰκίας τοῦ πλουσίου καὶ προσεπάθει νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ ἐπιπτον ἐκ τῆς τραπέζης του· οἱ δὲ κύνες τὸν ἐτριγύριζον καὶ ἐγλείφον τὰς πληγὰς του.

Ἐν τούτοις ὁ Λάζαρος ὑπέμενε μὲ καρτερίαν τὴν ἀθλίαν ζωὴν του,

ἐνῶ ὁ πλούσιος δὲν κατεδέχετο νὰ ρίψῃ οὔτε καὶ ἐν βλέμμα συμπαθείας εἰς αὐτόν.

Ἦλθεν ἡ ὥρα καὶ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο. Τὸν μὲν πτωχὸν ἔφερον οἱ ἄγγελοι εἰς τὸν οὐρανόν, «εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ». Ὁ πλούσιος ὅμως, λόγῳ τῆς ἀσπλαγχνίας του, ἐρρίφθη εἰς τὸν Ἅδην. Ἐνῶ δὲ ἐβασανίζετο, ἐσῆκωσε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ εἶδε τὸν Λάζαρον εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Τότε ἐφώνασε :

— Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ στείλε τὸν Λάζαρον, νὰ βρέξῃ τὸν δάκτυλόν του εἰς τὸ ὕδωρ καὶ νὰ δροσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου, διότι βασανίζομαι εἰς αὐτὰς τὰς φλόγας.

Ὁ Ἀβραάμ ἀπήντησε :

— Τέκνον, ἐνθυμήσου ὅτι σὺ εἴχες ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὁ δὲ Λάζαρος ὅλα τὰ κακὰ εἰς τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴν. Τώρα λοιπὸν σὺ μὲν ὑποφέρεις, αὐτὸς δὲ ἀπολαμβάνει. Ἄλλωστε μέγα χάσμα μᾶς χωρίζει καὶ δὲν εἶναι δυνατὴ καμία ἐπικοινωνία μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν.

Ὁ πλούσιος εἶπε πάλιν :

— Πάτερ Ἀβραάμ, ἂς εἰδοποιηθοῦν τοῦλάχιστον οἱ πέντε ἀδελφοί μου νὰ ἀλλάξουν ζωὴν.

Καὶ ὁ Ἀβραάμ ἀπαντᾷ :

— Ἐχουν τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ τοὺς λόγους τῶν προφητῶν. Νὰ ὑπακούσουν εἰς αὐτοὺς.

Ὁ πλούσιος ἐπιμένει :

— Ὅχι, πάτερ Ἀβραάμ, μόνον ἂν μεταβῇ πρὸς αὐτοὺς κανεὶς ἐκ τῶν νεκρῶν, θὰ πιστεύσουν καὶ θὰ μετανοήσουν.

Ἀλλὰ ὁ Ἀβραάμ τελειώνει τὸν διάλογον ὡς ἐξῆς :

— Ἄν δὲν ἀκούσουν τὸν Μωυσέα καὶ τοὺς προφῆτας, οὔτε καὶ ἐκείνων πού θὰ ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν θὰ ἀκούσουν.

Ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε μὲ τὴν παραβολὴν ταύτην ὅτι εἰς τὸν Ἅδην δὲν ὑπάρχει μετάνοια.

57. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

(Λουκ. Ι', 25 - 37)

Μίαν ἡμέραν ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν εἷς « ν ο μ ι κ ὅ ς » καὶ τὸν ἠρώτησε :

— Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν;

‘Ο Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Τί γράφει περὶ τούτου ὁ Νόμος τοῦ Μωυσέως, τὸν ὁποῖον σὺ τόσον καλὰ γνωρίζεις ;

‘Ο νομικὸς ἀπεκρίθη :

— Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν μας καὶ τὸν πλησίον μας ὡς τὸν ἑαυτὸν μας.

‘Ο Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπεν :

— Ὁρθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο νὰ κάμνης καὶ θὰ κληρονομήσῃς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ἀλλὰ ὁ νομικὸς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ φωτισθῇ, ἀλλὰ νὰ περιπλέξῃ τὸν Ἰησοῦν εἰς συζήτησιν, ἐπέμενε καὶ ἠρώτησε πάλιν :

— Καὶ τίς ἐστὶν ὁ πλησίον ;

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

— Ἀνθρωπὸς τις κατέβαινεν ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἰεριχώ. Εἰς τὸν δρόμον τὸν συνέλαβον λησταί, τοῦ ἀφῆρσαν ὅ,τι εἶχε, τὸν κατέπληγωσαν καὶ τὸν ἀφῆσαν μισοπεθαμένον.

Μετ’ ὀλίγον ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἓνας ἱερεὺς. Ἄν καὶ εἶδε τὸν δυστυχῆ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν, δὲν ἐνδιεφέρθη καθόλου, ἀλλὰ ἐπρόχωρησεν εἰς τὸν δρόμον του.

Ἐπειτα ἐπέρασεν ἓνας Λευίτης καὶ ἔκαμε καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον μὲ τὸν ἱερέα.

Κατόπιν ἐφάνη εἰς τὸν δρόμον αὐτὸν ἓνας Σαμαρεῖτης. Αὐτὸς μόλις εἶδε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν, κατέβη ἀμέσως ἀπὸ τὸ ζῶόν του καὶ ἤρχισε νὰ τὸν περιποιῇται. Ἔδεσε τὰ τραύματά του, τὸν ἀνέβασεν ἐπάνω εἰς τὸ ζῶόν του καὶ τὸν ἔφερεν εἰς ἓν πανδοχεῖον. Ἐκάλεσε τὸν πανδοχέα, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ, τοῦ ἔδωσε δύο δηνάρια καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ περιποιηθῇ τὸν πληγωμένον.

— Ἄν δαπανήσῃς περισσότερα διὰ τὴν περιποίησιν, τοῦ εἶπεν, ὅταν ἐπιστρέψω, θὰ σοῦ τὰ πληρώσω.

Ἐπειτα ὁ Σαμαρεῖτης ἀνεχώρησεν.

Ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ Ἰησοῦς τὴν παραβολὴν, εἶπε πρὸς τὸν νομικόν :

— Ποῖος ἀπὸ τοὺς τρεῖς σοῦ φαίνεται ὅτι ἐδείχθη π λ η σ ί ο ν εἰς τὸν πληγωμένον ;

‘Ο νομικὸς ἀπεκρίθη :

— Ἐκεῖνος βέβαια ὁ ὁποῖος τὸν περιέθαλψε.

— Λοιπὸν καὶ σὺ, ὅπως ὁ Σαμαρεῖτης, νὰ θεωρῇς « πλησίον » κάθε ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν βοηθῇς, ἂν ἔχῃ τὴν ἀνάγκην σου.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξεν ὅτι « πλησίον » εἶναι πᾶς ἄνθρωπος ἔχων ἀνάγκην ἡμῶν, ἄνευ διακρίσεως φυλετικῆς ἢ κοινωνικῆς, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ τυχὼν ἀδικήσας ἡμᾶς. Ἡ ἔννοια αὕτη τοῦ « πλησίον » ὅχι μόνον εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν ἀρχαῖον κόσμον ἦτο ἄγνωστος ἕως τότε.

58. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

(Λουκ. ΙΕ', 11 - 32)

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς διαμονῆς τοῦ Ἰησοῦ ἐν Περαιᾷ ἐπέστρεψαν οἱ ἀποσταλέντες εἰς τὴν Γαλιλαίαν διὰ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα ἐβδομήκοντα μαθηταί. Ἀνήγγειλαν εἰς Αὐτὸν ὅτι τὸ κήρυγμα ἔγινε δεκτὸν μετ' ἀγαλλιάσεως ὑπὸ τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν ἐλέγχει τῶρα δριμύτατα τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους, οἱ ὅποιοι, ἂν καὶ ἐκαυχῶντο διὰ σοφίαν, δὲν ἐδέχοντο τὰς ἀληθείας τῆς διδασκαλίας Του ἀπὸ ἐγωῦσμών.

Ἐπειδὴ δὲ μία ἐκ τῶν συνήθων κατηγοριῶν αὐτῶν ἐναντίον Του ἦτο ὅτι συναναστρέφετο τελῶνας καὶ ἁμαρτωλοὺς, ὁ Ἰησοῦς ἐδίδαξεν ἐπανειλημμένως διὰ παραβολῶν περὶ τοῦ θέματος τούτου.

Ἡ ὥρακιότέρα ἐκ τῶν παραβολῶν τούτων εἶναι ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου.

— Ἐνας ἄνθρωπος εἶχε δύο υἱούς. Ὁ νεώτερος ἐζήτησε μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὸν πατέρα του τὸ μερίδιόν του ἀπὸ τὴν περιουσίαν των. Ὁ πατὴρ ἐδέχθη καὶ ἐμοίρασε τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς δύο υἱούς του.

Ὁ νεώτερος ἐπώλησε τὸ μερίδιόν του καὶ λαβὼν τὰ χρήματα ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλην μακρινὴν χώραν. Ἐκεῖ κατεσπατάλησε τὰ χρήματά του εἰς πολυτελεῖ καὶ ἄσωτον βίον, κατήντησε δὲ χοιροβοσκός.

Τόσον ἀθλία ἦτο ἡ ζωὴ του, ὥστε πολλάκις ἠναγκάζετο νὰ τρώγῃ ξυλοκόπρατα, ὅπως οἱ χοῖροι.

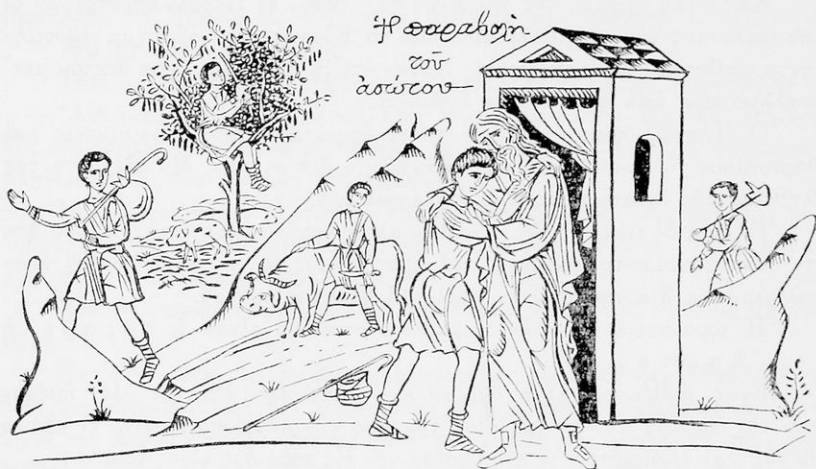
Μίαν ἡμέραν συλλογιζόμενος τὴν ἀθλιότητά του συνῆλθε καὶ εἶπε μέσα του :

— Οἱ ὑπηρέται τοῦ πατρός μου χορταίνουσι τὸν ἄρτον καὶ τοὺς περισσεύει, ἐνῶ ἐγὼ πεθαίνω ἀπὸ τὴν πείναν. Θὰ φύγω καὶ θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν πατέρα μου. Θὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας του καὶ θὰ τοῦ εἶπω : « Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι υἱός σου » πᾶρ με πάλιν ὡς ὑπηρέτην σου ».

Πράγματι, ἔφυγε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος, μόλις τὸν εἶδεν ἀπὸ μακρὰν νὰ ἔρχεται, ἔσπευσε νὰ τὸν δεχθῇ μὲ μεγάλην χαράν. Τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν κατεφίλει.

Ἐνῶ δὲ ὁ ἄσωτος, ἀλλὰ μεταννημένος υἱός, ἔλεγε: «Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου» καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λέγωμαι υἱός σου, ὁ πατήρ ἐφώναξεν εἰς τοὺς δούλους του :

— Φέρετε τὴν καλυτέραν στολὴν, διὰ νὰ ἐνδυθῇ, καινουργῇ ὑποδήματα, νὰ φορέσῃ, καὶ βάλῃ εἰς τὴν χεῖρά του δακτυλίδιον. Σφάξατε δὲ τὸν μόσχον « τὸν σιτευτόν », διὰ νὰ φάγωμεν ὅλοι καὶ νὰ εὐφρανθῶμεν. Δι-

ὅτι ὁ υἱός μου οὗτος « νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρέθη ».

Ὅλα ἔγιναν ὅπως διέταξεν ὁ πατήρ.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς διασκεδάσεως ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς, ὅπου εἰργάζετο ὅλην τὴν ἡμέραν, ὁ πρεσβύτερος υἱός. Ἀπὸ μακρὰν ἤκουσε τὸν εὐθυμον θόρυβον, τὰ ἄσματα καὶ τὸν ἦχον τῶν μουσικῶν ὀργάνων. Ὅταν ἐπλησίασε καὶ ἐπληροφορήθη τί συνέβαινε, δυσηρεστήθη καὶ δὲν ᾔθελε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν.

Ὁ πατήρ ἐξῆλθε καὶ τὸν παρειλάλει νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ μετὰσχῃ εἰς τὴν χαρὰν τῆς οἰκογενείας.

Ἐκεῖνος ὅμως παραπονούμενος τοῦ εἶπε :

— Πατέρα μου, ἐγὼ σοῦ ἐργάζομαι τόσα ἔτη μὲ ὑπακοὴν καὶ ποτὲ

δὲν μοῦ ἔδωσες ἐρίφιον, διὰ τὴν διασκεδάσω με τοὺς φίλους μου. Τώρα ποὺ ἤλθεν ὁ υἱός σου, ὁ ὁποῖος ἐσπατάλησεν ἀσώτως τὴν περιουσίαν σου, ἐθυσίασες πρὸς χάριν τοῦ καὶ αὐτὸν τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν!

Ὁ πατὴρ τότε, ἀπαντῶν εἰς αὐτόν, εἶπε :

— Τέκνον μου, ἀδίκως παραπονεῖσαι. Σὺ εἶσαι πάντοτε πλησίον μου καὶ ὅλη ἡ περιουσία μου σοῦ ἀνήκει. Καὶ σὺ λοιπὸν ὀφείλεις νὰ χαρῇς, διότι ὁ ἀδελφός σου « νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρέθη ».

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδίδασκε θεῖα διδάγματα, τὰ ἐξῆς :

1) Ὅπως ὁ πατὴρ ἐξασφαλίζει εἰς τὸν οἶκόν του πᾶσαν εὐτυχίαν εἰς τὰ τέκνα του, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ Θεὸς ἐξασφαλίζει καὶ τὴν παρούσαν καὶ τὴν μέλλουσαν ζωὴν εἰς τοὺς παραμένοντας πιστοὺς εἰς τὸ ὄνομά Του καὶ εἰς τὰς ἐντολάς Του.

2) Ὁ ἀγαθὸς πατὴρ δὲν δυσκολεύεται νὰ δώσῃ εἰς τοὺς υἱούς του τὰ μερίδιά των ἐκ τῆς περιουσίας του. Ὁ ἐν Οὐρανοῖς Πανάγαθος Πατὴρ δίδει εὐχαρίστως διάφορα προτερήματα καὶ καλὰς ιδιότητας εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς ἀφήνει δὲ ἐλευθέρους νὰ κάμουν χρῆσιν τῶν προτερημάτων των εἰς τὴν ζωὴν των.

3) Ὅπως ὁ ἄσωτος υἱὸς σπαταλᾷ τὴν περιουσίαν του καὶ κατανατᾷ εἰς ἀθλιότητα, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν κάμνει καλὴν χρῆσιν τῶν προτερημάτων του, ἀλλὰ παρασύρεται εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ὑποφέρει καὶ ἐξαθλιώνεται ἡθικῶς καὶ ὕλικῶς.

4) Τέλος, ὅπως ὁ πατὴρ δέχεται μετὰ μεγάλην χαρὰν τὸν υἱόν του ἐπιστρέφοντα μετανωημένον, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἐν Οὐρανοῖς Πατὴρ δέχεται καὶ σφίξει τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οἱ ὁποῖοι μετανοοῦν ἐιλικρινῶς.

59. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀπολωλὸτος προβάτου καὶ ἡ παραβολὴ τῆς δραχμῆς.

(Λουκ. ΙΕ', 3 - 10)

Ὅμοιοι εἶναι καὶ αἱ παραβολαὶ τοῦ ἀπολωλὸτος προβάτου καὶ τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς, τὰς ὁποίας κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

Α') « Ποῖος ἀπὸ σῶς, εἶπεν εἰς τοὺς ἀκροατάς Του, ἂν ἔχη ἐνατὸν πρόβατον καὶ χάσῃ τὸ ἓν, δὲν σπεύδει νὰ τὸ ἀνέυρῃ, ἀφήνων χωρὶς τὴν ἐπίβλεψίν του τὰ ἄλλα ἐνενηκόντα ἐννέα ; Ὅταν δὲ τὸ εὕρῃ, τότε τὸ σηκών-

νει γεμάτος χαράν, τὸ θέτει με σιτοργὴν ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους του καὶ τὸ φέρει εἰς τὸν οἶκόν του. Τόση εἶναι ἡ χαρὰ του, ὥστε προσκαλεῖ καὶ τοὺς γείτονάς του καὶ τοὺς λέγει :

— Ἐλάτε νὰ χαρῆτε μαζί μου, διότι εὗρήκα « τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον ».

Σὰς λέγω λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ μεγάλη χαρὰ, ἡ ὁποία γίνεται εἰς τοὺς οὐρανοὺς, δι' ἓνα ἁμαρτωλὸν μετανοοῦντα.

ἡ
παράβολὴ
τοῦ
ἀπολωλὸτος
προβάτου
✕

Β'. Διὰ τῆς παραβολῆς τῆς ἀπολεσθείσης δραχμῆς ὁ Ἰησοῦς παρουσιάζει μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶχε δέκα δραχμάς καὶ ἔχασε τὴν μίαν.

Ἡ γυνὴ αὐτὴ ἀνάπτει τὸν λύχνον τῆς, σαρώνει τὴν καλύβην τῆς καὶ ἐρευνᾷ με προσοχὴν, ἕως ὅτου εὕρῃ τὴν δραχμὴν. Ὅταν δὲ τὴν εὕρῃ, φωνάζει γεμάτῃ χαράν εἰς τὰς φίλας καὶ τοὺς γείτονάς τῆς.

— Χαρῆτε μαζί μου !
Εὗρήκα τὴν δραχμὴν, τὴν ὁποίαν εἶχον χάσει.

Παρομοία εἶναι, εἶπεν

ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων ἐν τῷ Οὐρανῷ διὰ τὴν σωτηρίαν ἑνὸς ἁμαρτωλοῦ εἰλικρινῶς μετανοοῦντος.

60. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

(Λουκ. ΙΖ', 11 - 19)

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἐξήρχετο ἐκ τῶν ὁρίων τῆς Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας, διὰ νὰ περάσῃ εἰς τὴν Περαιάν, ἐν οἰκτρὸν θέαμα παρουσιάσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν Του:

Δέκα λεπροί, οί όποιοι είχαν άπομονωθῆ ἐξ αἰτίας τῆς φοβεράς ἀσθενείας των, ἴσταντο μακράν τῆς ὁδοῦ καί άνέμενον τήν διέλευσιν τοῦ Ἰησοῦ. Ὅταν εἶδον ἀπό μακράν τήν ὅλην συνοδείαν, ἤρχισαν νά κραυγάζουν, διὰ νά ἀκουσθοῦν :

— Κύριε Ἰησοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὸ οἰκτρὸν θέαμα τῶν ἀσθενῶν, συνεινήθη καί τοὺς εἶπε νά ὑπάγωσιν εἰς τὰ χωρία των καί νά παρουσιασθοῦν εἰς τοὺς ἱερεῖς, διότι ἤδη ἔχουν θεραπευθῆ :

— Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι.

Πράγματι, οἱ δέκα λεπροὶ ἀνεχώρησαν. Καθ' ὁδὸν ὅμως ἠσθάνθησαν ὅτι τὸ σῶμά των εἶχε καθαρισθῆ καί ὅτι εἶχον ἀνακτήσει τὰς δυνάμεις των. Μετέβησαν ὅμως εἰς τὰ χωρία των καί παρουσιάσθησαν εἰς τοὺς ἱερεῖς, ὅπως ἔλεγεν ὁ Νόμος. Οἱ ἱερεῖς ἐξηκρίβωσαν ὅτι οἱ λεπροὶ ἐθεραπεύθησαν καί τοὺς ἔδωσαν τήν ἄδειαν νά κατοικήσουν εἰς τὰς οἰκίας των καί νά συναναστρέφονται ἐλευθέρως μετὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

Ἐκ τῶν δέκα ὅμως θεραπευθέντων ἓνας μόνον ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Ἰησοῦν καί ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του εὐλογῶν τὸ ὄνομά Του. Ἦτο δὲ οὗτος Σαμαρεῖτης. Οἱ ἄλλοι ἑννέα ἦσαν Ἰουδαῖοι. Ὁ Ἰησοῦς τότε τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἐθεραπεύθητε δέκα ; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἑννέα ;

Καί στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητάς Του παρετήρησε :

— Δὲν ἔπρεπε νά ἐπιστρέψουν, νά δοξάσουν τὸν Θεὸν καί οἱ ἄλλοι, ὅπως ἔκαμεν ὁ ἀλλόφυλος οὗτος Σαμαρεῖτης ;

Πρὸς τὸν θεραπευθέντα δὲ Σαμαρεῖτην, ὁ ὁποῖος γονατιστὸς ἀκόμη ἠγύλοει τὸ ὄνομά Του, εἶπε :

— Σήκω καί πῆγαινε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε!

61. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου.

(Λουκ. ΙΗ', 9 - 12)

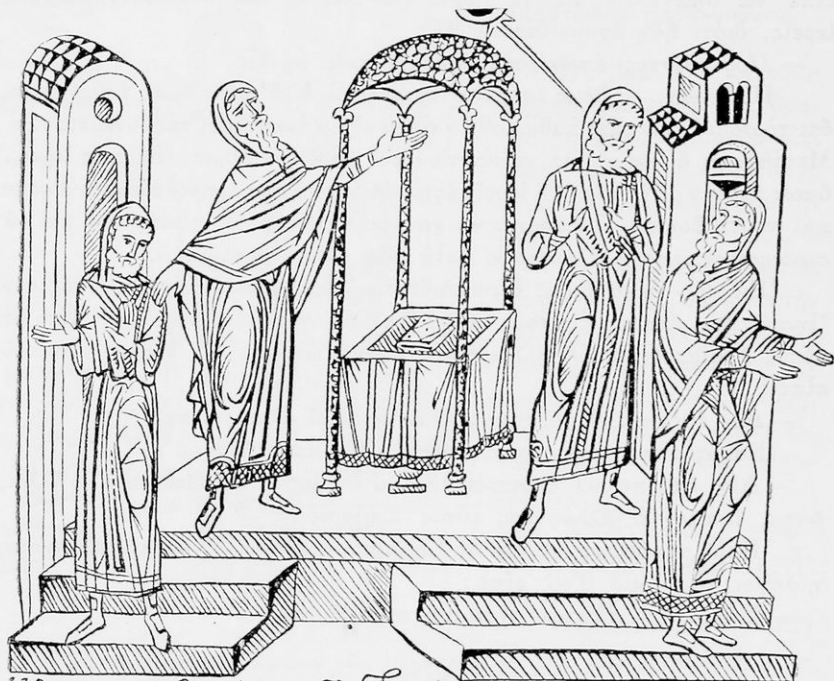
Θέλων ὁ Ἰησοῦς νά καυτηριάσῃ τήν ὑπερηφάνειαν τῶν Φαρισαίων καί νά διδάξῃ ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι θεάρεστος ἀρετὴ, εἶπε τὴν ἀκόλουθον παραβολήν :

Μετέβησαν κάποτε εἰς τὸν Ναὸν νά προσευχηθοῦν δύο ἄνθρωποι. Ὁ εἷς ἦτο Φαρισαῖος, ἀπὸ ἐκείνους δηλ. τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι παρουσιάζοντο ὡς εὐσεβεῖς τάχα καί δίκαιοι, χωρὶς νά εἶναι πραγματικοὶ τοι-

οὔτοι. Ὁ ἄλλος ἦτο τελώνης, ἄνθρωπος δηλ. θεωρούμενος ὡς ἄδικος καὶ ἁμαρτωλός.

Ἀφοῦ εἰσῆλθον εἰς τὸν Ναόν, ἐστάθησαν χωριστὰ ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ ἤρχισαν νὰ προσεύχωνται. Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ, διὰ νὰ εἶναι ὁρατός καὶ ἀκουστός ἀπὸ ὅλους, καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ :

— Θεέ μου, Σὲ εὐχαριστῶ, διότι δὲν εἶμαι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι,

Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου

ἄρπαγες, ἄδικοι καὶ ἀνήθικοι, καθὼς εἶναι καὶ αὐτὸς ἐδῶ ὁ τελώνης· Νηστεύω δύο φορές τὴν ἐβδομάδα καὶ δίδω τὸ δέκατον ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά μου εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Ἀντιθέτως ὁ τελώνης, ὁ ὁποῖος συνησθάνετο τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν του, ἐστάθη παράμερα καὶ οὔτε τοὺς ὀφθαλμοὺς του δὲν ἐτόλμα νὰ σηκώσῃ. Ἐκτύπα τὰ στήθη του καὶ προσήνχετο μὲ συντριβὴν λέγων :

— Ὁ Θεὸς ἅς μὲ ἐλεήσῃ τὸν ἁμαρτωλόν.

‘Ο Ἰησοῦς κατέληξε μὲ τὸ ἐξῆς συμπέρασμα :

— Σᾶς λέγω ὅτι ὁ τελῶνης ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκόν του συγχωρημένος, ἐνῶ ὁ Φαρισαῖος κατεκρίθη. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι : «Ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

Κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Τελῶνου ψάλλεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μας τὸ κοντάκιον :

Φαρισαίου φύγωμεν ὑψηγορίαν καὶ τελῶνου μάθωμεν τὸ ταπεινὸν ἐν στεναγμοῖς πρὸς τὸν Σωτῆρα κραυγάζοντες· ἰλάσθητι, μόνε ἡμῶν ἐδιάλλακτε.

62. ‘Ο Ἰησοῦς μεταβαίνει εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων καὶ ἐπιστρέφει εἰς Περαιάν.

(*Ἰω. Γ', 22 - 42, Λουκ. Γ', 38 - 42*)

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ δημοσίου βίου Του ὁ Ἰησοῦς, ἀφ’ οὗ παρέμεινεν ἐπὶ δέμηνον εἰς Περαιάν, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων. Ἡ ἑορτὴ αὕτη εἶχε καθιερωθῇ ἀπὸ τοῦ 166 π. Χ. ὑπὸ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου εἰς ἀνάμνησιν τοῦ καθαρμοῦ τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τῆς βεβηλώσεως, ἣν εἶχεν ὑποστῆ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας Ἀντιόχου τοῦ Ἐπιφανοῦς. Διήρκει καὶ αὕτη ὁκτὼ ἡμέρας καὶ ἐγίνοντο κατ’ αὐτὰς λαμπραὶ τελεταί.

Ὀλίγον ἔξω τῶν Ἱεροσολύμων ἔκειτο ἡ κωμόπολις Βηθανία. Ἐξῆ ἐκεῖ μία εὐπορος καὶ εὐυπόληπτος οἰκογένεια ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Λαζάρου καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν του Μάρθας καὶ Μαρίας. Ὑπὸ τῆς οἰκογενείας ταύτης, τὴν ὁποίαν « *λίαν ἡγάπα* », ἐφιλοζενήθη τότε ὁ Ἰησοῦς.

Ὅταν τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετέβη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εὗρέθη περιπατῶν εἰς τὴν στοὰν τοῦ Σολομῶντος, περιεκυκλώθη ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, οἱ ὅποιοι Τοῦ ἔλεγον :

— Ἐως πότε θὰ κρατῇς τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐν ἀμφιβολίᾳ ; εἰπὲ εἰς ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ χώρῳ ἂν εἴσαι ὁ Μεσσίας

Ὁ Ἰησοῦς ἐγνώριζε τὸ μῆσος τῶν Φαρισαίων καὶ ἀντελήφθη ὅτι ἤθελον νὰ ἐμπλέξουν Αὐτὸν εἰς μίαν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχρησιμπούουν ἐναντίον Του. Εἶπε λοιπὸν εἰς αὐτοὺς ἀποκαλύπτων πάλιν τὴν θεῖαν ἀποστολὴν Του :

— Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐσμέν.

* Οἱ Φαρισαῖοι ἤρχισαν τότε νὰ διαμαρτύρωνται καὶ νὰ λέγουν ὅτι ἀποκαλεῖ τὸν ἑαυτὸν Του Θεόν. Ἦθελον δὲ νὰ τὸν λιθοβολήσουν. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως μὲ ἡρεμίαν καὶ γαλήνην ἀπέδειξεν εἰς αὐτοὺς ὅτι οἱ Προφῆται προανήγγειλαν τὴν ἀποστολήν Του. Οἱ Φαρισαῖοι ὄχι μόνον νὰ τὸν λιθοβολήσουν, ἀλλὰ οὐτε καὶ νὰ τὸν συλλάβουν, ὅπως εἶχον ἀποφασίσει, δὲν ἐτόλμησαν.

Ἡ διαμονὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, δὲν εἶχε πλέον κανένα σκοπὸν, ἀφοῦ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπέρριψαν καὶ πάλιν τὴν διδασκαλίαν Του, ἡ δὲ ὥρα διὰ τὸ Σωτήριον Πάθος δὲν εἶχεν ἔλθει ἀκόμη. Διὰ τοῦτο ὁ Ἰησοῦς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώραν, τὴν Περαιάν, ὅπου παρέμεινε τὸ τελευταῖον πρὸ τῶν Παθῶν τρίμηνον τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς Του.

63. Ὁ Ἰησοῦς ὁμιλεῖ περὶ οἰκογενείας καὶ εὐλογεῖ τὰ παιδιά.

(*Μαθ. 19', 13 - 15, Μάρκ. 1', 13 - 16*)

Ὁ Ἰησοῦς παρέμεινεν ἐν Περαιᾷ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν τριῶν περιήπου μηνῶν, τὸ ὅποιον ἐμεσολάβει μέχρι τοῦ Πάσχα. Τὸ πλῆθος τῶν πιστευόντων εἰς Αὐτὸν ἠϋξανε ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ Φαρισαῖοι τὸν ἠνώχλουν καὶ ἐκεῖ δι' ἐρωτήσεων παραδόξων, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εὗρουν ἀφορμὴν νὰ τὸν κατηγορήσουν ἐπισήμως. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τοὺς ἀπεστόμωσε διὰ τῶν ἀπαντήσεών Του.

Ἐν ἐκ τῶν παραδόξων ἐρωτημάτων, τὸ ὅποιον ὑπέβαλον τότε εἰς τὸν Ἰησοῦν οἱ Φαρισαῖοι, «*πειράζοντες*» Αὐτόν, ἦτο σχετικὸν πρὸς τὸν θεσμόν τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἔλαβεν ἀφορμὴν ἐκ τοῦ ἐρωτήματος τούτου καὶ ἐδίδασκεν ὅτι ὁ γάμος εἶναι ἱερὸς δεσμός, καθιερωμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν πρωτοπλάστων. Εἰς τὴν ἱερότητα τοῦ δεσμοῦ τοῦ γάμου στηρίζεται καὶ ὁ θεσμὸς τῆς οἰκογενείας καὶ τὰ καθήκοντα τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα καὶ τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς.

Πρὸς τὴν διδασκαλίαν ταύτην συνεμορφώθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ χριστιανικὴ κοινωνία. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐβελτιώθη ἡ ζωὴ ἐν γένει τῆς γυναικός, διότι αὕτη κατέστη τὸ θεμέλιον τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου καὶ ἀνέλαβεν ἐνεργὸν καὶ κύριον ἔργον ὄχι μόνον εἰς τὴν οἰκογενειακὴν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν.

Τότε ἔφεραν πρὸς τὸν Ἰησοῦν πολλὰ μικρὰ παιδιά οἱ γονεῖς των,

ἵνα τὰ εὐλογήσῃ. Οἱ μαθηταὶ ἐνόμισαν ὅτι ἡ παρουσία τῶν παιδίων θὰ ἦτο ἐνόχλησις διὰ τὸν Διδάσκαλον αὐτῶν καὶ ἐπέπληξαν τοὺς γονεῖς λέγοντες εἰς αὐτοὺς νὰ τὰ ἀπομακρύνουν.

Ὁ Ἰησοῦς ὁμοῦς δὲν ἠὺχαριστήθη διὰ τοῦτο, ἀλλὰ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς Του :

— « Ἀφετε τὰ παιδία ἔλθεῖν πρὸς με » καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε, διότι εἰς αὐτὰ ἀνήκει ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Σὰς λέγω ὅτι μόνον ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ὁμοιάζουν με αὐτὰ τὰ παιδία θὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

Ἐπειτα ἔθεσεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν παιδίων τὰς χειρὰς Του καὶ τὰ ὑλόγησε.

64. Ὁ διάλογος μετὰ τὸν πλούσιον νέον.

(Ματθ. ΙΘ', 16 - 26 καὶ Μάρκ. Ι', 17 - 27)

Ἀμέσως μετὰ τὴν συγκινητικὴν σκηνὴν τῆς εὐλογίας τῶν παιδίων παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ ἕνας νέος πλούσιος Ἰουδαῖος καὶ ἀπηύθυνε πρὸς Αὐτὸν τὴν ἑξῆς ἐρώτησιν :

— Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— Διατί με ὀνομάζεις ἀγαθόν ; « Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ Εἰς, ὁ Θεός ». Ἀλλὰ θὰ ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν σου : Ἄν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, πρέπει νὰ τηρῇς τὰς ἐντολάς.

Ὁ Ἰουδαῖος ἠρώτησε τότε ποίας ἐντολὰς καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Τὰς ἐντολάς τοῦ Νόμου : Τὸ « οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν ».

Ὅταν δὲ ὁ νέος Ἰουδαῖος ἀπήντησεν ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτάς τηρεῖ ἀπὸ τὴν μικρὰν τοῦ ἡλικίαν, ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε :

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν θέλῃς νὰ γίνῃς τέλειος, πῆγαινε πώλησε τὰ ὑπάρχοντά σου καὶ μοίρασε τὰ χρήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Ἀντὶ τῆς περιουσίας σου ταύτης, θὰ ἔχῃς θησαυρὸν ἄλλον ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Τότε δὲ ἔλα νὰ με ἀκολουθήσῃς ὡς μαθητῆς μου.

Ὁ νέος, ὅταν ἤκουσε ταῦτα, ἔφυγε συλλογισμένος καὶ στενοχωρημένος. Εἶχε πολλὰ κτήματα καὶ χρήματα, τὰ ὅποια δὲν ἤθελε νὰ ἀποχωρισθῇ.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐστράφη πρὸς τοὺς μαθητάς Του καὶ εἶπε :

— Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ κάμηλος¹ ἀπὸ τὴν ὀπὴν μιᾶς βελόνης παρὰ ἑνὸς πλούσιος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐφάνησαν πολὺ αὐστηροὶ εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ ὅποιοι ἐσκέπτοντο : δὲν εἶναι ἄραγε δυνατὸν ἕνας πλούσιος νὰ εἶναι καὶ ἀγαθός ;

Εἶπον δὲ πρὸς τὸν Ἰησοῦν μὲ ἀνησυχίαν :

— Ποῖος λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν :

— Ὅτι παρουσιάζεται ὡς ἀδύνατον διὰ τοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ διὰ τὸν Θεόν· διότι « παρὰ τῷ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἐστί ».

Ὁ Πέτρος ἠρώτησε τότε τὸν Ἰησοῦν ἂν διὰ τοὺς μαθητάς Του, οἱ ὅποιοι ἄφησαν τὰ πάντα καὶ πρῶτοι τὸν ἠκολούθησαν, ἐπιφυλάσσεται ἰδιαιτέρα τις ἀμοιβή. Ἀπαντῶν ὁ Ἰησοῦς διεβεβαίωσεν αὐτοὺς ὅτι οἱ πρῶτοι Ἀπόστολοι θὰ εἶναι « σύνθρονοι » καὶ « σύνεδροι » κατὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν, ἀλλὰ εἶπε καὶ τὴν ἀκόλουθον παραβολὴν τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

65. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος.

(Μαθ. Κ', 1 - 16).

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὁμοιάζει πρὸς οἰκοδεσπότην, πλούσιον κτη-
ατίαν.

Ἐξῆλθεν οὗτος λίαν πρωτὶ καὶ ἐμίσθωσεν ἐργάτας, διὰ νὰ ἐργασθῶν εἰς τὸν ἀμπελῶνά του. Συνεφώνησε μετ' αὐτῶν νὰ τοὺς πληρώσῃ ἕνα δηνάριον διὰ τὴν ἐργασίαν των τῆς ἡμέρας καὶ τοὺς ἀπέστειλεν εἰς τὸ κτῆμα.

Βραδύτερον ἐξῆλθε πάλιν καὶ προσέλαβε καὶ ἄλλους ἐργάτας :

— Πηγαίνετε καὶ σεῖς, τοὺς εἶπεν, εἰς τὸν ἀμπελῶνά μου καὶ θὰ σᾶς πληρώσω ὅ,τι εἶναι δίκαιον.

1. Κάμηλος : τὸ χονδρὸν ζῷον τῆς ἐρήμου. Κάμιλος σημαίνει χονδρὸν σχοινίον. Τινὲς γράφουσιν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο τοῦ Εὐαγγελίου: Κάμιλος· δηλ. χονδρὸν σχοινίον εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάτῃ ἀπὸ τὴν ὀπὴν μιᾶς βελόνης· θέλει δηλ. νὰ παραστήσῃ τὸ πολὺ δύσκολον.

Τὸ αὐτὸ ἔκαμε καὶ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἀπόγευμα.

Τὴν ἐσπέραν, ὅταν ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία, ἦλθον ὅλοι οἱ ἐργάται, διὰ νὰ πληρωθοῦν.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἤρχισε νὰ πληρώνῃ πρῶτον ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἔστειλε τελευταίους τὸ ἀπόγευμα. Ἔδωσε πρὸς αὐτοὺς ἓν δηνάριον. Κατόπιν ἤρχισε νὰ πληρώνῃ καὶ τοὺς ἄλλους μὲ ἓν πάλιν δηνάριον. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι εἶχον ἀρχίσει τὴν ἐργασίαν των ἀπὸ τῆς πρωῒας, ὅταν εἶδον ὅτι οἱ τελευταῖοι ἐλάβανον ἓν δηνάριον, ἐπερίμεναν ὅτι αὐτοὶ θὰ ἐπληρώνοντο περισσότερα. Ἐπειδὴ ὅμως ἔλαβον καὶ αὐτοὶ τὴν ἰδίαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐργασίαν των, ἤρχισαν νὰ γογγύζουν καὶ νὰ διαμαρτύρουνται κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη.

Οὗτος ἤκουσε τὰς διαμαρτυρίας των καὶ τοὺς εἶπε :

— Φίλοι μου, δὲν σᾶς ἀδικῶ. Ὅ,τι σᾶς συνεφώνησα, τὸ ἐλάβατε. Ἄν ἐγὼ θέλω νὰ δώσω καὶ εἰς τοὺς τελευταίους ἐργάτας τοῦ ἀμπελῶνός μου ἀνά ἓν δηνάριον, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα ;

Μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν κόσμον ὅτι τόσον ἐκεῖνοι πού ἐδέχθησαν πρῶτοι τὴν διδαχὴν Του, ὅσον καὶ ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι βραδύτερον θὰ γίνουν Χριστιανοί, θὰ εἶναι ἐξ ἑσού δεκτοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

66. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

(Ἰω. ΙΑ', 1-57)

Ὁ Ἰησοῦς ἡτοιμάζετο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς πέραν τοῦ Ἰορδάνου χώρας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅταν ἔφθασεν ἓνας ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὴν Βηθανίαν τῆς Ἰουδαίας. Οὗτος τὸν ἐπληροφόρησεν ὅτι ὁ Λάζαρος, ὁ ἀδελφὸς τῆς Μάρθας καὶ τῆς Μαρίας, ἦτο σοβαρῶς ἀσθενὴς καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Ἡ εἰδοποίησις εἶχε τὴν ἔννοιαν προσκλήσεως τοῦ Ἰησοῦ, ἵνα θεραπεύσῃ ἐκ τῆς ἀσθενείας τὸν φίλον Του.

Ὁ Ἰησοῦς ἤκουσε τὴν εἴδησιν καὶ εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς :

— Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

Ἐχρονотρίβησαν ἀκόμη δύο ἡμέρας καὶ κατόπιν ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν καὶ πλῆθους λαοῦ διὰ τὴν Βηθανίαν λέγων πρὸς αὐτούς :

— Ὁ φίλος ἡμῶν Λάζαρος ἔχει ἤδη κοιμηθῆ· ἀλλὰ πηγαίνω νὰ τὸν ἐξυπνήσω.

Οἱ μαθηταὶ ἐνόμισαν ὅτι πράγματι περὶ ὕπνου τοῦ Λαζάρου ὠμίλει ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπον :

— Κύριε, ἂν ἐκοιμήθῃ, θὰ σωθῇ ἐκ τῆς ἀσθενείας του.

Ὁ Ἰησοῦς τότε τοὺς εἶπε φανερά ὅτι ὁ Λάζαρος ἀπέθανε καὶ ὅτι πρέπει νὰ μεταβῶσι πρὸς αὐτόν.

Ὅταν περὶ τὴν ἐσπέραν ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν Βηθανίαν καὶ ἔγινε γνωστὸν τοῦτο, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μάρθα ἔσπευσε νὰ τὸν προῦπαντήσῃ. Ἡ ἄλλη ἀδελφὴ Μαρία ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν μαζὶ μὲ τοὺς πολλοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους, οἱ ὅποιοι εἶχον σπεύσει νὰ τὰς παρηγορήσουν διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ των, τὸν ὅποιον εἶχον ἤδη θάψει πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν.

Ἡ Μάρθα, ὅταν ἔφθασε πλησίον τοῦ Ἰησοῦ, εἶπε πρὸς Αὐτόν :

— Κύριε, ἂν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν θὰ ἀπέθνησκε. Καὶ τώρα ὅμως γνωρίζω ὅτι ὁ Θεὸς θὰ δώσῃ εἰς Σὲ ὅ,τι ζητήσῃς παρ' αὐτοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τὴν Μάρθαν :

— Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.

Ἡ Μάρθα ἐνόμισεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐννοεῖ τὴν γενικὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν καὶ εἶπε :

— Γνωρίζω, Κύριε, ὅτι ὁ ἀδελφός μου θὰ ἀναστηθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν.

Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Ἐγὼ εἶμαι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωή. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ θὰ ζῇ εἰς τὸν αἰῶνα. Σὺ πιστεύεις τοῦτο ;

— Ναί, Κύριε, ἀπήντησεν ἡ Μάρθα· ἔχω ἤδη πιστεύσει ὅτι Σὺ εἶσαι ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠρώτησε τὴν Μάρθαν καὶ περὶ τῆς ἀδελφῆς της, αὕτη ἔτρεξεν εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ τὴν εἰδοποίησεν.

Ὅταν αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐξῆλθον τῆς οἰκίας διὰ νὰ συναντήσουν τὸν Ἰησοῦν, ἠκολούθησαν αὐτὰς καὶ οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ εὕρισκοντο εἰς τὴν οἰκίαν νομίζοντες ὅτι θὰ μετέβαινον εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσουν.

Ἡ Μαρία μόλις ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτο ὁ Ἰησοῦς, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας Του λέγουσα :

— Κύριε, ἂν ἦσο ἐδῶ δὲν θὰ ἀπέθνησκεν ὁ ἀδελφός μας.

Ὁ Ἰησοῦς τόσον συνεκινήθη ἀπὸ τοὺς θρήνους τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων ποὺ τὰς συνώδευον ὥστε ἐδάκρυσε.

Οἱ παριστάμενοι, ὅταν εἶδον τοῦτο, εἶπον :

— Πόσον τὸν ἠγάπα !

Ἄλλοι δὲ ἔλεγον :

— Αὐτὸς ὁ ὅποιος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ, ὥστε νὰ μὴ ἀποθάνῃ ὁ Λάζαρος ;

Ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ μεταξύ, συγκινημένος καὶ μὲ ζωηράν ἐσωτερικὴν ταραχήν, ἠρώτησε :

— Ποῦ ἔχετε θάψει αὐτόν ;

Ἡ Μαρία εἶπε :

— Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. Καὶ ὠδήγησε τὸν Ἰησοῦν.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ σπήλαιον, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς τάφος, διέταξεν ὁ Ἰησοῦς νὰ ἀφαιρέσουν τὸν λίθον, ὁ ὅποιος ἔκλειε τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου.

Ἡ Μάρθα εἶπε πρὸς Αὐτόν :

— Κύριε, εἶναι τώρα τέσσαρες ἡμέραι ποὺ ἔχει ταφῇ καὶ βεβαίως θὰ μυρίζῃ.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε :

— Δὲν σοῦ εἶπον ὅτι, ἂν πιστεύῃς, θέλεις ἶδει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ;

Ὅταν λοιπὸν ἐσῆκωσαν τὸν λίθον, ὁ Ἰησοῦς ἐπροχώρησε πρὸς τὸ ἄνοιγμα. Ἀφοῦ προσηυχῆθῃ, ἐφώναξε μὲ φωνὴν ζωηράν, ἡ ὁποία ἐφάνερονεν ὅτι εἶχεν ἐξουσίαν :

— Λάζαρε, δεῦρο ἔξω !

Ἀμέσως ὁ Λάζαρος ἐσηκώθη καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν τάφον περιβεβλημένος τὸ σάβανον καὶ δεδεμένος μὲ τὰς ταινίας τῆς ταφῆς.

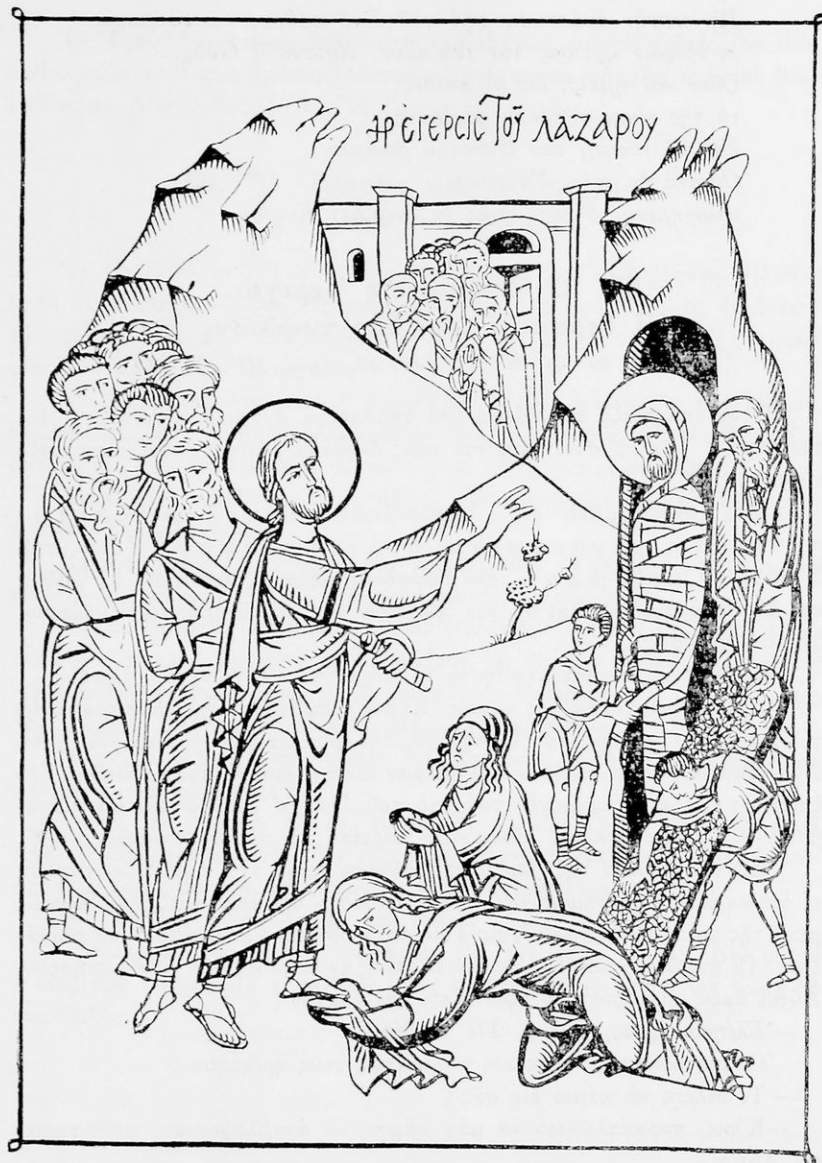
Ὁ Ἰησοῦς διέταξε νὰ λύσουν τὰς ταινίας καὶ παρέδωκε τὸν Λάζαρον εἰς τὰς ἀδελφάς του.

Ὅσοι εἶδον τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ Χριστοῦ ἐπίστευσαν εἰς Αὐτόν. Διέδωσαν δὲ τὸ γεγονός εἰς ὅλην τὴν Ἰουδαίαν.

Ὅταν τὸ ἔμαθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου Καϊάφας, ἔκαμαν συμβούλιον καὶ ἀπεφάσισαν ὀριστικῶς νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦν.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπληροφορήθη τοῦτο καί, ἐπειδὴ ἐμεσολάβουν ἀρκεταὶ ἡμέραι μέχρι τοῦ Πάσχα, ἀπεσύρθη εἰς τὴν μικρὰν κώμην Ἐφραίμ. Ἐκεῖ ἐπέρασε τὰς δύο ἢ τρεῖς τελευταίας ἑβδομάδας πρὸ τῶν Παθῶν.

Τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὸ Σάββατον, παραμονὴν τῶν Βαΐων, ὅποτε ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον :

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος
ἐκ νεκρῶν ἡγείρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός.

"Οθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ παῖδες,

τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες,

Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ Θανάτου βοῶμεν :

Ὡσαννά ἐν τοῖς Ὑψίστοις,

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

67. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεριχῶ.

Ἡ θεραπεία τῶν δύο τυφλῶν.

(Μαθ. Κ', 29 - 34, Μάρκ. Ι' 46 - 52, Λουκ. ΙΗ', 36 - 43)

"Οταν ἐπλησίαζε τὸ Πάσχα καὶ ἔπρεπε νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὰ Ἱερουσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, συνεκέντρωσε τοὺς Δώδεκα μαθητὰς καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς :

— Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. Θὰ παραδοθῇ δηλαδὴ οὗτος εἰς τὰ Ἔθνη καὶ θὰ τὸν ἐμπαΐξουν καὶ θὰ τὸν ὕβρισουν καί, ἀφοῦ τὸν μαστιγώσουν, θὰ τὸν φονεύσουν.

Οἱ μαθηταὶ δὲν ἀντελήφθησαν τὸ νόημα τῶν λόγων τοῦ Ἰησοῦ.

Ἀναχωρήσαντες ἐκ τῆς κώμης Ἐφραίμ, ἔφθασαν τὴν προπαραμονὴν τοῦ Σαββάτου τοῦ πρὸ τοῦ Πάσχα εἰς τὴν ὠραίαν κώμην Ἱεριχῶ, ὅπου εἶχον ἀποφασίσει νὰ μείνουν τὴν ἡμέραν αὐτὴν, διὰ νὰ ἀναπαυθοῦν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, παραμονὴν τοῦ πρὸ τοῦ Πάσχα Σαββάτου, θὰ « ἀνέβαινον » εἰς Ἱερουσαλὴμ κάμνοντες πορείαν ἐξ περιίτου ὥρων.

Εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Ἱεριχοῦς ἐκάθηντο παρὰ τὴν ὁδὸν δύο τυφλοί, οἱ ὁποῖοι ἐζήτουν ἐλεημοσύνην. "Οταν ἤκουσαν ὅτι ἐπλησίαζεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῆς πολυπληθοῦς συνοδείας Του, ἐσηκώθησαν καὶ ἤρχισαν νὰ φωνάζουν. Οἱ συνοδεύοντες τὸν Ἰησοῦν ἐπέπληξαν αὐτούς, διὰ νὰ σιωπήσουν. Αὐτοὶ ὅμως περισσότερον ἐφώναζον καὶ ἔλεγον :

— Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὲ Δαβίδ.

Ὁ Ἰησοῦς ἐσταμάτησε καὶ πλησιάσας τοὺς ἠρώτησε :

— Τί θέλετε νὰ κάμω εἰς ὑμᾶς ;

-- Κύριε, παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς κάμῃς νὰ ἀναβλέψωμεν, ἀπήντησαν εἰς Αὐτόν.

‘Ο Ἰησοῦς ἠὺσπλαχνίσθη αὐτούς. Ἠγγίσε μὲ τὰς χεῖράς Του τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ ἀμέσως οἱ τυφλοὶ ἀνέκτησαν τὸ φῶς των καὶ ἤκούθησαν Αὐτὸν δοξάζοντες τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

68. ‘Ο Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος.

(Λουκ. ΙΘ', 1 - 10)

Ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ἱερικῶ ἦτο λαμπροτάτη. Πλήθος λαοῦ εἶχε συγκεντρωθῇ εἰς τοὺς δρόμους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ. Μεταξὺ τοῦ πλήθους ἦτο καὶ εἷς ἀρχιτελώνης πλούσιος, ὀνομαζόμενος Ζακχαῖος¹.

‘Ο Ζακχαῖος ἦτο μικροῦ ἀναστήματος καί, διὰ νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν, ἀνέβη εἰς μίαν παρὰ τὴν ὁδὸν συκομορέαν. ‘Ο Ἰησοῦς εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπάνω εἰς τὴν συκομορέαν, ἐστάθη μίαν στιγμὴν καὶ τοῦ εἶπε :

— Ζακχαῖε, σπεῦσε νὰ καταβῇς, διότι σήμερον εἰς τὴν οἰκίαν σου πρέπει νὰ φιλοξενηθῶ.

‘Ο Ζακχαῖος γεμῆτος χαρὰν κατέβη ἀπὸ τὸ δένδρον καὶ ἔσπευσεν εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ τῆς φιλοξενίας.

“Οταν ἤκούσθη ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ φιλοξενηθῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιτελώνου, πολλοὶ ἤρχισαν νὰ ψιθυρίζουν ὅτι δὲν ἦτο ὀρθὸν νὰ καταλύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐνὸς ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀδίκου ἀνθρώπου. ‘Ο Ἰησοῦς ὅμως δὲν ἔλαβεν ὑπ’ ὄψιν Του τὰς μεμφιμοιρίας ταύτας.

“Οταν μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ζακχαῖου, αὐτὸς Τὸν προσεκύνησε καὶ μὲ συγκίνησιν εἶπε :

— Ἀπὸ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, Κύριε, θὰ ἀλλάξω ζωὴν. Ἰδοὺ, τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου δίδω εἰς τοὺς πτωχοὺς. Καὶ ὅποιον ἔχω ἀδικήσας ἔως τώρα θὰ τὸν ἀποζημιώσω εἰς τὸ τετραπλοῦν.

‘Ο Ἰησοῦς ἠὺχαριστήθη καὶ εἶπε :

— Σήμερον εἰσῆλθεν ἡ σωτηρία εἰς τὸν οἶκον τοῦτον. Καὶ οὗτος « υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ » εἶναι, ὁ δὲ Ὑἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθεν, ἵνα σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

1. Ζακχαῖος εἶναι τὸ ἐβραϊκὸν ὄνομα Ζαχαρίας. Σημαίνει καθαρὸς, ἀθῶος.

69. Τὸ πολύτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας ὁ προδότης.

(Ἰω. ΙΒ', 1-8, Ματθ. ΚΣΤ', 6-16 κ. ἀλ.)

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀκολουθούντων Αὐτὸν ἀνῆλθε τὴν ὁδὸν ἀπὸ τῆς Ἱερικοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Οἱ πλεῖστοι εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν ἐσταμάτησεν εἰς Βηθανίαν. Ἐκεῖ ἐφιλοξενήθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, τοῦ θεραπευθέντος ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, ἥτο δὲ καὶ ὁ Λάζαρος μεταξὺ ἐκείνων οἱ ὅποιοι παρεκάθισαν εἰς τὸ παρατεθὲν δεῖπνον.

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου Μαρία ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς Αὐτὸν κατὰ ἐξαιρετικὸν τρόπον. Ἐλαβε δοχεῖον μὲ πολύτιμον μύρον¹ καὶ περιέλουσε μὲ αὐτὸ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, τοὺς ὁποίους ἐσκούπισε κατόπιν μὲ τοὺς βοστρύχους τῆς κόμης τῆς.

Ὅλοι μετὰ συγκινήσεως παρηκολούθησαν τὴν σκηνὴν ταύτην καὶ ἐπεδοκίμασαν τὴν πρᾶξιν τῆς Μαρίας, ἡ ὁποία πρᾶξις ἦτο δεῖγμα βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης καὶ τιμῆς.

Εἷς ὅμως ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, δυσηρεστήθη καὶ ἤρχισε νὰ διαμαρτύρεται :

— Διατί ἔλεγε, νὰ μὴ πωληθῇ τὸ μύρον, τὸ ὁποῖον ἤξιζε 300 δηνάρια, καὶ νὰ μὴ δοθοῦν τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τοὺς πτωχοὺς ;

Ὁ Ἰησοῦς, ἐπειδὴ ἐγνώριζεν ὅτι καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν παρόντων ἐσκέπτοντο ὅπως ὁ Ἰούδας, ἔδωκε τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν :

— Ἡ Μαρία καλῶς ἔπραξε· τοὺς πτωχοὺς ἔχετε πάντοτε μεταξὺ ὑμῶν· ἐμὲ δὲ δὲν θὰ μὲ ἔχετε· ἐγένεν ἡδὴ, ὅ,τι θὰ ἐγίνετο εἰς τὸν ἐνταφιασμόν μου.

Ὁ Ἰούδας δυσηρεστήθη ἀκόμη περισσύτερον. Τὴν νύκτα λοιπὸν ἔφυγεν ἐκ Βηθανίας, μετέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ παρουσιάσθη πρὸ τῶν ἀρχιερέων τοῦ Συμβουλίου ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Καϊάφα. Τὸ Συμβούλιον εἶχεν ἀποφασίσει, ὅπως γνωρίζομεν, τὴν σύλληψιν τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Ἰούδας εἶπεν εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς :

— Τί θὰ μοῦ δώσετε ; Ὑπόσχομαι νὰ σᾶς Τὸν παραδώσω.

Οἱ ἀρχιερεῖς ὑπεσχέθησαν νὰ τοῦ δώσουν τριακόντα ἀργύρια.

1. Ἡ νάρδος ἦτο εὐώδης φυτὸν τῶν Ἰνδιῶν, ἐξ οὗ καὶ τὸ μύρον νάρδος ἐλέγετο. Μία λίτρα νάρδου ἐτιμᾶτο τριακόσια δηνάρια. Τὸ δηνάριον ἦτο Ῥωμαϊκὸν νόμισμα ἀξίας 84 λεπτῶν.

70. Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἀνυψώνει τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ.

Εἰς τὸν προχριστιανικὸν κόσμον ἡ ζωὴ τῆς γυναικὸς δὲν ἦτο καλὴ. Καὶ οἱ Ἀνατολικοὶ λαοὶ καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἐθεώρουν τὴν γυναῖκα κατωτέρα τοῦ ἀνδρός. Αἱ γυναῖκες δὲν ἐλάμβανον μέρος εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν. Ἐκλείοντο εἰς τὰ δωμάτια τῶν (γυναικωνίτας) καὶ ἡσυχολοῦντο εἰς τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας μαζὶ μὲ τὰς δούλας. Εἰς τὰ συμπόσια μόνον ἄνδρες ἐλάμβανον μέρος. Εἰς τὸ θέατρον δὲν ἐπετρέπετο νὰ πηγαίνουν γυναῖκες, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι καὶ εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνας ἀκόμη δὲν ἐπετρέπετο νὰ παρίστανται γυναῖκες. Μόνον μερικὰς ἐορτὰς καθαρῶς γυναικειᾶς εἶχον, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐπετρέπετο νὰ μετασχοῦν ἄνδρες. Ἡ γυνὴ λοιπὸν εἶχε χωριστὴν ζωὴν καὶ ἐντὸς τῆς οἰκογενείας ἀκόμη.

Ἡ διδασκαλία ὅμως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνατρέπει τὴν κατάστασιν αὐτὴν καὶ ἀνυψώνει τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς εἰς τὴν οἰκογενειακὴν καὶ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν. Εἶδομεν (σελ. 116) ὅτι ὁ Χριστὸς διεκήρυξε τὴν ἱερότητα τοῦ δεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ τὴν κοινότητα καὶ ἰσότητα τῶν καθηκόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν συζύγων. Ἡ γυνὴ ὡς ἰσότημος μὲ τὸν ἄνδρα ἀναλαμβάνει ὠρισμένα καθήκοντα καὶ ἔχει ὠρισμένα δικαιώματα ἐν τῇ οἰκογενειακῇ ζωῇ· κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν δικαιωμάτων τούτων δέον νὰ εἶναι ἀπολύτως σεβαστὴ. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν λαμβάνει τὴν θέσιν ποὺ τῆς ἀνήκει ἡ γυνὴ χάρις εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀκροατῶν τῆς διδασκαλίας Του συγκαταλέγονται καὶ ἀρκεταὶ γυναῖκες. Ἡ ἀδελφὴ τῆς Μάρθας Μαρία παρακάθηται μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν ἐκδηλώνει τὸν σεβασμὸν Του πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ ἴσα δικαιώματα αὐτῆς μὲ τὸν ἄνδρα.

ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ πνεύματος τούτου τῆς ἰσότητος τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα, τὸ ὁποῖον πνεῦμα ἡ διακηρύσσεται ρητῶς ἡ διαφαίνεται εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν στάσιν ἐν γένει τοῦ Ἰησοῦ, ἡ ζωὴ τῆς γυναικὸς ἐν τῇ χριστιανικῇ κοινωνίᾳ ἐβελτιώθη καὶ ἀνυψώθη ἡ γυνὴ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν εἰς αὐτὴν θέσιν. Πολλὰ χριστιανὰ γυναῖκες ἐζήσαν τοιοῦτον βίον καὶ ἀνέπτυσαν τοιαύτας ἀρετὰς καὶ εἰς τὴν οἰκογενειακὴν καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν τῶν, ὥστε ἐπροκάλεσαν τὸν θαυμασμὸν καὶ αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ ΥΨΗΛΑΙ ΔΙΔΑΧΑΙ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

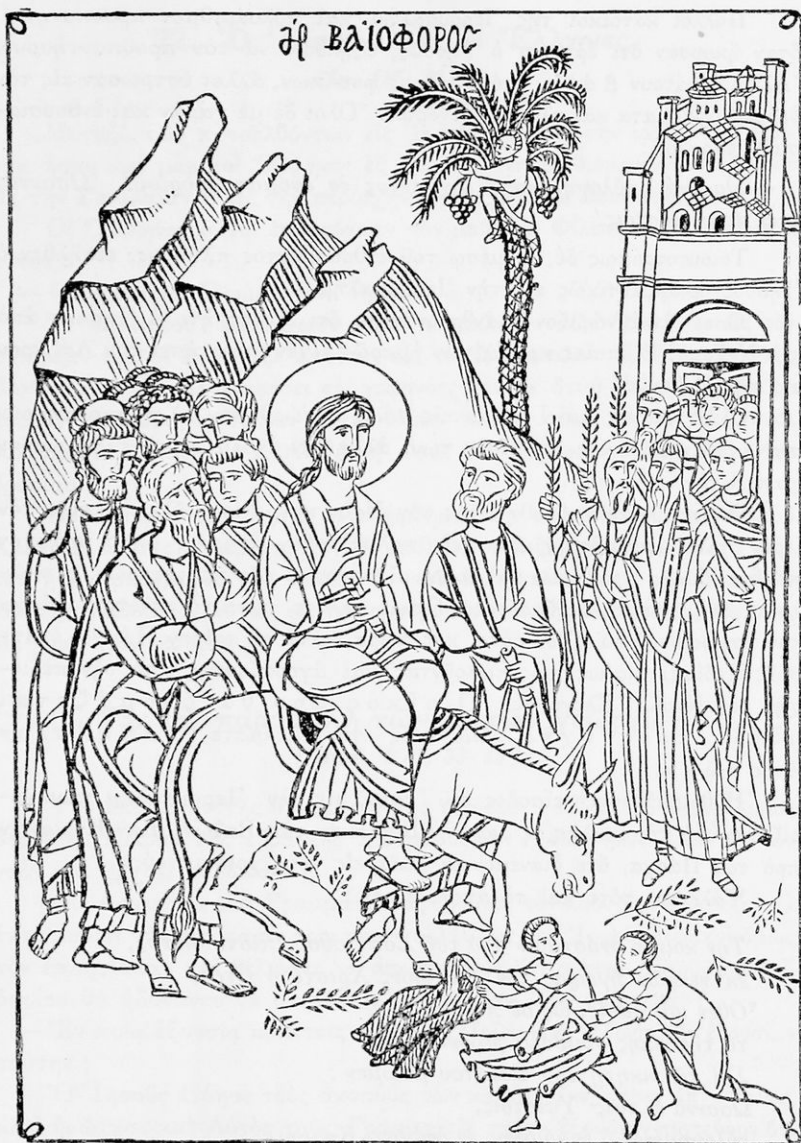
71. Ἡ θριαμβευτικὴ εἵσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

(*Μαθ. ΚΑ', 1 - 17*)

Ὁ Ἰησοῦς ἐξεκίνησε τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐκ τῆς Βηθανίας διὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἡ ἀπόστασις ἦτο ὀλίγον μεγαλυτέρα τῶν τριῶν χιλιομέτρων. Ὅταν ἔφθασεν ἀπέναντι τοῦ χωρίου Βηθφαγή, πλησίον τῶν Ἱεροσολύμων, λέγει εἰς δύο ἐκ τῶν μαθητῶν :

— Πηγαίνετε εἰς τὴν ἀπέναντι κώμην καὶ θὰ εὑρετε ἐμπρὸς σας μίαν ὄνον μετὰ τοῦ πώλου αὐτῆς. Λάβετε τὸν πῶλον καί, ἂν σᾶς ἐρωτήσῃ κανεὶς, εἶπατε ὅτι ὁ Διδάσκαλος ἔχει ἀνάγκην αὐτοῦ.

Οἱ δύο μαθηταὶ μετέβησαν καὶ ἔφεραν τὸν πῶλον. Ἐθεσαν ἐπὶ τῆς ράχους αὐτοῦ ἱμάτια, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἤρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ. Τοιοῦτοτρόπως ἐξεπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ προφήτου Ζαχαρίου, ὁ ὁποῖος ἔγραψεν : « Εἶπατε εἰς τὴν θυγατέρα Σιών : Ἰδοὺ ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται εἰς σὲ καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου ».

Πολλοὶ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ πολυάριθμοι προσκυνηταί, ὅταν ἤκουσαν ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθον νὰ τὸν προῦπαντήσουν. Ἄλλοι ἐκράτουν βάλια, ἤτοι κλάδους φοινίκων, ἄλλοι ἔστρωσαν εἰς τὸν δρόμον ὑφάσματα καὶ κλάδους δένδρων. Ὅλοι δὲ μὲ χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμὸν ἔκραζον :

— Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου! Ὡσαννά, ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις!

Τοιοῦτοτρόπως δέ, ἐν μέσῳ τοῦ ἐνθουσιῶντος πλήθους, εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς θριαμβευτικῶς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ.

Ὅσοι δὲν ἐγνώριζον ἐμάνθανον τότε ὅτι Αὐτὸς ἦτο ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἀναστήσει τὸν Λάζαρον εἰς τὴν Βηθανίαν.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς μόλις κατάρθωνον νὰ συγκρατήσουν τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὸ μίσος των, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων νὰ ἐκδηλώσουν φανερὰ τὴν ὀργὴν των.

Ὁ Ἰησοῦς κατηρθύνθη πρὸς τὸν Ναὸν καί, ὅπως ἄλλοτε, εἶδε τὸν ἱερὸν χώρον μεταβεβλημένον εἰς πολυθόρυβον ἀγοράν, ὅπου ὑπῆρχον πλήθος ζώων, προβάτων καὶ βοῶν, οἱ πωληταὶ τῶν περιστερῶν, οἱ κολλυβισταὶ μὲ τὰς τραπέζας των. Ὅπως ἄλλοτε, κατὰ τὸ πρῶτον Πάσχα τοῦ δημοσίου βίου Του, οὕτω καὶ τώρα, κατὰ τὸ τρίτον Πάσχα, ὁ Ἰησοῦς ἐξεδίωξε βιαίως τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἀπὸ τὴν περιοχὴν τοῦ Ναοῦ. Ἐλεγε δέ : Ὁ οἶκος μου θὰ ὀνομάζεται οἶκος προσευχῆς, ἐνῷ σεῖς τὸν ἐκάματε « σπηλαῖον ληστῶν ».

Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ πανηγυρίζεται ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας μας τὴν Κυριακὴν τῶν Βατῶν, μίαν Κυριακὴν πρὸ τοῦ Πάσχα, ὅτε διανέμονται βάλια εἰς τοὺς χριστιανούς.

Ψάλλεται τότε καὶ τὸ ἀπολυτίκιον :

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ Σοῦ πάθους πιστούμενος,
ἐκ νεκρῶν ἡγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός.

Ὅθεν καὶ ἡμεῖς, ὡς οἱ παῖδες,
τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες,
Σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ Θανάτου βοῶμεν :

Ὡσαννά ἐν τοῖς Ὑψίστοις,
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

72. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Ἕλληνες.

(Ἰω. ΙΒ', 20-24)

Μεταξὺ τῶν προσελθόντων εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ἦσαν καὶ μερικοὶ Ἕλληνες ἐξ ἐκείνων οἵτινες διέμενον πιθανώτατα εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἢ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς λεγομένης Δεκαπόλεως.

Οἱ Ἕλληνες οὗτοι ἐπλησίασαν τὸν μαθητὴν Φίλιππον καὶ εἶπον εἰς αὐτόν :

— Θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν.

Ὁ Φίλιππος ἀνεκοίνωσε τὴν παράκλησιν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Ἀνδρέαν καὶ οἱ δύο μαζί κατόπιν εἰς τὸν Διδάσκαλον. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει τὸ γεγονός, γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς, μόλις ἤκουσεν ὅτι Ἕλληνες θέλουν νὰ τὸν ἴδωσι καί, φυσικά, νὰ τὸν ἀκούσῃ διδάσκοντα, εἶπεν : « *Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.* ».

Βραδύτερον οἱ μαθηταὶ ἀντελήφθησαν τὴν σημασίαν τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ. Οὗτος προέβλεπεν ὅτι ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἑλλήνων νὰ ἴδωσιν Αὐτὸν ἦτο προμήνυμα τῆς ἀποδοχῆς τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τῶν Ἑθνικῶν καὶ τῆς διαδόσεως αὐτοῦ, μὲ τὴν συνδρομὴν καὶ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

73. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν.

(Ματθ. ΚΑ', 33-45)

Τὴν ἐπομένην τῆς θριαμβευτικῆς εἰσόδου Του εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, δευτέραν ἡμέραν τῆς ἐβραϊκῆς ἐβδομάδος, ὁ Ἰησοῦς ἦλθε πάλιν εἰς τὸν ναὸν καὶ ἤρχισε νὰ διδάσκῃ.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς ἐφοβοῦντο τὸν λαὸν καὶ ἐδίσταζον νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἀπόφασίν των περὶ συλλήψεως τοῦ Ἰησοῦ. Μερικοὶ ὅμως τὸν ἐπλησίασαν καὶ θέλοντες νὰ ἀποσπάσουν λόγον τινὰ Αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύναντο νὰ στηρίξουν κατηγορίαν, Τὸν ἠρώτησαν :

— Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ πράττετε ταῦτα ; Ποῖος σοῦ ἔδωσε τὴν ἐξουσίαν ταύτην ;

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησε τοὺς σκοποὺς των καὶ δὲν ἀπήντησεν ἀπ' εὐθείας, ἀλλ' ἠρώτησε καὶ Αὐτὸς τοὺς Γραμματεῖς ποίαν ἐξουσίαν πιστεύουν ὅτι εἶχεν ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής. Ἐκεῖνοι ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν γνωρί-

ζουν. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε τότε ὅτι καὶ Αὐτὸς δὲν ὑποχρεοῦται πλέον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἰδικήν των ἐρώτησιν.

Οἱ Γραμματεῖς καὶ Ἀρχιερεῖς παρέμειναν, διὰ νὰ παρακολουθῶσι τοὺς λόγους Του. Τότε ὁ Ἰησοῦς διὰ νὰ δείξῃ ὅτι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Ἀρχόντες τοῦ Συνεδρίου δὲν ἦσαν ἄξια τέκνα τοῦ Θεοῦ, εἶπεν ἐνώπιον αὐτῶν τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

— Ἐνας ἄνθρωπος οἰκοδεσπότης ἐφύτευσε μέγαν ἀμπελῶνα, τὸν περιέφραξε, κατεσκεύασε ληνὸν καὶ πύργον ἐντὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἐμίσθωσεν εἰς γεωργούς. Αὐτὸς ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλον τόπον.

Ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τοῦ τρυγητοῦ, ἔστειλε τοὺς δούλους του, διὰ νὰ λάβουν τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν εἰσόδημα. Ἀλλὰ οἱ κακοὶ γεωργοὶ συνέλαβον τοὺς δούλους καὶ ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν καὶ ἄλλον ἐλιθοβόλησαν. Ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλεν ἄλλους δούλους, περισσοτέρους, ἀλλὰ οἱ γεωργοὶ ἔκαμαν καὶ εἰς αὐτοὺς τὰ ἴδια.

Τότε ὁ οἰκοδεσπότης ἔστειλε τὸν υἱὸν του πρὸς αὐτούς :

— Θὰ ἐντραποῦν, ἐσκέφθη, τὸν υἱὸν μου.

Ἀλλὰ οἱ κακοὶ γεωργοὶ, ὅταν εἶδον τὸν υἱὸν τοῦ οἰκοδεσπότητος, εἶπον ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος. Ἄς τὸν φονεῦσωμεν, διὰ νὰ κληρονομήσωμεν ἡμεῖς τὸν ἀμπελῶνα.

Τὸν συνέλαβον λοιπὸν καὶ τὸν ἐθανάτωσαν.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν, ὁ Ἰησοῦς λέγει πρὸς τοὺς ἀκροατάς του :

— Ὅταν ἐπιστρέψῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί θὰ κάμῃ εἰς τοὺς γεωργούς αὐτούς ;

Ἐκεῖνοι ἀπήντησαν ἀμέσως :

— Θὰ τοὺς τιμωρήσῃ αὐστηρά. Τὸν δὲ ἀμπελῶνα θὰ ἐκμισθώσῃ εἰς ἄλλους γεωργούς, ποὺ θὰ δίδουν τοὺς καρπούς.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ὁ Ἰησοῦς κατηγοροῦσε φανερά πλέον τοὺς Ἀρχοντας τῶν Ἰουδαίων ὅτι εἶναι κακοὶ γεωργοὶ τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Θεοῦ. Ὅτι ἐφόνευσαν τοὺς ἀποσταλέντας εἰς αὐτοὺς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς προφῆτας καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ σκέπτονται καὶ διὰ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν πιστεύουν.

Οἱ Φαρισαῖοι ἐπειδὴ ἀντελήφθησαν ὅτι δι' αὐτοὺς τὰ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ἐσυλλογίζοντο νὰ τὸν συλλάβουν. Δὲν τὸ ἐπραξάν τότε, διότι ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος ἦτο γεμάτος ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

74. Ἡ παραβολὴ τῶν βασιλικῶν γάμων.

(Matθ. KB', 1-14)

Συνεχίζων τὴν διδασκαλίαν Του περὶ τῶν ἀξίων τέκνων τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ὁ Κύριος ἡμῶν εἶπε καὶ τὴν παραβολὴν τῶν βασιλικῶν γάμων.

Ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ὁμοιάζει, εἶπε, πρὸς βασιλέα τοῦ ἠθέλε νὰ κάμῃ τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ του. "Όταν ὅλα ἦσαν ἔτοιμα, ἔστειλε τοὺς δούλους του νὰ καλέσουν τοὺς προσκεκλημένους εἰς τοὺς γάμους. Ἐκεῖνοι ὅμως, ἂν καὶ ἔλαβον τὴν πρόσκλησιν, δὲν προσῆλθον. Ἔστειλε πάλιν ὁ βασιλεὺς τοὺς δούλους του, διὰ νὰ τοὺς εἴπουν ὅτι τοὺς περιμένουν εἰς τὴν χαρὰν τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ προσκεκλημένοι δὲν ἦλθον. Ἄλλος μετέβη εἰς τὸν ἀγρόν του, ἄλλος εἰς τὸ ἐμπόριόν του, μερικοὶ δὲ καὶ ὕβρισαν ἢ ἐκακοποίησαν τοὺς δούλους τοῦ βασιλέως ἢ καὶ τοὺς ἐφόνευσαν.

Ὁ βασιλεὺς ἐστενοχωρήθη πολὺ. Διέταξε τοὺς δούλους του νὰ καλέσωσιν ὅλους ὅσους θὰ εὑρισκον εἰς τοὺς δρόμους καὶ θὰ ἐδέχοντο μὲ προθυμίαν τὴν πρόσκλησιν. Οἱ δοῦλοι ἐξετέλεσαν τὴν ἐντολὴν τοῦ κυρίου των καὶ ἐντὸς ὀλίγου αἱ αἰθουσαι τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων ἐγέμισαν ἀπὸ προσκεκλημένους, οἱ ὅποιοι ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ γάμου. "Όταν ὅμως εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὁ βασιλεὺς, εἶδεν ἕνα ἐκ τῶν προσκεκλημένων ὁ ὅποιος δὲν ἦτο «ἐνδεδυμένος ἐνδυμα γάμου». Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἔλθει εἰς τοὺς γάμους, διότι δὲν ἦτο ἅγιος. Ἐπλησίασε λοιπὸν τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ὁ βασιλεὺς καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἄνθρωπε, πῶς ἦλθες ἐδῶ, χωρὶς νὰ ἔχῃς «ἐνδυμα γάμου; »

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἤξευρε τί νὰ ἀπαντήσῃ. Ὁ βασιλεὺς διέταξε τότε τοὺς ὑπηρέτας νὰ τοῦ δέσουν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ νὰ τὸν ἐκδιώξουν ἀμέσως ἀπὸ τὰ κατὰφωτα ἀνάκτορα εἰς τὸ πυκνὸν σκότος τῆς ἐρήμου. Ὁ Ἰησοῦς ἐτελείωσε τὴν παραβολὴν του μὲ τὸ ἐξῆς συμπέρασμα — διδάγμα :

— Πολλοὶ εἰσι κλητοὶ (εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν), ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Γραμματεῖς ἔφυγον ἀπὸ τὸν Ναὸν γεμάτοι μῦσος καὶ ὀργὴν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ. Ἐκαμαν συμβούλιον καὶ ἀπεφάσισαν

νά « παγιδεύσωσιν » εἰς συζήτησιν τὸν Ἰησοῦν, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ στηρίξουν σοβαρὰν κατηγορίαν ἐναντίον του.

75. Ὁ Ἰησοῦς ἀποκαλύπτει τὴν νέαν παγίδα τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ καυτηριάζει αὐτούς.

(Ματθ. Κ', 17 κ.ε., Λουκ. Κ', 22 κ.ε. καὶ Ματθ. ΚΓ', 6 - 39)

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, τρίτην τῆς ἐβδομάδος, ὁ Ἰησοῦς μετέβη πάλιν εἰς τὸν ναὸν καὶ ἐδίδασκεν. Οἱ Φαρισαῖοι παρουσιάσθησαν πάλιν ἔχοντες ἐτοιμὴν νέαν παγίδα. Ἠρώτησαν δηλαδὴ τὸν Ἰησοῦν :

— Πρέπει νὰ πληρώνωμεν φόρον εἰς τοὺς Ρωμαίους ἄρχοντας ἡμῶν ἢ ὄχι ;

Ἄν ἀπῆντα «ναί», οἱ Φαρισαῖοι θὰ τὸν κατηγόρουν ὅτι ἀντιτίθεται εἰς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον, ὁ ὁποῖος κατ' αὐτοὺς ἀπηγόρευε νὰ πληρώνουν φόρον κεφαλικὸν εἰς ἄλλον, παρὰ μόνον εἰς τὸν Ναόν. Ἄν ἀπῆντα «ὄχι», θὰ τὸν κατηγόρουν ὡς στασιαστὴν κατὰ τῆς ρωμαϊκῆς Ἀρχῆς.

Ὁ Ἰησοῦς ἐνόησεν ἀμέσως τοὺς σκοποὺς των. Ἐζήτησε νὰ τοῦ δείξουν ἐν νόμισμα (δηνάριον, κῆνσον). Τοῦ ἔδειξαν ἓν, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὴν εἰκόνα τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου.

— Τίνος εἶναι ἡ εἰκὼν αὕτη ; ἠρώτησεν ὁ Ἰησοῦς.

— Τοῦ Καίσαρος, τοῦ ἀπῆντησαν.

Ὁ Ἰησοῦς τότε τοὺς λέγει :

— Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη ἦτο ἀποστομωτικὴ διὰ τοὺς Φαρισαίους. Δὲν παρητήθησαν ὅμως οὗτοι τοῦ σκοποῦ των. Ὑπέβαλον καὶ ἄλλας πολλὰς ἐρωτήσεις πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἀλλ' οὗτος ἔδιδε πάντοτε ἀπάντησιν εὐστοχον. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι κατετροπώθησαν καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐπιτίθεται τῶρα κατ' εὐθεΐαν ἐναντίον των διὰ τῆς διδασκαλίας Του. Στραφεὶς πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἀκροατῶν ἀπεκάλυψε πρῶτον τὴν ὑποκρισίαν, τὴν κακίαν καὶ ἀλαζονείαν των.

Ἐπειτα δὲ ἐκαυτηρίασεν αὐτοὺς καὶ τὸν τρόπον τῆς ζωῆς των διὰ πολὺ αὐστηρῶν λόγων καὶ φράσεων, αἱ ὁποῖαι ἀρχίζουν μὲ τὴν λέξιν Οὐαὶ (ἀλίμονον).

— Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Ὁχι μόνον δη-

λαδὴ σεῖς δὲν θέλετε νὰ εἰσέλθετε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ εἰσέλθουν, τοὺς ἐμποδίζετε.

—Οὐαὶ ὑμῖν, Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, διότι «διυλίζετε τὸν κώνωπα καὶ καταπίνετε τὴν κάμηλον».

Καὶ ἐξακολουθῶν ὁ Ἰησοῦς τὸ φοβερὸν κατηγορητήριόν του ἀποκαλεῖ αὐτοὺς «ὄφεις καὶ γεννήματα ἐχιδνῶν».

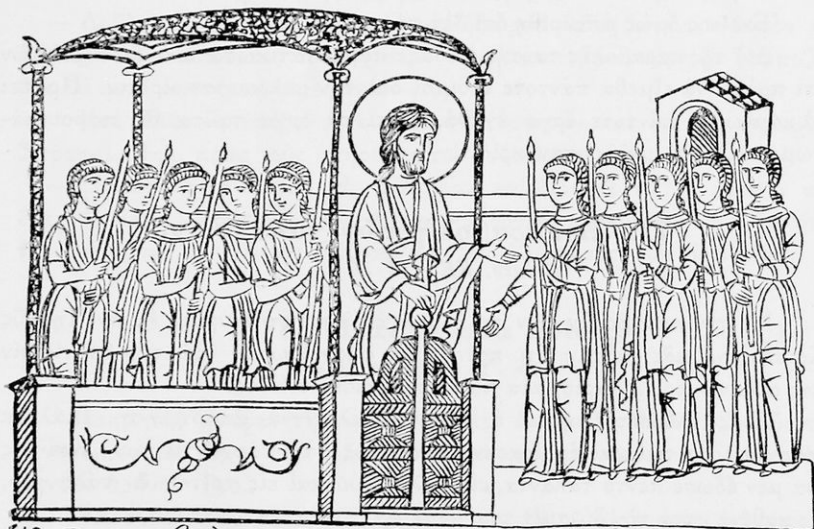
Ὁ Ἰησοῦς γνωρίζει ὅτι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔχουν ἤδη ἀποφασίσει τὸν θάνατόν Του. Συμπληρώνει τὴν διδασκαλίαν Του ὁμιλῶν περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως καὶ τῆς προετοιμασίας μας δι' αὐτήν.

76. Ἡ Παραβολὴ τῶν Δέκα Παρθένων.

(Μαθ. ΚΕ', 1-13)

Οἱ ἄνθρωποι κατὰ τὴν Δευτέραν παρουσίαν, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, θὰ ὁμοιάζουν πρὸς δέκα παρθένας, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον τὰς λαμπάδας των καὶ ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ νυμφίου.

Αἱ πέντε ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι καὶ αἱ ἄλλαι πέντε ἦσαν μωραί.

Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων

Αἱ μὲν φρόνιμοι εἶχον λάβει μαζί των ἄρκετὸν ἔλαιον διὰ τὰς λαμπάδας των, ἐνῷ αἱ μωραὶ δὲν εἶχον προνοήσει περὶ τούτου.

Ὁ νυμφίος ἐβράδυνε νὰ ἔλθῃ. Ὅλοι ἐνύσταξαν καὶ ἀπεκοιμήθησαν.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἠκούσθη μία φωνή :

— Ἴδού ὁ νυμφίος ἔρχεται ! Ἐξέλθετε εἰς προϋπάντησίν του !

Ὅλοι αἱ παρθένοι ἐξύπνησαν καὶ ἠτοίμαζον τὰς λαμπάδας των, ἀλλὰ τῶν μωρῶν παρθένων αἱ λαμπάδες ἐσβήνον, διότι δὲν εἶχον ἔλαιον.

Λέγουν τότε αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρονίμους :

— Δώσατε καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸ ἰδικόν σας ἔλαιον.

Ἀλλὰ αἱ φρόνιμοι ἀπεκρίθησαν :

— Δὲν δυνάμεθα νὰ σᾶς δώσωμεν, μήπως δὲν ἐπαρκέσῃ οὔτε δι' ἡμᾶς οὔτε διὰ σᾶς. Πηγαίνετε εἰς τοὺς πωλοῦντας ἔλαιον καὶ ἀγοράσατε.

Ἐνῷ δὲ ἐκεῖναι ἐφυγον, διὰ νὰ ἀγοράσουν ἔλαιον, ἔφθασεν ὁ νυμφίος. Αἱ φρόνιμοι καὶ προνοητικαὶ παρθένοι ὑπεδέχθησαν μὲ ἀνημμένους τὰς λαμπάδας των τὸν νυμφίον καὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, ἡ δὲ θύρα ἐκλείσθη.

Μετ' ὀλίγην ὥραν ἔφθασαν καὶ αἱ μωραὶ παρθένοι ἐξῶθι τοῦ οἴκου καὶ ἐφώναζον :

— Κύριε, Κύριε, ἀνοιξέ μας.

Ἐκεῖνος ὅμως ἀπεκρίθη ὅτι δὲν τὰς γνωρίζει.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης ἐδίδαξε παραστατικώτατα ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα πάντοτε ἑτοιμοὶ διὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν. Πρέπει νὰ κάμνωμεν πάντοτε ἔργα ἀγαθὰ, διότι τὰ ἔργα ταῦτα θὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν.

77. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

(Ματθ. ΚΕ', 14-30)

Μὲ τὴν παραβολὴν τῶν ταλάντων ἠθέλησεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι πρέπει νὰ φροντίζωμεν διὰ τὴν βελτιώσιν μας αὐξάνοντες τὰ χαρίσματα ποὺ μᾶς ἔδωσεν ὁ Θεός.

Ἐνας ἄνθρωπος, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, θέλων νὰ ἀποδημήσῃ, ἐκάλεσε τοὺς δούλους του καὶ ἐμοίρασεν εἰς αὐτοὺς τὰ υπάρχοντά του. Καὶ εἰς ἓνα μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δύο καὶ εἰς τρίτον ἓν τάλαντον, εἰς καθένα κατὰ τὴν δυνάμιν του.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας τοῦ κυρίου των ὁ μὲν δοῦλος ὁ λαβὼν

τά πέντε τάλαντα εὐργάσθη μὲ ζῆλον καὶ τὰ ἠύξησεν εἰς δέκα, ὁ δὲ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα τὰ ἐδιπλασίασε καὶ αὐτός. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποῦ ἔλαβε τὸ ἐν τάλαντον τὸ ἔκρυψε μέσα εἰς τὴν γῆν.

Ὅταν ἐπέστρεψεν ὁ κύριος, παρουσιάσθη ἐνώπιόν του ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα καὶ παραδίδων εἰς αὐτὸν δέκα τάλαντα τοῦ λέγει :

— Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ παρέδωσες· ἰδοὺ αὐτὰ καὶ ἄλλα πέντε ποῦ ἐκέρδισα μὲ τὴν ἐργασίαν μου.

— Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἀπήντησεν ὁ κύριος· εἰς ὀλίγα ἐφάνης πιστός, εἰς πολλὰ θὰ σὲ ἐγκαταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

Παρουσιάσθη ἔπειτα ὁ ἄλλος δοῦλος ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἐργασίαν του τὰ ἔκαμε τέσσαρα. Καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος εἶπε :

— Εὖγε, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

Προσῆλθε τέλος καὶ ἐκεῖνος ποῦ ἔλαβε τὸ ἐν τάλαντον.

— Κύριε, λέγει, ἤξευρα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος καὶ φοβηθεὶς ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου εἰς τὴν γῆν· ἰδοὺ, λάβε αὐτό.

Τότε ὁ κύριος, πλήρης ὀργῆς, εἶπε πρὸς αὐτόν :

— Δοῦλε πονηρὲ καὶ ὀκνηρέ· μὲ ἤξευρες, ὅπως λέγεις, σκληρὸν καὶ ἄδικον. Δὲν κατέθετες τοῦλάχιστον τὸ τάλαντόν μου εἰς τὴν Τράπεζαν, διὰ νὰ μοῦ ἐπιστραφῇ μὲ τόκον ;

Καὶ ἀμέσως ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν αὐστηράν καὶ δικαίαν τιμωρίαν. Στραφεὶς δηλ. πρὸς τοὺς ὑπηρέτας του τοὺς διέταξε :

— Πάρετε ἀπὸ αὐτόν τὸ τάλαντον καὶ δώσατέ το εἰς ἐκεῖνον ποῦ ἔχει τὰ δέκα. Τοῦτον δὲ τὸν ἄχρηστον δοῦλον « ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τοῦ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. »

78. Ἡ μέλλουσα κρίσις.

(Μαθ. ΚΕ', 31 - 46)

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, θὰ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μὲ ὅλην τὴν δόξαν Του καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ θὰ καθίσῃ εἰς τὸν θρόνον Του.

Θὰ συναχθοῦν τότε ὅλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ χωρίσῃ τοὺς ἄνθρώπους, ὅπως ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ ἐρίφια. Καὶ θὰ θέσῃ ἐκ

δεξιῶν του τὰ πρόβατα, δηλαδή τοὺς δικαίους καὶ ἀγαθοὺς, ἐξ ἀριστερῶν δὲ τὰ ἐρίφια, δηλαδή τοὺς ἀδίκους καὶ πονηροὺς.

Καὶ θὰ εἶπη πρὸς τοὺς δικαίους :

—“Ἐλθετε σεῖς, οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην διὰ ὑμῶν βασιλείαν.

Τότε θὰ ἀποκριθῶν οἱ δίκαιοι λέγοντες :

— Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν ὅτι ἐπείνας καὶ Σὲ ἐθρέψαμεν ἢ ἐδίψας καὶ Σὲ ἐποτίσαμεν ; Πότε Σὲ εἶδομεν ξένον καὶ Σὲ ἐφιλοξενήσαμεν ἢ γυμνὸν καὶ Σὲ ἐνεδύσαμεν ; Πότε δὲ Σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ Σὲ ἐπεσκέφθημεν ;

Ὁ δὲ Κύριος θὰ ἀποκριθῇ εἰς αὐτοὺς :

— Ἀληθῶς ὡς λέγω, ὅτι, ἐφ’ ὅσον ἐπράξατε τοῦτο εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτῶν τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐλαχίστους, εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε.

Ἐπειτα ὁ Κύριος θὰ στραφῇ πρὸς ἐκείνους, πού θὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰ ἀριστερά Του, δηλαδή πρὸς τοὺς πονηροὺς, καὶ θὰ εἶπη πρὸς αὐτοὺς :

— Φύγετε ἀπ’ ἐμοῦ σεῖς, οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς συντρόφους του. Διότι ἐπει-
νασα καὶ δὲν μοῦ ἐδώσατε νὰ φάγω, ἐδίψασα καὶ δὲν μὲ ἐποτίσατε, ξένος ἤμην καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνὸς καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενὴς καὶ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέφθητε.

Τότε αὐτοὶ θὰ εἶπουν πρὸς Αὐτόν :

— Κύριε, πότε Σὲ εἶδομεν πεινῶντα καὶ διψῶντα, ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ δὲν Σὲ ὑπηρετήσαμεν ;

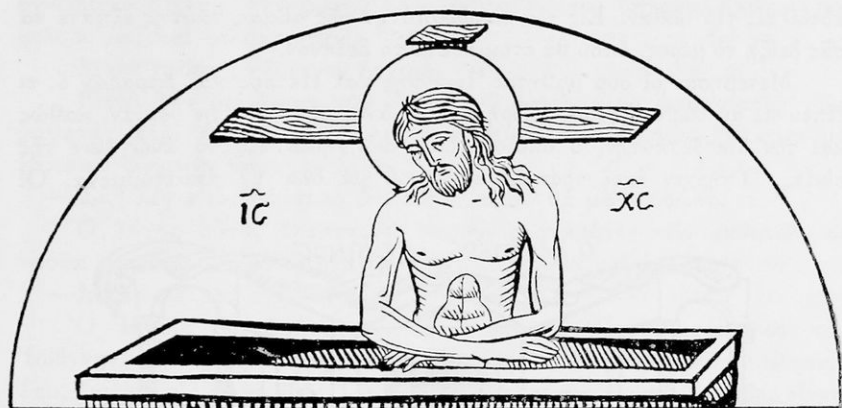
Θὰ ἀποκριθῇ δὲ ὁ Κύριος :

— Ὡς λέγω ὅτι, ἀφοῦ δὲν ἐπράξατε ταῦτα εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐλαχίστους, τοὺς εὐρεθέντας εἰς τοιαύτην κατάστασιν, οὐτε καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἐπράξατε.

Θὰ σταλοῦν δὲ οἱ μὲν δίκαιοι εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν, οἱ δὲ ἄδικοι εἰς τὴν αἰωνίαν κόλασιν.

Κατόπιν ὁ Ἰησοῦς, εἰς ἐρώτησιν πότε θὰ γίνῃ ἡ Δευτέρα παρουσία Του καὶ ἡ μέλλουσα κρίσις, ἐδίδαξε :

— Κανεὶς δὲν γνωρίζει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, παρὰ μόνον ὁ Πατήρ μου ὁ ἐν Οὐρανοῖς. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀγρυπνῆτε, διότι δὲν ἤξεύρετε ποίαν ὥραν ἔρχεται ὁ Κύριος. Εὐτυχὴς θὰ εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι ἑτοιμος, ὅταν ἔλθῃ ὁ Κύριος. Ἀγρυπνεῖτε μήπως ἔλθῃ ἄξαφνα καὶ ὡς εὖρη νὰ κοιμᾶσθε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ

79. Ὁ Μυστικός Δεῖπνος.

(Ματθ. ΚΣΤ', 17 - 29 καὶ Ἰω. Κεφ. ΙΓ')

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, τετάρτην τῆς ἐβδομάδος, ὁ Ἰησοῦς δὲν μετέβη εἰς τὸν Ναόν, ἀλλὰ παρέμεινεν εἰς τὴν Βηθανίαν προσευχόμενος εἰς τὸ παρ' αὐτὴν ὅριος τῶν Ἑλαιῶν. Εἶχεν εἶπει εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὅταν ἐτελείωσεν τὴν περὶ μελλούσης κρίσεως διδασχὴν Του :

— Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας γίνεται τὸ Πάσχα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδεται « εἰς τὸ σταυρωθῆναι ».

Ὁ ἐορτασμός τοῦ Πάσχα ἤρχιζε τὴν πέμπτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ διήρκει ἑπτὰ ἡμέρας. Ἐγίνετο μεγαλοπρεπὴς θυσία εἰς τὸν Ναόν, καθ' ἣν ἐπισήμως ἐσφάζετο ὑπὸ τῶν ἱερέων ὁ ἐτήσιος ἀμνός, τὸ δὲ ἐσπέρας εἰς ὅλας τὰς οἰκίας παρετίθετο πλούσιον δεῖπνον, καθ' ὃ ἔτρωγον ἄζυμον ἄρτον.

Οἱ μαθηταὶ ἠρώτησαν τὸν Διδάσκαλον τὴν πρωτὴν τῆς Πέμπτης ποῦ θέλει νὰ ἐτοιμάσωσι τὸ δεῖπνον τοῦ Πάσχα. Ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς :

— Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν (ἦσαν εἰς Βηθανίαν) καὶ θὰ συναντήσετε ἄνθρωπον νὰ κρατῇ μίαν ὕδριαν. Ἀκολουθήσατέ τον καὶ εἰσέλθετε μετ'

αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν. Εἰς τὸν οἰκοδεσπότην τῆς οἰκίας ταύτης εἶπατε νὰ σᾶς δείξῃ τὸ μέρος, ὅπου θὰ ἐτοιμάσετε τὸ δεῖπνον.

Μετέβησαν οἱ δύο μαθηταὶ Ἰωάννης καὶ Πέτρος καὶ ἔπραξαν ὅ, τι εἶπεν εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Εὗρῃκαν τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὴν ὕδριαν, καθὼς καὶ τὸν οἰκοδεσπότην, ὁ ὁποῖος τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ ἀνώγειον τῆς οἰκίας. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ τράπεζα φαγητοῦ μετὰ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα. Οἱ

δύο μαθηταὶ ἤρχισαν νὰ ἐτοιμάζουν ὅ, τι ἀκόμῃ ἐχρειάζετο διὰ τὸ δεῖπνον.

Τὴν ἐσπέραν ἔφθασεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν καὶ ἐκάθισαν ὅλοι εἰς τὴν τράπεζαν.

Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ἐσηκώθη ὁ Κύριος καὶ λαβὼν ὕδωρ καὶ νιπτῆρα ἤρχισε νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. Ἦθελε μετὰ τοῦτο ὅχι μόνον νὰ τηρήσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν παρ' Ἑβραίοις συνήθειαν (σελ. 38) ἀλλὰ καὶ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς παράδειγμα ταπεινοφροσύνης, διότι

ἐγνώριζεν ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν τῶν μαθητῶν τοῦ ὑπῆρχον ἀκόμη ἔγνη φιλοδοξίας καὶ φιλοπρωτίας.

Μετὰ ταῦτα τὸ δεῖπνον ἤρχισε.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δεῖπνου ὁ Διδάσκαλος ὠμίλει πρὸς τοὺς μαθητὰς περὶ ταπεινοφροσύνης, ἀγάπης καὶ αὐτοθυσίας. Ἐξαφνα μὲ κάποιαν ψυχικὴν ταραχὴν λέγει :

— Σὺς λέγω ὡς βέβαιον, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν θὰ μὲ προδώσῃ.

Ὁ λόγος οὗτος ἔπεσεν ὡς κεραυνὸς ἀναμέσον τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι παρετήρουν μὲ ἀμηχανίαν ὁ εἷς τὸν ἄλλον καὶ ἡρώτων :

— Μήπως εἶμαι ἐγώ, Κύριε ;

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπήντησεν. Ὅταν ὅμως ὁ Πέτρος παρεκάλεισε τὸν Ἰωάννην νὰ τὸν ἐρωτήσῃ καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὅποιος ἐκάθητο πλησίον Του, ἔκυψεν εἰς τὸ στῆθος Του καὶ Τὸν ἡρώτησεν εἰς τὸ οὗς ποῖος εἶναι, ὁ Ἰησοῦς εἶπε χαμηλοφώνως :

— Εἶναι ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὅποιον ἐγὼ θὰ δώσω ψωμίον, ἀφοῦ ἐμβάψω αὐτὸ εἰς τὸ πινάκιον.

Καὶ προσέφερε τὸ ψωμίον εἰς τὸν Ἰούδαν, ἐνῶ συγχρόνως τοῦ ἔλεγεν :

— Ὁ, τι ἔχεις νὰ κάμῃς, κάμε το τὸ ταχύτερον.

Ὁ Ἰούδας ἀμέσως ἀνεχώρησε καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀπεχωρίσθη πλεόν ὀριστικῶς ἀπὸ τὸν ὄμιλον τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰούδα ὁ Ἰησοῦς ἔλαβε καὶ ἠὺλόγησεν ἄρτον, ἔκοψεν αὐτὸν εἰς τεμάχια καὶ τὸν ἐμοίρασεν εἰς τοὺς μαθητὰς λέγων :

— Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

Ἔπειτα δέ, λαβὼν ποτήριον, ἔκαμε δέξιν εὐχαριστήριον πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ ἔδωσεν αὐτὸ εἰς τοὺς μαθητὰς λέγων :

— Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Κύριος ἡμῶν συνέστησε τὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὅποιον εἶναι δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς τὸ κεντρικὸν σημεῖον τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας μας πρὸς Αὐτόν.

Ἡ ἐκκλησία μας ψάλλει εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τούτου τὰ κοντάκια :

α' (Κοντάκιον)

Ὅτε οἱ ἑνδοξοὶ μαθηταὶ ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ δεῖπνου ἐφωτίζοντο,

τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβὴς¹ φιλαργυρίαν νοσήσας² ἐσκοτίζετο·
καὶ ἀνόμοις³ χρитаῖς Σέ, τὸν δίκαιον Κριτὴν, παραδίδωσι.
Βλέπε, χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνη χρησάμενον,
φεύγε ἀκόρεστον ψυχὴν, τὴν διδασκάλῳ τοιαῦτα τολμήσαν·
Ὁ περὶ πάντα ἀγαθός, Κύριε, δόξα Σοι.

β' (Κοντάκιον)

Ὁ Ἰούδας τῇ γνώμῃ φιλαργυρεῖ κατὰ τοῦ διδασκάλου
ὁ δυσσεβὴς, κινεῖται, βουλεύεται, μελετᾷ τὴν παράδοσιν,
τοῦ φωτός ἐκπίπτει, τὸ σκότος δεχόμενος,
συμφωνεῖ τὴν πρᾶσιν, πωλεῖ τὸν ἀτίμητον.
Ὅθεν καὶ ἀγχόνην ἀμοιβήν, ὥνπερ ἔδρα,
εὕρισκει ὁ ἄθλιος καὶ ἐπώδυνον θάνατον.
Τῆς αὐτοῦ ἡμᾶς λύτρωσαι μερίδος,
Χριστέ ὁ Θεός, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρούμενος
τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ τὸ ἄχραντον πάθος Σου.

80. Ἡ τελευταία διδαχὴ τοῦ Σωτῆρος.

(Ἰω. ΙΓ', 31-38 καὶ Κεφ. ΙΔ'-ΙΖ')

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ δεῖπνον ὁ Ἰησοῦς ἔκαμε τὴν τελευταίαν καὶ
ἀποχαιρετιστήριον διδαχὴν Του πρὸς τοὺς μαθητάς :

— Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν
αὐτῷ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Μετ' ὀλίγον ἀποχωρίζομαι ἀπὸ σᾶς καὶ πηγαί-
νω ἐκεῖ ὅπου σεῖς δὲν δύνασθε νὰ ἔλθετε. Ἀφήνω ὅμως, τέκνα μου,
εἰς σᾶς μίαν νέαν ἐντολήν. Νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ὅπως ἐγὼ
ἠγάπησα ὑμᾶς, καὶ σεῖς νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καὶ τοιουτοτρόπως θὰ
διακρίνεσθε ὅτι εἴσθε μαθηταί μου.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο διέκοψεν Αὐτὸν ὁ Πέτρος λέγων :

— Κύριε, διατὶ εἶπες ὅτι ὅπου ὑπάγεις δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ ἔλθω-
μεν ; Ἐγὼ θὰ σὲ ἀκολουθήσω, πρόθυμος καὶ τὴν ζωὴν μου ἀκόμῃ νὰ
θυσιάσω ὑπὲρ Σοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε :

1. ὁ δυσσεβής = ὁ ἄθεος.

2. φιλαργυρίαν νοσήσας = ἀφοῦ κατελήφθη ἀπὸ φιλαργυρίαν

3. ἀνόμοις = εἰς ἀδίκους.

— Σοῦ λέγω, Πέτρε, ὅτι σὺ τὴν νύκτα ταύτην, πρὶν ὁ ἀλέκτωρ «*φωνήσῃ*», θὰ μὲ ἀρνηθῇς τρεῖς φορές.

Ὁ Πέτρος ἐσιώπησεν, ὁ δὲ Ἰησοῦς συνέχισε τὴν ὁμιλίαν Του :

— Ἐκεῖ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, βεβαίως δὲν δύνασθε νὰ με ἀκολουθήσετε. Ἀλλὰ «*μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία*». Πιστεύετε εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν Θεόν. Δὲν θὰ σᾶς ἐγκαταλείψω. Ὅτι ζητήσετε «*ἐν τῷ ὀνόματί μου*», σᾶς λέγω ὅτι θὰ ἐκκληρωθῇ.

— Ἄν τηρῇτε τὰς ἐντολάς μου, θὰ παρακαλέσω τὸν Πατέρα νὰ στείλῃ εἰς σᾶς ἄλλον Παράκλητον, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ἵνα μένῃ πάντοτε ἐντὸς ὑμῶν καὶ σᾶς βοηθῇ. Τοῦτο τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον θὰ σᾶς φωτίσῃ δι' ὅλα ὅσα σᾶς ἐδίδαξα.

— Ὁ κόσμος θὰ σᾶς μισήσῃ καὶ θὰ σᾶς διώξῃ, ὅπως ἐδίωξεν ἐμέ. Θὰ σᾶς κάμωσιν «*ἀποσυναγώγους*». Ἀλλὰ σεῖς γνωρίζετε πλέον ὅτι ἐγὼ ὑπὸ τοῦ Πατρὸς ἐστάλην εἰς τὸν κόσμον καὶ ὅτι τώρα πορεύομαι πάλιν πρὸς τὸν Πατέρα. Καὶ τίποτε δὲν θὰ σᾶς φοβίσῃ νὰ τὸ διακηρύξετε.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο οἱ μαθηταὶ διεβεβαίωσαν τὸν Κύριον περὶ τούτων καὶ εἶπον :

— Ναί, πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐστάλης καὶ ἤλθες.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐσήκωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε :

— *Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα. Δόξασόν Σου τὸν Υἱόν, ἵνα καὶ ὁ Υἱὸς δοξάσῃ Σε !* Οἱ μαθηταὶ εἶναι ἔτοιμοι. «*Καθὼς ἀπέστειλας ἐμὲ εἰς τὸν κόσμον, καὶ γὰρ ἁπείστειλα αὐτούς*».

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ἐξῆλθον ὅλοι ἐκ τῆς οἰκίας, ὅπου ἔγινεν ὁ Μυστικὸς Δεῖπνον, καὶ διηυθύνθησαν ἔξω τῆς πόλεως, εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν.

Τὴν μεγάλην Δευτέραν ψάλλεται τὸ Κοντάκιον (Ὁ Νυμφίος) :

Ἴδου ὁ νυμφίος ἔρχεται
ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός
καὶ μακάριος ὁ δοῦλος,
ὃν εὐρήσει γοηγοροῦντα,
ἀνάξιος δὲ πάλιν
ὃν εὐρήσει ῥαθυμοῦντα.
Βλέπε οὖν, ψυχὴ μου,

μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῆς
 ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῆς
 καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῆς,
 ἀλλ' ἀνάστησον κράζουσα.
 "Άγιος, "Άγιος, "Άγιος εἰ ὁ Θεός,
 διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

81. Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν κῆπον Γεθσημανῇ.

Ἡ σύλληψις Αὐτοῦ.

(Ματθ. ΚΣΤ', 33 - 56)

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν του ἐφθασεν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἦτο περίπου μεσονύκτιον. Εἰσῆλθον ὅλοι εἰς τὸν κῆπον Γεθσημανῆ, ὅπου συχνὰ μετέβαινεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν, διὰ νὰ προσευχηθῇ. Τοῦτο ἐγνώριζε βεβαίως καὶ ὁ Ἰούδας.

Ὁ Ἰησοῦς παρεκάλεσε τοὺς ἄλλους μαθητάς νὰ καθίσουν εἰς ἓν μέρος, Αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τριῶν, τοῦ Πέτρου δηλαδή, τοῦ Ἰακώβου καὶ τοῦ Ἰωάννου, ἐπροχώρησε βαθύτερον εἰς τὸν κῆπον.

— Περίλυπος εἶναι ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου, εἶπεν εἰς τοὺς τρεῖς μαθητάς· καὶ προσέθεσε :

— Μείνατε ἔδω καὶ ἀγρυπνεῖτε μετ' ἐμοῦ.

Καί, ἀφοῦ ἐπροχώρησεν ἀκόμη ὀλίγον, ἤρχισε νά προσεύχεται καί νά λέγῃ :

— Πάτερ, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ. Ἄλλ' ὡς γίνῃ ὅχι ὅπως ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ ὅπως θέλεις Σὺ !

Κατόπιν ἐπέστρεψεν ἐκεῖ ὅπου εἶχεν ἀφήσει τοὺς τρεῖς μαθητάς καὶ εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους. Ἐξύπνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε :

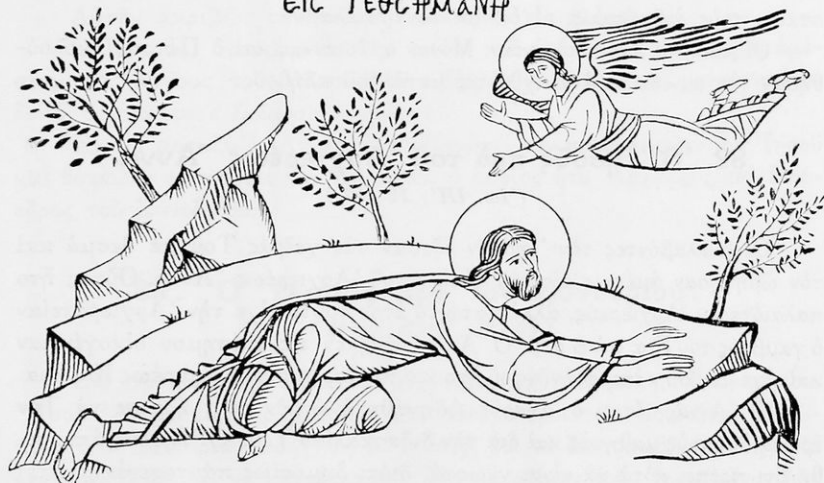
— Σίμων, κοιμᾶσαι ; Δὲν ἠδυνήθης οὔτε μίαν ὥραν νὰ ἀγρυπνήσης ; Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν. Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ εἶναι πρόθυμος, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἀσθενές.

Ἀπεσύρθη πάλιν καὶ συνέχισε τὴν προσευχὴν Του μόνος. Ἐπανῆλθεν, εὗρε τοὺς μαθητάς κοιμωμένους καὶ ἀπεσύρθη διὰ τρίτην φοράν, ἵνα προσευχηθῇ μόνος. Ὅταν ἐπανῆλθεν, εὗρε πάλιν τοὺς μαθητάς νὰ κοιμῶνται.

— Κοιμᾶσθε λοιπόν ; τοὺς εἶπε. Ἐφθασεν ἡ ὥρα καὶ παραδίδομαι εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν μου. Σηκωθῆτε, ὡς πηγαίνωμεν. Ἴδου ἔρχεται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ μὲ παραδώσῃ.

Πράγματι, τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνησαν φῶτα καὶ ἄνθρωποι πολλοί. Ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Συνεδρίου συνοδευόμενοι

Εἰς Γεθσημανὴν

ἀπὸ Ρωμαίους στρατιώτας μὲ ὅπλα. Μαζί των ἦτο καὶ τοὺς ὠδήγει ὁ Ἰούδας.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπροχώρησεν ἐμπρὸς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ ἠρώτησε :

— *Τίνα ζητεῖτε ;*

— *Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἀπήντησαν.*

— *Εγὼ εἶμαι, τοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.*

Ὁ Ἰούδας εἶχεν ἀποσπασθῇ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τὸν ὅμιλον τῶν ἀνθρώπων τῶν Ἀρχιερέων, ἐπλησίασεν, ἐφίλησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπε :

— *Χαῖρε, Ραββί !*

Κατὰ τοιοῦτον τρόπον εἶχε συμφωνήσει ὅτι θὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς ποῖος εἶναι ὁ Ἰησοῦς.

Πρὶν προχωρήσουν οἱ στρατιῶται, διὰ νὰ τὸν συλλάβουν, ὁ Ἰησοῦς ἐπρόφθασε καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ἰούδαν :

— *Μὲ φίλημα παραδίδεις τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ;*

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ στρατιῶται συνέλαβον αὐτόν.

Οἱ μαθηταὶ ἴσταντο τεταραγμένοι καὶ μὴ γνωρίζοντες τί νὰ κάμουν.

Ὁ Πέτρος ὁμως ἐξήγαγε μάχαιραν, διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν Διδάσκαλον καὶ ἔκοψε τὸ οὖς ἑνὸς ὑπρέτου τοῦ Ἀρχιερέως, ὀνόματι Μάλχου.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπέπληξε τὸν Πέτρον :

— *Πέτρε, βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην της.*

Ἐπειτα θεράπευσε τὸ οὖς τοῦ Μάλχου καὶ ἠκολούθησε χωρὶς ἀντίστασιν τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι τὸν συνέλαβον.

Οἱ μαθηταὶ κατεπλάγησαν. Μόνον ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Πέτρος ἠκολούθησαν τὴν συνοδείαν ἀναμιχθέντες μετὰ τοῦ πλήθους.

82. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Ἀρχιερέως Ἄννα.

(*Ιω. ΙΗ', 12 - 27*)

Οἱ συλλαβόντες τὸν Ἰησοῦν ἔδεσαν τὰς χεῖράς Του μὲ δεσμὰ καὶ τὸν ὠδήγησαν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχιερέως Ἄννα. Οὗτος ἦτο παλαιότερον Ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶχε τὴν Ἀρχιερατείαν ὁ γαμβρὸς του Κ α ῖ ἄ φ α ς. Ὁ Ἄννας ἀνῆκεν εἰς ἐπίσημον οἰκογένειαν καὶ εἶχε μεγάλην ἐπιρροήν, ἀφοῦ ἦτο καὶ πενθερὸς τοῦ Ἀρχιερέως Καϊάφα.

Ὁ Ἄννας, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ὠδηγήθῃ ἐνώπιόν του, ἤρχισε νὰ Τὸν ἐρωτᾷ διὰ τοὺς μαθητὰς καὶ διὰ τὴν διδασκαλίαν Του. Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη ὅτι πρέπει αὐτὰ νὰ εἶναι γνωστά, διότι δημοσίως πάντοτε ἐκήρυττε.

Ἐπομένως ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἡρώτων περὶ τῆς διδασκαλίας Του θὰ ἐμάνθανον.

Τότε εἷς ἐκ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Ἄννα ἐρράπισε τὸν Ἰησοῦν καὶ τοῦ εἶπε :

— Τοιοῦτοτρόπως ἀποκρίνεσαι εἰς τὸν Ἀρχιερέα ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν.

— Ἄν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, ἂν ὅμως ἐλάλησα καλῶς, τί μὲ δέρεις;

Μαζί μὲ τοὺς εἰσελθόντας εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας τοῦ Ἄννα ἦτο καὶ ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἦτο γνωστός εἰς τὸν Ἀρχιερέα. Ὁ Ἰωάννης παρεκάλεσε τὴν θυρωρὸν νὰ ἐπιτρέψῃ καὶ εἰς τὸν Πέτρον τὸν εἰσόδον. Αὐτὴ ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ ἡρώτησε τὸν Πέτρον :

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἐκ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ;

— Ὁχι, ἀπήντησεν ὁ Πέτρος, δὲν εἶμαι.

Κατόπιν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πέτρος ἴστατο πλησίον τῆς πυρᾶς, τὴν ὁποίαν εἶχον ἀνάψει εἰς τὴν αὐλὴν, διὰ νὰ θερμανθοῦν, εἶπε κάποιος πρὸς αὐτόν :

— Μήπως καὶ σὺ εἶσαι μαθητὴς Του ;

— Ὁχι, δὲν εἶμαι, εἶπε πάλιν ὁ Πέτρος.

Βραδύτερον ἓνας δοῦλος τοῦ Ἀρχιερέως ἔκαμεν εἰς τὸν Πέτρον τὴν ἰδίαν ἐρώτησιν καὶ ἐκεῖνος διὰ τρίτην φορὰν ἠρνήθη.

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐλάλησεν εἰς ἀλέκτωρ.

Ὁ Πέτρος, ὅταν ἤκουσε τὴν φωνὴν τοῦ ἀλέκτορος, ἐνεθυμήθη ἀμέσως τοὺς λόγους τοῦ Διδασκάλου. Ἐξῆλθε τότε ἔξω καὶ μετανοημένος δι' ὅ, τι ἔκαμεν « ἔκλαισε πικρῶς ».

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἄννας εἶχε τελειώσει τὴν προανάκρισιν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν Καϊάφαν, ὁ ὁποῖος ἦτο Ἀρχιερεὺς καὶ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου.

83. Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ Συνεδρίου.

(Ματθ. ΚΣΤ', 57 - 68)

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα εἶχον συγκληθῇ τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου. Ἦσαν Ἀρχιερεῖς, Γραμματεῖς καὶ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων. Ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ὠδηγῆθη ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ διατυπωθῇ ἡ κατηγορία ἐναντίον Του καὶ νὰ καταδικασθῇ. Τὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ εἶχον ἤδη

προαποφασίσσει οἱ Ἀρχοντες τῶν Ἰουδαίων κατὰ πρότασιν τοῦ Καϊάφα.

Ἡ κατηγορία ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ ἐπὶ μαρτύρων. Παρουσιάσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες, ἀλλὰ αἱ μαρτυρίαι των δὲν ἦσαν τοιαῦται, ὥστε νὰ στηρίξουν τὴν καταδίκην. Τέλος, δύο ἄλλοι ψευδομάρτυρες κατέθεσαν :

— Ἠκούσαμεν νὰ λέγῃ ὅτι δύναται νὰ κρημνίσῃ τὸν ναὸν καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας νὰ τὸν ἀνοικοδομήσῃ.

Τοῦτο εἶχεν εἶπει ὁ Ἰησοῦς πράγματι, ἀλλὰ ἐνόει μὲ αὐτὸ τὴν τριήμερον ταφὴν καὶ ἀνάστασιν Του.

Ὁ Καϊάφας λέγει τότε :

— Ἀκούεις τί σὲ κατηγοροῦν ; Τί ἀπαντᾷς ;

Ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη.

Ὁ Καϊάφας τότε λέγει :

— Σὲ ἐξορκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰπέ μας : εἶσαι σὺ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Χριστὸς ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησε :

— Σὺ εἶπας.

Ὁ Καϊάφας ἔδειξεν ὅτι πολὺ ἡγανάκτησε διὰ τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν. Ἐσχισε τὰ ἱμάτιά του καὶ ἀνεφώνησε :

— Ποίαν ἀνάγκην ἔχομεν πλέον ἀπὸ μάρτυρας ; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐβλασφήμησεν. Ἠκούσατε ὅλοι ; εἶπεν ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Ποία λοιπὸν εἶναι ἡ γνώμη σας ;

Ὅλοι ἀπεκρίθησαν :

— Ἐνοχὸς θανάτου ἐστί.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ Ἰησοῦς εἶχε καταδικασθῇ « νομίμως » κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ Συνεδρίου. *

Ἦρχισαν τότε οἱ παριστάμενοι νὰ κακομεταχειρίζωνται τὸν Ἀ-
θῶν. Τὸν ἐνέπαιζον, τὸν ἔπτυνον, τὸν ἐκτύπων καὶ τοῦ ἔλεγον :

— Προφύτευσον, Χριστέ, ποῖος σὲ ἐκτύπησεν.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Καϊάφα ἐκρατήθη ὁ Ἰησοῦς ἐμπαϊζόμενος καὶ κακοποιούμενος μέχρι τῆς πρωῒας τῆς Παρασκευῆς, παραμονῆς τοῦ Πάσχα.

Ἡ εἰς θάνατον καταδίκη Του ἔγινε γνωστὴ εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Τὴν ἔμαθε καὶ ὁ προδῶσας Αὐτὸν Ἰούδας. Ὁ Ἰούδας μετεμελήθη διὰ τὴν προδοσίαν του. Ἐτρεξεν εἰς τὸ Συνέδριον καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς :

— Ἡμάρτησα, σᾶς παρέδωσα ἓνα Ἄθῳ ο ν.

Ἐκεῖνοι τοῦ ἀπεκρίθησαν !

— Τί πρὸς ἡμᾶς ; Σὺ νὰ ὀψῇσαι.

Ὁ Ἰούδας μετέβη τότε εἰς τὸν ναὸν καὶ ἀπέρριψεν ἐκεῖ τὰ τριάκοντα ἀργύρια, κατόπιν δὲ ἡτύκοντο.

84. Ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.

(Matθ. KZ', 11-32)

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Συνεδρίου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ, ἂν δὲν ἐπεκυρώνατο ἀπὸ τὸν Ρωμαῖον διοικητὴν τῆς Ἰουδαίας. Ἐφεραν λοιπὸν τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ Διοικητήριον, τὸ ὅποῖον ἐλέγετο μὲ τὸ ρωμαϊκὸν τοῦ ὀνόματος Π ρ α ι τ ῳ ρ ι ο ν. Διοικητὴς ἦτο τότε ὁ Π ό ν τ ι ο ς Π ι λ ᾱ τ ο ς.

Ὁ Πιλάτος, ὅταν ἤκουσε τὴν κατηγορίαν, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς ἐβλασφήμησε ὀνομάσας τὸν ἑαυτὸν τοῦ Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, δὲν εὗρε κατὰ τὴν σοβαρὰν καὶ δὲν ἤθελε νὰ ἐγκρίνῃ τὴν καταδίκην. Οἱ Ἀρχόντες τῶν Ἰουδαίων κατηγοροῦσαν τότε τὸν Ἰησοῦν ὅτι ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων. Τὸν κατηγοροῦσαν δηλαδὴ ὅτι ἦτο ἐπαναστάτης κατὰ τῶν Ρωμαίων.

Ὁ Πιλάτος ἐρωτᾷ τὸν Ἰησοῦν :

— Σὺ εἶσαι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ;

Ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη :

— Δὲν εἶμαι Βασιλεὺς, ὅπως οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς. Διότι τότε οἱ ἄνθρωποι μου θὰ ἤρχοντο νὰ μὲ ἐλευθερώσουν. Ἐγὼ ἦλθον εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διδάξω τὴν ἀλήθειαν.

Διὰ τοῦτο ἀπέστειλε τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν Ἡρώδη τὸν Ἀντίπαν, ὁ ὅποιος εὕρισκετο τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἡρώδης, ἐπειδὴ δὲν εὗρε καμμίαν κατηγορίαν λογικὴν, τὸν ἀπέστειλε πάλιν πρὸς τὸν Πιλάτον.

Ὁ Πιλάτος ἀντελήφθη ὅτι εἶχεν ἐμπρὸς τοῦ ἑνός Ἀθῶν, τὸν ὅποιον κατεδίωκον οἱ Ἀρχιερεῖς διὰ προσωπικοὺς λόγους. Ἐσχέφθη τότε ὁ Πιλάτος νὰ εὕρῃ τρόπον, νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ.

Ὑπῆρχε συνήθεια νὰ ἀπελευθερώνουν κατὰ τὸ Πάσχα ἓνα Ἑβραῖον κατὰδικον. Ἐξῆς τότε φυλακισμένος ἓνας ἀπαίσιος κακοῦργος, ὀνομαζόμενος Βαραββᾶς. Τοῦτον λοιπὸν παρουσίασεν ὁ Πιλάτος εἰς τοὺς Ἰου-

δαίους καὶ ἠρώτησεν αὐτοὺς ποῖον θέλουν νὰ ἀπολύσῃ, τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν.

Ὁ Ἰουδαϊκὸς ὄμιλος ὅχλος, τὸν ὁποῖον εἶχον συγκεντρώσει οἱ Ἀρχιερεῖς, ἐφώναζε :

— Τὸν Βαραββᾶν θέλομεν νὰ ἀπολύσῃς.

— Καὶ τί νὰ κάμω τὸν Ἰησοῦν ; ἠρώτησε πάλιν ὁ Πιλάτος.

— Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν ! ἐκραύγαζεν ὁ ὄχλος.

Ὁ Πιλάτος τότε, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔδιδε κάποιαν διέξοδον εἰς τὴν μαρίαν τοῦ ὄχλου, διάταξε νὰ μαστιγωθῇ ὁ Ἰησοῦς. Οἱ στρατιῶται μετὰ τὴν μαστίγωσιν ἐνέδυσαν Αὐτὸν μετὰ πορφύραν, ὅπως ἐνεδύοντο οἱ Βασιλεῖς, καὶ ἔθεσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Του στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. Ὁ Πιλάτος τὸν παρούσασεν εἰς τὸν ὄχλον καὶ εἶπεν :

— Ἴδοὺ ὁ ἄνθρωπος.

Οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἔπαυσαν νὰ φωνάζουν « σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν ». Ἐπειδὴ δὲ ἔβλεπον τοὺς δισταγμοὺς τοῦ Πιλάτου, ἤρχισαν νὰ

φωνάζουν ὅτι, ἂν δὲν θανατώσῃ τὸν Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν τοῦ Βασιλέα, δὲν εἶναι φίλος τοῦ Καίσαρος.

Ὁ Πιλάτος ἐφοβήθη. Ἐκαμεν ἐν τούτοις μίαν τελευταίαν προσπάθειαν. Παρουσίασε τὸν Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ ὄχλου καὶ εἶπε:

— Τί κακὸν ἔκαμεν;

Ὁ ὄχλος ὅμως ἐκραύγαζε:

— Σταυρωθήτω!

Ὁ Πιλάτος ἐνίψε τὰς χεῖράς του καὶ εἶπεν:

— Ἀθῶς εἶμαι ἀπὸ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Σεῖς εἴσθε ὑπεύθυνοι.

Ὁ ὄχλος τῶν Ἑβραίων ἐφώναζε:

— Τὸ αἷμά του ἐπάνω εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ παιδιὰ μας.

Ὁ Πιλάτος παρέδωσε τέλος τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν ἑβραϊκὸν ὄχλον, ἵνα σταυρωθῇ.

85. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ.

(*Ματθ. ΚΖ', 32 - 56, Ἰω. ΙΘ' 17 - 37*)

Αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἐγίνοντο εἰς ἓνα τόπον, ὁ ὁποῖος ὠνομαζέτο Γολγοθᾶς, δηλαδὴ Κρανίου τόπος. Ἐκεῖ ὠδηγήθη ὁ Ἰησοῦς φέρων εἰς τοὺς ὤμους ὁ ἴδιος τὸν Σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου Του. Εἰς τὸν δρόμον, ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς κακουχίας καὶ τὸ βάρος ἔπεσε κάτω, ἡγγάρευσαν διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ Σταυροῦ ἓνα ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν Κυρηνήαν ὀνομαζόμενον Σίμωνα. (*Σίμωνα τὸν Κυρηναῖον*).

Ἦτο μεσημβρία, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸν Γολγοθᾶν. Ἐκάρφωσαν με καρφιά (ἧλους) τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας Του ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἔστησαν τὸν Σταυρὸν ὀρθιον. Μαζί Του ἐσταύρωσαν καὶ δύο ληστές, ἓνα ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἓνα ἐξ ἀριστερῶν.

Καθ' ὃν χρόνον ἐσταύρωνον Αὐτόν, ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ μακροθυμίᾳ Του ἔλεγε συγχωρῶν τοὺς σταυρωτὰς Του:

— Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν.

Εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ Σταυροῦ εἶχον γράψαι:

Ἰησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

Πολλοὶ ἐκ τοῦ ὄχλου περιέπαιζον ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον:

— Σὺ, ὁ ὁποῖος δύνασαι νὰ κρημίνῃς καὶ νὰ ἀνοικοδομήῃς τὸν Ναὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας, κατάρβα τώρα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

Ἄλλοι ἔλεγον :

— Ἄλλους ἔσωσες, τὸν ἑαυτὸν σου δὲν δύνασαι νὰ σώῃς ; Ἄν εἴσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἅς σὲ σώσῃ λοιπὸν ὁ Θεός !

Καὶ ὁ εἷς ἐκ τῶν ληστῶν εἶπε πρὸς Αὐτὸν περιπαικτικούς λόγους. Ὁ ἄλλος ὁμοῦς ληστὴς τὸν ἐπέπληξε καὶ τοῦ εἶπε :

— Δὲν φοβεῖσαι τὸν Θεὸν σὺ ὁ ἔνοχος, ἀλλὰ περιπαίζεις *εἰς τὴν Ἀθρόον* ;

Πρὸς τὸν Ἰησοῦν δὲ ὁ ληστὴς αὐτός, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη πιστεῦσαι, εἶπε :

— *Μνήσθητί μου, Κόριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ Σου !*

Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησεν :

— Ἀληθῶς σοῦ λέγω, ὅτι σήμερον θὰ εἴσαι μαζί μου εἰς τὸν Παράδεισον !

Ἐπειτα ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν μητέρα Του πλησίον τοῦ Σταυροῦ μαζί με τὸν ἀγαπητὸν Του μαθητὴν Ἰωάννην καὶ εἶπε :

— *Μῆτερ, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.*

Πρὸς τὸν Ἰωάννην δὲ εἶπεν :

— *Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου.*

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἂν καὶ ὁ ἥλιος ἔμεσουράνει ἀκόμῃ, βαθὺ σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν καὶ ἐκράτησε τρεῖς ὥρας. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐφώνηξεν :

— *Ἡλί, Ἡλί, λαμὰ σαβαχθαὶ, ἦτοι : Θεέ μου, Θεέ μου, διατί με ἐγκατέλειψες ;*

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκούσαντας εἶπον ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον :

— Τὸν Ἡλίαν καλεῖ εἰς βοήθειαν.

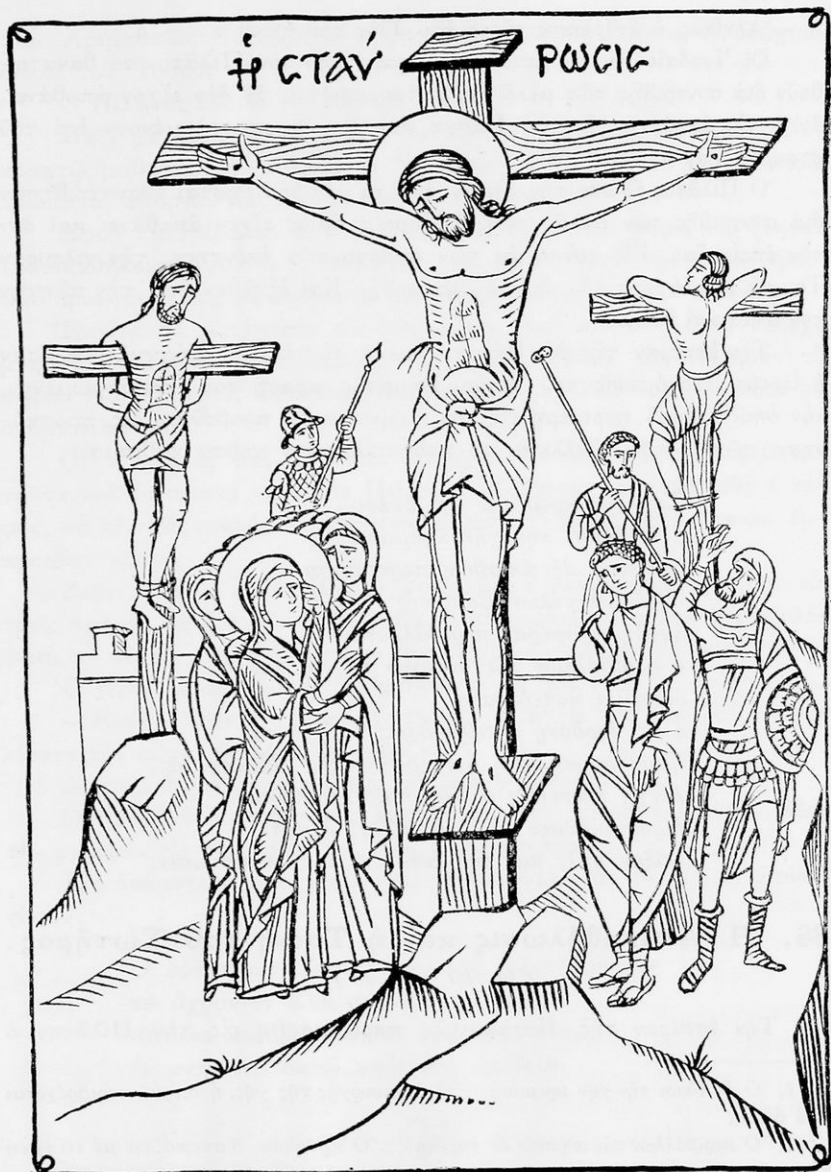
Μετ' ὀλίγον ὁ Ἰησοῦς εἶπε :

— *Διψῶ.*

Ἐσπευσε τότε εἰς στρατιώτης καὶ προσέφερεν εἰς αὐτὸν χολὴν ἀναμεμιγμένην με ὄξος. Ὁ Χριστὸς ἐδοκίμασε καὶ δὲν ἔπιεν. Ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε τοὺς τελευταίους λόγους Του :

— *Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου.*

Τὴν ἰδίαν στιγμὴν μέγας σεισμὸς συνεκλόνησε τὴν γῆν. Βράχοι ἐσχίσθησαν, τάφοι ἠνοιχθήσαν καὶ τοῦ Ναοῦ τὸ καταπέτασμα ἐσχίσθη εἰς δύο. Ὅλοι ὅσοι παρευρίσκοντο ἐκεῖ κατέτρόμαξαν. Ἐλεγον δέ :

— Ἀληθῶς, ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ !

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῷ μεταξὺ ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πιλᾶτον νὰ θανατω-
θοῦν διὰ συντριβῆς τῶν μελῶν οἱ ἐσταυρωμένοι, ἂν δὲν εἶχον ἀποθάνει,
διότι τὴν ἐπομένην ἦτο τὸ Πάσχα καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μένουν ἐπὶ τοῦ
σταυροῦ καὶ ἄταφοι.

Ὁ Πιλᾶτος ἔδωκε τὴν ἄδειαν. Καὶ οἱ μὲν δύο λησταὶ ἐθανατώθησαν
διὰ συντριβῆς τῶν μελῶν των, ὁ Ἰησοῦς ὅμως εἶχεν ἀποθάνει καὶ δὲν
τὸν ἐπεύραξαν. Εἷς μόνον ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησε τὴν πλευράν
Του μετὰ τὴν λόγχην του, διὰ νὰ βεβαιωθῇ. Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν πληγὴν
τοῦ αἷμα καὶ ὕδωρ.

Τὴν ἐσπέραν τῆς Μ. Πέμπτης μετὰ τὸ πέμπτον Εὐαγγέλιον, ὅταν
ὁ ἱερεὺς ἐξερχόμενος τοῦ Ἀγίου Βήματος κρατῇ τὸν Ἐσταυρωμένον,
τὸν ὅποιον ἀφοῦ περιφέρῃ εἰς τὸν κυρίως ναόν, προβάλλει εἰς προσκύ-
νησιν τῶν πιστῶν, ψάλλεται τὸ παθητικώτατον τοῦτο κάθισμα :

Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου
ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας ¹.
στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται
ὁ τῶν ἀγγέλων Βασιλεὺς·
ψευδῇ προφύραν περιβάλλεται
ὁ περιβάλλον τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις ².
ῥάπισμα κατεδέξατο
ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ·
ἡλοῖς προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας,
λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου·
Προσκυνοῦμεν Σοῦ τὰ πάθη, Χριστέ,
δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἐνδοξὸν Σου Ἀνάστασιν.

86. Ἡ Ἀποκαθήλωσις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτῆρος.

(Ἰω. ΙΘ', 31 - 42)

Τὴν ἐσπέραν τῆς Παρασκευῆς παρουσιάσθη εἰς τὸν Πιλᾶτον ὁ

1. Ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας : Ὁ δημιουργὸς τῆς γῆς, ἡ ὁποία περιβρέχεται
ἀπὸ ὕδατα.

2. Ὁ περιβάλλον τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις : Ὁ κτίων, ὁ σκεπάζων μετὰ τὰ νέφη
τὸν οὐρανόν.

ἀπὸ Ἀριμαθαίας Ἰωσήφ καὶ ἐζήτησε νὰ τοῦ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ θάψῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ Πιλᾶτος ἔδωσε τὴν ἄδειαν.

Μαζὶ μὲ τὸν Ἰωσήφ ἐπῆγε καὶ ἄλλος ἐπίσημος Ἰουδαῖος καὶ ἐν κρυπτῷ μαθητὴς τοῦ Κυρίου, ὁ Νικόδημος. Οὗτος ἔφερε μαζί του καὶ ἀρώματα, σμύρναν καὶ ἀλόην, διὰ τὸν ἐνταφιασμόν.

Ἀφοῦ κατεβίβασαν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὸ σεπτὸν σῶμα τοῦ Ἰησοῦ (ἀποκαθήλωσαν Αὐτόν), ἐτύλιξαν αὐτὸ μὲ σινδόνην, τὴν ὁποίαν ἤλειψαν προηγουμένως μὲ ἀρώματα καὶ τὸ ἡτοίμασαν διὰ τὴν ταφήν.

Ἐπειτα τὸ μετέφεραν εἰς ἓνα κῆπον, ἐκεῖ πλησίον, ὅπου ὑπῆρχε μνημεῖον — τάφος ἐσκαλισμένος εἰς βράχον. Ἐκεῖ ἐτοποθέτησαν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐκύλισαν δὲ ἔπειτα μέγαν λίθον καὶ ἔφραξαν τὸ στόμιον αὐτοῦ.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσημοι Ἰουδαῖοι ἐπληροφορήθησαν ταῦτα καὶ ἔσπευσαν πρὸς τὸν Πιλᾶτον. Ἐζήτησαν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος, νὰ κλεισθῇ καλὰ, νὰ σφραγισθῇ καὶ νὰ τοποθετηθῇ φρουρὰ ἐμπροσθεν αὐτοῦ.

— Διότι, εἶπον, ἐνεθυμήθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπε κάποτε ὅτι εἰς τρεῖς ἡμέρας θὰ ἐγερθῇ. Φοβούμεθα λοιπὸν μήπως οἱ μαθηταὶ Τοῦ κλέψωσι τὸ σῶμά Του καὶ εἰπωσιν ἔπειτα ὅτι ἡ γένηται ἐκ νεκρῶν.

Ὁ Πιλᾶτος δὲν ἔφερεν ἀντίρρησην, ἀλλὰ τοὺς εἶπε :

— Κουστωδίαν (φρουράν) ἔχετε. Ὑπάγετε λοιπὸν καὶ ἀσφαλίσαιτε τὸν τάφον ὅπως σεῖς γνωρίζετε.

Διέταξε δὲ νὰ μείνῃ καὶ φρουρὰ πρὸ τοῦ τάφου.

Οἱ Ἰουδαῖοι μετέβησαν, ἐσφράχισαν τὸν τάφον καί, ἀφοῦ εἶδον τὴν φρουράν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἀνεχώρησαν ἡσυχῇ.

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τούτου ψάλλεται τὸ κάτωθι ἀπολυτίκιον :

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν
τὸ ἄχραντόν Σου σῶμα,
σινδόνη καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν,
ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

87. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

(*Μάρκ. ΙΣΤ', 1-8 καὶ Ματθ. ΚΗ', 1-7*)

Τὴν αὐγὴν τῆς μετὰ τὸ Σάββατον πρώτης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, ἡ Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἦλθον εἰς τὸν τάφον φέρουσαι ἀρώματα καὶ μύρον, διὰ νὰ ἀλείψωσι τὸ σεπτὸν σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

Αἱ μυροφόροι γυναῖκες ἔλεγον ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην :

— Ποῖος θὰ ἀποκυλίσῃ τὸν λίθον τοῦ μνημείου :

Ἐγνώριζον ὅτι ὁ λίθος ἦτο βαρύτατος.

Ὅταν ἐπλησίασαν εἰς τὸν τάφον, εἶδον μὲ ἀπορίαν ὅτι ὁ μὲν λίθος εἶχεν ἀποκυλισθῇ, οἱ φρουροὶ δὲ τοῦ τάφου εἶχον πέσει κάτω εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἦσαν κατατρομαγμένοι.

Εἶδον τότε μὲ πρόμον καὶ αὐταὶ ἐπὶ τοῦ ἀποκεκυλισμένου λίθου καθήμενον ἓνα ἄγγελον, ὁ ὅποιος εἶπεν εἰς αὐτάς :

— Μὴ φοβεῖσθε. Ζητεῖτε τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ; Δὲν εἶναι ἐδῶ. Ἀνεστήθη. Ἴδου ὁ τάφος, ὅπου τὸν ἐνεταφίασαν,

εἶναι κενός. Ὑπάγετε λοιπὸν ταχέως καὶ εἶπατε τοῦτο εἰς τοὺς μαθητάς.

Αἱ μυροφόροι ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ ἀναζητήσουν τοὺς μαθητάς καὶ νὰ τοὺς εἶπουν τὴν χαρμύσινον εἶδῃσιν. Εἰς τὸν δρόμον συνήντησαν τὸν

Ἰησοῦν, ὁ ὁποῖος τὰς ἐχαιρέτισεν. Αὐταί, ὅταν τὸν εἶδον, προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ.

Ὁ Κύριος ὠμίλησε πρὸς αὐτάς καὶ εἶπε :

— Μὴ φοβεῖσθε ! Ὑπάγετε καὶ εἶπατε εἰς τοὺς μαθητάς νὰ συγκεντρωθοῦν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ ἐκεῖ θὰ μεῖ ἴδουν.

Αἱ γυναῖκες ἔσπευσαν νὰ εὕρουν τοὺς Μαθητάς καὶ νὰ τοὺς ἀναγγείλουν τὴν μεγάλην εἰδήσιν, ὅτι δηλ. ὁ Χριστὸς Ἄνέστη. Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἐπίστευον, ὁ Πέτρος δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ μνημεῖον. Πράγματι εὗρον τὸν τάφον ἀνοιχτόν, εἰσῆλθον καὶ εἶδον τὴν νεκρικὴν σινδόνην. Τὸ Σῶμα τοῦ Σωτῆρος δὲν ἦτο ἐκεῖ. Ὁ Ἰησοῦς, καθὼς εἶχε προείπει, εἶχεν ἀναστηθῇ ἐκ νεκρῶν. Κατήργησε τὸν θάνατον διὰ τοῦ θανάτου καὶ ἐχάρισεν εἰς τοὺς νεκροὺς τὴν ζωὴν.

Εἰς τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος ψάλλονται :

α' (Ἀπολυτίκιον)

*Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας,
καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος.*

β' (Κοντάκιον)

*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ κατήλθες, Ἀθάνατε,
ἀλλὰ τοῦ Ἰδοῦ καθεῖλες τὴν δύναμιν
καὶ ἀνέστης ὡς νικητής, Χριστέ ὁ Θεός,
γυναιξὶ μυροφόροις
φθεγξάμενος Χαίρετε
καὶ τοῖς σοῖς Ἀποστόλοις
εἰρήνην δωρούμενος,
ὁ τοῖς πεσοῦσι
παρέχων ἀνάστασιν.*

(Καρὼν εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα)

*Ἀναστάσεως ἡμέρα,
λαμπρυνθῶμεν λαοί,
Πάσχα Κυρίου, Πάσχα.
Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν
καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν
Χριστὸς ὁ Θεός
ἡμᾶς διεβίβασεν,
ἐπινίκιον ἄδοντας*

Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἀγία ἡμέρα
ἡ μία τῶν Σαββάτων,
ἡ βασιλὶς καὶ Κυρία,
ἐορτῶν ἐορτὴ
καὶ πανήγυρις ἐστὶ πανηγύρεων,
ἐν ᾗ ἐδλογοῦμεν
Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

88. "Αλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου.

(Λουκ. ΚΔ', 13-40, Ἰω. Κ', 19-20 καὶ ΚΑ', 1-23)

α) Εἰς Ἑμμαούς.

Δύο ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπορεύοντο ὀλίγον μετὰ τὴν Ἀνάστασιν εἰς μίαν πόλιν πλησίον τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζον Ἑμμαούς.

Ἐνῶ εὐρίσκοντο καθ' ὁδὸν καὶ συνωμίλουν διὰ τὰ γεγονότα, παρουσιάσθη ἑξαφνα εἰς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἤρχισε νὰ ὁδοιπορῇ μαζί των. Ἐλαβε δὲ μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν των καὶ κατηγόρησεν αὐτοὺς, διότι εἶχον ἀμφιβολίας διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ. Εἶπε δὲ εἰς αὐτοὺς:

—Ὅλα ὅσα συνέβησαν προελέχθησαν ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ ἔπρεπε νὰ συμβοῦν. Πῶς δὲν τὰ πιστεύετε;

Ἀφοῦ ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν Ἑμμαούς, οἱ δύο μαθηταὶ παρεκάλεσαν τὸν ἄγνωστον εἰς αὐτοὺς συναδοιπόρον των νὰ δεχθῇ νὰ δειπνήσουν μαζί.

Ἐκεῖνος ἐδέχθη.

Ὅταν ἐκάθισαν εἰς τὴν τράπεζαν, ὁ ἄγνωστος ἔλαβε τὸν ἄρτον, τὸν ὑλόγησε καὶ ἔπειτα τὸν ἔκοψε καὶ ἤρχισε νὰ τὸν μοιράζῃ. Τότε οἱ δύο μαθηταὶ ἀνεγνώρισαν ἑξαφνα ὅτι ἦτο Ἐκεῖνος, ὁ Διδάσκαλος. Ἀμέσως ὅμως ὁ Κύριος ἐχάθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των.

β) Εἰς Ἱερουσαλήμ.

Οἱ δύο μαθηταὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Εὗρον τοὺς ἄλλους μαθητάς συγκεντρωμένους εἰς μίαν οἰκίαν καὶ διηγήθησαν εἰς αὐτοὺς ὅτι εἶδον τὸν Κύριον. Μερικοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν ἐδυσπίστουν ἀκόμη.

Ἐνῶ συνωμίλουν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἡ ὁποία ἦτο κλειστή, διότι ἐροβοῦντο

τοὺς Ἰουδαίους, ἔξαφνα παρουσιάσθη ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπεν :

— *Εἰρήνη ὑμῖν !*

Οἱ μαθηταὶ κατετρόμαξαν. Ὁ Ἰησοῦς τοὺς καθησυχάζει :

— Διατὶ φοβεῖσθε ; Ἐγὼ εἶμαι. Ἴδου αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες μου μὲ τὰ σημάδια τῶν ἥλων. Ἐγγίσατέ με, διὰ νὰ βεβαιωθῇτε.

Οἱ μαθηταὶ τότε ἀνεθάρρησαν καὶ ἔσπευσαν χαρούμενοι νὰ προσκυνήσουν τὸν Διδάσκαλον. Οὗτος δὲ λέγει πάλιν πρὸς αὐτοὺς :

— *Εἰρήνη ὑμῖν !* Καθὼς μὲ ἀπέστειλεν ὁ Πατήρ, οὕτω καὶ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς. Λάβετε πνεῦμα Ἅγιον. Ὅσων συγχωρήσητε τὰς ἁμαρτίας, ὅς εἶναι συγχωρημέναι.

Ἀφοῦ εἶπε τοὺς λόγους τούτους ὁ Κύριος, ἔξηφανίσθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μαθητῶν.

γ) Εἰς τὸν δύσπιστον Θωμᾶν.

Εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν, ὁ Θωμᾶς, ἀπουσίαζεν ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου ἐφάνη ὁ Κύριος. Ὅταν εἶδον τὸν Θωμᾶν οἱ ἄλλοι μαθηταί, εἶπον πρὸς αὐτόν :

— Εἶδομεν τὸν Κύριον.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἐπίστευσε καὶ ἔλεγεν :

— Ἄν δὲν ἴδω εἰς τὰς χεῖρας Του τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ ἂν δὲν βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν Του, δὲν θὰ πιστεύσω.

Ὅκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἦσαν πάλιν συγκεντρωμένοι ὅλοι οἱ Μαθηταὶ καὶ ὁ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐμφανίζεται πάλιν ἐν μέσῳ αὐτῶν ὁ Κύριος καὶ λέγει :

— *Εἰρήνη ὑμῖν !*

Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν Θωμᾶν τοῦ εἶπε :

— Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ἐδῶ εἰς τὴν χεῖρα καὶ εἰς τὴν πλευράν μου καὶ μὴ εἶσαι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.

Ὁ Θωμᾶς τότε προσεκύνησεν Αὐτὸν καὶ εἶπε :

— Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου.

Εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Θωμᾶν :

— Θωμᾶ, μὲ εἶδες καὶ ἐπίστευσες ; Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

δ) Εἰς Γαλιλαίαν

Μετά τινας ἡμέρας κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἰησοῦ εἶχον συγκεντρωθῇ οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Ἐκεῖ πάλιν ἐνεφανίσθη εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ τοὺς εἶπε :

— Σᾶς ἀποστέλλω νὰ διδάξετε ὅλα τὰ Ἔθνη. Πηγαίνετε καὶ φωνήσατε τοὺς λαοὺς. Βαπτίζετε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ διδάσχετε τὰς ἐντολάς μου.

ε) Εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Τιβεριάδος

Πάλιν ἐνεφανίσθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς Του, ὅταν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐψάρευον μὲ τὸ πλοῖον των εἰς τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος. Ἦσαν ἑπτὰ. Ὁ Σίμων Πέτρος, ὁ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, ὁ Ναθαναὴλ, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ δύο ἀκόμη ἄλλοι.

Οἱ ἑπτὰ ἁγιοὶ δὲν εἶχον κατορθώσει καθ' ὅλην τὴν νύκτα νὰ πιᾶσουν ἰχθῦς. Περὶ τὴν πρωΐαν εἶδον ἰστάμενον εἰς τὴν παραλίαν τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ δὲν τὸν ἀνεγνώρισαν ἀμέσως. Ὁ Ἰησοῦς ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτοὺς τροφήν, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἀπήντησαν ὅτι δὲν ἔπιασαν καθόλου ἰχθῦς.

Εἶπε τότε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς :

— Ρίψατε τὸ δίκτυον εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ πλοίου.

Ἐκεῖνοι ὑπήκουσαν καὶ μετ' ὀλίγον ἐδυσκολεύθησαν νὰ ἀνασύρουν τὸ δίκτυον λόγῳ τοῦ βάρους τῶν ἰχθύων.

Ἀμέσως τότε τὸν ἀνεγνώρισαν καὶ ὁ Ἰωάννης ἐφώνασεν :

— Ὁ Κύριος εἶναι !

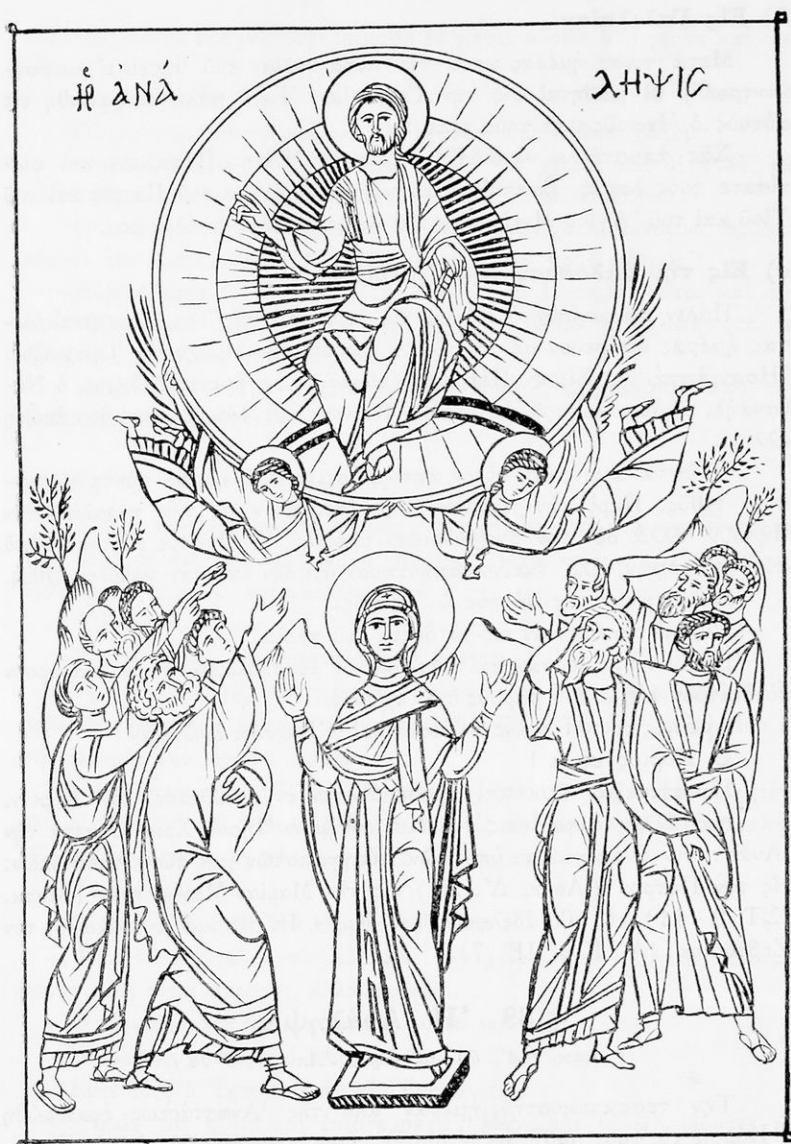
Προσέτρεξαν ὅλοι καὶ προσεκύνησαν ἐν ἀγαλλιάσει τὸν Κύριον.

Καὶ ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ τῶν Ἀποστόλων : εἰς τὸν Πέτρον (Λουκ. Δ'. 25), εἰς τὴν Μαρίαν Μαγδαληνὴν (Μαρκ. ΙΣΤ' 9 - 11), εἰς 500 ἀδελφοὺς (Α' Κοριν. ΙΕ' 6) καὶ εἰς Ἰάκωβον τὸν Ζεβεδαίου (Α' Κορ. ΙΕ' 7).

89. Ἡ Ἀνάληψις.

(Λουκ. ΚΑ', 50-53, Πράξ. Ἀπ. Α', 3-12).

Τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς Ἀναστάσεως ἐφανερώθη ὁ Κύριος εἰς τοὺς μαθητάς, οἱ ὅποιοι εἶχον συγκεντρωθῇ εἰς τὴν Ἱερου-

σαλήμ. Ἦλθε κατόπιν μετ' αὐτῶν εἰς τὸ παρὰ τὴν Βηθανίαν ὄρος τῶν Ἑλαιῶν. Ἐκεῖ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰς τελευταίας ἐντολάς. Τοὺς εἶπε δὲ νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ἐκεῖ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὴν ὁποίαν εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς αὐτούς. Μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, θὰ ἐκήρυττον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σωτηρίας εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Κατόπιν ὕψωσε τὰς χεῖρας καὶ ἠυλόγησεν αὐτούς. Ἐνῶ δὲ ἔκαμνε τοῦτο, ἀπεχωρίζετο σιγὰ σιγὰ τῶν μαθητῶν ἀναλαμβάνοντες πρὸς τὸν οὐρανόν, μία νεφέλη δὲ περιέβαλεν Αὐτὸν καὶ τὸν ἀπέκρυψε τέλος ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν μαθητῶν.

Οἱ μαθηταὶ ἔβλεπον ἀκόμη ἔκθαμβοι πρὸς τὴν διεύθυνσιν ὅπου ἀνελήφθη ὁ Κύριος. Παρουσιάσθησαν τότε δύο ἄγγελοι μετὰ λευκα ἐνδύματα καὶ λέγουσιν πρὸς αὐτούς :

— Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί βλέπετε εἰς τὸν Οὐρανόν ; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς εἰς τὸν Οὐρανόν, θὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὸν κόσμον καθ' ὃν τρόπον « ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν Οὐρανόν ».

Οἱ μαθηταὶ ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ εὐλογοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν Κύριον.

Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν,
χαροποιήσας τοὺς μαθητάς τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Ἁγίου πνεύματος,
βεβαιωθέντων αὐτῶν διὰ τῆς ἐδλογίας,
ὅτι Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σελίς

Α'. Θρησκευτική καὶ ἠθική κατάστασις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως	
1. Θρησκευτική καὶ ἠθική κατάστασις τοῦ Ἐθνικοῦ κόσμου	9
2. Θρησκευτική καὶ ἠθική κατάστασις τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ	11
Β'. Προσδοκία τῆς ἐλευσεως Σωτῆρος τοῦ κόσμου	13
Γ'. Ἡ Καινὴ Διαθήκη	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Γέννησις καὶ παιδικὴ ἡλικία τοῦ Χριστοῦ.

1. Ζαχαρίας καὶ Ἐλισάβετ	15
2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	17
3. Ἡ Θεοτόκος ἐπισκέπτεται τὴν Ἐλισάβετ	19
4. Ἡ Γέννησις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου	20
5. Ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ	21
6. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου	24
7. Ἡ Προσκύνησις τῶν Μάγων	27
8. Ἡ εἰς Αἴγυπτον φυγὴ τῆς Ἰερᾶς Οἰκογενείας	29
9. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής ἐν τῷ Ναῶ	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἀρχὴ ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἰησοῦ ὡς διδασκάλου. Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ αὐτοῦ.

10. Τὸ κήρυγμα Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ	33
11. Ἡ Βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ	35
12. Ὁ Ἰησοῦς ἀρχίζει τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἀποκατὰ τοὺς πρῶτους μαθητάς	37
13. Τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας	38
14. Ὁ Ἰησοῦς ἐκδιώκει τοὺς ἐμπόρους ἐκ τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος	40
15. Συνομιλία τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τὸν Νικόδημον. Ἡ περὶ ἀναγεννήσεως διδασκαλία Του	42

16. Σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ἀποκεφάλισις αὐτοῦ	43
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ὁ Ἰησοῦς διδάσκαλος καὶ θαυματουργός.

17. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις	45
18. Ἡ διὰ λόγου θεραπεία τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐλικοῦ	47
19. Ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ — Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου καὶ ἄλλων ἀσθενῶν	48
20. Ἡ ἐκλογὴ τῶν δώδεκα Ἀποστόλων	49
21. Ἡ ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλία	51
22. Οἱ Μακαρισμοὶ	52
23. Συντάσεις τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς Του διὰ τὴν καλὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των	53
24. Ἡ συμπλήρωσις τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου	54
α) Περὶ φόνου	54
β) Περὶ ὄρκου	55
γ) Περὶ ἀνεξικακίας	56
δ) Περὶ ἀγάπης	56
ε) Περὶ ἐλεημοσύνης	57
στ) Περὶ προσευχῆς	57
ζ) Περὶ νηστείας	60
η) Περὶ Θείας Προνοίας	60
θ) Περὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ ἄνθρωπος	61
ι) Περὶ σταθερᾶς πίστεως	62
25. Ποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμε καὶ ποίαν σημασίαν ἔχει διὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἡ ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλία	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἡ δρᾶσις καὶ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

26. Ἡ θεραπεία τοῦ λεπροῦ καὶ τοῦ παραλυτικοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου τῆς Καπερναοὺμ	64
27. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναὶν	65
28. Ὁ Ἰησοῦς συγχωρεῖ τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας	67
29. Ὁ Ἰησοῦς συνεχίζει τὴν διδασχὴν του εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς κώμας τῆς Γαλιλαίας — Αἱ παραβολαὶ τοῦ Ἰησοῦ	68
30. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως	69
31. Ἡ παραβολὴ τῶν ζιζανίων	71
32. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως καὶ τῆς ζύμης	72
33. Ὁ Ἰησοῦς λέγει καὶ ἄλλας παραβολὰς πρὸς τοὺς μαθητάς Του	73
34. Ὁ Ἰησοῦς τονίζει τὴν σημασίαν τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου	74
35. Ὁ Ἰησοῦς σταματᾷ τὴν τρικυμίαν καὶ τοὺς ἀνέμους	75

36. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν — Θεραπεία τοῦ δαιμονιζομένου	76
37. 'Η θεραπεία τοῦ παραλύτου τῆς Καπερναούμ	77
38. 'Η ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ 'Ιαείρου	78
39. Οἱ δώδεκα μαθηταὶ ἀναλαμβάνουν τὸ 'Αποστολικὸν ἔργον. 'Οδηγίαι τοῦ 'Ιησοῦ πρὸς τοὺς 'Αποστόλους	80

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

**'Η ἀντίδρασις τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων. 'Εμπέδωσις
τῆς πίστεως τῶν μαθητῶν Του.**

40. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα. Τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλύτου. Αἱ κατὰ τοῦ 'Ιησοῦ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων	82
41. Τὸ θαῦμα τῆς διατροφῆς τῶν πεντακισχιλίων	84
42. 'Ο 'Ιησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης	86
43. Αἱ ἀντιρρήσεις καὶ κατηγορίαι τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων κατὰ τοῦ 'Ιησοῦ	87
44. 'Ο 'Ιησοῦς στηλιτεύει τὴν ἀπιστίαν τῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων	88
45. 'Η παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου	89
46. 'Ο 'Ιησοῦς μεταβιβάζει εἰς τὴν χώραν τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος. Θεραπεία δαιμονιζομένης κόρης	90
47. 'Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὸν κωφάλαλον εἰς Δεκάπολιν καὶ τὸν τυφλὸν εἰς Βηθσαϊδὰ	92
48. 'Η ἔμλογισία τοῦ Πέτρου «Σὺ εἶ ὁ Χριστός»	92
49. 'Η Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος	94
50. 'Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐπιληπτικὸν νέον	96
51. 'Ο 'Ιησοῦς διδάσκει περὶ πίστεως, ταπεινοφροσύνης καὶ συγχωρήσεως	97

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

**'Ο Διδάσκαλος καὶ Εὐεργέτης ἐν φανερῷ διωγμῷ ὑπὸ τῶν
Φαρισαίων καὶ Γραμματέων.**

52. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Σκηνοπηγίας. Οἱ Φαρισαῖοι διατάσσον τὴν σύλληψίν Του	100
53. 'Η θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ	101
54. 'Επιστροφή τοῦ 'Ιησοῦ εἰς Γαλιλαίαν. 'Η παραβολὴ τῆς ἀκάρπου συκῆς	105
55. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς Περαιάν. 'Η θεραπεία τῆς κυφῆς	106
56. 'Η παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου	106
57. 'Η παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου	107
58. 'Η παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ	109
59. 'Η παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου καὶ ἡ παραβολὴ τῆς δραχμῆς	111
60. 'Η θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	112
61. 'Η παραβολὴ τοῦ τελῶνου καὶ τοῦ Φαρισαίου	113

62. 'Ο 'Ιησοῦς μεταβαίνει εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Ἑγκαινίων καὶ ἐπιστρέφει εἰς Περαιάν	115
63. 'Ο 'Ιησοῦς ὁμιλεῖ περὶ οἰκογενείας καὶ εὐλογεῖ τὰ παιδιὰ	116
64. 'Ο διάλογος μετ' τὸν πλούσιον νέον	118
65. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος	119
66. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	120
67. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς Ἱεριχώ. Ἡ θεραπεία τῶν δύο τυφλῶν	124
68. 'Ο 'Ιησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος	125
69. Τὸ πολῦτιμον μύρον καὶ ὁ Ἰούδας ὁ προδότης	126
70. Ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἀνυψώνει τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ	127

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Αἱ τελευταῖαι πρὸ τῶν παθῶν ὑψηλαὶ διδασκαλαὶ τοῦ Σωτῆρος.

71. Ἡ θριαμβευτικὴ εἴσοδος τοῦ 'Ιησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα	128
72. 'Ο 'Ιησοῦς καὶ οἱ Ἕλληνες	131
73. Ἡ παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν	131
74. Ἡ παραβολὴ τῶν βασιλικῶν γάμων	133
75. 'Ο 'Ιησοῦς ἀποκαλύπτει τὴν νέαν παγίδα τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων καὶ καυτηριάζει αὐτοὺς	134
76. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων	135
77. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων	136
78. Ἡ μέλλουσα κρίσις	137

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

Τὰ Ἅγια Πάθη.

79. 'Ο Μυστικὸς Δεῖπνος	139
80. Ἡ τελευταία διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος	142
81. 'Ο 'Ιησοῦς εἰς τὸν κήπον Γεθσημανῆ. Ἡ σύλληψις Αὐτοῦ	144
82. 'Ο 'Ιησοῦς πρὸ τοῦ Ἀρχιερέως Ἄννα	146
83. 'Ο 'Ιησοῦς πρὸ τοῦ Συνεδρίου	147
84. 'Ο 'Ιησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου	149
85. Ἡ Σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ	151
86. Ἡ Ἀποκαθίστασις καὶ ἡ Ταφὴ τοῦ Σωτῆρος	154

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ἀνάληψις τοῦ Κυρίου.

87. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ	157
88. Ἄλλαι ἐμφανίσεις τοῦ Κυρίου	159
89. Ἡ Ἀνάληψις	161
90. Εἰκόνες	165
91. Βοηθήματα	165
92. Περιεχόμενα	167

ΕΙΚΟΝΕΣ

1) 'Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου	18
2) 'Η Γέννησις τοῦ 'Ιησοῦ	23
3) 'Η Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου	25
4) 'Η Προσκύνησις τῶν Μάγνων	28
5) 'Η φυγὴ εἰς Αἴγυπτον	29
6) 'Ο 'Ιησοῦς δωδεκαετής ἐν τῷ Ναῶ	31
7) 'Η Βάπτισις τοῦ 'Ιησοῦ	36
8) 'Ο ἐν Κανᾷ γάμος	39
9) 'Ο 'Ιησοῦς καὶ ἡ Σαμαρεῖτις	46
10) 'Η ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας ἐν Ναὶν	66
11) 'Η παραβολὴ τοῦ σπορέως	70
12) 'Ο 'Ιησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ Του	82
13) 'Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὸν παράλυτον	83
14) 'Η Μεταμόρφωσις	95
15) 'Ο 'Ιησοῦς θεραπεύει τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν	103
16) 'Ο Ἄσωτος υἱὸς	110
17) 'Η παραβολὴ τοῦ ἀπολωλὸτος προβάτου	112
18) 'Η παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου	114
19) 'Ο 'Ιησοῦς εὐλογεῖ τὰ παῖδια	117
20) 'Η Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου	123
21) 'Η εἵσοδος τοῦ 'Ιησοῦ εἰς Ἱερουσόλυμα	129
22) Αἱ δέκα Παρθέναι	135
23) 'Ο Μυστικὸς Δεῖπνος	140
24) 'Ο 'Ιησοῦς εἰς Γεθσημανῇ	144 - 145
25) 'Ο 'Ιησοῦς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου	150
26) 'Η Σταύρωσις τοῦ 'Ιησοῦ	153
27) Αἱ Μυροφόροι	157
28) 'Η Ἀνάληψις τοῦ 'Ιησοῦ	162

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Πην. Δέλτα, 'Η Ζωὴ τοῦ Χριστοῦ.
 Σ. Νικολαΐδου, 'Ο Ναζωραῖος.
 Σερ. Παπακώστα, Αἱ παραβολαὶ τοῦ Κυρίου.
 Σερ. Παπακώστα, Τὰ Θαύματα τοῦ Κυρίου.
 Σερ. Παπακώστα, 'Η ἐπὶ τοῦ Ὄρους ὁμιλία.
 Εὐαγγελικαὶ Περικοπαί.
 Σχολικαὶ ἐκδόσεις

Τὰ ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τὸ κάτωθι βιβλιοσήμεον εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἀντίτυπον στερούμενον τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπον. Ὁ διαθέτων, πωλὼν ἢ χρησιμοποιοῦν αὐτὸ διώκεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946 Α' 108).

Η έρευνα της Ελλάδας βασίζεται σε μια μελέτη που έγινε
στη Γαλλία, όπου οι ερευνητές χρησιμοποίησαν μια μέθοδο
που ονομάζεται "μεθοδολογία της περίπτωσης". Η μέθοδος
αυτή είναι μια μέθοδος που χρησιμοποιείται για να
εξετάσει την επίδραση της εκπαίδευσης στην ανάπτυξη
της προσωπικότητας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΕ ΔΕΤ)

